

Forslag til
Alterbog

ex 2

Forslag til alterbog
ISBN 87-503-4998-8 (bd. 1-2)
ISBN 87-503-5898-7 (bd. 2)
Ki 00-3b-bet.
Special-Trykkeriet Viborg a/s

Forslag til Alterbog

Betænkning afgivet af
Kirkeministeriets liturgiske
kommission.

Betænkning nr. 1057
København 1985

Indhold

1. Den danske højmesse.....	5
2. Kirkeårets kollekter og bibelske læsninger.	25
3. Oversigt over de anvendte tekster i det foreliggende forslag og i den hidtidige alterbog	381
4. Skematisk oversigt over børnegudstjeneste på højmessens plads.....	396

Den danske højmesse

Indgangsbøn

Lad os alle bede!
Herre vor Gud,
hør os, som er samlede her
i det hus, vi har bygget for dit navn.
Luk vore ører op, så vi hører dit ord,
luk vore øjne op, så vi ser din herlighed,
luk vore hjerter op, så vi omvender os,
giv os stemme, så vi bekender og lovsynger dig,
du Herre, som skabte os,
du frelser, som forløste os,
du gode Helligånd, som trøster os i livet og i døden.
Amen.

Indgangssalme

Kollekt

Præsten vender sig mod menigheden og messer eller siger:
Herren være med jer!

Menigheden synger som svar:
Og Herren være med dig!

Præsten fortsætter:
Lad os alle bede!

Derpå vender præsten sig på ny mod alteret og messer eller læser kollektten fra den tekstrække, hvorover der prædikes, hvorpå menigheden synger:
Amen.

Indgangsbæsnning

Præsten vender sig mod menigheden og siger:
Således står der skrevet ...

hvorefter præsten læser dagens indgangslæsning fra den tekstrække, over hvis evangelium der prædikes. Menigheden står op under læsningen.

Anden salme

Dåben finder sted efter 2. salme eller på 2. salmes plads. I så fald udelades trosbekendelsen efter evangeliet.

Evangelium

Præsten vender sig mod menigheden og messer eller siger:

Dette hellige evangelium skriver evangelisten ...

Menigheden synger som svar:

Gud være lovet for sit glædelige budskab.

Præsten messer eller læser derpå, medens menigheden står op, dagens evangelium fra den tekstrække, hvorover der prædikes.

Trosbekendelsen

Hvor forsagelsen og trosbekendelsen bruges, kan de fremsiges (eller syn-
ges) af præsten eller (og) menigheden.

Forsagelsen og trosbekendelsen kan også fremsiges fra prædikestolen.

Jeg (vi) forsager Djævelen og alle hans gerninger og alt hans væsen.

Jeg (vi) tror på Gud Fader, den almægtige, Himmelen og jordens skaber,

og på Jesus Kristus, hans enbårne Søn, vor Herre, som er undfanget ved Helligånden, født af Jomfru Maria, pint under Pontius Pilatus, korsfæstet, død og begravet, nedfaret til Dødsriget, på tredje dag opstanden fra de døde, opfaret til Himmels, siddende ved Gud Faders, den almægtiges, højre hånd, hvorfra han skal komme at dømme levende og døde.

Jeg (vi) tror på Helligånden, den hellige, almindelige kirke, de helliges samfund, syndernes forladelse, kødets opstandelse og det evige liv.

Eller:

Jeg tror på én Gud, den almægtige Fader, Himmelen og jordens, alt det synliges og usynliges skaber.

Og på én Herre, Jesus Kristus, Guds enbårne Søn, som er født af Faderen før alle tider, Gud af Gud, lys af lys, sand Gud af sand Gud, født, ikke skabt, af samme væsen som Faderen, ved hvem alt er skabt, som for os mennesker og for vor frelse steg ned fra Himlene og blev kød ved Helligånden af Jomfru Maria og blev

menneske, som også blev korsfæstet for os under Pontius Pilatus, blev pint og begravet og opstod på tredje dagen ifølge skrifterne og opfor til Himmels, sidder ved Faderens højre hånd og skal komme igen i herlighed for at dømme levende og døde, og der skal ikke være ende på hans rige.

Og på Helligånden, som er Herre, og som levendegør, som udgår fra Faderen og fra Sønnen, som tilbedes og æres tillige med Faderen og Sønnen, som har talt ved profeterne. Og på én, hellig, almindelig og apostolisk kirke. Jeg bekender én dåb til syndernes forladelse og forventer de dødes opstandelse og den kommende verdens liv.

Efter trosbekendelsen svarer menigheden med amen eller et salmevers.

Salme før prædiken

Prædiken

På prædikestolen indleder præsten med en bøn før prædiken.

Præsten kan også gå på prædikestolen efter 2. salme og oplæse evangeliet efter bønne. Hvor man ønsker at bevare såvel tre salmer i formessen som oplæsningen af evangeliet fra prædikestolen, kan trosbekendelsen anbringes som det eneste led mellem 2. salme og salmen før prædiken.

Lovprisning efter prædiken

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen.*

* Eller: Ære være Faderen og Sønnen og den Helligånd, som det var i begyndelsen, og nu og altid og fra evighed til evighed. Amen. (Det lille Gloria).

Kirkebøn*

I kirkebønnen er præsten frit stillet med hensyn til ordlyden, derimod ikke med hensyn til indholdet. Vejledende for bønnens indhold er nedenstående bøn, der benyttes, hvor præsten ikke ønsker selv at forme ordene; kirkebønnen kan bedes fra alteret efter salmen efter prædikenen:

Trøst og styrk du, vor Gud, alle dem, som er syge og sorgfulde, enten de er fjern eller nær! Vær med din nådige hjælp hos alle dem, som lider under anfægtelser, og stå os alle bi i fristelsens time!

Velsign og bevar din hellige, almindelige kirke og os i den! Velsign og bevar dine hellige sakramenter og lad dit ord have frit løb iblandt os, for at dit rige med retfærdighed og fred og glæde i Helligånden må udbredes og vokse, og nådens lys skinne for alle dem, der sidder i mørke og dødens skygge!

Hold din beskærmende hånd over vort folk og fædreland og al dets øvrighed, velsign og bevar vor konge (*med navns nævnelse*), dronning (*med navns nævnelse*), — (*andre medlemmer af kongehuset, hvis navns nævnelse er forordnet*) - og hele kongens hus! Giv dem og os alle nåde, fred og velsignelse og efter et kristeligt liv den evige salighed!

FADERVOR

Vor Fader, du, som er i Himlene! Helliget vorde dit navn; komme dit rige; ske din vilje som i Himmelen, således også på jorden; giv os i dag vort daglige brød; og forlad os vor skyld, som også vi forlader vore skyldnere; og led os ikke (ind) i fristelse; men fri os fra det onde; thi dit er riget og magten og æren i evighed! Amen.

Fadervor udgår, såfremt der er dåb eller altergang ved gudstjenesten.

Tillysninger

Efter kirkebønnen foretages lysning til ægteskab efter de derom gældende regler. Præsten beder en kort bøn for dem, hvis ægteskab tillyses.

* Kirkebønnens indhold og form er uændret, jfr. forordet i Indledningsbindet.

Derpå følger påbudte kundgørelser, bekendtgørelse af den følgende helligdags gudstjeneste samt eventuelle andre bekendtgørelser af kirkelig art og anbefaling af gaver til kirkelige formål.

Velsignelse

Præsten siger, medens menigheden rejser sig:

Lad os med apostelen tilønske hverandre: Vor Herres Jesu Kristi nåde, Guds kærlighed og Helligåndens samfund være med os alle. Amen.

Salme efter prædikenen

Altergang

Under salmen efter prædikenen går præsten for alteret iført messeklæder, hvorefter altergang holdes efter en af de tre anvisninger.*

Kollekt

For så vidt der ikke er altergang, går præsten for alteret under salmen efter prædikenen. Når salmen er sunget til ende, vender præsten sig mod menigheden og messer eller siger:

Herren være med jer!

Menigheden svarer:

Og Herren være med dig!**

Præsten messer eller siger:

Lad os alle bede!

Derpå vender han sig mod alteret og messer eller læser kollekten om ordet eller en af de til særlige lejligheder anordnede eller tilladte kollekter.

* Hvor skriftemål - enten i den individuelle form med håndspåbyggelse eller i generel form med tilsigelse under ét uden håndspåbyggelse - bruges efter prædikenen forud for altergangen, bliver rækkefølgen:

Salme efter prædikenen.

Skriftemål.

Frit valgt nadversalme.

Nadverbøn.

Fadervor.

Indstiftelsesord.

Uddeling o.s.v.

** Salutation og svar kan udelades.

Kollekten om ordet lyder:

Herre Gud himmelske Fader!

Vi takker dig,

fordi du har givet os dit hellige og salige ord,
som også her hos os forsamler din kristne kirke.

Nu beder vi dig:

Bliv hos os med din Helligånd,
så vi bevarer dit ord og retter os derefter,
og hver dag lever i troen,
indtil vi bliver til evig tid salige,
ved din elskede Søn, Jesus Kristus, vor Herre,
som med dig lever og regerer i Helligånds enhed,
én sand Gud fra evighed og til evighed.

Menigheden svarer:

Amen.

Udgangslæsning

Præsten vender sig mod menigheden og siger:

Således skriver...

hvorefter præsten læser udgangslæsningen til den pågældende søndag.

Velsignelse

Vendt mod menigheden messer eller siger præsten:

Herren være med jer!

Menigheden svarer:

Og Herren være med dig!*

Menigheden rejser sig, og præsten lyser velsignelsen:

Herren velsigne dig og bevare dig!

Herren lade sit ansigt lyse over dig og være dig nådig!

Herren løfte sit åsyn på dig og give dig fred!

Menigheden svarer:

Amen. Amen. Amen.

Udgangssalme

Udgangsbøn

Lad os alle bede.

* Hvis salutation og svar er brugt før kollekten, kan de udelades her.

Herre, jeg takker dig af hele mit hjerte,
fordi jeg går ud herfra som et frit menneske
med mine synders forladelse og din velsignelse.
Bliv hos mig med din fred,
og giv mig mod til at leve,
som du har lært mig.
Amen.

Altergang

Under salmen efter prædikenen (dåben) går præsten for alteret iført messeklæder, hvorefter altergang holdes efter en af de tre følgende anvisninger:

1. Kort nadverritual

Præsten (vendt mod alteret) messer eller siger:

Vi takker dig, vor Herre Jesus Kristus,
fordi du for vor skyld ydmygede dig
og gav dig verden i vold.

Vi beder dig:

Gå til bords med os
og bliv ét med os i vor fattigdom.
Giv os udholdenhed indtil døden
og skænk os det evige liv!

Menigheden:

Amen.

Eller:

Opstandne Herre og frelser, du, som selv er til stede
iblandt os med al din kærligheds rigdom! Giv os at
modtage dit legeme og blod til din ihukommelse og til
stadfæstelse i troen på syndernes forladelse. Rens os fra
synd og styrk os i det evige livs håb. Giv os at vokse i
kærligheden og lad os med alle troende blive ét i dig,
ligesom du er ét med Faderen.

Menigheden.

Amen.

Fast nadversalme (nr. 416, 173, 431, 422, 423, 365 eller 174).

Præsten:

Vor Fader, du, som er i Himlene! Helliget vorde dit

navn; komme dit rige; ske din vilje som i Himmelen, således også på jorden; giv os i dag vort daglige brød; og forlad os vor skyld, som også vi forlader vore skyldnere; og led os ikke (ind) i fristelse; men fri os fra det onde; thi dit er riget og magten og æren i evighed!

Menigheden:

Amen.

Præsten:

Vor Herre Jesus Kristus i den nat, da han blev forrådt, tog brødet (NB), takkede og brød det, gav sine disciple det og sagde: »Tag dette og spis det; det er mit legeme, som gives for jer. Gør dette til min ihukommelse.«

Ligeså tog han også kalken (NB) efter aftensmåltidet, takkede, gav dem den og sagde: »Drik alle heraf; denne kalk er den nye pagt i mit blod, som udgydes for jer til syndernes forladelse. Gør dette, så ofte som I drikker den, til min ihukommelse.«

Ved NB tager præsten disken, henholdsvis kalken, og sætter dem ikke, før han har læst det pågældende afsnit af indstiftelsesordene til ende.

Altergæsterne knæler ved alterbordet. Idet præsten rækker brødet, siger han til hver nadvergæst:

Det er Jesu Kristi legeme.

Eller:

Modtag Jesu Kristi legeme.

Eller tavs uddeling.

Idet præsten rækker vinen, siger han til hver nadvergæst:

Det er Jesu Kristi blod.

Eller:

Modtag Jesu Kristi blod.

Eller tavs uddeling.

Efter hvert bord siger præsten:

Den korsfæstede og opstandne frelser, vor Herre Jesus Kristus, som nu har givet jer sit hellige legeme og blod, hvormed han har gjort fyldest for alle jeres/vore synder, han styrke og opholde jer derved i en sand tro til det evige liv! Fred være med jer!

Efter alle borde undtagen det sidste kan præsten indskrænke sig til at sige:
Fred være med jer!

Hvor flere præster fungerer ved altergangen, går den administrerende præst med kalken.

Når den administrerende præst selv ønsker at gå til alters, uddeler han brødet først til de andre nadvergæster og derefter til sig selv med de sædvanlige ord eller tavst; på samme måde med vinen. I slutningsønsket ændres da ordene »jer« og »jeres« til »os« og »vore«.

Når nadverhandlingen er afsluttet, vender præsten sig mod menigheden og messer eller siger:

Lad os alle bede!

Derpå vender han sig mod alteret og messer eller siger:

Vi takker dig, Herre vor Gud, almægtige Fader, fordi du i din barmhjertighed vederkvæger os med disse livsalige gaver. Vi beder dig, at du vil lade dine gaver komme os rettelig til gode, til at styrke vor tro, grundfæste vort håb og gøre den indbyrdes kærlighed levende iblandt os, for din Søns, Jesu Kristi, vor Herres skyld.

Ved gudstjenester, hvor der har været både dåb og nadver, kan kollekten til 1. Søndag efter Påske benyttes som kollekt i nadverkollektens sted:

Herre, vor Gud, himmelske Fader! Vi takker dig for din usigelige nåde, at du ved din Søn, vor opstandne frelser, os til trøst og syndernes forladelse har givet os dit ord og dine sakramenter. Vi beder dig: giv os din Helligånd, så vi af hjertet må tro dit ord og ved de hellige sakramenter dag for dag styrkes i troen, indtil vi bliver evindeligt salige ved din Søn, vor Herre Jesus Kristus, som med dig lever og regerer i Helligånds enhed, én sand Gud fra evighed og til evighed!

Menigheden:

Amen.

Udgangslæsning

Efter altergangens afslutning vender præsten sig og læser udgangslæsningen til den pågældende søndag.

Velsignelse

Præsten:

Herren være med jer.

Menigheden.

Og Herren være med dig.

Præsten :

Herren velsigne dig og bevare dig!

Herren lade sit ansigt lyse over dig og være dig nådig!

Herren løfte sit åsyn på dig og give dig fred!

Menigheden:

Amen. Amen. Amen.

2. Let revideret udgave af 1912-ritualerne

Præsten messer eller siger, vendt mod menigheden:

Opløft jeres hjerter til Herren! Lad os prise Hans navn!

Vendt mod alteret:

Hellig, hellig, hellig er Herren, Gud den almægtige,

Han som var, og som er, og som kommer.

Menigheden:

Hosianna i det højeste!

Præsten:

Velsignet være Han, som kommer i Herrens navn.

Menigheden:

Hosianna i det højeste!

Menigheden synger:

O, du Guds Lam!

med korsets skam,

du bar al verdens synder,

derfra al trøst begynder;

miskundelig

forbarm du dig!

O, du Guds Lam!

med korsets skam,

du bar al verdens synder,

dermed al fred begynder;

af kærlighed

giv os din fred!

O, du Guds Lam!
med korsets skam,
du bar al verdens synder,
derfra vort liv begynder;
vor død til trods
opliv du os!*

Menigheden kan nøjes med at synge et af salmens vers.

I stedet for indledningen *Opløft jeres hjerter* kan nadverhandlingen indledes med følgende tiltale til nadvergæsterne:

Præsten (vendt mod menigheden):

Kære Kristi venner! Vor Herre Jesus Kristus har selv sagt: »Jeg er livets brød. Den, som kommer til mig, skal ikke hunge; og den, som tror på mig, skal aldrig tørste.« I sin hellige nadver skænker den korsfæstede og opstandne frelser os sig selv, så at hver den, som hunger og tørster efter retfærdighed, der kan finde mad og drikke til evigt liv. Så følg i lydig tro hans indbydelse, når han siger: »Tag dette og spis det; drik alle deraf; gør dette til min ihukommelse.« Da vil han forene jer med sig selv, så at I under vandringen her på jorden stadig må komme ham i hu og engang samles med ham i hans rige. Derom vil vi nu af hjertet bede.

(vendt mod alteret):

Opstandne Herre og frelser, du, som selv er til stede iblandt os med al din kærligheds rigdom! Giv os at modtage dit legeme og blod til din ihukommelse og til stadfæstelse i troen på syndernes forladelse. Rens os fra

* eller salmebogen nr. 174 (O, du Guds Lam uskyldig)

eller Agnus Dei i prosaform:

O, Guds Lam uskyldig, du som bærer verdens synd:
forbarm dig over os!

O, Guds Lam uskyldig, du som bærer verdens synd:
forbarm dig over os!

O, Guds Lam uskyldig, du som bærer verdens synd:
forlen os din fred!

Amen.

synd og styrk os i det evige livs håb. Giv os at vokse i kærligheden og lad os med alle troende blive ét i dig, ligesom du er ét med Faderen.

Menigheden:

Amen.

Eller:

Vi takker dig, vor Herre Jesus Kristus,
fordi du for vor skyld ydmygede dig
og gav dig verden i vold.

Vi beder dig:

Gå til bords med os
og bliv ét med os i vor fattigdom.
Giv os udholdenhed indtil døden
og skænk os det evige liv!

Menigheden:

Amen.

Sidstnævnte bøn må ikke bruges som alternativ, når man har brugt indledningen: *Kære Kristi venner!*

Præsten:

Vor Fader, du, som er i Himlene! Helliget vorde dit navn; komme dit rige; ske din vilje som i Himmelen, således også på jorden; giv os i dag vort daglige brød; og forlad os vor skyld, som også vi forlader vore skyldnere; og led os ikke (ind) i fristelse; men fri os fra det onde; thi dit er riget og magten og æren i evighed!

Menigheden:

Amen.

Præsten:

Vor Herre Jesus Kristus i den nat, da han blev forrådt, tog brødet (NB), takkede og brød det, gav sine disciple det og sagde: »Tag dette og spis det; det er mit legeme, som gives for jer. Gør dette til min ihukommelse.«

Ligeså tog han også kalken (NB) efter aftensmåltidet, takkede, gav dem den og sagde: »Drik alle heraf; denne kalk er den nye pagt i mit blod, som udgydes for jer

til syndernes forladelse. Gør dette, så ofte som I drikker den, til min ihukommelse.«

Ved NB tager præsten disken, henholdsvis kalken, og sætter dem ikke, før han har læst det pågældende afsnit af indstiftelsesordene til ende.

Altergæsterne knæler ved alterbordet. Idet præsten rækker brødet, siger han til hver nadvergæst:

Det er Jesu Kristi legeme.

Eller:

Modtag Jesu Kristi legeme.

Eller tavs uddeling.

Idet præsten rækker vinen, siger han til hver nadvergæst:

Det er Jesu Kristi blod.

Eller:

Modtag Jesu Kristi blod.

Eller tavs uddeling.

Efter hvert bord siger præsten:

Den korsfæstede og opstandne frelser, vor Herre Jesus Kristus, som nu har givet jer sit hellige legeme og blod, hvormed han har gjort fyldest for alle jeres/vore synder, han styrke og opholde jer derved i en sand tro til det evige liv!

Fred være med jer!

Efter alle borde undtagen det sidste kan præsten indskrænke sig til at sige:
Fred være med Jer!

Hvor flere præster fungerer ved altergangen, går den administrerende præst med kalken. Når den administrerende præst selv ønsker at gå til alters, uddeler han brødet først til de andre nadvergæster og derefter til sig selv med de sædvanlige ord eller tavst; på samme måde med vinen. I slutningsønsket ændres da ordene »jer« og »jeres« til »os« og »vore«. Når nadverhandlingen er afsluttet, vender præsten sig mod menigheden og messer eller siger:

Lad os alle bede!

Derpå vender han sig mod alteret og messer eller siger:

Vi takker dig, Herre vor Gud, almægtige Fader, fordi du i din barmhjertighed vederkvæger os med disse livsalige gaver. Vi beder dig, at du vil lade dine gaver komme os rettelig til gode, til at styrke vor tro, grund-

fæste vort håb og gøre den indbyrdes kærlighed levende iblandt os, for din Søns, Jesus Kristi, vor Herres skyld.

Menigheden:

Amen.

Ved gudstjenester, hvor der har været både dåb og nadver, kan kollekten til 1. Søndag efter Påske benyttes som kollekt i nadverkollektens sted:

Herre, vor Gud, himmelske Fader! Vi takker dig for din usigelige nåde, at du ved din Søn, vor opstandne frelser, os til trøst og syndernes forladelse har givet os dit ord og dine sakramenter. Vi beder dig: giv os din Helligånd, så vi af hjertet må tro dit ord og ved de hellige sakramenter dag for dag styrkes i troen, indtil vi bliver evindeligt salige ved din Søn, vor Herre Jesus Kristus, som med dig lever og regerer i Helligånds enhed, én sand Gud fra evighed og til evighed!

Menigheden:

Amen.

Udgangslæsning

Efter altergangens afslutning vender præsten sig og læser udgangslæsningen til den pågældende søndag.

Velsignelse

Præsten:

Herren være med jer.

Menigheden:

Og Herren være med dig.

Præsten:

Herren velsigne dig og bevare dig!

Herren lade sit ansigt lyse over dig og være dig nådig!

Herren løfte sit åsyn på dig og give dig fred!

Menigheden:

Amen. Amen. Amen.

3. *Udvidet nadverritual*

Efter salme efter prædikenen og evt. skriftemål:

Præsten, messer eller siger, vendt mod menigheden:

Opløft jeres hjerter til Herren! Lad os prise Hans navn!

Vi takker og lover dig, Gud Fader Almægtige, ved Jesus Kristus, vor Herre. Du skabte Himlen og hele dens hær, jorden og alt, som er derpå. Liv og ånde giver du os, mætter os daglig af din fylde. Derfor vil vi med hele din menighed på jorden, i kor med alle engle, synge din herligheds lovsang:

Menigheden:

Hellig, hellig, hellig er Herren, Gud den Almægtige.
Himlen og jorden er fuld af din herlighed.
Hosianna i det højeste!

Præsten:

Velsignet være Han, som kommer i Herrens navn.

Menigheden:

Hosianna i det højeste!

Præsten:

Opstandne Herre og frelser, du som selv er til stede iblandt os med al din kærligheds rigdom! Giv os at modtage dit legeme og blod til din ihukommelse og til stadfæstelse i troen på syndernes forladelse. Rens os fra synd og styrk os i det evige livs håb. Giv os at vokse i kærligheden og lad os med alle troende blive ét i dig, ligesom du er ét med Faderen.

Menigheden:

Amen.

Eller:

Vi takker dig, vor Herre Jesus Kristus,
fordi du for vor skyld ydmygede dig
og gav dig verden i vold.
Vi beder dig:
Gå til bords med os
og bliv ét med os i vor fattigdom.
Giv os udholdenhed indtil døden
og skænk os det evige liv!

Menigheden:

Amen.

Præsten:

Vor Fader, du, som er i Himlene! Helliget vorde dit navn; komme dit rige; ske din vilje som i Himmelen, således også på jorden; giv os i dag vort daglige brød; og forlad os vor skyld, som også vi forlader vore skyldnere; og led os ikke (ind) i fristelse; men fri os fra det onde; thi dit er riget og magten og æren i evighed!

Menigheden:

Amen.

Præsten:

Vor Herre Jesus Kristus i den nat, da han blev forrådt, tog brødet (NB) takkede og brød det, gav sine disciple det og sagde: »Tag dette og spis det; det er mit legeme, som gives for jer. Gør dette til min ihukommelse.«

Ligeså tog han også kalken (NB) efter aftensmåltidet, takkede, gav dem den og sagde: »Drik alle heraf; denne kalk er den nye pagt i mit blod, som udgydes for jer til syndernes forladelse. Gør dette, så ofte som I drikker den, til min ihukommelse.«

Ved NB tager præsten disken, henholdsvis kalken, og sætter dem ikke, før han har læst det pågældende afsnit af indstiftelsesordene til ende.

Altergæsterne knæler ved alterbordet. Idet præsten rækker brødet, siger han til hver nadvergæst:

Det er Jesu Kristi legeme.

Eller:

Modtag Jesu Kristi legeme.

Eller tavs uddeling.

Idet præsten rækker vinen, siger han til hver nadvergæst:

Det er Jesu Kristi blod.

Eller:

Modtag Jesu Kristi blod.

Eller tavs uddeling:

Under uddelingen kan synges *Agnus Dei* i form af salmen: O, du Guds Lam! (Nr. 365 eller 174) eller i prosaform:

O, Guds Lam uskyldig,
du som bærer verdens synd:
forbarm dig over os!
O, Guds Lam uskyldig,

du som bærer verdens synd:
forbarm dig over os!
O, Guds Lam uskyldig,
du som bærer verdens synd:
forlen os din fred!
Amen.

Efter hvert bord siger præsten:

Den korsfæstede og opstandne frelser, vor Herre Jesus Kristus, som nu har givet jer sit hellige legeme og blod, hvormed han har gjort fyldest for alle jeres/vore synder, han styrke og opholde jer derved i en sand tro til det evige liv!
Fred være med jer!

Efter alle borde undtagen det sidste kan præsten indskrænke sig til at sige:
Fred være med Jer!

Hvor flere præster fungerer ved altergangen, går den administrerende præst med kalken. Når den administrerende præst selv ønsker at gå til alters, uddeler han brødet til de andre nadvergæster og derefter til sig selv med de sædvanlige ord; på samme måde med vinen. I slutningsønsket ændres da ordene »jer« og »jeres« til »os« og »vore«.

Når nadverhandlingen er afsluttet, vender præsten sig mod menigheden og messer eller siger:

Lad os alle bede!

Derpå vender han sig mod alteret og messer eller siger:

Vi takker dig, Herre vor Gud, almægtige Fader, fordi du i din barmhjertighed vederkvæger os med disse livsalige gaver. Vi beder dig, at du vil lade dine gaver komme os rettelig til gode, til at styrke vor tro, grundfæste vort håb og gøre den indbyrdes kærlighed levende iblandt os, for din Søn, Jesu Kristi, vor Herres skyld.

Menigheden:

Amen.

Ved gudstjenester, hvor der har været både dåb og nadver, kan kollekten til 1. Søndag efter Påske benyttes som kollekt i nadverkollektens sted:

Herre, vor Gud, himmelske Fader! Vi takker dig for din usigelige nåde, at du ved din Søn, vor opstandne frelser, os til trøst og syndernes forladelse har givet os

dit ord og dine sakramenter. Vi beder dig: giv os din Helligånd, så vi af hjertet må tro dit ord og ved de hellige sakramenter dag for dag styrkes i troen, indtil vi bliver evindeligt salige ved din Søn, vor Herre Jesus Kristus, som med dig lever og regerer i Helligåndens enhed, én sand Gud fra evighed og til evighed!

Menigheden:

Amen.

Udgangslæsning

Efter altergangens afslutning vender præsten sig og læser udgangslæsningen til den pågældende søndag.

Velsignelse

Præsten:

Herren være med jer.

Menigheden:

Og Herren være med dig.

Præsten:

Herren velsigne dig og bevare dig!

Herren lade sit ansigt lyse over dig og være dig nådig!

Herren løfte sit åsyn på dig og give dig fred!

Menigheden:

Amen. Amen. Amen.

Skriftemål

Skriftemålet finder sted før gudstjenestens begyndelse, men kan også anbringes mellem prædiken og altergang jfr. s. 9.

Efter skriftetale og/eller skriftebøn siger præsten (jfr. Prøveritualbogen 1963, side 69):

På Jesu Kristi befaling og for hans lidelses og døds skyld tilsiger jeg jer alle jeres synders nådige forladelse i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn!

Derefter siger præsten under håndspåleggelse til hver enkelt:
Så tilsiger jeg dig alle dine synders nådige forladelse i
Faderens og Sønnens og Helligåndens navn.

Derefter siger præsten til hvert hold for sig:
Han, som har begyndt den gode gerning i jer, han fuld-
føre den til Jesu Kristi dag!
Fred være med jer! Amen.

Første søndag i advent

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor kære Herre Jesus Kristus,
vi må i sandhed takke dig
og ære dig i evighed,
fordi du ville komme til os
og være vor konge.
Synden bandt os,
død og Djævel gjorde med os, hvad de ville,
der var ingen udvej at se af vort fængsel.
Men du red lige herind på dit æsel
for at binde de stærke magter
og føre os med dig ud.
Nu beder vi din gode Helligånd:
bliv hos os, bevar vor forstand,
så vi ikke ser os tilbage,
men følger vor sagtmodige konge
fra fødsel til død og oprejsning
gennem dette og alle år,
indtil vi bliver til evig tid salige
ved ham, som med Faderen lever og regerer*
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.
S1.24,1b-10.

Således står der skrevet i Salmernes Bog:

Herrens er jorden og dens rylde, jorderig og de, som
bor derpå; thi han har grundlagt den på have, grundfæ-
stet den på strømme. Hvo kan gå op på Herrens bjerg,
og hvo kan stå på hans hellige sted? Den med skyldfri

* »regerer« kan i alle kollekter ombyttes med »råder«.

hænder og hjertet rent, som ikke sætter sin hu til løgn og ikke sværger falsk; han får velsignelse fra Herren, retfærdighed fra sin frelses Gud. Så er den slægt, som spørger efter ham, som søger dit åsyn, Jakobs Gud! Løft eders hoveder, I porte, løft jer, I ældgamle døre, at ærens konge kan drage ind! Hvo er den ærens konge? Herren, stærk og vældig, Herren, vældig i krig! Løft eders hoveder, I porte, løft jer, I ældgamle døre, at ærens konge kan drage ind! Hvo er han, den ærens konge? Herren, Hærskarers Herre, han er ærens konge!

eller:

Sl. 100.

Således står der skrevet i Salmernes Bog:

Råb af fryd for Herren, al jorden, tjener Herren med glæde, kom for hans åsyn med jubel! Kend, at Herren er Gud! Han skabte os, vi er hans, hans folk og den hjord, han vogter. Gå ind i hans porte med takkesang, med lovsange ind i hans forgårde, tak ham og lov hans navn! Thi god er Herren, hans miskundhed varer evindeligt, fra slægt til slægt hans trofasthed!

Prædiketekst.
Matt. 21,1-9.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

Da de nærmede sig Jerusalem og kom til Betfage på Oliebjerget, så sendte Jesus to disciple af sted og sagde til dem: »Gå hen i landsbyen lige foran jer; så vil I straks finde et æsel, som står bundet med et fæl hos sig; løs dem og før dem til mig! Og hvis nogen siger noget til jer, skal I svare, at Herren har brug for dem, så vil han straks lade jer få dem.« Dette skete, for at det skulle gå i opfyldelse, som er talt ved profeten, der siger: »Sig til Zions datter: 'Se, din konge kommer til dig, sagtmødt og ridende på et æsel, og på et trældyr's fæl.'«

Så gik disciplene hen og gjorde, som Jesus havde pålagt dem; de hentede æslet og føllet og lagde deres kapper på dem, og han satte sig derpå. Og der var en meget stor folkeskare, som bredte deres kapper på vejen, andre skar grene af træerne og strøede dem på vejen. Og skarerne, både de, der gik foran ham, og de, der fulgte efter, råbte og sagde: »Hosianna Davids søn! velsignet være han, som kommer, i Herrens navn! Hosianna i det højeste!«

Udgangslæsning. Således skriver apostelen Paulus til romerne:

I ved, at tiden er inde: den time er allerede kommet, da I skal stå op af søvne; thi frelsen er os nærmere nu, end da vi blev troende. Natten lider, dagen er nær. Så lad os da aflægge mørkets gerninger og iføre os lysets våben; lad os vandre sømmeligt som ved dag, ikke i svir og drik, ikke i utugt og løsagtighed, ikke i kiv og misundelse; men ifør jer Herren Jesus Kristus, og plej ikke kødet, så begæring vækkes.

Anden tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Herre, vor Gud,
Jesu Fader og vor Fader,
vi takker dig nu og altid,
fordi du holdt de løfter,
du gav til Israel, dit folk,
og kom til verden med Jesus,
til alle folk på jorden,
også til vort folk.
Nu beder vi din gode Helligånd:
gør det under med os,
at vi kender og elsker dig

i Jesus, vor broder,
åbner døren for ham,
når han banker på,
hører ham til ende,
når han taler,
og aldrig viser ham fra os,
indtil han holder nadver med os
i din by, det nye Jerusalem,
hvor du med ham lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet hos profeten Jeremias :

Herrens ord kom til [profeten Jeremias] således: Før jeg danned dig i moderskød, kendte jeg dig; før du kom ud af moderliv, helliged jeg dig, til profet for folkene satte jeg dig. Men jeg svarede: »Ak, Herre, Herre, jeg kan jo ikke tale, thi jeg er ung.« Så sagde Herren til mig: »Sig ikke: Jeg er ung! men gå, hvorhen jeg end sender dig, og tal alt, hvad jeg byder dig; frygt ikke for dem, thi jeg er med dig for at frelse dig, lyder det fra Herren.« Og Herren udrakte sin hånd, rørte ved min mund og sagde til mig: »Nu lægger jeg mine ord i din mund. Se, jeg giver dig i dag myndighed over folk og riger til at oprykke og nedbryde, til at ødelægge og nedrive, til at opbygge og plante.«

Prædiketekst.
Luk. 4,16-30.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Lukas:

Så kom [Jesus] til Nazaret, hvor han var vokset op. Og på sabbatsdagen gik han efter sin sædvane ind i synagogen. Og han stod op for at forelæse, og man gav ham profeten Esajas' bog, og da han åbnede bogen, fandt han det sted, hvor der stod skrevet: »Herrens Ånd er

over mig, fordi han salvede mig, at jeg skal gå med glædesbud til fattige. Han sendte mig for at udråbe for fanger, at de skal få frihed, og for blinde, at de skal få deres syn, for at sætte fortrykte i frihed og udråbe et nådeår fra Herren.« Så lukkede han bogen og gav tjeneren den tilbage og satte sig; og alles øjne i synagogen var spændt rettede mod ham. Da begyndte han med at sige til dem: »I dag er dette skriftord, som lød i jeres øren, gået i opfyldelse.« Og alle gav de ham deres bifald, og de undrede sig over de livsalige ord, som udgik af hans mund. Da sagde de: »Er det ikke Josefs søn?« Men han sagde til dem: »I vil sikkert bruge det ord-sprog om mig: 'Læge, læg dig selv!' Vi har hørt om de store ting, som er sket i Kapernaum; gør også sådanne her i din fædreneby.« Men han sagde: »Sandelig siger jeg eder: ingen profet er anerkendt i sin fædreneby. Og jeg siger eder, som sandt er: I Israel var der mange enker i Elias' dage, dengang himmelen var lukket i tre år og seks måneder, så der kom en stor hungersnød i hele landet; dog til ingen af dem blev Elias sendt, men derimod til en enke i Zarepta i Zidons land. Og i Israel var der mange spedalske på profeten Elisas tid, og ingen af dem blev rensset, men derimod syreren Na'aman.« Da de, der var i synagogen, hørte det, blev de alle fulde af harme, og de stod op og drev ham ud af byen og førte ham hen til randen af det bjerg, deres by var bygget på; dér ville de styrte ham ned. Men han gik sin vej midt imellem dem og drog bort.

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten står skrevet i Johannes'
Åbenbaring:

Johs. Åb.

3,14-22. Og skriv til menighedens engel i Laodikea: »Så siger han, som er Amen, det troværdige og sanddru vidne, Guds skaberværks ophav: Jeg kender dine gerninger:

du er hverken kold eller varm. Gid du var kold eller varm! Derfor, fordi du er lunken og hverken varm eller kold, har jeg i sinde at udspy dig af min mund. Fordi du siger: 'Jeg er rig, jeg har vundet rigdom og trænger ikke til noget', og ikke véd, at netop du er elendig og ynkværdig og fattig og blind og nøgen, derfor råder jeg dig til hos mig at købe guld, lutret i ild, så du kan blive rig, og hvide klæder at iføre dig, så din nøgenheds skam ikke skal blive åbenbar, og øjensalve til at salve dine øjne med, så du kan se. Alle dem, jeg har kær, dem revser og tugter jeg; vær derfor nidkær og omvend dig! Se, jeg står for døren og banker; om nogen hører min røst og åbner døren, da vil jeg gå ind til ham og holde nadver med ham, og han med mig. Den, der sejrer, ham vil jeg lade sidde sammen med mig på min trone, ligesom også jeg har sejret og taget sæde hos min Fader på hans trone. Den, som har øre, han høre, hvad Ånden siger til menighederne!«

Udgangslæsning: Se side 27.

Anden søndag i advent

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Almægtige, evige Gud og skaber,
du ser os løbe vildt omkring,
jagede af onde magter
og dårlig samvittighed,
mens vi prøver på at standse de ulykker,
der truer os og vor jord.
Herre, giv os din Helligånd,

lys for os,
så vi ser og tror det tegn,
som din Søn Jesus forkynder:
dit rige dages,
figentræet står i knop,
din sommer er nær.
Giv os med troen håb og mod
til at leve og arbejde
uden frygt for nogen eller noget,
indtil vi møder dig,
verdens skaber,
magternes dommer,
vor forløsning,
Fader, Søn og Helligånd,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.
Es. 11 1-10

Således står der skrevet hos profeten Esajas:

Men der skyder en kvist af Isajs stub, et skud gror frem af hans rod; og Herrens Ånd skal hvile over ham, visdoms og forstands Ånd, råds og styrkes Ånd, Herrens kundskabs og frygts Ånd. Hans hu står til Herrens frygt; han dømmer ej efter, hvad øjnene ser, skønner ej efter, hvad ørerne hører. Han dømmer de ringe med retfærd, fælder redelig dom over landets arme. Voldsmanden slår han med mundens ris, gudløse dræber han med læbernes ånde. Og retfærd er bæltet, han har om sin lænd, trofasthed hofternes bælte. Og ulven skal gå hos lammet, panteren hvile hos kiddet, kalven og ungløven græsse sammen, dem driver en lille dreng. Kvien og bjørnen bliver venner, deres unger ligger side om side, og løven æder strå som oksen; den spæde skal lege ved øglens hul, den afvante række sin hånd til giftslangens rede. Der gøres ej ondt og voldes ej mén i hele mit hellige bjergland; thi landet er fuldt af Herrens kundskab, som vandene dækker havets bund. På hin

dag skal hedningerne søge til Isajs rodkud, der står som et banner for folkeslagene, og hans bolig skal være herlig.

Prædiketekst.
Luk. 21,25-36.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Lukas:

»Og der skal ske tegn i sol og måne og stjerner, og på jorden skal folkene ængstes i rådvildhed over havets og brændingens brusen. Mennesker skal dåne af rædsel og gru for det, som kommer over jorderige; thi himlenes kræfter skal rystes. Og da skal de se 'Menneskesønnen komme i skyen' med kraft og megen herlighed. Men når dette begynder at ske, da skal I rette jer og løfte jeres hoveder, thi jeres forløsning nærmer sig.« Og han fortalte dem en lignelse: »Se på figentræet og alle de andre træer; så snart I ser, at de springer ud, skønner I af jer selv, at nu er sommeren nær. Således kan I også skønne, når I ser dette ske, at Guds rige er nær. Sandelig siger jeg eder: denne slægt skal ikke forgå, før det er sket alt sammen. Himmelen og jorden skal forgå; men mine ord skal ingenlunde forgå. Men vogt jer, at jeres hjerter ikke nogen sinde sløves af svir og drukkenskab og timelige bekymringer, så den dag kommer pludselig over jer. Thi som en snare skal den komme over alle dem, der bor på hele jordens flade. Men våg og bed til enhver tid, så I må blive i stand til at undfly alt dette, som skal ske, og til at bestå for Menneskesønnen.«

Udgangslæsning.

Således skriver apostelen Paulus til romerne:

Alt, hvad der forhen er skrevet, er jo skrevet, for at vi kan lære deraf, så vi ved udholdenhed og ved den trøst, skrifterne giver, kan bevare vort håb. Og udholdenhedens og trøstens Gud give jer at være enige indbyrdes, som Kristus Jesus vil det, så I enigt og med én mund kan prise Gud, vor Herres Jesu Kristi Fader. Tag jer

derfor af hverandre, ligesom også Kristus har taget sig af os, til Guds ære.

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor Herre Jesus Kristus,
vi takker dig,
fordi du har vist os den ære
at indbyde os til at tage imod dig
og lyse foran dig,
når du kommer.
Nu beder vi din Helligånd:
bliv hos os,
mens vi venter.
Vær selv vor forventning og vort lys,
så vi sover let og vågner straks,
hver gang der bliver kaldt,
først så længe vi lever her,
og sidst på den store dag,
når du kommer for at tage os med dig
ind til din glæde,
de levende som de døde,
du, som med Faderen lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.
Mal. 3 1-3.

Således står der skrevet hos profeten Malakias :

[Så siger Herren:] Se, jeg sender min engel, og han skal bane vej for mit åsyn; og til sit tempel kommer i et nu den Herre, I søger, og pagtens engel, som I længes efter; se, han kommer, siger Hærskarers Herre. Men hvo kan udholde den dag, han kommer, og hvo kan stå,

når han kommer til syne? Han er jo som metalsmelterens ild og tvætternes lud. Han sidder og smelter og renser sølv; han renser Levis sønner, lutrer dem som guld og sølv, så de kan frembære offergave for Herren i retfærdighed.

Prædiketekst.
Matt. 25,1-13.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

Da skal det være med Himmeriget som med ti jomfruer, der tog deres lamper og gik ud for at gå brudgommen i møde. De fem af dem var uforstandige, og de fem kloge. De uforstandige tog nemlig deres lamper, men tog ikke olie med sig. Men de kloge tog olie i deres kander tillige med deres lamper. Og da brudgommen lod vente på sig, blev de alle døsige og faldt i søvn. Men ved midnat lød der et råb: 'Se, brudgommen er der, gå ham i møde!' Da vågnede alle jomfruerne og gjorde deres lamper i stand. Og de uforstandige sagde til de kloge: 'Giv os af jeres olie, thi vore lamper er ved at gå ud.' Men de kloge svarede og sagde: 'Nej, der ville ikke blive nok både til os og til jer. Gå hellere hen til købmændene og køb til jer selv.' Men medens de gik bort for at købe, kom brudgommen, og de, som var rede, gik ind i bryllupssalen med ham, og døren blev lukket. Bagefter kommer også de andre jomfruer og siger: 'Herre, herre, luk op for os!' Men han svarede og sagde: 'Sandelig siger jeg eder: jeg kender jer ikke.' Våg derfor, thi I kender hverken dagen eller timen.

Tredje prædiketekst

Tredje Prædiketeksten står skrevet i Jakobsbrevet :
prædiketekst.

Jak. 5,7-11. Så vent da tålmodigt, brødre! indtil Herrens komme.

Se, bonden bier på jordens dyrebare afgrøde og venter tålmodigt på den, til den har fået tidligregn og sildig-

regn. Vent da også I tålmodigt, styrk jeres hjerter; thi Herrens komme er nær. Vær ikke vrantne mod hverandre, brødre! for at I ikke skal blive dømt; se, dommeren står for døren. Brødre! tag profeterne, der talte i Herrens navn, til forbillede i at lide ondt og være tålmodige. Se, vi priser dem salige, som har holdt ud. I har hørt om Jobs udholdenhed og set, hvordan Herren lod det ende; thi Herren er nåderig og barmhjertig.

Udgangslæsning. Se side 32.

Tredje søndag i advent

Første tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Almægtige evige Gud,
vi takker for den store glæde,
at vi igen skal høre evangeliet
om dit salige rige,
hvor der er lys og lyd
og liv for fattige og døde.
Men vi bekender for dig,
at vi ustandselig lader os skræmme bort fra troen,
når vi ser på verdens tilstand og din kirkes afmagt.
Derfor beder vi din gode Helligånd:
bliv hos os.
Hold os Jesu ord og tegn for øje,
så vi ikke mere synker hen i uvirksomhed uden håb,
men vågne forventer og glade forkynnder
dit riges komme med din elskede Søn,
Jesus Kristus, vor Herre,
som med dig lever og regerer

i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet hos profeten Esajas :
Es. 35.

Ørken og hede skal fryde sig, ødemark juble og blomstre, blomstre frodigt som rosen og juble, ja, juble med fryd. Libanons herlighed gives den, Karmels og Sarons pragt. Herrens herlighed skuer de, vor Guds højhed. Styrk de slappe hænder, lad de vaklende knæ blive faste, sig til de ængstede hjerter: Vær stærke, vær uden frygt. Se eders Gud! Han kommer med hævn, gengæld kommer fra Gud; han kommer og frelser eder. Da åbnes de blindes øjne, de døves ører lukkes op; da springer den halte som hjort, den stummes tunge jubler; thi vand vælder frem i ørkenen, bække i ødemark; det glødende sand bliver vanddrag, til kildevæld tørstigt land. I sjakalers bo holder hjerne rast, på strudsenes enemærker gror rør og siv. Der bliver en banet vej, Den hellige Vej skal den kaldes; ingen uren færdes på den, den er valfartsvej for hans folk, selv enfoldige farer ej vild. På den er der ingen løver, rovdyr træder den ej, der skal de ikke findes. De geniøste vandrer ad den, Herrens forløste vender hjem, de drager til Zion med jubel, med evig glæde om issen; fryd og glæde får de, sorg og suk skal fly.

Prædiketekst.
Matt. 11,2-10.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

Men da Johannes i sit fængsel hørte om Kristi gerninger, sendte han bud ved sine disciple og spurgte ham: »Er du den, som kommer, eller skal vi vente en anden?« Da svarede Jesus og sagde til dem: »Gå hen og fortæl Johannes, hvad I hører og ser: blinde ser, og lamme går, spedalske renses, og døve hører, døde står

op, og 'evangeliet forkyndes for fattige'; og salig den, som ikke forarges på mig.« Da nu de gik bort, gav Jesus sig til at tale til folkeskarerne om Johannes: »Hvorfor gik I ud i ørkenen? for at se et rør, som svajer hid og did for vinden? Nej, hvorfor gik I ud? for at se et menneske, klædt i bløde klæder? Se, de, som går med bløde klæder, er i kongernes slotte. Nej, hvorfor gik I ud? for at se en profet? Ja, jeg siger jer, endog mere end en profet. Han er den, om hvem der står skrevet: 'Se, jeg sender min engel for dit åsyn, han skal bane din vej foran dig.'«

Udgangslæsning. Således skriver apostelen Paulus i sit første brev 1. Kor. 4,1-5. til korinterne :

Således skal man se på os: som Kristi tjenere og husholdere over Guds hemmeligheder! Af husholdere kræves nu i øvrigt, at de skal findes tro. Men for mig har det såre lidt at sige, om I eller nogen menneskelig ret bedømmer mig; ja, jeg vil ikke engang bedømme mig selv. Thi vel er jeg mig intet bevidst; dog dermed er jeg ikke retfærdiggjort; den, der bedømmer mig, er Herren. Døm derfor ikke noget før tiden, før Herren kommer, han, som skal bringe for lyset, hvad der er skjult i mørket, og åbenbare, hvad hjerterne vil; da skal enhver få sin ros af Gud.

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Barmhjertige, trofaste Gud,
vi takker dig af hele vort hjerte,
fordi du ikke har glemt os,
her hvor vi sidder, tynget af skyld,
bange for vort liv,

og ser ind i de skygger,
 der vokser omkring os.
 Herre, vi beder dig:
 send os din Helligånd,
 vend os om,
 så vi ser, hvordan dagen gryr,
 rejs os op,
 så vi går vor frelser i møde,
 din velsignede Søn,
 som kommer til os fra det Høje,
 hvor han med dig lever og regerer
 i Helligånds enhed,
 én sand Gud
 fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.

Es. 40,1-8.

Således står der skrevet hos profeten Esajas :

Trøst, ja trøst mit folk, sa siger eders Gud, tal Jerusa-
 lem kærligt til og råb kun til det, at nu er dets strid til
 ende, dets skyld betalt, tvefold straf har det fået af
 Herrens hånd for alle sine synder. I ørkenen råber en
 røst: »Ban Herrens vej, jævnt i det øde land en høj vej
 for vor Gud! Hver dal skal højnes, hvert bjerg, hver høj
 skal sænkes, bakket land blive fladt og fjeldvæg til slet-
 te. Åbenbares skal Herrens herlighed, alt kød til hobe
 skal se den. Thi Herrens mund har talet.« Der lyder en
 røst, som siger: »Råb!« Jeg svarer: »Hvad skal jeg
 råbe?« »Alt kød til hobe er græs, al dets ynde som
 markens blomst; græsset tørres, blomsten visner, når
 Herrens ånde blæser derpå; visselig, folket er græs,
 græsset tørres, blomsten visner, men vor Guds ord bli-
 ver evindelig.«

Prædiketekst.
 Luk. 1,67-80.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
 Lukas:

Og Zakarias, [Johannes'] fader, blev fyldt af Helligånd,

og han profeterede og sagde: »Lovet være Herren, Israels Gud, thi han har besøgt og forløst sit folk og oprejst os et frelsens horn i sin tjener Davids hus, som han havde lovet ved sine hellige profeters mund fra fordums tid: en frelse fra vore fjender og fra alle vore haderes hånd, for at øve barmhjertighed mod vore fædre og ihukomme sin hellige pagt, den ed, han tilsvor Abraham, vor fader, at han ville give os, at vi, udfriede fra vore fjenders hånd, må tjene ham uden frygt i fromhed og retfærdighed for hans åsyn alle vore dage. Og du, barnlille! skal kaldes den Højstes profet; thi du skal gå foran Herren for at bane hans veje og lære hans folk at kende frelsen ved deres synders forladelse, takket være vor Guds inderlige barmhjertighed, ved hvilken solopgangen fra det høje vil besøge os for at skinne for dem, som sidder i mørke og dødens skygge, og lede vore fødder ind på fredens vej.« Og barnet voksede til og blev styrket i Ånden; og han var i ørkenerne indtil den dag, da han skulle træde frem for Israel.

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus i sit andet brev til korinterne:

Thi det er ikke os selv, vi prædiker, men Kristus Jesus som Herre, os selv derimod som jeres tjenere for Jesu skyld. Thi Gud, som sagde: »Af mørke skal lys skinne frem,« blev selv et skinnende lys i vore hjerter, for at kundskaben om Guds herlighed på Kristi åsyn må lyse klart. Men denne skat har vi i lerkar, for at den overvældende kraft må være fra Gud og ikke fra os selv. På alle måder er vi hårdt trængte, men ikke indestængte, tvivlrådige, men ikke fortvivlede, forfulgte, men ikke forladte, slået til jorden, men ikke slået ihjel. Altid bærer vi Jesu dødslidelse med os på vort legeme, for at også Jesu liv må blive åbenbart i vort legeme.

Udgangslæsning. Se side 37.

Fjerde søndag i advent

Første tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Kære Gud, vor Fader i Himmelen,
på denne dag er vor julefest nær,
og vi gør de sidste forberedelser
til at fejre Jesu fødsel.
Dog hører vi, just på denne dag,
din trofaste tjener Johannes sige,
at vor Herre allerede er kommet,
og er midt iblandt os,
men vi kender ham ikke.
Derfor beder vi din gode Helligånd:
giv os ører at høre med,
gør vore øjne klare,
så vi kender vor Herre,
når han giver sig til kende,
tager imod ham som vor egen,
og elsker vore egne,
som vi er elsket af ham.
Så vil vi glade fejre jul med hinanden for ham,
vor Søn og din Søn, Jesus Kristus,
som med dig lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet hos profeten Esajas :
Es. 12.

På hin dag skal du sige: Jeg takker dig, Herre, thi du

vrededes på mig, men din vrede svandt, og du trøstede mig. Se, Gud er min frelse, jeg er trøstet og uden frygt; thi Herren er min styrke og min lovsang, og han blev mig til frelse. I skal øse vand med glæde af frelsens kilder og sige på hin dag: Tak Herren, påkald hans navn, gør hans gerninger kendt blandt folkene, kundgør, at hans navn er højt! Lovsyng Herren, thi stort har han øvet, lad det blive kendt på den vide jord! Bryd ud i fryderåb, Zions beboere, thi stor i eders midte er Israels Hellige!

Prædiketekst.
Johs. 1,19-28.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes:

Dette er Johannes' vidnesbyrd, dengang jøderne sendte præster og levitter ud til ham fra Jerusalem, for at de skulle spørge ham: »Hvem er du?« Da sagde han rent ud og nægtede ikke, han sagde rent ud: »Jeg er ikke Kristus.« De spurgte ham: »Hvad da? Er du Elias?« Han siger: »Nej, det er jeg heller ikke.« »Er du profeten?« Han svarede: »Nej.« De sagde så til ham: »Hvem er du da? Vi skal jo bringe svar til dem, som har sendt os. Hvad siger du om dig selv?« Han svarede: »Jeg er en røst af en, der råber i ørkenen: 'Jævn Herrens vej!' som profeten Esajas har sagt.« De var udsendt fra farisæerne, og de spurgte ham og sagde til ham: »Hvorfor døber du da, hvis du hverken er Kristus eller Elias eller profeten?« Johannes svarede dem og sagde: »Jeg døber kun med vand; midt iblandt jer står en, I ikke kender, han, som kommer efter mig, og hvis skorem jeg ikke er værdig at løse.« Dette skete i Betania på den anden side Jordan, hvor Johannes opholdt sig og døbte.

Udgangslæsning.
Fil 4,4-7.

Således skriver apostelen Paulus til filipperne:

Glæd jer altid i Herren; jeg siger igen: glæd jer! Lad alle

mennesker mærke, at I har et mildt sind! Herren er nær! Vær ikke bekymrede for noget, men lad i alle ting jeres ønsker komme frem for Gud, idet I beder og bønfaller under taksigelse; så skal Guds fred, som overgår al forstand, bevare jeres hjerter og jeres tanker i Kristus Jesus.

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor kære Herre og frelser Jesus Kristus,
vi takker dig,
fordi du tager imod os i den hellige dåb.
Du forkaster ikke præsten,
der spørger om vor tro,
for det er dig selv, der spørger os
gennem hans mund,
og du forkaster heller ikke vort ja,
for det er din Helligånd, der svarer ja
med vore læber.
Vi beder dig:
bliv hos os med din Helligånd fra din Fader,
forgyld vor fest med glæde,
indtil vi fejrer dit komme for evigt
hos dig, som med Faderen lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet hos profeten Jeremias :

Se, dage skal komme, lyder det fra Herren, da jeg opvækker David en retfærdig spire, og han skal herske som konge og handle viselig og øve ret og retfærd i landet. I hans dage skal Juda frelses og Israel bo trygt.

Og det navn, man skal give ham, er: Herren vor Retfærdighed.

Prædiketekst.
Johs. 3,25-36.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Johannes:

Da kom Johannes' disciple i strid med en jøde om ren-
selse. Og de gik til Johannes og sagde til ham: »Rabbi!
han, som var hos dig på den anden side Jordan, han,
som du har vidnet om, se, han døber, og alle kommer
til ham.« Johannes svarede og sagde: »Et menneske
kan slet intet tage, uden det bliver givet ham fra Him-
melen. I kan selv bevidne, at jeg sagde: 'Jeg er ikke
Kristus, jeg er kun udsendt forud for ham.' Den, som
har bruden, er brudgom; men brudgommens ven, som
står og hører på ham, glæder sig inderligt over brud-
gommens røst. Så er nu denne min glæde blevet fuld-
kommen. Han bør vokse, men jeg blive mindre. Den,
der kommer ovenfra, er over alle; den, der er af jorden,
han er af jorden og taler af jorden. Den, der kommer
fra Himmelen, er over alle; hvad han har set og hørt,
vidner han om; og ingen tager imod hans vidnesbyrd.
Men den, der tager imod hans vidnesbyrd, har dermed
beseglet, at Gud er sanddru. Thi den, Gud udsendte,
taler Guds ord; Gud giver jo ikke Ånden efter mål.
Faderen elsker Sønnen, og alt har han givet i hans hånd.
Den, som tror på Sønnen, har evigt liv; den, som ikke
lyder Sønnen, skal ikke se livet, men Guds vrede bliver
over ham.«

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus i sit
andet brev til korinterne:

Så sandt Gud er trofast: det, vi siger til jer, er ikke på én
gang »ja og nej«. Thi Guds Søn, Kristus Jesus, som jeg

og Silvanus og Timoteus prædikede iblandt jer, var ikke »ja og nej«, men »ja« er kommet ved ham. Thi alle Guds forjættelser har i ham deres »ja«; derfor er der også ved ham gennem vor forkyndelse kommet til at lyde et »amen«, Gud til ære. Og den, der knytter os såvel som jer fast til Kristus, og som salvede os, er Gud, der også har sat sit segl på os og givet os Ånden som pant i vore hjerter.

eller:

Ap.G. 19,1-6. Prædiketeksten står skrevet i Apostlenes Geringer:

Medens Apollos var i Korint, skete det, at Paulus, efter at være rejst gennem de højereliggende landsdele, kom ned til Efesus. Dér traf han nogle disciple og spurgte dem: »Fik I Helligånden, da I kom til troen?« De svarede: »Vi har ikke engang hørt, at der er en Helligånd.« Han spurgte så: »Hvilken dåb blev I da døbt med?« De svarede: »Med Johannes' dåb.« Da sagde Paulus: »Johannes døbte med omvendelses-dåb, og han sagde til folket, at de skulle tro på den, som kom efter ham, det vil sige: på Jesus.« Da de hørte dette, lod de sig døbe i Herren Jesu navn. Og da Paulus lagde hænderne på dem, kom Helligånden over dem, og de talte i tunger og profeterede.

Udgangslæsning. Se side 41.

Juleaften

(kan én af flg. tre kollekter anvendes:)

Kollekt. Lad os alle bede:

Vi priser dig, du vor Fader,
som bor i et utilgængeligt lys,
du, som skænker os det evige liv.
Du er livets kilde,
du er lysets kilde,
du er al nådes og al sandheds kilde.
Du, som elsker os mennesker
og elsker de fattige,
du, som forsoner alle med dig
og drager alle til dig
ved at sende din elskede Søn til verden,
dig beder vi:
gør os til levende mennesker,
giv os lysets Ånd,
at vi må kende dig,
den eneste sande Gud,
og ham, du udsendte,
Jesus Kristus.
Giv os den Helligånd,
at vi må blive duelige
til at forkynde og udsige
dine uransagelige hemmeligheder.
Lad Herren Jesus og Helligånden tale i os,
lad ham lovsynge dig ved os. Amen.

eller:

Lad os alle bede:

Herre vor Gud,
denne nat har du gjort hellig.
Du tog den ud af alle årets nætter,
du tog den ud af al nat.
Du lod natten begynde at skinne,
det sande lys lod du tænde,
det flammede og oplyste mørket.

Vi så hans lys i verden,
vi ser hans mysterium i verden, denne nat.
Gud, nu beder vi dig tillige:
lad os se dit lys i din Himmel,
lad os drikke dybt af dets glæde. Amen.

eller:

Skaber, Gud, himmelske Fader,
vi takker dig for lyset,
der skinner i vor nat,
for din Søn, som er kommet i verden,
dit nyfødte levende Ord,
der holder din kirke i live.
Lad det Ord aldrig forstumme hos os,
lad det ved din egen Helligånd
bære frugt i vort liv med hinanden,
du som er liv
og med Sønnen lever og regerer i Helligånds enhed,
én sand Gud fra evighed til evighed. Amen.

Juledag (Kristi fødselsdag)

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Herre, vor Gud, Fader i Himmelen,
vi er kommet sammen af glæde
for at takke dig
for barnet Jesus, der er født os,
for Sønnen, der er os givet,
det ny menneske, som er kommet til verden.

Al sorg og vrede er slettet ud,
i føderummet er der fred
og ikke andet end fred,
lys uden skygge,
glæde uden grænser.
Herre, i dag begyndte din gode gerning iblandt os,
fuldfør du den i os til Jesu Kristi dag,
du som med Sønnen lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet hos profeten Esajas :
Es. 9,2-7.

Det folk, som vandrer i mørke, skal skue så stort et lys;
lys stråler frem over dem, som bor i mulmets land. Du
gør fryden mangfoldig, glæden stor, de glædes for dit
åsyn, som man glædes i høst, ret som man jubler, når
bytte deles. Thi dets tunge åg og stokken til dets ryg,
dets drivers kæp, har du brudt som på Midjans dag; ja,
hver en støvle, der tramper i striden, og kappen, der
søles i blod, skal brændes og ende som luernes rov.
Thi et barn er født os, en søn er os givet, på hans skul-
der skal herredømmet hvile; og hans navn skal være:
Underfuld-Rådgiver, Vældig-Gud, Evigheds-Fader,
Fredsfyrste. Stort bliver herredømmet, endeløs freden
over Davids trone og over hans rige, at det må grundes
og fæstnes ved ret og retfærd fra nu og til evig tid.
Hærskarers Herres nidkærhed gør det.

Prædiketekst. Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Luk. 2,1-14. Lukas:

Men det skete i de dage, at der udgik en befaling fra
kejser Augustus, at al verden skulle skrives i mandtal.
Det var den første indskrivning, som skete, mens Kvi-
rinus var landshøvding i Syrien. Og alle gik hen for at
lade sig indskrive, hver til sin by. Og fordi Josef var af

Dauids hus og slægt, drog også han op fra Galilæa, fra byen Nazaret, til Judæa, til Dauids by, som hedder Betlehem, for at lade sig indskrive tillige med Maria, sin trolovede, som var frugtsommelig. Og det skete, medens de var der, kom tiden, da hun skulle føde. Og hun fødte sin søn, den førstefødte, og svøbte ham og lagde ham i en krybbe, thi der var ikke plads til dem i herberget. I den samme egn var der hyrder, som lå ude på marken og holdt nattevagt over deres hjord. Og en Herrens engel stod for dem, og Herrens herlighed strålede om dem, og de blev grebet af stor frygt. Men engelen sagde til dem: »Frygt ikke; thi se, jeg forkyn-der eder en stor glæde, som skal være for hele folket. Thi eder er i dag en frelser født i Dauids by; han er Kristus, Herren! Og dette skal være jer et tegn: I skal finde et barn svøbt og liggende i en krybbe.« Og i det samme var der med engelen en mangfoldig himmelsk hærs-kare, som lovpriste Gud og sagde: »Ære være Gud i det højeste! og på jorden fred i mennesker, der har hans velbehag!«

Udgangslæsning.
1.Johs. 4,7-11.

Således skriver apostelen Johannes i sit første brev:

I elskede, lad os elske hverandre, thi kærligheden er af Gud, og enhver, der elsker, er født af Gud og kender Gud. Den, der ikke elsker, kender ikke Gud, thi Gud er kærlighed. Derved er Guds kærlighed blevet åbenbar-et blandt os, at Gud har sendt sin Søn, den enbårne, til verden, for at vi skal leve ved ham. Deri består kærligheden: ikke i, at vi har elsket Gud, men i, at han elskede os og sendte sin Søn til soning for vore synder. I elskede, når Gud således elskede os, så er også vi skyldige at elske hverandre.

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Almægtige Gud og skaber,
vi sene efterkommere efter det første menneske,
vi takker dig,
fordi du har sendt dit lys og dit liv
som et menneske ind i vor verden,
kød af vort kød og blod af vort blod.
Han talte vort sprog,
vi så ham med vore øjne,
hørte ham med vore ører,
og har vi tro, har han skabt den
med sit mægtige ord.
Nu beder vi din Helligånd:
bliv hos os alle jordens dage,
hold mørket om os borte,
lad os leve som dine børn i dit lys,
indtil du genskaber himlen og jorden
ved din enbårne Søn,
Jesus Kristus, vor frelser,
som med dig lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i første Mosebog:

I begyndelsen skabte Gud himmelen og jorden. Og jorden var øde og tom, og der var mørke over verdensdybet. Men Guds Ånd svævede over vandene. Og Gud sagde: »Der blive lys!« Og der blev lys. Og Gud så, at lyset var godt, og Gud satte skel mellem lyset og mør-

ket, og Gud kaldte lyset dag, og mørket kaldte han nat. Og det blev aften, og det blev morgen, første dag.

Prædiketekst.
Johs. 1,1-14.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Johannes:

I begyndelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud. Dette var i begyndelsen hos Gud. Alt er blevet til ved det, og uden det blev intet til af det, som er. I det var liv, og livet var menneskenes lys. Og lyset skinner i mørket, og mørket fik ikke bugt med det. Der fremstod et menneske, udsendt fra Gud; hans navn var Johannes. Han kom til et vidnesbyrd for at vidne om lyset, for at alle skulle komme til tro ved ham. Selv var han ikke lyset, men han skulle vidne om lyset. Det sande lys, som oplyser hvert menneske, var ved at komme til verden. Han var i verden, og verden er blevet til ved ham, og verden kendte ham ikke. Han kom til sit eget, og hans egne tog ikke imod ham. Men alle dem, som tog imod ham, gav han magt til at blive Guds børn, dem, som tror på hans navn. De blev ikke født af blod, ej heller af køds vilje, ej heller af mands vilje, men af Gud. Og Ordet blev kød og tog bolig iblandt os, og vi så hans herlighed, en herlighed, som den enbårne Søn har den fra Faderen, fuld af nåde og sandhed.

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten står skrevet i brevet til hebræerne:

Efter at Gud forud mange gange og på mange måder havde talt til fædrene ved profeterne, har han nu ved dages enden talt til os ved sin Søn, hvem han har indsat som arving til alle ting, ved hvem han også har skabt verden. Han er hans herligheds afglans og hans væsens

udtrykte billede og bærer alt med sit mægtige ord. Og han tog sæde ved Majestætens højre hånd i det høje, efter at han havde fuldbragt renselse for vore synder. Og han er blevet så meget mere ophøjet end englene, som det navn, han har arvet, er over deres. Thi til hvem af englene har Gud nogen sinde sagt: »Du er min Søn, jeg har født dig i dag?«

Udgangslæsning. Se side 48.

Anden Juledag (St. Stefans Dag)

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Herre vor Gud, Fader i Himmelen,
du skilte dig for en tid fra din Søn,
din fremtid, dit udtrykte billede,
og overgav ham til os mennesker
som et af vore egne børn.
Siden han blev født,
har vi en fremtid og et håb.
Derfor beder vi din gode Helligånd:
bevar vor juleglæde,
så vi lever videre
uden frygt for mennesker og magter,
læg os dit ord i munden,
lad os vove livet og udholde det
i fællesskab med Jesus, vor broder,
indtil denne verden visner,
og vi ser i herlighed dig,
Fader, Søn og Helligånd,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i Apostlenes Gerninger:
Ap.G. 7,44-60.

rc r , , r . r , ,
[Stefanus, en af de syv rattigrorstandere, gjorde store undere og tegn blandt folket. Men nogle af jøderne beskyldte ham for at tale imod templet og imod loven og bragte ham for rådet. I sit forsvar mod beskyldningerne sagde Stefanus:] »Vore fædre i ørkenen havde vidnesbyrdets telt, indrettet således som han, der talte til Moses, havde befaleet, efter det forbillede, som han havde set. Dette tog vore fædre i arv og bragte det under Josua med ind, dengang de tog landet i besiddelse efter hedningerne, som Gud fordrev fra vore fædres åsyn; og således var det indtil Davids tid. Han fandt nåde for Gud og bad om, at han måtte finde en bolig for Jakobs Gud. Men det blev Salomon, som byggede ham et hus. Dog, den Højeste bor ikke i huse, gjorde med hænder, men som profeten siger: 'Himlen er min trone og jorden mine fødders skammel. Hvad for et hus vil I bygge mig? siger Herren, eller hvor er stedet, jeg skulle hvile på? Er det ikke min hånd, som har skabt alt dette?' I stivnakkede og uomskårne på hjerter og øren! Altid sætter I jer op imod Helligånden - som jeres fædre, således I. Hvem af profeterne har jeres fædre ikke forfulgt? de dræbte dem, som forud forkyndte, at den Retfærdige skulle komme, og hans forrædere og mordere er I blevet. I modtog loven, formidlet ved engle, men I har ikke holdt den!« Da de hørte dette, blev de forbitrede i deres hjerter og skar tænder. Men fuld af Helligånden stirrede han op imod Himmelen og så Guds herlighed og Jesus stående ved Guds højre hånd. Og han sagde: »Se, jeg skuer Himlene åbne og Menneskesønnen stående ved Guds højre hånd.« Da skreg de med høj røst og holdt sig for ørerne og stormede alle som én ind på ham; og de slæbte ham uden for byen og stenede ham. Og vidnerne lagde deres klæder ved fødderne af en ung mand, som hed Saulus. Så

stenede de Stefanus, medens han bad og sagde: »Herre Jesus, tag imod min ånd!« Og han faldt på knæ og råbte med høj røst: »Herre, tilregn dem ikke denne synd!« Og da han havde sagt dette, sov han hen.

Prædiketekst.
Matt. 23,34-39.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

Derfor: se, jeg sender til jer profeter og vise og skriftkloge; nogle af dem vil I dræbe og korsfæste, og nogle af dem vil I piske i jeres synagoger og jage fra by til by, for at alt det retfærdige blod, som er udgydt på jorden, skal komme over jer, lige fra den retfærdige Abels blod og til blodet af Zakarias, Barakias' søn, som I slog ihjel mellem templet og alteret. Sandelig siger jeg eder: alt det skal komme over denne slægt. Jerusalem, Jerusalem! du, som ihjelslår profeterne og stener dem, der er sendt til dig! hvor ofte har jeg ikke villet samle dine børn, som hønen samler kyllingerne under sine vinger! og I ville ikke. Se, jeres hus bliver forladt og overladt til jer selv! Thi jeg siger jer: Fra nu af skal I ikke se mig, før den tid kommer, da I siger: 'Velsignet være den, som kommer, i Herrens navn!'

Udgangslæsning.
1.Johs. 4,1-4.

Således skriver apostelen Johannes i sit første brev:

I elskede, tro ikke enhver ånd, men prøv ånderne, om de er af Gud; thi mange falske profeter er draget ud i verden. Derpå kan I kende Guds Ånd: enhver ånd, der bekender, at Jesus er Kristus, kommen i kødet, er af Gud. Og enhver ånd, der ikke bekender Jesus, er ikke af Gud; men dette er Antikrists ånd, som I har hørt skal komme, og den er allerede nu i verden. Børnlille, I er af Gud, og I har sejret over dem, fordi han, der er i jer, er større end han, der er i verden.

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor kære Herre Jesus Kristus,
du, som sletter skellet
mellem hedninger og jøder,
kvinder og mænd,
syndere og farisæere,
du som sætter skellet
mellem sandhed og løgn,
liv og død,
kærlighedens Ånd og verdensmagten,
dig beder vi:
giv os Helligånden fra din Fader,
sandhedens og kærlighedens Ånd,
så vi vedkender os dig over for alle mennesker
og uden frygt bistår hinanden,
som du har lært os,
indtil du rejser os af døden,
og vi ser dig i herlighed hos din Fader,
med hvem du lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.
Ap.G. 7,44-60.

Således står der skrevet i Apostlenes Gerninger:
.
(som etter tørste tekstrække.)

Prædiketekst.
Matt. 10,32 42.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

»Derfor, enhver, som kendes ved mig over for menneskerne, ham vil også jeg kendes ved over for min Fader, som er i Himlene. Men den, som fornægter mig over for menneskerne, ham vil også jeg fornægte over for min

Fader, som er i Himlene. I må ikke mene, at jeg er kommen for at bringe fred på jorden; jeg er ikke kommen for at bringe fred, men sværd. Thi jeg er kommen for at volde splid 'mellem en mand og hans fader, mellem en datter og hendes moder og mellem en svigerdatter og hendes svigermoder, og en mand skal få sine husfolk til fjender.' Den, som elsker fader eller moder mere end mig, er mig ikke værd, og den, som elsker søn eller datter mere end mig, er mig ikke værd; og den, som ikke tager sit kors og følger efter mig, er mig ikke værd. Den, som har bjærget sit liv, skal miste det; og den, som har mistet sit liv for min skyld, skal bjærge det. Den, som tager imod jer, tager imod mig; og den, som tager imod mig, tager imod ham, som udsendte mig. Den, som tager imod en profet, fordi han er en profet, skal få en profets løn; og den, som tager imod en retfærdig, fordi han er en retfærdig, skal få en retfærdigs løn. Og den, som giver en af disse små blot et bæger koldt vand at drikke, fordi han er en discipel, sandelig siger jeg eder: han skal ingenlunde gå glip af sin løn.«

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

1. Tim. 1, 12-17.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus i sit første brev til Timoteus:

Jeg takker ham, som gav mig **kraft**, Kristus Jesus, vor Herre, fordi han agtede mig for tro og tog mig i sin tjeneste, skønt jeg før var en spotter og en forfølger og en voldsmand. Men barmhjertighed blev mig til del, fordi jeg i min vantro ikke vidste, hvad jeg gjorde. Ja, vor Herres nåde udfoldede sin rigdom med tro og kærlighed i Kristus Jesus. Det er troværdig tale og fuld modtagelse værd, at Kristus Jesus kom til verden for at frelse syndere, blandt hvilke jeg er den største; men når barmhjertighed blev mig til del, var det, for at Jesus

Kristus på mig som den største kunne vise hele sin langmodighed, så at jeg blev et eksempel på dem, der skal komme til tro på ham og få evigt liv. Men evighedernes konge, den uforkrænkelige, usynlige, eneste Gud være ære og pris i evighedernes evigheder! Amen.

Udgangslæsning. Se side 53.

(Hvor der ikke har været gudstjeneste juledag, kan indgangslæsning og prædiketekst ændres således:)

Kollekt. (her anvendes én af kollekterne fra juledag).

Indgangslæsning. Således står der skrevet hos profeten Mika:

Og du, du Betlehem-Efrata, liden til at være blandt Judas tusinder! Af dig skal udgå mig én til at være hersker i Israel. Hans udspring er fra forud, fra evigheds dage. Derfor giver han dem hen, så længe til hun, som skal føde, føder, og resten af hans brødre vender hjem til israelitterne. Han skal stå og vogte i Herrens kraft, i Herren sin Guds høje navn. De skal bo trygt, thi nu skal hans storhed nå jordens grænser. Og han skal være fred.

Prædiketekst. Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Luk. 2,15-20. Lukas:

Og det skete, da englene havde forladt dem og var vendt tilbage til Himmelen, sagde hyrderne til hverandre: »Lad os dog gå til Betlehem og se det, som dér er sket, og som Herren har kundgjort os.« Og de skyndte sig derhen og fandt Maria og Josef tillige med barnet, som lå i krybben. Da de havde set det, fortalte de, hvad der var blevet sagt til dem om dette barn. Og alle, som hørte det, undrede sig over det, som hyrderne sagde til

dem. Men Maria gemte alle disse ord i sit hjerte og grundede over dem. Og hyrderne vendte tilbage og priste og lovede Gud for alt, hvad de havde hørt og set, således som der var blevet sagt til dem.

eller:

Johs. 1,14-18.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes:

Og Ordet blev kød og tog bolig iblandt os, og vi så hans herlighed, en herlighed, som den enbårne Søn har den fra Faderen, fuld af nåde og sandhed. Johannes vidner om ham, råber og siger: »Ham var det, om hvem jeg sagde: 'Den, som kommer efter mig, er kommen forud for mig; thi han var til før mig.'« Thi af hans fylde har vi alle modtaget, og det nåde over nåde. Thi loven blev givet ved Moses, nåden og sandheden er kommet ved Jesus Kristus. Ingen har nogen sinde set Gud; den enbårne, som selv er Gud, og som er i Faderens favn, han er blevet hans tolk.

Søndag efter jul

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Almægtige evige Gud,
vi er kommet herhen,
unge og gamle,
fordi vi venter på,
at Josef og Maria skal komme ind til os
med deres og din lille Søn Jesus.
Nu beder vi din Helligånd:

gør vore øjne klare,
 så vi kan se det velsignede barn
 og tage ham til os som vor egen,
 giv os stemme,
 så vi kan fortælle om ham
 til alle de modløse mennesker omkring os,
 lad der aldrig savnes gamle iblandt os
 til at lovsynge for frelsen,
 indtil Jesus kommer igen for at samle os
 under den ny himmel på den ny jord,
 hvor han med dig lever og regerer
 i Helligånds enhed,
 én sand Gud
 fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.

Æ 125

Således står der skrevet hos profeten Esajas :

Det skal ske i de sidste dage, at Herrens huses bjerg,
 grundfæstet på bjergenes top, skal løfte sig op over
 højene. Did skal folkene strømme og talrige folkeslag
 vandre: »Kom, lad os drage til Herrens bjerg, til Ja-
 kobs Guds hus; han skal lære os sine veje, så vi kan gå
 på hans stier; thi fra Zion udgår åbenbaring, fra Jerusa-
 lem Herrens ord.« Da dømmer han folk imellem, skif-
 ter ret mellem talrige folkeslag; deres sværd skal de
 smede til plovjern, deres spyd til vingårdsknive; folk
 skal ej løfte sværd mod folk, ej øve sig i våbenfærd mer.
 Kom, Jakobs hus, lad os vandre i Herrens lys!

Prædiketekst.
 Luk. 2,25-40.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
 Lukas:

Og se, der levede i Jerusalem en mand ved navn Sime-
 on, han var en retfærdig og gudfrygtig mand og ventede
 Israels trøst; og Helligånden var over ham. Og det var
 varslet ham af Helligånden, at han ikke skulle se døden,
 før han havde set Herrens salvede. Han kom nu, til-

skyndet af Ånden, ind i helligdommen; og da forældrene bragte barnet Jesus ind for at gøre med det, som skik var efter loven, tog han det i sine arme og priste Gud og sagde: »Herre! nu lader du din tjener gå bort i fred, som du har sagt. Thi mine øjne har set din frelse, som du har beredt for alle folkeslag, et lys, som skal åbenbares for hedningerne, og en herlighed for dit folk Israel.« Og hans fader og hans moder undrede sig over det, som blev sagt om ham. Og Simeon velsignede dem og sagde til Maria, hans moder: »Se, det barn er sat til fald og oprejsning for mange i Israel og til et tegn, som skal modsiges - ja, også din egen sjæl skal et sværd gennemtrænge! - så at mange hjerters tanker skal blive åbenbaret.« Og der var en profetinde Anna, Fanuels datter, af Asers stamme; hun var meget højt oppe i årene; efter sin jomfrutid havde hun levet syv år med sin mand og var nu en enke på fireogfirsindstyve år. Hun veg ikke fra helligdommen, men tjente Gud med faste og bønner nat og dag. Hun trådte til i den samme stund og lovpri-ste Gud og talte om barnet til alle, som ventede Jerusalems forløsning. Da de nu havde fuldført det alt sammen, sådan som det er foreskrevet i Herrens lov, vendte de tilbage til Galilæa, til deres egen by Nazaret. Og barnet voksede og blev stærkt og fyldtes af visdom; og Guds nåde var over det.

Udgangslæsning.
Gal. 4,1-7 eller

Således skriver apostelen Paulus til galaterne:

· · · · ·
ba længe en arving er barn, er der ingen rorskel på ham og en træl, skønt han er herre over det alt sammen, men han står under formyndere og husholdere indtil den tid, som faderen forud har fastsat. Således var også vi, dengang vi var børn, trælbundne under verdens »magter«, [vers 1-3]

Men da tidens fylde kom, udsendte Gud sin Søn, født af en kvinde, født under loven, for at han skulle løskøbe dem, der var under loven, for at vi skulle få bårne-

kår. Og fordi I er sønner, har Gud i jeres hjerter sendt sin Søns Ånd, som råber: »Abba, Fader!« Altså er du ikke længer trælv, men søn. Men er du søn, da er du også arving, indsat dertil af Gud. [vers 4-7]

Anden tekststrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Gud Fader i Himmelen,
for alle landflygtige beder vi dig,
for alle, der går hjemmefra
med deres spæde på armen.
Og vi beder dig for alle, der må blive tilbage,
for alle, der ser deres børn gå til grunde
for deres øjne.
Og for os selv beder vi dig:
væk os af vor sløve lydighed mod de magter,
der vil dine små til livs.
Giv os mod til at lyde din gode vilje.
Lad os ikke gå fortabt i levende live,
lad os være med,
når du samler de spredte,
de levende som de døde,
i dit evige rige
ved Marias kære søn, Jesus Kristus,
som med dig lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i Salmernes Bog:

Herren er mit lys og min frelse, hvem skal jeg frygte?
Herren er værn for mit liv, for hvem skal jeg ræddes?
Når onde kommer imod mig for at æde mit kød, så

snubler og falder de, uvenner og fjender! Om en hær end lejrer sig mod mig, er mit hjerte uden frygt; om krig bryder løs imod mig, dog er jeg tryg. Om ét har jeg bedet Herren, det attrår jeg: alle mine dage at bo i Herrens hus for at skue Herrens livsalighed og grunde i hans tempel. Thi han gemmer mig i sin hytte på ulykens dag, skjuler mig i sit telt og løfter mig op på en klippe.

Prædiketekst.
Matt. 2,13-23.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

Men da [vismændene] var draget bort, se, da viser en Herrens engel sig i en drøm for Josef og siger: »Stå op, tag barnet og dets moder med dig og flygt til Ægypten og bliv dér, indtil jeg siger dig til; thi Herodes vil søge efter barnet for at dræbe det.« Da stod han op og tog barnet og dets moder med sig ved nattetid og drog bort til Ægypten. Dér blev han indtil Herodes' død, for at det skulle gå i opfyldelse, som Herren talte ved profeten, der siger: »Fra Ægypten kaldte jeg min søn.« Da Herodes nu så, at han var blevet narret af vismændene, blev han meget vred og sendte folk hen, og i Betlehem og hele dets omegn lod han alle drengebørn på to år og derunder myrde, svarende til den tid, han havde fået besked om af vismændene. Da gik det i opfyldelse, som er talt ved profeten Jeremias, der siger: »En røst hørtes i Rama, gråd og megen jamren; Rakel græd over sine børn og ville ikke lade sig trøste, thi de er ikke mere.« Men da Herodes var død, se, da viser en Herrens engel sig i en drøm for Josef i Ægypten og siger: »Stå op, tag barnet og dets moder med dig og drag til Israels land; thi de, som stræbte barnet efter livet, er nu døde.« Da stod han op, tog barnet og dets moder med sig og kom til Israels land. Men da han hørte, at Arkelaus var konge over Judæa i sin fader Herodes' sted, frygtede han for at drage derhen; og han blev i en drøm

advaret af Gud og drog bort til Galilæas egne. Og han kom og bosatte sig i en by ved navn Nazaret, for at det skulle gå i opfyldelse, som er talt ved profeterne, at han skulle kaldes nazaræer.

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus til romerne:

Vi ved, at alt, hvad loven siger, taler den til dem, der er under loven, for at hver mund skal stoppes og hele verden stå strafskyldig for Gud, thi i hans øjne vil intet menneske blive retfærdiggjort af lovgerninger; ved loven når man nemlig kun at erkende sin synd. Men nu er der uden lov åbenbaret en retfærdighed fra Gud, hvorom loven og profeterne vidner, en retfærdighed fra Gud ved tro på Jesus Kristus for alle dem, der tror.

Udgangslæsning. Se side 59.

Nytårsdag

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede.

Herre vor Gud,
jødernes og vor Fader,
på denne dag takker vi dig,
fordi du bragte den gamle pagt til afslutning
uden skyld eller vrede,
dengang du lod din udvalgte Søn Jesus
gøre til sand jøde ved omskærelse
efter Abrahams skik og Mose lov.

Og til evig tid takker vi dig,
fordi du herefter giver vore børn deres navn
under den nye pagt,
og gør dem til døtre og sønner af dig
i den hellige dåb.
Nu beder vi dig:
bliv hos os med vore synders forladelse
og din Helligånds ild
den tid, vi lever her,
indtil du samler os med fader Abraham
og alle hans arvinger
i dit salige rige,
ved din Søn, Jesus Kristus, vor Herre,
som med dig lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i første Mosebog:

Herren sagde til Abraham: »Drag ud fra dit land, fra din slægt og din faders hus til det land, jeg vil vise dig; så vil jeg gøre dig til et stort folk, og jeg vil velsigne dig og gøre dit navn stort, og vær en velsignelse! Jeg vil velsigne dem, der velsigner dig, og forbande dem, der forbander dig; i dig skal alle jordens slægter velsignes!«

Prædiketekst.
Luk. 2,21.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Lukas:

Da otte dage var gået, så han skulle omskæres, fik han navnet Jesus, som han var kaldt af engelen, før han blev undfanget i moders liv.

Udgangslæsning. Således skriver apostelen Paulus til galaterne:
Men førend troen kom, bevogtedes vi under loven, idet

vi holdtes indesluttede, indtil den tro kom, som engang skulle åbenbares, så at loven er blevet os en tugtemester til Kristus, for at vi skulle blive retfærdiggjorte af tro. Men efter at troen er kommet, er vi ikke mere under tugtemester. Alle er I nemlig i Jesus Kristus Guds børn ved troen. Thi alle I, som blev døbt til Kristus, har iført jer Kristus. Her er ikke forskel på jøde og græker, træl og fri, mand og kvinde; thi alle er I én i Kristus Jesus. Men når I hører Kristus til, da er I jo Abrahams afkom, arvinger i kraft af forjættelse.

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Almægtige evige Gud,
du har skabt os,
vi er dit værk.
Du kender os,
som vi ikke kender os selv.
Vor viljes vej kender du,
før vi ved, hvor den fører hen,
du ser vor nød, før den føles,
vor anger og sorg, før vi fortvivler,
vor angst tager du til dit hjerte.
Din Himmel er uden grænser,
dog er du os nær,
når vi beder til dig
og kalder dig Fader.
Derfor taber vi ikke modet,
uanset hvordan det går os,
men holder os til dig,
mens vi lever her,
indtil du gør os til evig tid salige
ved din Søn Jesus Kristus, vor Herre,
som med dig lever og regerer

i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.
S1.90,lb-17.

Således står der skrevet i Salmernes Bog:

-- , , .. . 4 , - ...
Herre, du var vor bolig slægt etter slægt, rørend bjergene fødtes og jord og jorderig blev til, fra evighed til evighed er du, o Gud! Mennesker gør du til støv igen, du siger: »Vend tilbage, I menneskebørn!« Thi tusind år er i dine øjne som dagen i går, der svandt, som en nattevagt. Du skyller dem bort, de bliver som en søvn. Ved morgen er de som græsset, der gror; ved morgen gror det og blomstrer, ved aften er det vissent og tørt. Thi ved din vrede svinder vi hen, og ved din harme forfærdes vi. Vor skyld har du stillet dig for øje, vor skjulte brøst for dit åsyns lys. Thi alle vore dage glider hen i din vrede, vore år svinder hen som et suk. Vore livsdage er halvfjerdsindstyve år, og kommer det højt, da firsindstyve. Deres herlighed er møje og slid, thi hastigt går det, vi flyver af sted. Hvem fatter din vredes vælde, din harme i frygt for dig! At tælle vore dage lære du os, så vi kan få visdom i hjertet! Vend tilbage, Herre! Hvor længe! Hav medynk med dine tjenere; mæt os årle med din miskundhed, så vi kan fryde og glæde os alle vore dage. Glæd os det dagetal, du ydmyged os, det åremål, da vi led ondt! Lad dit værk åbenbares for dine tjenere og din herlighed over deres børn! Herren vor Guds livsalighed være over os! Og frem vore hænders værk for os, ja, frem vore hænders værk!

Prædiketekst.
Matt. 6,5-13.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

Når I beder, skal I ikke være som hyklerne; thi de holder af at stå og bede i synagoger og på gadehjørner for at blive set af mennesker; sandelig siger jeg eder: de

har allerede fået deres løn udbetalt. Men du, når du beder, så gå ind i dit kammer og luk din dør og bed til din Fader, som er i det skjulte, og din Fader, som ser i det skjulte, skal betale dig. Men når I beder, må I ikke lade munden løbe, som hedningerne gør; thi de mener, de bliver bønhørt for deres mange ord. Dem må I derfor ikke ligne; thi jeres Fader ved, hvad I trænger til, før I beder ham. Derfor skal I bede således: 'Vor Fader, du som er i Himlene! Helliget worde dit navn; komme dit rige; ske din vilje på jorden, som den sker i Himme-
len; giv os i dag vort daglige brød; og forlad os vor skyld, som også vi forlader vore skyldnere; og led os ikke ind i fristelse; men fri os fra det onde; thi dit er riget og magten og æren i evighed! Amen.'

Tredje prædiketekst

Tredje

Prædiketeksten står skrevet i Jakobsbrevet:

T₁

Og nu I, ^{s o m} siger: »I dag eller i morgen vil vi rejse til den eller den by og blive der et år og handle og tjene penge,« I kender jo ikke dagen i morgen. Hvordan er jeres liv? I er jo en damp, som ses en liden stund og så forsvinder. I skulle hellere sige: »Hvis Herren vil, så skal vi leve og gøre det eller det.« Men nu bruger I store ord i jeres pral; alle den slags store ord er onde. Altså når man ved, hvad der er det rigtige, og ikke gør det, er man skyldig i synd.

Udgangslæsning. Se side 63.

Helligtrekongers søndag*

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Almægtige evige Gud,
 Israels og alle folkeslags Fader,
 du, som udgød din Ånd over hedningen Bileam,
 og han lukkede øjnene og så:
 en stjerne rinder op af Jakob,
 et scepter løfter sig af Israel -
 du, som lod stjernen lyse for Østens vise,
 og de fandt den spæde hersker af Juda,
 og hyldede ham med gaver,
 dig beder vi:
 led også os til Kristus,
 for at vi med alle jordens folk kan tilbede ham,
 og være ham lydige og tro,
 indtil vi bliver til evig tid salige ved ham,
 som med dig lever og regerer
 i Helligånds enhed,
 én sand Gud
 fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.

Således står der skrevet hos profeten Esajas :

Es. 60,1-6.

1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.

Gør dig rede, bliv lys, thi dit lys er kommet, Herrens herlighed er oprundet over dig. Thi se, mørke skjuler jorden og dunkelhed folkene, men over dig skal Herren oprinde, over dig skal hans herlighed ses. Til dit lys skal folkene vandre og konger til dit strålende skær. Løft øjnene, se dig om, de samles, kommer alle til dig. Dine sønner kommer fra det fjerne, dine døtre bæres på

* Den søndag, der falder 2.-6. januar inkl.

hofte; da stråler dit øje af glæde, dit hjerte banker og svulmer; thi havets skatte bliver dine, til dig kommer folkenes rigdom; kamelernes vrimmel skjuler dig, Midjans og Efas foler, de kommer alle fra Saba; guld og røgelse bærer de og kundgør Herrens pris.

Prædiketekst.
Matt. 2,1-12.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

Da nu Jesus var født i Betlehem i Judæa, i kong Herodes' dage, se, da kom der nogle vismænd fra Østerland til Jerusalem og spurgte: »Hvor er jødernes nyfødte konge? thi vi har set hans stjerne i østen og er kommet for at tilbede ham.« Men da kong Herodes hørte det, blev han forfærdet, og hele Jerusalem med ham; og han samlede alle folkets ypperstepræster og skriftkloge og søgte hos dem at få at vide, hvor Kristus skulle fødes. Og de sagde til ham: »Betlehem i Judæa; thi således er der skrevet ved profeten: 'Og du, Betlehem i Judas land, du er ingenlunde den mindste blandt Judas herskere; thi af dig skal der udgå en hersker, som skal være hyrde for mit folk Israel.'« Derefter lod Herodes hemmeligt vismændene kalde og fik af dem nøje besked om tiden, da stjernen havde vist sig. Så sendte han dem til Betlehem med de ord: »Gå hen og forhør jer nøje om barnet; og når I har fundet det, så lad mig det vide, for at også jeg kan komme og tilbede det.« Da de havde hørt kongens ord, gav de sig på vej; og se, stjernen, som de havde set i østen, gik foran dem, indtil den kom og stod over det sted, hvor barnet var. Og da de så stjernen, fyldtes de af en meget stor glæde. Og de gik ind i huset og så barnet med dets moder Maria; da faldt de ned og tilbad det, og de lukkede op for deres skatte og bragte det gaver: guld, røgelse og myrra. Siden blev de i en drøm advaret af Gud mod at vende tilbage til Herodes; og ad en anden vej drog de tilbage til deres land.

Udgangslæsning. Således skriver apostelen Paulus til Titus :

Men da Guds, vor frelsers, godhed og kærlighed til menneskene blev åbenbaret, frelste han os, ikke for de retfærdige gerningers skyld, vi havde gjort, men på grund af sin barmhjertighed, ved badet til genfødelse og fornyelse ved Helligånden, som han i rigt mål udgød over os ved Jesus Kristus, vor frelser, for at vi, retfærdiggjorte ved hans nåde, i håbet skulle blive arvinger til evigt liv.

Anden tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Almægtige Gud,
du, som bor i et utilgængeligt lys,
vi takker dig,
fordi du lod din Søn besøge os her
under de skiftende skygger
for at oplyse mørket omkring os,
og sætte skel mellem sandhed og løgn.
Som du sendte ham, tog du ham tilbage,
og derfor beder vi:
giv os Helligånden, som han har lovet,
så vi kender dig i hans ord,
og bliver i hans lys, mens vi lever her,
indtil du gør os til evig tid salige
ved ham, som med dig lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i Jobs Bog:

Job 28,12-27.

- - -
Men visdommen - hvor mon den tindes, og hvor er
indsigtens sted? Mennesket kender ikke dens vej, den

findes ej i de levendes land; dybet siger: »I mig er den ikke!« havet: »Ej heller hos mig!« Man får den ej for det fineste guld, for sølv kan den ikke købes, den opvejes ikke med ofirguld, med kostelig sjoham eller safir; guld og glar kan ej måle sig med den, den fås ej i bytte for gyldne kar, krystal og koraller ikke at nævne. At eje visdom er mere end perler, Ætiopiens topas kan ej måle sig med den, den opvejes ej med det rene guld. Men visdommen — hvor mon den kommer fra, og hvor er indsigtens sted? Den er dulgt for alt levendes øje og skjult for himmelens fugle; afgrund og død må sige: »Vi hørte kun tale derom.« Gud er kendt med dens vej, han ved, hvor den har sit sted; thi han skuer til jordens ender, alt under himmelen ser han. Dengang han fastsatte vindens vægt og målte vandet med mål, da han satte en lov for regnen, afmærked tordenskyen dens vej, da skued og mønstred han den, han stilled den op og ransaged den.

Prædiketekst.
Johs. 8,12-20.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Johannes:

Jesus talte nu atter til dem og sagde: »Jeg er verdens lys; den, som følger mig, skal aldrig vandre i mørket, men have livets lys.« Da sagde farisæerne til ham: »Du vidner om dig selv, dit vidnesbyrd er ikke gyldigt!« Jesus svarede og sagde til dem: »Om jeg også vidner om mig selv, er mit vidnesbyrd dog gyldigt, thi jeg ved, hvorfra jeg kom, og hvorhen jeg går; men I ved ikke, hvorfra jeg kommer, eller hvorhen jeg går. I dømmes efter det udvortes, jeg dømmes ingen. Men om jeg også dømmes, er min dom ret, thi jeg er ikke ene om den, men sammen med mig er han, som sendte mig. Der står også skrevet i jeres lov, at hvad to mennesker vidner, er

gyldigt. Om mig aflægger jeg selv vidnesbyrd, og også Faderen, som sendte mig, vidner om mig.« De spurgte ham da: »Hvor er din Fader?« Jesus svarede: »I kender hverken mig eller min Fader; hvis I kendte mig, ville I også kende min Fader.« Disse ord talte Jesus ved tempelblokken, da han lærte i helligdommen; dog greb ingen ham, fordi hans time endnu ikke var kommet.

eller:

Matt. 2,1-12. Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

(Som efter første tekstrække).

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Johannes i sit
første brev:

Mine elskede, det er ikke et nyt bud, jeg skriver til jer, men et gammelt bud, som I har haft fra begyndelsen. Det gamle bud er det ord, I har hørt. Alligevel er det et nyt bud, jeg skriver til jer; det viser sig som sandhed i ham og i jer, thi mørket viger, og det sande lys skinner allerede. Den, som siger, at han er i lyset, og dog hader sin broder, han er endnu i mørket. Den, som elsker sin broder, bliver i lyset, og han støder ikke an. Men den, der hader sin broder, er i mørket og vandrer i mørket, og han ved ikke, hvor han går hen, thi mørket har blindet hans øjne.

Udgangslæsning. Se side 69.

Første søndag efter helligtrekonger

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor Herre Jesus Kristus,
vi takker dig,
fordi du modtager børn i dit rige,
så små, at de selv hverken husker eller fatter,
hvad der skete dem.
Nu beder vi din gode Helligånd:
hjælp dem og os alle,
når verden og vor egen skyld
vil lægge livet øde for os.
Lad os huske,
at fra første øjeblik er vi velsignede
og ikke forbandede,
rejs os op,
vend os om,
giv os kærlighed til dig og alle dine velsignede,
indtil vi bæres tilbage til dig,
du som med Faderen lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i Salmernes Bog:

Herre, vor Herre, hvor herligt er dit navn på den vide jord, du, som bredte din højhed ud over himlen! Af spædes og diendes mund har du rejst dig et værn for dine modstanderes skyld, for at bringe til tavshed fjende og hævner. Når jeg ser din himmel, dine fingres

værk, månen og stjernerne, som du skabte, hvad er da et menneske, at du kommer ham i hu, et menneskebarn, at du tager dig af ham? Du gjorde ham lidet ringere end Gud, med ære og herlighed kroned du ham; du satte ham over dine hænders værk, alt lagde du under hans fødder, småkvæg og okser til hobe, ja, markens vilde dyr, himlens fugle og havets fisk, alt, hvad der farer ad havenes stier. Herre, vor Herre, hvor herligt er dit navn på den vide jord!

Prædiketekst.
Mark. 10,13-16.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Markus:

De bar nogle små børn til [Jesus], for at han skulle røre ved dem; men disciplene truede ad dem. Men da Jesus så det, harmedes han og sagde til dem: »Lad de små børn komme til mig; dem må I ikke hindre; thi Guds rige hører sådanne til. Sandelig siger jeg eder: den, der ikke tager imod Guds rige ligesom et lille barn, han kommer slet ikke ind i det.« Og han tog dem i favn og lagde hænderne på dem og velsignede dem.

Udgangslæsning.

Således skriver apostelen Paulus til romerne:

Så formaner jeg jer da, brødre! ved Guds barmhjertighed, til at bringe jeres legemer som et levende, helligt, Gud velbehageligt offer; dette er jeres åndelige gudsdyrkelse. Skik jer ikke lige med denne verden, men lad jer forvandle gennem en fornyelse af jeres sind, så I må kunne skønne, hvad der er Guds vilje: det gode, velbehagelige og fuldkomne, [vers 1-2]

Thi i kraft af den nåde, som er mig givet, siger jeg til hver eneste iblandt jer, at han ikke må have højere tanker om sig selv, end han bør have, men han skal tænke besindigt alt efter det mål af tro, som Gud har tildelt enhver. Thi ligesom vi har mange lemmer på ét legeme, men lemmerne ikke alle har samme hverv, således ud-

gør vi mange ét legeme i Kristus, men hver for sig er vi hverandres lemmer, [vers 3-5]

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Hellige Fader i Himmelen,
vi er gået i kirke,
fordi vi leder efter Jesus, vor frelser,
som var iblandt os for længe siden,
men nu er gået foran os til dig,
og er ved din side i dine høje Himle.
Derfor beder vi dig:
send os din Helligånd,
som han lovede, før han forlod os.
Lad os se ham og høre hans stemme
i evangeliets ord,
lad os finde ham,
når han modtager os til dåb
og indbyder os til nadver.
Giv os mod til at leve med hinanden,
som han vil have det,
og tro til at vente med glæde,
indtil han kommer tilbage
og henter os til dit rige,
han, som med dig lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.

sl 94 2 1 2

Således står der skrevet i Salmernes Bog:

Hvor elskelige er dine boliger, Hærskarers Herre! Af længsel efter Herrens forgårde vansmægted min sjæl, nu jubler mit hjerte og kød for den levende Gud! Ja, spurven fandt sig et hjem og svalen en rede, hvor den

har sine unger - dine altre, Hærskarers Herre, min konge og Gud! Salige de, der bor i dit hus, end skal de love dig. Salig den, hvis styrke er i dig, når hans hu står til højtidsrejser! Når de går gennem Bakadalen, gør de den til kildevang, og tidligregnen hyller den i velsignelser. Fra kraft til kraft, går de frem, de stedes for Gud på Zion. Hør min bøn, o Herre, Hærskarers Gud, lyt til, du Jakobs Gud! Gud, vort skjold, se til og vend dit blik til din salvedes åsyn! Thi bedre én dag i din forgård end tusinde ellers, hellere ligge ved min Guds hus' tærskel end dvæle i gudløsheds telte. Thi Gud Herren er sol og skjold, Herren giver nåde og ære; dem, der vandrer i uskyld, nægter han intet godt. Hærskarers Herre, salig er den, der stoler på dig!

Prædiketekst.
Luk. 2,42-52.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Lukas:

Da [Jesus] var blevet tolv år gammel, gik [hans forældre op til Jerusalem], som det var skik ved højtiden. Og da de havde tilendebragt højtidsdagene og var på hjemvejen, blev drengen Jesus i Jerusalem, uden at hans forældre lagde mærke til det. Da de mente, at han var i rejsefølget, kom de en dags rejse frem og ledte efter ham blandt deres slægtninge og bekendte. Men da de ikke fandt ham, vendte de tilbage til Jerusalem og ledte efter ham. Og det skete efter tre dages forløb, da fandt de ham i helligdommen, hvor han sad midt iblandt lærerne og lyttede til dem og spurgte dem ud; og alle, som hørte ham, blev ude af sig selv af forbavselse over hans forstand og svar. Da de så ham, blev de slået af forundring; og hans moder sagde til ham: »Barn! hvorfor gjorde du således imod os? Se, din fader og jeg har ledt efter dig med smerte.« Da sagde han til dem: »Hvorfor ledte I efter mig? Vidste I ikke, at jeg bør være i min Faders hus?« Men de forstod ikke, hvad han mente med det, han sagde til dem. Så fulgte han med dem hjem til

Nazaret og var lydig imod dem. Og hans moder gemte alle disse ord i sit hjerte. Og Jesus gik frem i visdom og vækst og yndest hos Gud og mennesker.

Tredje prædike tekst

Tredje
prædiketekst,

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus til kolossenserne:

Guds ord er den hemmelighed, der har været skjult igennem alle tider og slægter, men nu er blevet åbenbart for hans hellige; for dem ville Gud kundgøre, hvilken rigdom på herlighed denne hemmelighed rummer blandt hedningerne, nemlig Kristus i jer, herlighedens håb. Ham forkynder vi, idet vi påminder ethvert menneske og lærer ethvert menneske med al visdom, for at vi kan fremstille ethvert menneske som fuldkomment i Kristus.

Udgangslæsning. Se side 73.

Anden søndag efter helligtrekonger

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor Gud og Fader i Himmelen,
du, der sendte din Søn Jesus Kristus til verden
for at hente os mennesker ind i dit rige,
som en kongesøn henter sin brud,
dig takker vi, fordi du lod os se, hvem han var
ved et ganske almindeligt bryllup,

hvor de manglede vin til at holde festen i live.
Bliv nu altid hos os med din Helligånd,
giv os liv af dit liv,
overflod af din overflod,
kærlighed af din kærlighed,
indtil vi, smykkede og hellige,
bliver hentet til festen af ham,
din Søn, som med dig lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i anden Mosebog:

[På Sinaj sagde Moses til Herren:] »Lad mig dog skue din herlighed!« [Herren] svarede: »Jeg vil lade al min rigdom drage forbi dig og udråbe Herrens navn foran dig, thi jeg viser nåde mod hvem jeg vil, og barmhjerthighed mod hvem jeg vil!« Og han sagde: »Du kan ikke skue mit åsyn, thi intet menneske kan se mig og leve.« Og Herren sagde: »Se, her er et sted i min nærhed, stil dig på klippen der! Når da min herlighed drager forbi, vil jeg lade dig stå i klippehulen, og jeg vil dække dig med min hånd, indtil jeg er kommet forbi. Så tager jeg min hånd bort, og da kan du se mig bagfra; men mit åsyn kan ingen skue!«

Prædiketekst.
Johs. 2,1-11.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Johannes:

Tredjedagen derefter var der bryllup i Kana i Galilæa; og dér var Jesu moder med. Også Jesus og hans disciple blev indbudt til brylluppet. Da nu vinen slap op, siger Jesu moder til ham: »De har ikke mere vin.« Jesus svarer hende: »Kvinde! lad mig i fred; min time er endnu ikke kommet.« Hans moder siger til tjenerne: »Hvad som helst han siger til jer, det skal I gøre.« Nu

stod der seks vandkar af sten til brug ved jødernes renselse; de rummede hver to eller tre spande. Jesus siger til tjenerne: »Fyld karrene med vand,« og de fyldte dem lige til randen. Så siger han til dem: »Øs nu og bring det til skafferen.« Og det gjorde de. Men da skafferen smagte på vandet, som var blevet til vin, og han ikke vidste, hvorfra det kom - men tjenerne, som havde øst vandet op, vidste det - kalder han på brudgommen og siger til ham: »Man plejer ellers først at sætte den gode vin frem, og når gæsterne er blevet berusede, da den ringere; du har gemt den gode vin indtil nu.« Således gjorde Jesus i Kana i Galilæa begyndelsen på sine tegn og åbenbarede sin herlighed, og hans disciple troede på ham.

Udgangslæsning.

Rom. 12,6-16a

, -

Således skriver apostelen Paulus til romerne:

. . . f . . . OJ . . . OJ
 Vi har rorskellige nadegaver etter den nåde, som er os givet; er det profetisk gave, så lad os bruge den, efter som vi har tro til; eller en tjeneste, da lad os tage vare på tjenesten; eller om nogen er lærer, da på lærergerningen; eller om nogen formaner, da på formaningen; den, der uddeler almisse, skal gøre det uden bagtanke; den, som er forstander, skal være det med iver; den, som øver barmhjertighed, skal gøre det med glæde, [vers 6-

Kærligheden skal være oprigtig; afsky det onde, hold jer til det gode; vær hverandre hjerteligt hengivne i broderkærlighed; kom hverandre i forkøbet med at vise ærbødighed! Vær ikke lunkne i jeres iver; vær brændende i ånden; tjen Herren; vær glade i håbet, tålmodige i trængselen, udholdende i bønner! Vær med til at hjælpe de hellige, når de er i trang; vær ivrige efter at vise gæstfrihed! Velsign dem, som forfølger jer, velsign, og forband ikke! Vær glade med de glade, og græd med de grædende! Vær indbyrdes enige; tragt ikke efter de høje ting, men hold jer til de ringe, [vers 9-16a]

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Almægtige Gud og Fader,
 vi bekender for dig,
 at arven, vi fik med din Søn,
 har vi forvaltet dårligt.
 Vi er forvirrede i vore begreber
 og forvirrede i vor livsførelse,
 vi er plaget af misvækst og visner,
 langt fra de levende vande.
 Derfor beder vi din gode Helligånd:
 vend os om og før os tilbage
 til den arv, vi modtog i dåben,
 bliv hos os,
 vær Ånd og sandhed i os,
 liv og mod,
 indtil vi bliver til evig tid salige
 ved Jesus Kristus, vor Herre,
 som med dig lever og regerer
 i Helligåndes enhed,
 én sand Gud
 fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.

Således står der skrevet i første Kongebog:

 8.
 2

Derpå kaldte Salomo Israels ældste og alle stammernes
 overhoveder, israelitternes fædrenehuses øverster, sam-
 men hos sig i Jerusalem for at føre Herrens pagts ark op
 fra Davidsbyen, det er Zion. Ved den lejlighed sang
 Salomo: »Herren satte solen på himlen, men selv, har
 han sagt, vil han bo i mulmet. Nu har jeg bygget dig et
 hus til bolig, et sted, du for evigt kan dvæle.« Derpå
 trådte Salomo frem foran Herrens alter lige over for
 hele Israels forsamling, udbredte sine hænder mod
 Himmelen og sagde: »Herre, Israels Gud, der er ingen

Gud som du i Himmelen oventil og på jorden nedentil, du, som holder fast ved din pagt og din miskundhed mod dine tjenere, når de af hele deres hjerte vandrer for dit åsyn, du, som har holdt, hvad du lovede din tjener, min fader David, og i dag opfyldt med din hånd, hvad du taledede med din mund. Så hold da nu, Herre, Israels Gud, hvad du lovede din tjener, min fader David, da du sagde: En efterfølger skal aldrig fattes dig til at sidde på Israels trone for mit åsyn, når kun dine sønner vil tage vare på deres vej og vandre for mit åsyn, som du har gjort. Så lad nu, Herre, Israels Gud, det ord opfyldes, som du tilsagde din tjener, min fader David! Men kan Gud da virkelig bo på jorden? Nej visselig, Himlene, ja, Himlenes Himle kan ikke rumme dig, langt mindre dette hus, som jeg har bygget! Men vend dig til din tjeners bøn og begæring, Herre min Gud, så du hører det råb og den bøn, din tjener i dag opsender for dit åsyn; lad dine øjne være åbne over dette hus både nat og dag, over det sted, hvor du har sagt, dit navn skal bo, så du hører den bøn, din tjener opsender, vendt mod dette sted! Og hør den bøn, din tjener og dit folk Israel opsender, vendt mod dette sted; du høre den der, hvor du bor, i Himmelen, du høre og tilgive!«

Prædiketekst.
Johs. 4,5-26.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Johannes:

[Jesus] kommer da til en by i Samaria ved navn Sykar, nær ved det stykke jord, som Jakob gav sin søn Josef. Der var Jakobsbrønden. Og da Jesus var træt af rejsen, satte han sig nu ved brønden; det var ved den sjette time. En samaritansk kvinde kommer for at drage vand op; til hende siger Jesus: »Giv mig noget at drikke!« Hans disciple var nemlig gået ind i byen for at købe mad. Den samaritanske kvinde siger da til ham:

»Hvordan kan dog du, som er jøde, bede mig, som er en samaritansk kvinde, om noget at drikke?« (Jøderne omgås nemlig ikke med samaritanerne). Jesus svarede og sagde til hende: »Hvis du kendte Guds gave og vidste, hvem det er, som siger til dig: 'Giv mig noget at drikke!' så bad du ham, og han gav dig levende vand!« Hun siger til ham: »Herre, du har jo ikke nogen spand, og brønden er dyb; hvorfra får du da det levende vand? Du er vel ikke større end vor fader Jakob, som har givet os brønden, og selv med sine børn og sit kvæg har drukket af den?« Jesus svarede og sagde til hende: »Enhver, som drikker af dette vand, vil tørste igen, men den, som drikker af det vand, jeg giver ham, han skal til evig tid ikke tørste; men det vand, jeg giver ham, skal i ham blive et kildespring til evigt liv.« Kvinden siger til ham: »Herre! giv mig det vand, så jeg ikke mere skal tørste og gå herud for at drage vand op.« Han siger til hende: »Gå hen og kald på din mand, og kom så herud igen!« Kvinden svarede og sagde: »Jeg har ingen mand.« Jesus siger til hende: »Du har ret, når du siger: 'Jeg har ingen mand.' Thi du har haft fem mænd; og han, du nu har, er ikke din mand. Dér sagde du et sandt ord.« Da siger kvinden til ham: »Herre! jeg ser, at du er en profet. Vore forfædre har tilbedt Gud på dette bjerg, og I siger, at i Jerusalem er stedet, hvor man bør tilbede ham.« Jesus siger til hende: »Tro mig, kvinde: den tid kommer, da det hverken er på dette bjerg eller i Jerusalem, I skal tilbede Faderen. I tilbeder det, I ikke kender; vi tilbeder det, vi kender, thi frelsen udgår fra jøderne. Men den tid kommer, ja, er allerede inde, da de sande tilbedere skal tilbede Faderen i ånd og sandhed; thi det er sådanne tilbedere, Faderen søger. Gud er ånd, og de, som tilbeder ham, bør tilbede i ånd og sandhed.« Kvinden siger til ham: »Jeg ved, at Messias kommer (han, som kaldes Kristus); når han kom-

mer, skal han forkynde os alt.« Jesus siger til hende:
»Det er mig, jeg, som taler med dig.«

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Johannes i sit første brev:

Og nu, børnlille, bliv i ham, for at vi, når han åbenbares, må have frimodighed og ikke blive til skamme for ham ved hans komme. Når I ved, at han er retfærdig, så forstår I, at enhver, som øver retfærdighed er født af ham. Se, hvor stor en kærlighed Faderen har vist os, at vi må kaldes Guds børn; og vi er det. Derfor kender verden ikke os, fordi den ikke har kendt ham. I elskede, nu er vi Guds børn, og det er endnu ikke åbenbaret, hvad vi engang skal blive. Men vi ved, at når Han åbenbares, skal vi blive ham lige, thi vi skal se ham, som han er. Og enhver, der har dette håb til ham, renses sig selv, ligesom Han er ren.

Udgangslæsning. Se side 78.

Tredje søndag efter helligtrekonger

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Almægtige evige Gud,
vi takker dig,

fordi du sendte din Søn,
din højre hånd,
ind i vor verden,
for at vi skulle se og tro,
at du holder fast ved dine mennesker,
mens verden falder i staver om os
og går til grunde med tiden.
Nu beder vi din Helligånd:
kom til os med dit vældige ord.
Bryd igennem alle vægge,
som verden rejser mellem sunde og syge,
folk og fremmede,
nedbryd vor frygt med din tro,
så vi kan sidde til bords sammen
her og i dit Himmerige
med din elskede Søn,
Jesus Kristus, vor Herre,
som med dig lever og regerer
i Helligåndens enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i femte Mosebog:

Thi Herren eders Gud er gudernes Gud og herrernes Herre, den store, vældige, forfærdelige Gud, som ikke viser personsanseelse eller lader sig købe, som skaffer den faderløse og enken ret og elsker den fremmede og giver ham brød og klæder. Derfor skal I elske den fremmede, thi I var selv fremmede i Ægypten. Herren din Gud skal du frygte; ham skal du tjene, ved ham skal du holde fast, og ved hans navn skal du sværge! Han er din lovsang, og han er din Gud, han, som har gjort disse store og forfærdelige ting imod dig, som du med egne øjne har set!

Prædiketekst.
Matt. 8,1-13.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

Da [Jesus] kom ned fra bjergene, fulgte store folkeskarer ham. Og se, en spedalsk kom, kastede sig ned for ham og sagde: »Herre! hvis du vil, kan du rense mig.« Og han rakte sin hånd ud, rørte ved ham og sagde: »Jeg vil; bliv ren!« Da blev han straks rensset for sin spedalskhed. Og Jesus siger til ham: »Se til, at du ikke siger det til nogen, men gå hen og lad dig syne af præsten, og bring den offergave, Moses har påbudt, til vidnesbyrd for folk.« Da han var kommen til Kaper-naum, kom en høvedsmand hen til ham, bad ham og sagde: »Herre! min tjener ligger lam derhjemme og lider forfærdeligt.« Jesus siger til ham: »Jeg vil komme og helbrede ham.« Men høvedsmanden svarede og sagde: »Herre! jeg er for ringe til, at du skal gå ind under mit tag; men sig kun et ord, så bliver min tjener rask. Jeg er jo selv en mand, som står under kommando og har soldater under mig; og siger jeg til den ene: 'Gå!' så går han; og til den anden: 'Kom!' så kommer han; og til min tjener: 'Gør dette!' så gør han det.« Da Jesus hørte det, undrede han sig og sagde til dem, der fulgte ham: »Sandelig siger jeg eder: så stor en tro har jeg ikke fundet hos nogen i Israel. Og jeg siger eder: Mange skal komme fra øst og vest og sidde til bords med Abraham og Isak og Jakob i Himmeriget. Men Rigets egne børn skal kastes ud i mørket udenfor; dér skal der være gråd og tænderskæren.« Og Jesus sagde til høvedsmanden: »Gå kun, det skal ske dig, som du troede!« Og tjeneren blev rask i samme stund.

Udgangslæsning.

Således skriver apostelen Paulus til romerne:

Jeg skammer mig nemlig ikke ved evangeliet, thi det er en Guds kraft til frelse for enhver, som tror, for jøde først og så for græker. Thi i evangeliet åbenbares ret-

færdigheden fra Gud, af tro til tro, som der står skrevet: »Den retfærdige skal leve af tro.«

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Gode Gud, himmelske Fader,
du kender vor afsky for at blive nogens trælle,
vor angst for at blive udnyttet,
selv af dem, vi står nær.
Vi tvivler på vor egen gode vilje
og mere på de andres.
Herre, du kender os,
og sendte dog din Søn Jesus til os
for at tjene os dag og nat.
Og nu beder vi dig:
modtag os ved det aftensbord,
som Jesus selv har dækket til os.
Gør os til ét med hans tro,
lad os gå til bords som herrer
og rejse os som tjenere
for dig og for hinanden.
Så lever vi glade her
og til evig tid salige hos dig,
som med Søn og Helligånd lever og regerer,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i første Mosebog:

Nogen tid efter kommer Herrens ord til Abram i et syn således: »Frygt ikke, Abram, jeg er dit skjold; din løn skal blive såre stor!« Men Abram svarede: »Herre, Herre, hvad kan du give mig, når jeg dog går barnløs bort, og en mand fra Damaskus, Eliezer, skal arve mit hus.« Og Abram sagde: »Du har jo intet afkom givet

mig, og se, min hustræl kommer til at arve mig!« Og se, Herrens ord kom til ham således: »Han kommer ikke til at arve dig, men den, der udgår af dit liv, han skal arve dig.« Derpå førte han ham ud i det fri og sagde: »Se op mod himmelen og prøv, om du kan tælle stjernerne!« Og han sagde til ham: »Således skal dit afkom blive!« Da troede Abram Herren, og Han regnede ham det til retfærdighed.

Prædiketekst.
Luk. 17,5-10.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Lukas:

Og apostlene sagde til Herren: »Giv os mere tro!« Da sagde Herren: »Hvis I havde tro som et sennepsfrø, så kunne I sige til dette morbærtræ: 'Ryk dig op med rode og plant dig i havet,' og det skulle adlyde jer. Hvis en af jer har en tjener, der pløjer eller vogter, mon han så siger til ham, når han kommer hjem fra marken: 'Kom nu straks hen og sæt dig til bords!' Vil han ikke tværtimod sige til ham: 'Tilbered, hvad jeg skal have til aftensmad, og bind så op om dig og vart mig op, mens jeg spiser og drikker; derefter kan du selv spise og drikke.' Takker han vel tjeneren, fordi han gjorde det, som var befaleet ham? På samme måde med jer: når I har gjort alt det, der er befaleet jer, skal I sige: 'Vi er kun unyttige tjenere; vi har ikke gjort andet, end hvad vi var skyldige at gøre.'«

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten står skrevet i brevet til hebræerne:

Tro er fast tillid til det, man håber, overbevisning om ting, man ikke ser. På grund af den fik jo de gamle godt vidnesbyrd. I tro fatter vi, at verden er blevet skabt ved Guds ord, så det synlige blev til af det, vi ikke kan se. I

tro bragte Abel Gud et bedre offer end Kain, og ved den fik han det vidnesbyrd, at han var retfærdig, idet Gud selv kendtes ved hans offergaver; og ved den taler han endnu efter sin død. I tro blev Enok taget bort, for at han ikke skulle se døden, og man fandt ham ikke mere, fordi Gud havde taget ham bort; thi før han blev taget bort, fik han det vidnesbyrd, at han havde Guds velbehag; men uden tro er det umuligt at have hans velbehag; thi den, som kommer til Gud, må tro, at han er til og lønner dem, der søger ham. I tro byggede Noa gudfrygtigt, varslet af Gud om det, som endnu ikke var at se, en ark til frelse for sit hus; og ved den tro blev han en dom over verden og arving til tros-retfærdigheden. I tro adlød Abraham kaldet til at gå til et land, som han skulle få i eje; og han drog ud, skønt han ikke vidste, hvor han kom hen. I tro bosatte han sig i det forjættede land som i et fremmed land og boede i telte med Isak og Jakob, medarvingerne til den samme forjættelse; thi han ventede på staden med de faste grundvolde, hvis bygmester og skaber er Gud.

Udgangslæsning. Se side 84.

Fjerde søndag efter helligtrekonger

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Almægtige evige Gud,
du, som uset bor
over himlenes himle,
vi takker dig,

toges fra dem, den løftede arm blev knust. Har du mon været ved havets kilder, har du mon vandret på dybets bund? Mon dødens porte har vist sig for dig, skued du mulmets porte? Så du ud over jordens vidder? Sig frem, om du ved, hvor stor den er! Knytter du Syvstjernens bånd, kan du løse Orions lænker? Lader du Aftenstjernen gå op i tide, leder du Bjørnen med unger? Kender du himmelens love, fastsætter du dens magt over jorden?

Prædiketekst.
Matt. 8,23-27.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

Da [Jesus] nu gik i båden, fulgte hans disciple ham. Og se, det blev et voldsomt uvejr ude på søen, så båden skjultes af bølgerne; men han sov. Og de gik hen til ham, vækkede ham og sagde: »Herre, frels os! vi går under.« Da siger han til dem: »Hvorfor er I bange, I lidettroende?« Så rejste han sig og truede ad storm og sø, og det blev helt blikstille. Men folk undrede sig og sagde: »Hvem er dog han, siden både storm og sø lyder ham?«

Udgangslæsning.

Således skriver apostelen Paulus til romerne:

Bliv ingen noget skyldige uden det at elske hverandre; thi den, som elsker sin næste, har opfyldt loven. Thi det: »Du må ikke bedrive hor; du må ikke slå ihjel; du må ikke stjele; du må ikke begære,« og hvilket som helst andet bud, sammenfattes i dette ord: »Du skal elske din næste som dig selv.« Kærligheden gør ikke næsten noget ondt; derfor er kærlighed lovens opfyldelse.

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor Herre Jesus Kristus,
du Guds mægtige ord,
råbt ud over vandene,
båret af Ånden,
dengang da lyset blev til,
vi beder dig: tal til os.
Skab troen i os.
Grib os, når vi tvivler,
hold håb og kærlighed i live hos os,
og når vore dage her er talt,
da kald os til dig
med det navn,
som du gav os,
dengang vi blev døbt,
du som med Faderen lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet hos profeten Esajas:

Men Israel, du min tjener, Jakob, hvem jeg har udvalgt,
- ætling af Abraham, min ven - hvem jeg tog fra jor-
dens grænser og kaldte fra dens fjerneste kroe, til
hvem jeg sagde: »Du min tjener, som jeg valgte og
ikke vragede«: Frygt ikke, thi jeg er med dig, vær ej
rådvild, thi jeg er din Gud! Med min retfærds højre
styrker, ja hjælper, ja støtter jeg dig. Se, skam og
skændsel får alle, som er dig fjendske, til intet bliver de,
der trætter med dig, de forgår. Du søger, men finder ej
dem, der kives med dig, til intet, til luft bliver de, der
strides med dig. Thi jeg, som er Herren din Gud, jeg
griber din hånd, siger til dig: Frygt kun ikke, jeg er din
hjelper.

Prædiketekst.
Matt. 14,22-33.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

Og straks nødte [Jesus] sine disciple til at gå i båden og i forvejen tage over til den anden bred, mens han fik folkeskarerne til at gå bort. Og da han havde ladet skarerne gå bort, gik han op i bjergene for at være ene og bede. Da det blev aften, var han dér alene. Og båden var allerede mange stadier fra land og kæmpede hårdt med bølgerne; thi vinden var imod. Men i den fjerde nattevagt kom han til dem, vandrede hen over søen. Da disciplene så ham komme vandrede på søen, blev de forfærdede og sagde: »Det er et spøgelse,« og de skreg af frygt. Men i det samme talte Jesus til dem og sagde: »Vær frimodige; det er mig, frygt ikke!« Peter svarede ham og sagde: »Herre! hvis det er dig, så byd mig komme ud til dig på bølgerne!« Da sagde han: »Kom!« og Peter trådte ned fra båden og vandrede hen over bølgerne og kom til Jesus. Men da han så, hvor det stormede, blev han bange, og idet han begyndte at synke, råbte han og sagde: »Herre, frels mig!« Straks rakte Jesus sin hånd ud, greb fat i ham og siger til ham: »Du lidettroende, hvorfor tvivlede du?« Og da de var kommet op i båden, lagde vinden sig. Men de, som var i båden, kastede sig ned for ham og sagde: »Du er sandelig Guds Søn!«

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus til romerne:

Det var ikke ved loven, at Abraham eller hans slægt fik den forjættelse, at han skulle arve verden, men ved tros-retfærdighed. Thi hvis de, der bygger på loven, er

arvinger, så er troen uden betydning og forjættelsen sat ud af kraft. Thi loven fremkalder Guds vrede; men hvor der ingen lov er, er der heller ingen overtrædelse. Derfor skete det ved tro, for at det kunne være af nåde, så at forjættelsen kunne stå fast for hele slægten, ikke alene for den, der er af loven, men også for den, der er af Abrahams tro. Han er jo fader til os alle (som der står skrevet: »Jeg har sat dig til mange folkeslags fader«) over for Gud, som han troede på, Gud, som gør de døde levende og nævner det, der ikke er, som om det var. Og han troede mod håb med håb, så han blev fader til mange folkeslag, som det var sagt: »Således skal dit afkom være.« Og uden at svækkes i troen kunne han se på, at hans eget legeme allerede var udlevet (han var nær ved hundrede år), og at Saras moderliv var udlevet; på Guds forjættelse tvivlede han ikke i vantro, men han blev styrket i troen og gav Gud æren, fuldt forvisset om, at det, Gud har forjættet, har han også magt til at gøre. Derfor blev det også regnet ham til retfærdighed. Men ikke for hans skyld alene står der skrevet, at det blev ham tilregnet, men også for vor skyld, hvem det skal tilregnes, os, som tror på ham, som opvakte Jesus fra de døde, vor Herre, der blev givet hen for vore overtrædelsers skyld og opvakt for vor retfærdiggørelses skyld.

Udgangslæsning. Se side 89.

Femte søndag efter helligtrekonger

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor kære Gud og Fader,
 vi takker dig for det under,
 at du lod din Søn oprette dit rige
 her på jorden midt i fjendens lejr
 og gav os borgerret dér,
 dengang vi blev døbt.
 Vi beder dig: bliv os hos,
 hold os oppe med din Helligånd,
 giv os mod, når vi sørger
 over at se os selv og andre vantrives
 under den onde fjendes tryk.
 Hold kærligheden levende imellem os,
 bevar vor tro og vor glæde,
 indtil du høster os,
 sådan som vi er,
 og gør os til evig tid salige,
 rene og fuldkomne for Jesu Kristi skyld,
 han, som med dig lever og regerer i Helligånds enhed,
 én sand Gud fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.
 Præd. 8,9-15.

Således står der skrevet i Prædikerens Bog:

, . , . , . ° ,
 Alt dette sa jeg, idet jeg rettede min tanke på hver en
 idræt, som øves under solen: der er tider, da det ene
 menneske hersker over det andet til hans ulykke. Lige-
 ledes så jeg gudløse stedes til hvile, medens de, som
 gjorde det rette, måtte gå bort fra det hellige sted og
 glemtes i byen. Også det er tomhed. Fordi den onde
 gerning ikke i hast rammes af dommen, får menneske-
 nes hjerte mod til at gøre det onde, eftersom synderen
 gør det onde fra første færd og dog lever længe; men
 også ved jeg, at det skal gå dem godt, som frygter Gud,
 fordi de frygter for hans åsyn, og at det ikke skal gå de
 gudløse godt, og at deres levetid ikke skal længes som
 skyggen, fordi de ikke frygter for Guds åsyn. Der er en
 tomhed, som forekommer på jorden: at der findes ret-
 færdige, hvem det går, som om de havde gjort de gud-

løses gerninger, og gudløse, hvem det går, som om de havde gjort de retfærdiges gerninger. Jeg sagde: Også det er tomhed. Og jeg priste glæden, fordi mennesket ikke har andet gode under solen end at spise og drikke og være glad, og at dette ledsager ham under hans flid i de levedage, Gud giver ham under solen.

Prædiketekst.
Matt. 13,24-30.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

En anden lignelse fremsatte [Jesus] for dem og sagde: »Med Himmeriget er det som med en mand, der såede god sæd i sin mark. Og mens folkene sov, kom hans fjende og såede giftigt rajgræs iblandt hveden og gik bort. Og da kornet voksede op og satte kerne, kunne også rajgræsset ses. Så kom husbondens tjenere til ham og sagde: 'Herre, du såede jo god sæd i din mark, hvorfra er da rajgræsset kommet?' Han sagde til dem: 'Det har et fjendsk menneske gjort.' Så spørger tjenerne ham: 'Vil du da have, at vi skal gå hen og samle det fra?' Men han siger: 'Nej, for at I ikke, når I samler rajgræsset fra, skal rykke hveden op tillige med det. Lad kun begge dele gro side om side indtil høsten; og i høstens tid vil jeg da sige til høstfolkene: Saml først rajgræsset fra og bind det i knipper for at brænde det, men bring hveden hjem i min lade!'«

Udgangslæsning.
Kol. 3,12-17.

Således skriver apostelen Paulus til kolossen-serne:

Så ifør jer da som Guds udvalgte, hellige og elskede, inderlig barmhjertighed, godhed, ydmyghed, sagtomdighed, tålmodighed; bær over med hinanden og tilgiv hinanden, hvis den ene har noget at bebrejde den anden; ligesom Herren tilgav jer, således skal også I gøre! Og over alt dette skal I iføre jer kærligheden, som er det fuldkomne bånd. Og lad Kristi fred råde i jeres

hjerter; til den blev I kaldede som lemmer på samme legeme; og vær taknemmelige! Lad Kristi ord i rigt mål bo hos jer, så I med al visdom lærer og påminder hverandre med salmer, hymner og åndelige sange og synger med taknemmelighed i jeres hjerter for Gud. Og alt, hvad I tager jer for i ord eller handling, gør det alt sammen i Herren Jesu navn og sig Gud Fader tak ved ham.

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Kærlige Fader i Himmelen,
vi takker dig for det under,
at dit rige ligger gemt til os
allerede her i denne verden,
og nårsomhelst vil dukke frem,
både for dem, der har søgt efter det,
og for dem, der ingenting ventede at finde.
Og når jordens dagetal er fuldt,
og dit rige bryder frem og fylder rummet,
hvor engang den gamle verden var,
da lad os være at finde
under den nye himmel
på din nye jord,
opstandne fra de døde med din Søn,
Jesus Kristus, vor Herre,
som med dig lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.

Således står der skrevet i Ordsprogenes Bog:

P. 1
-3

Mon ikke visdommen kalder, løfter indsigtens ikke sin røst? »Jeg, visdom, er klogskabs nabo og råder over

kundskab og kløgt. Mig skabte Herren først blandt sine værker, i urtid, førend han skabte andet; jeg blev frembragt i evigheden, i begyndelsen, i jordens tidligste tider; jeg fødtes, før verdensdybet var til, før kilderne, vandenens væld, var til; førend bjergene sænkedes, før højene fødtes jeg, førend han skabte jord og marker, det første af jordsmonnets støv. Da han grundfæstede himlen, var jeg hos ham, da han satte hvælv over verdensdybet. Da han fæstede skyerne oventil og gav verdensdybets kilder deres faste sted, da han satte havet en grænse, at vandene ej skulle bryde hans lov, da han lagde jordens grundvold, da jeg var fosterbarn hos ham, hans glæde dag efter dag: for hans åsyn leged jeg altid, leged på hans vide jord og havde min glæde af menneskenes børn. Og nu, I sønner, hør mig! Vel den, der vogter på mine veje! Hør på tugt og bliv vise, lad ikke hånt derom! Lykkelig den, der hører på mig, så han daglig våger ved mine døre og vogter på mine dørstolper. Thi den, der finder mig, finder liv og opnår yndest hos Herren; men den, som mister mig, skader sig selv; enhver, som hader mig, elsker døden.«

Prædiketekst.
Matt. 13,44-52.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

»Med Himmeriget er det ligesom med en skat, der var skjult i en mark, og en mand finder den og holder det hemmeligt, og af glæde over den går han hen og sælger alt, hvad han har, og køber den mark. Fremdeles er det med Himmeriget ligesom med en købmand, der søgte efter skønne perler; og da han havde fundet én meget kostbar perle, gik han hen og solgte alt, hvad han havde, og købte den. Fremdeles er det med Himmeriget ligesom med et vod, der blev kastet i havet og indfange-

de fisk af alle slags. Da det blev fuldt, trak man det op på strandbredden og satte sig og samlede de gode sammen i kar, men kastede de ubrugelige ud. Således skal det ske ved verdens ende. Englene skal gå ud og skille de onde fra de retfærdige og kaste dem i ildovnen; dér skal der være gråd og tænderskæren. Har I forstået alt dette?» »Ja,« svarede de ham. Da sagde han til dem: »Så er da enhver skriftklog, som er oplært for Himmeriget, ligesom en husbond, der tager nyt og gammelt frem af sit forråd.«

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus i sit første brev til korinterne:

Når der nemlig er misundelse og splid iblandt jer, er I så ikke kødelige og vandrer på menneskevis? Thi når en siger: »Jeg er tilhænger af Paulus,« og en anden: »Jeg er tilhænger af Apollos,« er I så ikke »mennesker«? Hvad er da Apollos? og hvad er Paulus? Tjenere, ved hvem I kom til troen. Og enhver tjente, som Herren gav ham; jeg plantede, Apollos vandede, men Gud gav væksten. Så kommer det da hverken an på den, der planter, eller på den, der vander, men på Gud, der giver vækst. Den, der planter, og den, der vander, er ét; dog skal hver få sin løn i forhold til sin møje. Thi Guds medarbejdere er vi; Guds ager, Guds bygning er, I. Efter den Guds nåde, som blev givet mig, har jeg som en kyndig bygmester lagt grundvold, men andre bygger videre på den. Men enhver se til, hvorledes han bygger! Thi ingen kan lægge anden grundvold end den, der er lagt, nemlig Jesus Kristus.

Udgangslæsning. Se side 94.

Sjette søndag efter helligtrekonger

Kollekt.

Lad os alle bede:

Almægtige Gud, hellige Gud,
i det højeste og i det inderste,
Gud uden navn eller skygge,
frels os fra den onde frister,
der vil blinde og bedøve os,
forvirre og udmatte os
ved at lokke os til at stirre ind
i det lys, hvori du er skjult.
Vi takker dig,
fordi du har åbenbaret dig,
sådan at vi alle kan se dig,
i din sagtmodige Søn,
Jesus Kristus, vor Herre,
og lagt sandheden åben i hans hænder.
Nu beder vi dig:
lad os blive hos ham,
høre hans ord og gøre derefter,
indtil han henter os,
og vi ser dig i lys,
du som med Søn og Helligånd lever og regerer,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.

1 Sam 2 1 8

Således står der skrevet i første Samuelsbog:

Da bad Hanna og sagde: »Mit hjerte jubler over Herren, mit horn er løftet ved min Gud, min mund vidt opladt mod mine fjender, jeg glæder mig over din frelse. Der er ingen hellig som Herren, nej, der er ingen uden dig, der er ingen klippe som vor Gud! Vær var-

somme med eders store ord, frækhed undslippe ej eders mund! Thi en vidende Gud er Herren, og gerninger vejes af ham. Heltens bue er brudt, men segnende omgjorder sig med kraft; mætte lader sig leje for brød, men sultnes slid hører op; den ufrugtbare føder syv, men den med de mange vansmægter. Herren dører, gør levende, fører ned i Dødsriget og fører op; Herren gør fattig, gør rig, han nedbøjer, og han ophøjer; han rejser ringe af støvet, af skarnet løfter han fattige for at bænke dem mellem ædle og give dem ærespladsen. Thi Herrens er jordens søjler, jorderig bygged han på dem!«

Prædiketekst.
Matt. 11,25-30.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

På den tid tog Jesus til orde og sagde: »Jeg priser dig, Fader, Himmelens og jordens Herre! fordi du har skjult dette for de vise og kloge og åbenbaret det for de umyndige. Ja, Fader! thi således skete det, som var din vilje. Alt er overgivet mig af min Fader; og ingen kender Sønneren uden Faderen, og ingen kender Faderen uden Sønneren og den, for hvem Sønneren vil åbenbare ham. Kom hid til mig, alle I, som er trætte og tyngede af byrder, og jeg vil give jer hvile. Tag mit åg på jer og lær af mig, thi jeg er sagtnodig og ydmyg af hjertet; 'så skal I finde hvile for jeres sjæle.' Thi mit åg er gavnligt, og min byrde er let.«

Valgfri
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus til filipperne:

Jeg vil, at I skal vide, brødre! at det, der er sket med mig, snarest har fremmet evangeliet. Derved er det nemlig blevet klart for hele livvagten og alle de andre, at det er i Kristus, jeg bærer mine lænker. Og de fleste af brødrene er ved mine lænker blevet så tillidsfulde i

Herren, at de med større mod forkynder Guds ord uden frygt. Ganske vist prædiker nogle Kristus af misundelse og stridslyst, men andre også af god vilje; disse sidste gør det af kærlighed, da de ved, at jeg er sat til at forsvare evangeliet; de første derimod forkynder Kristus af egennytte, ikke med rent sind, men i den tanke at føje ny trængsel til mine lænker. Men hvad, Kristus forkyndes dog på enhver måde, hvad enten det er med bagtanke eller i oprigtighed, og det glæder jeg mig over. Ja, jeg vil blive ved at glæde mig over det, thi jeg ved, at det skal føre til frelse for mig ved jeres bøn og ved Jesu Kristi Ånds bistand, som det da også er min inderlige længsel og mit håb, at jeg ikke skal blive til skamme i noget, men at Kristus nu som altid med al frimodighed må blive forherliget i mit legeme, enten det bliver gennem liv eller død. Thi for mig er det at leve Kristus og det at dø en vinding. Men hvis det at leve i dette legeme for mig betyder arbejde, som bærer frugt, hvad skal jeg så vælge? Jeg ved det ikke, men drages til begge sider: jeg har lyst til at bryde op og være sammen med Kristus, thi det var langt, langt bedre; men for jeres skyld er det mere nødvendigt, at jeg bliver i legemet, og forvisset herom ved jeg, at jeg skal vedblive at leve og forblive hos jer alle til jeres fremgang og glæde i troen, for at I, derved at jeg endnu en gang kommer til jer, kan få end mere grund til i Kristus Jesus at prise jer lykkeligt over mig.

Udgangslæsning.
1. Tess. 5,14-24.

Således skriver apostelen Paulus til tessalonikerne:

Og vi lægger jer på sinde, brødre: retled de uskikkelige, trøst de modfaldne, tag jer af de skrøbelige, og vis langmodighed imod alle. Se til, at ingen gengælder nogen ondt med ondt; men stræb altid efter at gøre det gode, både mod hverandre indbyrdes og mod alle. Vær altid glade, bed uden ophør, og sig tak under alle forhold;

thi det er Guds vilje med jer i Kristus Jesus. Udsluk ikke Ånden, ringeagt ikke profetisk tale, prøv alt, hold fast ved det gode! Hold jer fra det onde i enhver skikkelse! Men han selv, fredens Gud, hellige jer helt og fuldt, og måtte dog jeres ånd og sjæl og legeme bevares helt og holdent og uden dadel ved vor Herres Jesu Kristi komme! Trofast er han, som kalder jer, han vil også gøre det.

Søndag septuagesima

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor Gud og skaber,
vi takker dig,
fordi du uden videre indkalder os
til livet i dit rige her på jorden,
idag ganske som dengang,
da du kaldte de tidlige kristne
til dåb ved apostlenes hænder.
Nu beder vi din gode Helligånd:
giv os mod til at leve i denne tid,
eftersom alle tider er lige for dig.
Fyld vore dage med gerninger du kalder gode,
og styrk os i fællesskabet
om Kristi liv og død,
indtil du kalder os til bords hos dig
i opstandelsen i dit evige rige,
du vor Gud,
Fader, Søn og Helligånd,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i første Samuelsbog:

Samuel sørgede over Saul. Herren angrede, at han havde gjort Saul til konge over Israel; og Herren sagde til Samuel: »Hvor længe vil du gå og sørge over Saul? Jeg har jo dog forkastet ham, så han ikke mere skal være konge over Israel. Fyld dit horn med olie og drag af sted! Jeg sender dig til betlehemitten Isaj, thi jeg har udset mig en konge blandt hans sønner.« Samuel svarede: »Hvorledes kan jeg det? Får Saul det at høre, dræber han mig!« Men Herren sagde: »Tag en kvie med og sig: Jeg kommer for at ofre Herren et offer! Og indbyd Isaj til ofringen; så vil jeg lade dig vide, hvad du skal gøre; du skal salve mig den, jeg siger dig!« Samuel gjorde da, som Herren sagde. Da han kom til Betlehem, gik byens ældste ham forfærdede i møde og sagde: »Kommer du for det gode?« Han svarede: »Ja! Jeg kommer for at ofre til Herren. Helliger eder og kom med til ofringen!« Og han lod Isaj og hans sønner hellige sig og indbød dem til ofringen. Da de kom, og han så Eliab, tænkte han: »Visselig står nu Herrens salvede for ham!« Men Herren sagde til Samuel: »Se ikke på hans ydre eller høje vækst; thi jeg har vraget ham; Gud ser jo ikke, som mennesker ser, thi mennesker ser på det, som er for øjnene, men Herren ser på hjertet.« Da kaldte Isaj på Abinadab og førte ham hen for Samuel; men han sagde: »Heller ikke ham har Herren udvalgt!« Isaj førte da Sjamma frem; men han sagde: »Heller ikke ham har Herren udvalgt!« Så førte Isaj de andre af sine syv sønner frem for Samuel; men Samuel sagde til Isaj: »Herren har ikke udvalgt nogen af dem!« Samuel spurgte da Isaj: »Er det alle de unge mænd?« Han svarede: »Endnu er den yngste tilbage; men han vogter småkvæget!« Da sagde Samuel til Isaj: »Send bud efter ham! Thi vi sætter os ikke til bords, før han kom-

mer!« Så sendte han bud efter ham. Han var rødmosset, en yngling med smukke øjne og skøn at se til. Da sagde Herren: »Stå op, salv ham, thi ham er det!« Samuel tog da oliehornet og salvede ham, medens hans brødre stod rundt om. Og Herrens Ånd kom over David fra den dag af. Derefter brød Samuel op og gik til Rama.

Prædiketekst.
Matt. 20,1-16.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

Thi med Himmeriget er det som med en husbond, der tidligt om morgenen gik ud for at leje arbejdere til sin vingård. Og da han var blevet enig med arbejderne om en denar om dagen, sendte han dem hen i sin vingård. Og han gik ud ved den tredje time og så nogle andre stå ledige på torvet. Til dem sagde han: 'Gå også I hen i min vingård, så skal jeg give jer, hvad ret er.' De gik da derhen. Ved den sjette og den niende time gik han igen ud og gjorde ligeså. Og ved den ellefte time gik han ud og fandt endnu nogle stående der, og han spørger dem: 'Hvorfor står I her ledige hele dagen?' De svarer ham: 'Fordi ingen har lejet os.' Da siger han til dem: 'Gå også I hen i min vingård!' Men da det var blevet aften, siger vingårdsejeren til sin forvalter: 'Kald på arbejderne og udbetal dem deres løn, sådan at du begynder med de sidste og ender med de første!' De, som var lejet ved den ellefte time, kom så og fik hver en denar. Da de første kom, mente de, at de ville få mere; men de fik også hver en denar. Da de fik den, knurrede de mod husbonden og sagde: 'De sidste dér har kun arbejdet én time, og du har stillet dem lige med os, som har båret dagens byrde og hede.' Men han svarede og sagde til en af dem: 'Min ven! jeg gør dig ikke uret; blev du ikke enig med mig om en denar? Tag, hvad der er dit, og gå! Men jeg vil nu give den sidste dér lige så meget som dig.

Har jeg ikke lov at gøre, som jeg vil, med det, der er mit? Eller er dit øje ondt, fordi jeg er god?' Sådan skal de sidste blive de første, og de første de sidste.

Udgangslæsning.
Ef. 2,4-10 eller

Således skriver apostelen Paulus til efeserne:

Men Gud, som er rig på barmhjertighed, har på grund af den store kærlighed, hvormed han elskede os, gjort os levende med Kristus, os, som var døde på grund af vore overtrædelser - af nåde er I frelst! Ja, han har opvakt os med ham og givet os plads med ham i den himmelske verden, i Kristus Jesus, for at han i de kommende tidsaldre kunne vise sin nådes overstrømmende rigdom ved godhed mod os i Kristus Jesus, [vers 4-7] Thi af nåden er I frelst ved tro; det skyldes ikke jer selv, Guds er gaven; det skyldes ikke gerninger, så nogen kan rose sig. Thi hans værk er vi, skabte i Kristus Jesus til gode gerninger, som Gud forud lagde til rette, for at vi skulle vandre i dem. [vers 8-10]

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Almægtige Gud,
al kærligheds Fader,
du, som investerede hele din formue
i os dødelige mennesker,
dengang du sendte din Søn
ind i vor verden.
Vi takker dig altid,
fordi du ikke afskrev os,
da Jesus var slået ihjel og begravet i jorden,
men oprejste ham og førte ham hjem i triumf,
i spidsen for de utallige,
han dengang og siden vandt for dit rige.
Herre, se, vi er dine,

giv os mod til at tro det
 og til at handle dristigt med vort liv,
 fordi det er dit,
 indtil du kalder os ind til din glæde
 ved din elskede Søn, vor Herre,
 som med dig lever og regerer
 i Helligånds enhed,
 én sand Gud
 fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.

Job 9,1-12.

Således står der skrevet i Jobs Bog:

Så tog Job til orde og svarede: Jeg ved for vist, at
 således er det, hvad ret har en dødelig over for Gud?
 Ville Gud gå i rette med ham, kan han ikke svare på ét
 af tusind! Viis af hjerte og vældig i kraft - hvo trodsed
 ham og slap vel derfra? Han flytter bjerge så let som
 intet, vælter dem om i sin vrede, ryster jorden ud af
 dens fuger, så dens grundstøtter bæver; han taler til
 solen, så skinner den ikke, for stjernerne sætter han
 segl, han udspænder himlen ene, skrider hen over ha-
 vets kamme, han skabte Bjørnen, Orion, Syvstjernen
 og Sydens Kamre, han øver ufattelig væld og undere
 uden tal! Går han forbi mig, ser jeg ham ikke, farer han
 hen, jeg mærker ham ikke; røver han, hvem mon der
 hindrer ham i det? Hvo siger til ham: »Hvad gør du?«

Prædiketekst.

Matt. 25,14-30.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
 Mattæus:

[Med Himmeriget er det] som med en mand, der skulle
 rejse udenlands og kaldte sine tjenere til sig og betroede
 dem sin formue; en gav han fem talenter, en anden to,
 en tredje én, hver efter hans evne. Så rejste han
 udenlands. Straks gik han, som havde fået de fem talen-
 ter, hen og købslog med dem og tjente fem til. På sam-
 me måde tjente han med de to talenter to til. Men han,

som havde fået den ene, gik bort og gravede et hul i jorden og gemte sin herres penge. Lang tid efter kommer disse tjeneres herre tilbage og gør regnskabet op med dem. Og han, der havde fået de fem talenter, kom hen og bragte ham fem talenter til og sagde: 'Herre, fem talenter betroede du mig, se, jeg har tjent fem talenter til.' Hans herre sagde til ham: 'Vel, du gode og tro tjener, du har været tro over lidt, jeg vil sætte dig over meget; gå ind til din herres glæde.' Så kom også han med de to talenter hen og sagde: 'Herre, to talenter betroede du mig, se, jeg har tjent to talenter til.' Hans herre sagde til ham: 'Vel, du gode og tro tjener, du har været tro over lidt, jeg vil sætte dig over meget; gå ind til din herres glæde.' Men også han, som havde fået den ene talent, kom hen og sagde: 'Herre, jeg havde lært dig at kende som en hård mand, der høster, hvor du ikke såede, og samler, hvor du ikke spredte, og af frygt for dig gik jeg hen og gemte din talent i jorden; se, her har du, hvad dit er.' Da svarede hans herre og sagde til ham: 'Du dårlige og dovne tjener, du vidste, at jeg høster, hvor jeg ikke såede, og samler, hvor jeg ikke spredte. Så burde du jo have anbragt mine penge hos vekselererne, så jeg havde fået mit igen med rente, når jeg kom hjem. Tag nu den talent fra ham og giv den til ham, der har ti talenter; thi enhver, som har, ham skal der gives, og han skal have overflod; men den, der ikke har, fra ham skal endog det tages, som han har. Og kast den unyttige tjener ud i mørket udenfor.' Dér skal der være gråd og tænderskæren.

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus til romerne:

Der er nemlig ikke personsanseelse hos Gud. Thi alle, som synder uden lov, skal også gå fortabt uden lov; og

alle, som synder under loven, skal dømmes ved loven; thi ikke lovens hørere er retfærdige for Gud, men lovens gørere skal retfærdiggøres - thi når hedninger, som ikke har loven, af naturen gør, hvad loven kræver, så er de, uden at have loven, sig selv en lov; de viser jo, at den gerning, som loven kræver, står skrevet i deres hjerter, idet deres samvittighed vidner derom, og tankerne indbyrdes anklager eller også forsvarer hverandre - på den dag, da Gud ved Jesus Kristus, sådan som jeg har forkyndt i mit evangelium, vil dømme det, der skjuler sig i menneskene.

Udgangslæsning. Se side 104.

Søndag seksagesima

Første tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Vor kære Gud og Fader,
vi takker dig for Jesus, din Søn,
din kærligheds gave,
dit levende ord,
som du såede i vor stenede mark,
hvori vi begravede ham.
Nu beder vi dig:
se på os som frugt af hans død,
den må ikke være forgæves.
Lad ordet opstå i os,
lad det spire og grønnes,
mens årtiderne skifter på jorden,
og den dag rykker nær,
da du atter sender din elskede Søn
for at bringe din høst i hus hos dig,

som med ham lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet hos profeten Esajas :

[Da Herren overgav sit folk i kong Kyros' hånd for at frelse det, sagde han:] Herren er jeg, ellers ingen, uden mig er der ingen Gud; jeg omgjør dig, endskønt du ej kender mig, så de kender fra solens opgang til dens nedgang: der er ingen uden mig. Herren er jeg, ellers ingen, lysets ophav og mørkets skaber, velfærds kilde og ulykkes skaber. Jeg er Herren, der virker alt. Ve den, der trættes med sit ophav, et skår kun blandt skår af jord! Siger I til pottemager: »Hvad kan du lave?« hans værk: »Du har ikke hænder!« Ve den, der siger til sin fader: »Hvad kan du avle?« til sin moder: »Hvad kan du føde?« Så siger Herren, Israels Hellige, fremtidens ophav: I spørger mig om mine børn, for mine hænders værk vil I råde! Det var mig, som dannede jorden og skabte mennesket på den; mine hænder udspændte himlen, jeg opbød al dens hær.

Prædiketekst.
Mark. 4,1-20.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Markus:

Og [Jesus] begyndte igen at lære ved søen. Og en meget stor skare samles om ham, så han måtte sætte sig ud i en båd på søen, mens hele skaren stod ved søen inde på land. Og han lærte dem mange ting i lignelser, og han sagde, mens han lærte dem: »Hør nu efter: Se, en sædemand gik ud for at så. Og mens han såede, skete det, at noget faldt på vejen, og fuglene kom og åd det op. Og noget faldt på stengrund, hvor det ikke havde megen jord, og det kom straks op, fordi det ikke havde dyb jord; men da solen steg, blev det svedet, og det

visnede, fordi det manglede rod. Og noget faldt iblandt tidsler, og tidslerne skød op og kvalte det, og det bar ingen frugt. Og noget faldt i god jord; det skød op og voksede, og det bar frugt og gav tredive og tresindstyve og hundrede fold.« Og han sagde: »Den, som har øren at høre med, han høre!« Da han var blevet ene, spurgte hans ledsagere sammen med de tolv ham om lignelserne. Og han sagde til dem: »Jer er Guds riges hemmelighed givet; men de, som er udenfor, får det alt sammen gennem lignelser, for at 'de skal se og se og dog intet øjne og høre og høre og dog intet fatte, så de ikke omvender sig og får tilgivelse.'« Og han siger til dem: »Fatter I ikke denne lignelse? Hvordan skal I så kunne forstå alle de andre lignelser? Det, sædemanden sår, er ordet. Men de på vejen, det er dem, hvor ordet bliver sået, og når de hører det, kommer Satan straks og borttager ordet, der var sået i dem. Og på samme måde de, som bliver sået på stengrund, det er dem, som straks, når de hører ordet, tager mod det med glæde; men de lader det ikke slå rod i sig og holder kun ud til en tid; når der så kommer trængsel eller forfølgelse for ordets skyld, tager de straks anstød. Anderledes med dem, som blev sået blandt tidsler; det er dem, som har hørt ordet, men timelige bekymringer og rigdommens bedrag og alskens andre begæringer kommer ind og kvæler ordet, så det bliver uden frugt. Og de, der blev sået i god jord, det er dem, som hører ordet og tager imod det, og som bærer frugt, tredive og tresindstyve og hundrede fold.«

Udgangslæsning.
1. Kor. 1,18-21.

Således skriver apostelen Paulus i sit første brev til korinterne:

Thi ordet om korset er vel for dem, som fortabes, en dårskab, men for os, som frelses, er det en Guds kraft. Thi der står skrevet: »Vismændenes visdom vil jeg lægge øde, og de kloges klogskab vil jeg gøre til intet.«

Hvor er nu vismændene? hvor er nu de skriftkloge?
hvor er denne verdens ordkæmpere? har Gud ikke gjort
verdens visdom til dårskab? Thi da verden med al sin
visdom ikke kendte Gud i hans visdom, besluttede
Gud, ved prædikenens dårskab at frelse dem, som tror.

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor kære Gud og Fader i Himmelen,
vi takker dig for det glædelige budskab,
at du ikke har overladt os til os selv
og naturens gang,
men dyrker vor verden,
som en bonde dyrker sin mark.
Derfor beder vi dig:
bliv hos os med din Helligånd,
vær sol og regn og blæst over os,
vær vor tro, vort liv,
så vi må leve vor korte sommer her
til din ære,
og høstes med glæde til dit rige
for at samles med din førstegrøde af vor jord,
Jesus Kristus, vor Herre,
som med dig lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.

Således står der skrevet hos profeten Esajas:

Søg Herren, medens han findes, kald på ham, den
stund han er nær! Den gudløse forlade sin vej, urettens
mand sine tanker og vende sig til Herren, at han må
forbarme sig, til vor Gud, thi han er rund til at forlade.
Thi mine tanker er ej eders, og eders veje ej mine, lyder

det fra Herren; nej, som himlen er højere end jorden, er mine veje højere end eders og mine tanker højere end eders. Thi som regnen og sneen falder fra himlen og ikke vender tilbage, før den har kvæget jorden, gjort den frugtbar og fyldt den med spirer, givet sæd til at så og brød til at spise, så skal det gå med mit ord, det, som går ud fra min mund: det skal ej vende tomt tilbage, men udføre, hvad mig behager, og fuldbyrde hvervet, jeg gav det.

Prædiketekst.
Mark. 4,26-32.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Markus:

Og [Jesus] sagde: »Med Guds rige er det ligesom med en mand, der har tilsået sin jord og sover og står op, nat og dag, og sæden spirer og bliver høj, han ved ej selv hvorledes. Af sig selv giver jorden frugt, først strå, så aks og så fuld kerne i akset. Men når frugten er tjenlig, tager han straks seglen frem; thi høsten er inde.« Og han sagde: »Hvad skal vi sammenligne Guds rige med, eller hvad for en lignelse skal vi bruge om det? Det er som et sennepsfrø; når det lægges i jorden, er det mindre end alt andet frø på jorden, men når det er sået, vokser det op og bliver større end de andre urter og får store grene, så himmelens fugle kan bygge rede i dets skygge.«

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.
2. Kor. 12,2-9.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus i sit
andet brev til korinterne :

Jeg ved om et menneske, som er i Kristus, at han ror fjorten år siden blev borttrykket indtil den tredje Himmel (om han var i legemet eller uden for legemet, ved jeg ikke; Gud ved det). Og jeg ved om dette menneske (om han var i legemet eller uden for legemet, ved jeg

ikke; Gud ved det), at han blev borttrykket ind i Paradiset og hørte udsigelige ord, som det ikke er et menneske tilladt at udtale. Af ham vil jeg rose mig; men af mig selv vil jeg ikke rose mig, undtagen af min magtesløshed. Thi selv om jeg også ville rose mig, ville jeg dog ingen dåre være; det, jeg sagde, ville jo være sandhed; alligevel holder jeg mig tilbage, for at ingen skal få højere tanker om mig end dem, han får ved selv at se og høre mig. Og for at jeg ikke skal hovmode mig af de overmåde høje åbenbaringer, blev der givet mig en torn i kødet, en Satans engel til at slå mig i ansigtet, for at jeg ikke skal hovmode mig. Tre gange har jeg bedt Herren om, at den måtte vige fra mig, men han har svaret mig: »Min nåde er dig nok; thi i magtesløshed udfolder min kraft sig helt.« Langt hellere vil jeg derfor rose mig af min magtesløshed, for at Kristi kraft kan tage bolig i mig.

eller:

Ap. G. 17,22-34. Prædiketeksten står skrevet i Apostlenes Geringer:

Da trådte Paulus frem midt på Areopagus og sagde: »Athenere! jeg ser, at I i alle måder er ivrige i jeres gudsyndelse. Thi da jeg gik omkring og tog jeres helligdomme i øjesyn, fandt jeg blandt andet et alter med den indskrift: 'Tor en ukendt gud.' Det, som I således dyrker uden at kende det, det forkynnder jeg jer. Gud, som har skabt verden og alt, hvad der er i den, han, som er Himmels og jordens Herre, bor ikke i templer, gjorde med hænder, han tjenes heller ikke af menneskers hænder, som om han trængte til noget, han, som jo selv giver alle liv og ånde og alt andet. Og han lod alle folk nedstamme fra ét menneske og lod dem bosætte sig på hele jordens flade, og han fastsatte bestemte tider og landegrænser for dem, for at de skulle søge

Gud, om de dog kunne famle sig frem til ham og finde ham, så sandt han ikke er langt fra en eneste af os; thi i ham lever og røres og er vi, sådan som nogle af jeres digtere har sagt: 'Thi vi er også af hans slægt.'. Når vi nu er af Guds slægt, må vi ikke mene, at guddommen er lig guld eller sølv eller sten, formet ved menneskers kunst og snilde. Vel har Gud båret over med uvidenhedens tider, men nu sender han mennesker det budskab, at de alle og alle vegne skal omvende sig. Thi han har fastsat en dag, da han vil dømme jorderig med retfærdighed ved en mand, som han har bestemt dertil, og det har han gjort troværdigt for alle ved at lade ham opstå fra de døde.« Men da de hørte om opstandelse fra de døde, spottede nogle; men andre sagde: »Det vil vi høre dig tale om en anden gang.« Dermed gik Paulus bort fra dem. Men nogle mænd sluttede sig til ham og kom til troen; blandt dem var Dionysius, der var medlem af domstolen på Areopagus, og desuden en kvinde ved navn Damaris og nogle andre tillige med dem.

Udgangslæsning. Se side 109.

Fastelavns søndag

Første tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Vor kære Fader og Gud,
du, som modtog vor Herre Jesus til dåb
ved et menneskes hænder,
og gav ham din Helligånd
og navn af Søn,
dig takker vi,

fordi du også modtager os til dåb
 og genføder os som dine børn
 til evigt liv uden synd og død.
 Nu beder vi din gode Helligånd:
 bliv hos os og hjælp os,
 så vi følger efter din Søn Jesus
 i tro og lydighed
 som dine kære døtre og sønner,
 indtil vi bliver til evig tid salige
 ved ham, som med dig lever og regerer
 i Helligånds enhed,
 én sand Gud
 fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.
 Es 42 1-9.

Således står der skrevet hos profeten Esajas:

Se min tjener, ved hvem jeg holder fast, min udvalgte, hvem jeg har kær! På ham har jeg lagt min Ånd, han skal udbrede ret til folkene. Han råber og skriger ikke, løfter ej røsten på gaden, bryder ej knækket rør og slukker ej rygende tande. Han udbreder ret med tro-skab, vansmægter, udmattes ikke, før han får sat ret på jorden; og fjerne strande bier på hans lov. Så siger Gud Herren, som skabte og udspændte himlen, udbredte jorden med dens grøde, gav folkene på den åndedræt og dem, som vandrer der, ånde: Jeg, Herren, har kaldet dig i retfærd og grebet dig fast om hånd; jeg vogter dig, og jeg gør dig til folkepagt, til hedningelys for at åbne de blinde øjne og føre de fangne fra fængslet, fra fangehullet mørkets gæster. Jeg er Herren, så lyder mit navn. Jeg giver ej andre min ære, ej gudebilleder min pris. Hvad jeg forudsagde, se, det er sket, jeg forkyn-der nu nye ting, kundgør dem, før de spirer frem.

Prædiketekst.
 Matt. 3,13-17.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
 Mattæus:

Derefter kommer Jesus fra Galilæa til Johannes ved

Jordan for at døbes af ham. Men Johannes ville hindre ham i det og sagde: »Jeg trænger til at døbes af dig, og du kommer til mig!« Da svarede Jesus og sagde til ham: »Lad det nu ske; thi således bør vi opfylde alt, hvad ret er!« Så giver Johannes efter. Men da Jesus var blevet døbt, steg han straks op af vandet, og se, Himlene åbnedes, og han så Guds Ånd dale ned som en due og komme over ham. Og se, der lød en røst fra Himlene, som sagde: »Denne er min Søn, den elskede; i ham har jeg velbehag.«

Udgangslæsning.
1. Kor. 13. til

Således skriver apostelen Paulus i sit første brev
korinterne :

Talte jeg end med menneskers og engles tunger, men ikke havde kærlighed, da var jeg et rungende malm eller en klingende bjælde. Og havde jeg end profetisk gave og kendte alle hemmeligheder og sad inde med al kundskab, og havde jeg al tro, så jeg kunne flytte bjerge, men ikke havde kærlighed, da var jeg intet. Og uddelte jeg end alt, hvad jeg ejer, til de fattige og gav mit legeme hen til at brændes, men ikke havde kærlighed, da gav-nede det mig intet. Kærligheden er langmodig, kærlig-heden er mild; den misunder ikke; kærligheden praler ikke, opblæses ikke, gør intet usømmeligt, søger ikke sit eget, lader sig ikke ophidse, bærer ikke nag, glæder sig ikke over uretten, men glæder sig over sandheden; den tåler alt, tror alt, håber alt, udholder alt. Kærlighe-den ophører aldrig; men hvad enten det er profetiske gaver, de skal engang forsvinde, eller tungetale, den skal forstumme, eller kundskab, den skal forsvinde; thi stykkevis erkender vi, og stykkevis profeterer vi, men når det fuldkomne kommer, skal det stykkevise for-svinde. Så længe jeg var barn, talte jeg som et barn, tænkte jeg som et barn, dømte jeg som et barn; efter at jeg er blevet mand, har jeg aflagt det barnagtige. Nu ser vi jo i et spejl, i en gåde, men da skal vi se ansigt til

ansigt; nu kender jeg stykkevis, men da skal jeg kende fuldt ud, ligesom jeg jo selv er kendt fuldt ud. Så bliver da tro, håb, kærlighed, disse tre; men størst af dem er kærligheden.

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor Herre Jesus Kristus,
vi takker dig,
fordi du kom ind i vor verden
og blev hos os til det sidste.
Vort helvede var ikke for dybt for dig,
og som død har du befriet dem,
der for længst var døde.
Nu beder vi dig:
lad ikke os, der lever nu, sidde hen,
blinde og døve,
uden for livet.
Hør os, når vi råber,
og tag os med dig i dit følge,
gør os til vidner om din død,
indtil du kommer igen
og gør os til evig tid salige hos din Fader,
som med dig lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.

Således står der skrevet i Salmernes Bog:

Herre, jeg lider på dig, lad mig aldrig i evighed skuffes.
Udfri mig i din retfærd, du bøje dit øre til mig; red mig
i hast og vær mig en tilflugtsklippe, en klippeborg til
min frelse; thi du er min klippe og borg. For dit navns
skyld lede og føre du mig, fri mig fra garnet, de satte

for mig; thi du er min tilflugt, i din hånd befaler jeg min ånd. Du forløser mig, Herre, du trofaste Gud.

Prædiketekst.
Luk. 18,31-43.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Lukas:

Og [Jesus] tog de tolv til side og sagde til dem: »Se, vi drager op til Jerusalem, og alt det, som står skrevet hos profeterne om Menneskesønnen, skal fuldbyrdes. Thi han skal overgives til hedningerne og blive spottet, hånet og spyttet på, og de skal piske ham og dræbe ham, og på den tredje dag skal han opstå.« Men de fattede intet deraf, det var dunkel tale for dem, og de forstod ikke det, som blev sagt. Og det skete, da han nærmede sig Jeriko, sad der en blind mand ved vejen og tiggede; og da han hørte en skare drage forbi, spurgte han, hvad det var. De fortalte ham: »Jesus fra Nazaret går forbi.« Så råbte han og sagde: »Jesus, du Davids søn, forbarm dig over mig!« Og de, som gik foran, truede ad ham, for at han skulle tie; men han råbte endnu meget stærkere: »Du Davids søn, forbarm dig over mig!« Da stod Jesus stille og bød, at han skulle føres til ham. Og da han var kommen derhen, spurgte han ham: »Hvad vil du, at jeg skal gøre for dig?« Han svarede: »Herre! lad mig få mit syn igen!« Jesus sagde til ham: »Bliv seende! din tro har frelst dig.« Og straks fik han sit syn igen, og han fulgte ham og priste Gud; og hele folket lovpriste Gud, da de så det.

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.
1. Pet. 3,18-22.

Prædiketeksten skriver apostelen Peter i sit første brev:

1 hi også Kristus døde en gang ror synder, en retfærdig for uretfærdige, for at han kunne føre jer til Gud. Han led døden i kødet, men blev vakt til live i ånden, i

hvilken han også drog hen og prædikede for de ånder, der var i forvaring, de, som fordum var ulydige, dengang Gud i sin langmodighed biede i Noas dage, medens arken blev bygget. I den blev nogle få, nemlig otte, sjæle frelst gennem vand, der er et forbillede på det vand, som nu frelser også jer, nemlig dåben, som ikke er fjernelse af legemets smuds, men en god samvittigheds pagt med Gud ved Jesu Kristi opstandelse, han, som er faret til Himmelen og er ved Guds højre hånd, efter at engle og myndigheder og kræfter er blevet ham underlagt.

Udgangslæsning. Se side 115.

Første søndag i fasten

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor kære Herre Jesus Kristus,
bedre end vi selv
kender du Satans ondskabsfulde snigløb,
du har erfaret,
at han end ikke undser sig
for at møde op med Bibel i hånd
i håb om at forføre os.
Derfor beder vi din gode Helligånd:
hold ordet op for os,
så det lyser tværs igennem Satans magt og rige,
og vi ser,
at hans herligheder er luftige skygger.
Lad os ikke fortabe os derinde,
men færdes i verden, som du har vist os,

uden frygt,
 og leve håbefuldt i din tro,
 indtil du har lagt alle onde ånder
 og døden selv
 for Guds fødder
 og overtaget dit rige,
 du som med Faderen lever og regerer
 i Helligånds enhed,
 én sand Gud
 fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i første Mosebog:

Men slangen var trækere end alle markens andre dyr, som Gud Herren havde gjort, og den sagde til kvinden: »Mon Gud virkelig har sagt: I må ikke spise af noget træ i haven?« Kvinden svarede: »Vi har lov at spise af frugten på havens træer; kun af frugten på træet midt i haven, sagde Gud, må I ikke spise, ja, I må ikke røre derved, thi så skal I dø!« Da sagde slangen til kvinden: »I skal ingenlunde dø; men Gud ved, at når I spiser deraf, åbnes eders øjne, så I bliver som Gud til at kende¹ godt og ondt!« Kvinden blev nu var, at træet var godt at spise af, en lyst for øjnene og godt at få forstand af; og hun tog af dets frugt og spiste og gav også sin mand, der stod hos hende, og han spiste. Da åbnedes begges øjne, og de kendte, at de var nøgne. Derfor syede de figenblade sammen og bandt dem om sig. Da dagen blev sval, hørte de Gud Herren vandre i haven, og Adam og hans hustru skjulte sig for ham inde mellem havens træer. Da kaldte Gud Herren på Adam og råbte: »Hvor er du?« Han svarede: »Jeg hørte dig i haven og blev angst, fordi jeg var nøgen, og så skjulte jeg mig!« Da sagde han: »Hvem fortalte dig, at du var nøgen? Mon du har spist af det træ, jeg sagde, du ikke måtte spise af?« Adam svarede: »Kvinden, som du satte ved min side, gav mig af træet, og så spiste jeg.«

Da sagde Gud Herren til kvinden: »Hvad har du gjort!« Kvinden svarede: »Slangen forførte mig, og så spiste jeg.« Da sagde Gud Herren til slangen: »Fordi du har gjort dette, være du forbandet blandt alt kvæget og blandt alle markens dyr! På din bug skal du krybe, og støv skal du æde alle dit livs dage! Jeg sætter fjendskab mellem dig og kvinden, mellem din sæd og hendes sæd; den skal knuse dit hoved, og du skal hugge den i hælen!« Til kvinden sagde han: »Jeg vil meget mangfoldiggøre dit svangerskabs møje; med smerte skal du føde børn; men til din mand skal din attrå være, og han skal herske over dig!« Og til Adam sagde han: »Fordi du lyttede til din hustrus tale og spiste af træet, som jeg sagde, du ikke måtte spise af, skal jorden være forbandet for din skyld; med møje skal du skaffe dig føde af den alle dit livs dage; torn og tidsel skal den bære dig, og markens urter skal være din føde; i dit ansigts sved skal du spise dit brød, indtil du vender tilbage til jorden; thi af den er du taget; ja, støv er du, og til støv skal du vende tilbage!«

Prædiketekst.
Matt. 4,1-11.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus :

Derefter blev Jesus af Ånden ført op i ørkenen for at fristes af Djævelen. Og da han havde fastet fyrretyve dage og fyrretyve nætter, led han til sidst sult. Så kom Fristeren til ham og sagde: »Hvis du er Guds Søn, så sig, at stenene dér skal blive til brød.« Men han svarede og sagde: »Der står skrevet: 'Mennesket skal ikke leve af brød alene, men af hvert ord, som udgår af Guds mund.'⁵« Derefter tager Djævelen ham med sig til den hellige stad og stiller ham på helligdommens tinde og siger til ham: »Hvis du er Guds Søn, så styrtdig ned; thi der står skrevet: 'Han skal give sine engle befaling om dig, og de skal bære dig på hænder, for at du ikke skal støde din fod på nogen sten.'⁶« Jesus sagde til ham:

»Der står også skrevet: 'Du må ikke friste Herren din Gud.'« Atter tager Djævelen ham med sig op på et meget højt bjerg og viser ham alle verdens riger og deres herlighed, og han siger til ham: »Alt dette vil jeg give dig, hvis du vil kaste dig ned og tilbede mig.« Da siger Jesus til ham: »Vig bort, Satan! thi der står skrevet: 'Du skal tilbede Herren din Gud og tjene ham alene.'« Da forlader Djævelen ham, og se, engle kom til ham og tjente ham.

Udgangslæsning. Således skriver apostelen Paulus i sit andet brev 2. Kor. 6,1-2 eller til korinterne :

Som medarbejdere formaner vi jer også til, at det ikke må være forgæves, I har modtaget Guds nåde. Han siger jo: »I en nådig stund bønhørte jeg dig, og på en frelsens dag hjalp jeg dig.« Se, nu er det en nåderig stund, se, nu er det frelsens dag! [vers 1-2]

Og vi volder ikke anstød i noget, for at tjenesten ikke skal komme i vanry; men som Guds tjenere anbefaler vi os i enhver henseende ved stor udholdenhed i trængsler, under nød og angst, under hug og slag, i fængsler, under oprør, i slid og slæb, i nattevågen, i sult; ved renhed, ved kundskab, ved langmodighed, ved mildhed, ved Helligånden, ved oprigtig kærlighed; ved forkyndelse af sandheden, ved Guds kraft, ved retfærdighedens våben til angreb og forsvar; ved ære og vanære, ved ondt rygte og godt rygte; som forførelse og dog sanddru; som ukendte og dog velkendte; som døende, dog se, vi lever; som tugtede, dog ikke pint til døde; som bedrøvede, dog altid glade; som fattige, der dog gør mange rige; som de, der intet har og dog ejer alt. [vers 3-10]

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor Gud og skaber i Himmelen,
 vi bekender for dig,
 at dit rige er vort eneste håb
 om at leve i frihed for alle tyranner,
 de store og de daglige små.
 Derfor beder vi din gode Helligånd:
 oplys din tjener Jesus for os.
 Vend os om,
 så vi ser hen til ham alene,
 kommer til hans måltid,
 som han har betalt med sit liv og sin død,
 og deler hans fred med hinanden,
 indtil dit rige bryder igennem
 og vi bliver til evig tid salige
 ved din Søn, som med dig lever og regerer
 i Helligånds enhed,
 én sand Gud
 fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.
 Sl. 46,2-8.

Således står der skrevet i Salmernes Bog:

Gud er vor tilflugt og styrke, en hjælp i angster, prøvet til fulde. Derfor frygter vi ikke, om jorden end bølger og bjergene styrter i havenes skød, om end deres vande bruser og syder og bjergene skælver ved deres vælde. En flod og dens bække glæder Guds stad, den Højeste har helliget sin bolig; i den er Gud, den rokkes ikke, Gud bringer den hjælp, når morgen gryr. Folkene lar-med, rigerne vakled, han løfted røsten, så jorden skjalv, Hærskarers Herre er med os, Jakobs Gud er vor faste borg.

Prædiketekst.
 Luk. 22,24-32.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
 Lukas:

Der opstod også en ordstrid iblandt [disciplene] om,

hvem af dem der skulle regnes for den største. Da sagde [Jesus] til dem: »Folkenes konger hersker over dem, og de, der har magten over dem, lader sig kalde 'velgørere'. Sådan skal I ikke være; men den ældste iblandt jer skal være som den yngste, og føreren som den, der tjener. Thi hvem er størst: den, som sidder til bords, eller den, som tjener? Er det ikke den, som sidder til bords? Men jeg er iblandt jer som den, der tjener. I har holdt ud med mig i mine fristelser; og ligesom min Fader har tildelt mig kongedømme, tildeler jeg jer, at I skal spise og drikke ved mit bord i mit rige og sidde på troner og dømme Israels tolv stammer. Simon, Simon! se, Satan begærede jer for at sigte jer som hvede. Men jeg bad for dig, at din tro ikke må glippe. Og når du engang omvender dig, da styrk dine brødre.«

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus til filipperne:

Men det, der engang var mig fordele, det har jeg for Kristi skyld lært at regne for tab. Ja, jeg regner i sandhed alt for tab i sammenligning med det langt højere at kende Kristus Jesus, min Herre. For hans skyld har jeg lidt tab på alt og regner det for skarn, for at jeg kan få Kristus i eje og findes i ham, ikke med min egen retfærdighed, der fås gennem loven, men med den, der fås ved tro på Kristus, retfærdigheden fra Gud grundet på troen, og for at jeg må kende ham og kraften i hans opstandelse og fællesskabet med ham i hans lidelser, så jeg bliver lig med ham i hans død, om jeg dog måtte nå frem til opstandelsen fra de døde.

Udgangslæsning. Se side 121.

Anden søndag i fasten

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor kære Herre Jesus Kristus,
vi takker dig,
fordi du lod dine disciple se
din kommende herlighed,
før de skulle se dig lide nederlag og dø.
Derfor,
og fordi du også selv var ved at fortvivle,
tør vi bede dig:
prøv ikke vor tro for hårdt,
for vi er svage.
Giv os din Helligånd
med håb og mod
til at holde fast ved dig,
og søge frelse hos dig alene,
indtil vi ser dig komme
lyslevende på himlens skyer,
du som med Faderen lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.
2. Mos. 24,12-18.

Således står der skrevet i anden Mosebog:

„ . . .
Og Herren sagde til Moses: »Stig op til mig på bjerget
og bliv der, så vil jeg give dig stentavlerne, loven og
budet, som jeg har opskrevet til vejledning for dem.«
Da brød Moses og Josua, hans medhjælper, op, og
Moses steg op på Guds bjerg; men til de ældste sagde
han: »Vent på os her, til vi kommer tilbage til eder. Se,
Aron og Hur er hos eder; er der nogen, der har en
retstrætte, kan han henvende sig til dem!« Derpå steg

Moses op på bjerget. Da indhyllede skyen bjerget, og Herrens herlighed nedlod sig på Sinaj bjerg. Og skyen indhyllede Sinaj bjerg i seks dage, men den syvende dag råbte Herren ud fra skyen til Moses; og medens Herrens herlighed viste sig for israelitternes øjne som en fortærende ild på bjergets top, gik Moses ind i skyen og steg op på bjerget. Og Moses blev på bjerget i fyrretyve dage og fyrretyve nætter.

Prædiketekst.
Matt. 17,1-9.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

Seks dage derefter tager Jesus Peter og Jakob, og hans broder Johannes med sig og fører dem op på et højt bjerg, hvor de var ene. Og han blev forvandlet for deres øjne, hans åsyn strålede som solen, og hans klæder blev hvide som lyset. Og se, Moses og Elias viste sig for dem og samtalede med ham. Da tog Peter til orde og sagde til Jesus: »Herre! det er godt, at vi er her; hvis du synes, vil jeg bygge tre hytter her, en til dig og en til Moses og en til Elias.« Endnu medens han talte, se, da overskyggede en lysende sky dem; og se, fra skyen lød der en røst, som sagde: »Denne er min Søn, den elskede, i ham har jeg velbehag. Hør ham!« Og da disciplene hørte det, faldt de på deres ansigt, grebne af stor frygt. Og Jesus kom hen og rørte ved dem og sagde: »Rejs jer og frygt ikke!« Men da de slog øjnene op, så de ingen uden Jesus alene. Mens de nu gik ned ad bjerget, bød Jesus dem og sagde: »Tal ikke til nogen om dette syn, før Menneskesønnen er opvakt fra de døde.«

Udgangslæsning.
1.Johs. 5,13-15.

Således skriver apostelen Johannes i sit første
brev:

Dette har jeg skrevet til jer, for at I skal vide, at I har evigt liv, I, som tror på Guds Søns navn. Og dette er den tillid, vi har til ham, at når vi beder om noget efter

hans vilje, hører han os; og når vi ved, at han hører os, hvad vi end beder om, så ved vi også, at vi allerede har fået opfyldt, hvad vi bad ham om.

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor kære Herre Jesus Kristus,
vi takker dig,
fordi du så den kananæiske kvindes store nød,
for vi er uvidende og hjælpeløse som hun,
vi kan ikke forsvare vore børn imod det onde.
Derfor beder vi dig:
stands, når vi råber efter dig,
og hjælp os.
Send os din gode Helligånd
med kærlighed og opfindsomhed,
oplys vor tro,
giv os udholdenhed i al vor modgang.
Og når vi ikke kan leve mere,
fordi vi er brugt op,
da væk du os til saligheden hos dig,
som med Faderen lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.

OH A O O L

Således står der skrevet i Salmernes Bog:

Som hjorten skriger efter rindende vand, således skriger min sjæl efter dig, o Gud. Min sjæl tørster efter Gud, den levende Gud; når skal jeg komme og stedes for Guds åsyn? Min gråd er blevet mit brød både dag og nat, fordi de stadig spørger mig: »Hvor er din Gud?« Min sjæl er opløst, når jeg kommer i hu, hvorledes jeg vandred med skaren op til Guds hus under jubelråb og

lovsang i højtidsskaren. Hvorfor er du nedbøjet, sjæl, hvi bruser du i mig? Bi efter Gud, thi end skal jeg takke ham, mit åsyns frelse og min Gud!

Prædiketekst.
Matt. 15,21-28.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

Så gik Jesus derfra og drog bort til landet omkring Tyrus og Zidon. Og se, en kananæisk kvinde kom fra de egne, råbte og sagde: »Herre, Davids søn! forbarm dig over mig! min datter plages slemt af en ond ånd.« Men han svarede hende ikke et ord. Da gik hans disciple hen til ham, bad ham og sagde: »Få hende til at gå, hun råber jo efter os.« Han svarede og sagde: »Jeg er ikke udsendt til andre end til de fortabte får af Israels hus.« Men hun kom og kastede sig ned for ham og sagde: »Herre, hjælp mig!« Han svarede og sagde: »Det er ikke smukt at tage børnenes brød og kaste det til de små hunde.« Men hun sagde: »Jo, Herre! thi de små hunde æder dog af de smuler, som falder fra deres herrers bord.« Da svarede Jesus og sagde til hende: »Kvinde, din tro er stor, det ske dig, som du vil!« Og hendes datter blev helbredt i den samme time.

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten står skrevet i brevet til hebræerne:

Thi når han, for hvis skyld alt er til, og ved hvem alt er blevet til, ville føre mange sønner til herlighed, sømmede det sig for ham at føre deres frelses banebryder til fuldendelse gennem lidelser. Thi både den, som helliger, og de, som helliges, har alle samme Fader; derfor skammer han sig ikke ved at kalde dem brødre, idet han siger: »Jeg vil kundgøre dit navn for mine brødre, midt i menigheden vil jeg prise dig!« Og et andet sted:

»Jeg vil sætte min lid til ham.« Og videre: »Se her er jeg og de børn, Gud gav mig.« Da nu børnene har del i kød og blod, fik også han på lignende måde del deri, for at han ved sin død skulle gøre ham magtesløs, der har dødens vælde, nemlig Djævelen, og udfri alle dem, som af frygt for døden hele deres liv havde levet i trældom. Thi det er jo ikke engle, han tager sig af, det er Abrahams slægt, han tager sig af. Derfor måtte han i ét og alt blive sine brødre lig, for at han i sin tjeneste for Gud kunne blive en barmhjertig og trofast ypperstepræst til at sone folkets synder. Thi som den, der selv er blevet fristet og har lidt, kan han komme dem til hjælp, som fristes.

Udgangslæsning. Se side 125.

Tredje søndag i fasten

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor kære Gud, Fader i Himmelen,
hjælp os.
Vi og vore børn er i fare.
Rundt omkring os påkalder man ånder,
besværger magter,
tilbeder dæmoner.
Mennesker søger dig der,
hvor du ikke vil findes,
i det høje og i det dybe,
i sig selv.

Vis os din sagtmodige Søn,
 dit levende, handlende ord,
 vandrende i landet,
 synlig for alle,
 åbenlyst død for vor skyld,
 højt på et kors
 midt mellem syndere,
 oprejst af jorden,
 opfaren i lys.
 Giv os din Helligånd,
 så vi kan se ham
 og blive nøgterne, frie og salige
 ved ham, som med dig lever og regerer
 i Helligånds enhed,
 én sand Gud
 fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.
 5. Mos. 18,9-15.

Således står der skrevet i femte Mosebog:

... ' II
 [Moses talte til Israels **folk**:]

»Når du kommer ind i det land, Herren din Gud vil give dig, må du ikke lære at efterligne disse folks vederstyggeligheder. Der må ingen findes hos dig, som lader sin søn eller datter gå igennem ilden, ingen, som driver spådomskunst, tager varsler, er sandsiger eller øver trolddom, ingen, som foretager besværgelse eller gør spørgsmål til genfærd og sandsigerånder og henvender sig til de døde; thi enhver, der øver sligt, er Herren vederstyggelig, og for disse vederstyggeligheders skyld er det, at Herren din Gud driver dem bort foran dig. Ustraffelig skal du være for Herren din Gud. Thi disse folk, som du skal drive bort, hører på dem, der tager varsler og driver spådomskunst; men sligt har Herren din Gud ikke tilladt dig. Herren din Gud vil lade en profet som mig fremstå af din midte, af dine brødre; ham skal I høre på.

Prædiketekst.
Luk. 11,14-28.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Lukas:

[Jesus] uddrev en ond ånd, og den var stum; og da den onde ånd var faret ud, skete det, at den stumme talte, og skarerne undrede sig. Men nogle af dem sagde: »Det er ved hjælp af Beelzebul, de onde ånders fyrste, han uddriver onde ånder.« Men andre ville sætte ham på prøve og krævede et tegn fra Himmelen af ham. Men da han kendte deres tanker, sagde han til dem: »Et-hvert rige, som er kommet i splid med sig selv, lægges øde, og hus falder over hus. Men hvis også Satan er kommen i splid med sig selv, hvorledes kan hans rige da bestå? Thi I siger, at jeg uddriver onde ånder ved Beelzebuls hjælp. Men hvis jeg uddriver onde ånder ved Beelzebul, ved hvis hjælp uddriver så jeres egne tilhængere dem? Derfor skal de være jeres dommere. Men hvis jeg uddriver onde ånder ved Guds finger, så er jo Guds rige kommet til jer. Når den Stærke fuldt rustet vogter sin gård, bliver det, han ejer, i fred. Men når en, der er stærkere end han, angriber og overvinder ham, så tager han hans fulde rustning, som han satte sin lid til, og uddeler byttet. Den, som ikke er med mig, er imod mig; og den, som ikke samler med mig, spreder. Når den urene ånd er faret ud af mennesket, vandrer den gennem vandløse steder og søger hvile; og når den ikke finder den, siger den: 'Jeg vil vende tilbage til mit hus, som jeg gik ud af.' Og når den kommer, finder den det fejtet og pyntet. Så går den bort og henter syv andre ånder, værre end den selv, og de kommer ind og tager bolig dér; da bliver det sidste værre for dette menneske end det første.« Medens han sagde dette, skete det, at en kvinde af skaren opløftede sin røst og sagde til ham: »Saligt det moderliv, som bar dig, og det bryst, du diede.« Men han svarede: »Ja, salige er de, som hører Guds ord og bevarer det.«

Udgangslæsning. Således skriver apostelen Paulus til efeserne:

I skal ligne Gud, som hans elskede børn, og vandre i kærlighed, ligesom også Kristus elskede jer og gav sig selv hen for os som en gave og et offer, »en liflig duft« for Gud. Men utugt og al slags urenhed eller havesyge bør end ikke nævnes iblandt jer, som det sømmer sig for hellige, ej heller skammelig færd eller tåbelig snak eller letfærdig skæmt (den slags er utilbørligt) men hellere taksigelse. Thi det skal I vide, at ingen utugtig eller uren eller havesyg - det er det samme som en afgudsdyrker! - har lod og del i Kristi og Guds rige. [vers 1-5] Lad ingen bedrage jer med tomme ord; thi for sådanne synders skyld kommer Guds vrede over ulydighedens børn. Gør derfor ikke fælles sag med dem! Thi I var forhen mørke, men nu er I lys i Herren; I skal vandre som lysets børn - lysets frugt består jo i al godhed og retfærdighed og sandhed, [vers 6-9]

Anden tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Almægtige evige Gud,
vi bekender for dig,
at vi savner din Søn Jesus,
vi savner hans tro,
vi er afmægtige over for det onde.
Derfor beder vi dig:
send os din Helligånd,
så vi ikke taber modet til at bede,
ikke går på egen hånd,
men lever, som Jesus har vist os,
imens vi håbefuldt forventer,
at han gør alting godt igen i dit rige,
hvor du med ham lever og regerer

i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i første Mosebog:

Efter disse begivenheder satte Gud Abraham på prøve og sagde til ham: »Abraham!« Han svarede: »Se, her er jeg!« Da sagde han: »Tag din søn Isak, din eneste, ham, du elsker, og drag hen til Morija land og bring ham der som brændoffer på et af bjergene, som jeg vil vise dig!« Da sadlede Abraham tidligt næste morgen sit æsel, tog to af sine drenge og sin søn Isak med sig, og efter at have kløvet offerbrænde gav han sig på vandring til det sted, Gud havde sagt ham. Da Abraham den tredje dag så op, fik han øje på stedet langt borte. Så sagde Abraham til sine drenge: »Bliv her med æselet, medens jeg og drengen vandrer derhen for at tilbede; så kommer vi tilbage til eder.« Abraham tog da brændet til brændofferet og lagde det på sin søn Isak; selv tog han ilden og offerkniven, og så gik de to sammen. Da sagde Isak til sin fader Abraham: »Fader!« Han svarede: »Ja, min søn!« Da sagde han: »Her er ilden og brændet, men hvor er dyret til brændofferet?« Abraham svarede: »Gud vil selv udse sig dyret til brændofferet, min søn!« Og så gik de to sammen. Da de nåede det sted, Gud havde sagt ham, byggede Abraham der et alter og lagde brændet til rette; så bandt han sin søn Isak og lagde ham på alteret oven på brændet. Og Abraham greb kniven og rakte hånden ud for at slage sin søn. Da råbte Herrens engel til ham fra Himmelen: »Abraham, Abraham!« Han svarede: »Se, her er jeg!« Da sagde engelen: »Ræk ikke din hånd ud mod drengen og gør ham ikke noget; thi nu ved jeg, at du frygter Gud og end ikke sparer din søn, din eneste, for mig!« Og da Abraham nu så op, fik han bag ved sig øje på en vædder, hvis horn havde viklet sig ind i de tætte grene;

og Abraham gik hen og tog vædderen og ofrede den som brændoffer i sin søns sted. Derfor kaldte Abraham dette sted: Herren udser sig, eller, som man nu til dags siger: bjerget, hvor Herren viser sig. Men Herrens engel råbte atter til Abraham fra Himmelen: »Jeg sværger ved mig selv, lyder det fra Herren: Fordi du har gjort dette og ikke sparet din søn, din eneste, for mig, så vil jeg velsigne dig og gøre dit afkom talrigt som himmelens stjerner og sandet ved havets bred; og dit afkom skal tage sine fjenders porte i besiddelse; og i din sæd skal alle jordens folk velsignes, fordi du adlød mig!«

Prædiketekst.
Mark. 9,14-29.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Markus:

Da de nu kom hen til disciplene, så de, at en stor skare stod omkring dem, og at nogle skriftkloge var i ordstrid med dem. Og straks da hele skaren så [Jesus], blev de grebet af ærefrygt og løb hen og hilste ham. Og han spurgte dem: »Hvad er det, I strides med dem om?« En mand af skaren svarede ham: »Mester! jeg har bragt min søn til dig; han er besat af en ånd, der gør ham stum. Og når som helst den tager magten over ham, kaster den ham om, og han fråder og skærer tænder og stivner; og jeg har sagt til dine disciple, at de skulle uddrive den, men de magtede det ikke.« Da svarede han dem og sagde: »Åh, du vantro slægt! hvor længe skal jeg være hos jer, hvor længe skal jeg tåle jer? før ham herhen til mig!« Så førte de ham hen til ham, og da han fik øje på Jesus, sled ånden straks i ham, og han faldt om på jorden og væltede sig og frådede. Jesus spurgte da hans fader: »Hvor lang tid har han haft det sådan?« Han sagde: »Fra barndommen af; og den har tit kastet ham både i ild og vand for at tage livet af ham; men hvis du formår noget, så forbarm dig over os og hjælp os!« Men Jesus sagde til ham: »Hvis du formår!

alt er muligt for den, der tror.« Straks råbte drengens fader og sagde: »Jeg tror, hjælp min vantro!« Men da Jesus så, at skaren stimlede sammen, talte han strengt til den urene ånd og sagde til den: »Du stumme og døve ånd! jeg byder dig, far ud af ham og far ikke mere ind i ham!« Da skreg den og sled meget i drengen og fór ud, og han blev som død, så de fleste sagde: »Han er død.« Men Jesus tog ham ved hånden og rejste ham op; og han stod op. Da Jesus nu var kommen ind i et hus, spurgte hans disciple ham i enrum: »Hvorfor kunne vi ikke uddrive den?« Han svarede dem: »Den slags kan ikke drives ud ved noget, uden ved bøn og faste.«

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Johannes i sit første brev:

Børnlille, lad ingen føre jer vild. Den, der gør retfærdigheden, er retfærdig, ligesom Han er retfærdig. Den, der gør synd, er af Djævelen, thi Djævelen har syndet fra begyndelsen. Men derfor blev Guds Søn åbenbaret, for at han skulle tilintetgøre Djævelens gerninger. Enhver, der er født af Gud, gør ikke synd, thi Guds sæd bliver i ham; ja, han kan ikke synde, fordi han er født af Gud. Derpå kendes Guds børn og Djævelens børn: enhver, der ikke øver retfærdighed, er ikke af Gud, ej heller den, der ikke elsker sin broder. Thi dette er det budskab, I har hørt fra begyndelsen, at vi skal elske hverandre og ikke være som Kain, der var af den Onde og myrdede sin broder. Og hvorfor myrdede han ham? Fordi hans egne gerninger var onde, men hans broders retfærdige. I skal ikke undre jer, mine brødre, om verden hader jer. Vi ved, at vi er gået over fra døden til livet, thi vi elsker brødrene.

eller:

Johs. Åb. 2,1-7. Prædiketeksten står skrevet i Johannes' Åbenbaring:

Skriv til menighedens engel i Efesus: »Dette siger han, som holder de syv stjerner i sin højre hånd, og som vandrer midt imellem de syv guldlysestager: Jeg kender dine gerninger og din møje og din udholdenhed, og jeg ved, at du ikke kan fordrage de onde; og du har prøvet dem, som kalder sig selv apostle, skønt de ikke er det, og du har fundet, at de er løgnere; og du har udholdenhed og har døjet ondt for mit navns skyld uden at blive træt. Men jeg har det imod dig, at du har svigtet din første kærlighed. Kom derfor i hu, hvorfra du er faldet, og omvend dig og gør de samme gerninger som i den første tid; ellers kommer jeg over dig og flytter din lysestage fra dens plads, hvis du ikke omvender dig. Dog, det fortrin har du, at du hader nikolaitternes gerninger, som også jeg hader. Den, som har øre, han høre, hvad Ånden siger til menighederne! Den, der sejrer, ham vil jeg give at spise af livets træ, som er i Guds paradis.«

Udgangslæsning. Se side 131.

Midfaste søndag

Første tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Vor kære Herre Jesus Kristus,
du, som indbød fem tusind mand i ødemarken
til måltid på fem bygbrød og to fisk,
og dem havde du lånt af et barn,
vi beder dig: lad os ikke fortvivle,

når vi måler verdens nød
med vore kummerlige gaver,
vor afmagt og vor uforstand,
men giv os tro til at se dit tegn,
modtage dine gaver uden bekymring
og give videre af din overflod,
så langt vi kan nå,
sådan at du kan modtage os
ved dit bord i dit rige,
du som med Faderen lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i anden Mosebog:

Men hele israelitternes menighed knurrede mod Moses og Aron i ørkenen, og israelitterne sagde til dem: »Var vi dog blot døde for Herrens hånd i Ægypten, hvor vi sad ved kødgryderne og kunne spise os mætte i brød! Thi I har ført os ud i denne ørken for at lade hele denne forsamling dø af sult.« Da talede Herren til Moses og sagde: »Jeg har hørt israelitternes knurren; sig til dem: Ved aftenstid skal I få kød at spise, og i morgen tidlig skal I få brød at mætte eder med, og I skal kende, at jeg er Herren eders Gud«. Da det nu blev aften, kom en sværm vagtler flyvende og faldt i et tykt lag over lejren, og næste morgen lå duggen tæt rundt om lejren, og da duggen svandt, var ørkenen dækket med noget fint, skælagtigt noget, noget fint, der lignede rim på jorden. Da israelitterne så det, spurgte de hverandre: »Hvad er det?« Thi de vidste ikke, hvad det var; men Moses sagde til dem: »Det er det brød, Herren har givet eder til føde! Og således har Herren påbudt: I skal samle deraf, enhver så meget, som han har behov, en orner for hvert hoved: I skal tage deraf i forhold til antallet af eders husfolk, enhver skal tage deraf til dem, der er i

hans telt!« Israelitterne gjorde nu således, og de samlede, nogle mere og andre mindre; og da de målte det med omeren, havde den, der havde meget, ikke for meget, og den, der havde lidt, ikke for lidt, enhver havde samlet, hvad han behøvede til føde. Derpå sagde Moses til dem: »Ingen må gemme noget deraf til næste morgen!« Dog adlød de ikke Moses, og nogle af dem gemte noget deraf til næste morgen; men da var det fuldt af orme og lugtede. Da blev Moses vred på dem. Således samlede de nu hver morgen, enhver så meget som han havde behov. Men når solen begyndte at brænde, smeltede det. Israelitterne kaldte det manna.

Prædiketekst.
Johs. 6,1-15.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Johannes:

Derefter drog Jesus over til den anden side af Galilæas sø, Tiberias-søen. Og en stor folkeskare fulgte ham, fordi de så de tegn, som han gjorde på de syge. Men Jesus gik op i bjergene og satte sig dér med sine disciple. Og påsken, jødernes højtid, var nær. Da Jesus nu så op og fik øje på en stor folkeskare, som kom hen imod ham, siger han til Filip: »Hvor skal vi købe brød, så alle disse kan få noget at spise?« Men dette sagde han for at sætte ham på prøve; thi selv vidste han, hvad han ville gøre. Filip svarede ham: »For to hundrede denarer brød er ikke nok til dem, så de hver kan få blot en smule.« En anden af hans disciple, Andreas, Simon Peters broder, siger til ham: »Her er en lille dreng, som har fem bygbrød og to fisk; men hvad er det til så mange?« Jesus sagde: »Lad folkene sætte sig ned.« Og der var meget græs dér på stedet. Da satte mændene sig ned, omtrent fem tusinde i tallet. Jesus tog nu brødene, takkede og delte dem ud til dem, som havde sat sig; ligeledes også af fiskene så meget, som de ville have. Og da de var blevet mætte, siger han til sine disciple: »Saml de tiloversblevne stykker sammen, så intet går

til spille.« Så samlede de sammen og fyldte tolv kurve med de stykker, som de, der havde fået mad, havde levnet af de fem bygbrød. Da nu folkene så det tegn, han havde gjort, sagde de: »Han er i sandhed den profet, der kommer til verden.« Da Jesus nu mærkede, at de ville komme og føre ham bort med magt for at gøre ham til konge, trak han sig atter tilbage op i bjergene, ganske alene.

Udgangslæsning.
2. Kor. 9,6-11.

Således skriver apostelen Paulus i sit andet brev til korinterne:

Det er jo således: den, der sår sparsomt, skal også høste sparsomt, og den, der sår rigeligt, skal også høste rigeligt. Enhver give, som hans hjerte har tilsagt ham, ikke tvært og tvungent; thi Gud elsker en glad giver. Og Gud har magt til i rigt mål at give jer al nåde, så I altid og under alle forhold har alt, hvad I trænger til, og endda rigeligt til al god gerning, som der står skrevet: »Han delte ud, han gav de fattige, hans retfærdighed varer evindeligt.« Og han, som skænker sædemanden »sæd til at så og brød til at spise«, vil også skænke jer udsæd og forøge den mangefold, og han vil lade jeres retfærdighed bære rige frugter; således bliver I rige i alle måder og kan vise al slags gavmildhed, som gennem os fremkalder tak til Gud.

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor kære Gud og Fader,
hjælp os i denne hårde tid,
hvor lyset stiger
og vore kræfter er små.
Tilgiv os, når vi synder af svaghed,
hold os i live,

giv os din Helligånd,
så vi trofast forventer dit store tegn:
Jesus, begravet som kornet,
men oprejst til liv for os alle
i dit retfærdige rige
her, og for evigt hos dig,
som med Søn og Helligånd lever og regerer,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i femte Mosebog:

Alle de bud, jeg i dag pålægger dig, skal I omhyggeligt handle efter, for at I må blive i live og blive mangfoldige og komme ind og tage det land i besiddelse, som Herren tilsvor eders fædre. Og du skal komme i hu, hvorledes Herren din Gud i disse fyrretyve år har ført dig i ørkenen for at ydmyge dig og sætte dig på prøve og for at se, hvad der boede i dit hjerte, om du ville holde hans bud eller ej. Han ydmygede dig og lod dig sulte og gav dig så manna at spise, en føde, som hverken du eller dine fædre før kendte til, for at lade dig vide, at mennesket ikke lever af brød alene; men ved alt, hvad der udgår af Herrens mund, lever mennesket. Dine klæder blev ikke slidt af kroppen på dig, og dine fødder hovnede ikke i disse fyrretyve år. Så vid da og tag dig til hjerte, at Herren optugter dig, som en mand optugter sin søn. Og hold Herren din Guds bud, så du vandrer på hans veje og frygter ham. Thi Herren din Gud vil føre dig ind i et herligt land, et land med vandbække, kilder og strømme, der vælder frem på bjerg og i dal, et land med hvede og byg, med vinstokke, figentræer og granatæbletræer, et land med oliventræer og honning, et land, hvor du ikke skal tære fattigmands brød, hvor du intet skal mangle, et land, hvis sten giver jern, og i hvis bjerge du kan hugge kobber. Men når du så spiser dig mæt, skal du love Herren din Gud for det herlige

land, han gav dig. Vogt dig for at glemme Herren din Gud, så du ikke holder hans bud, lovbud og anordninger, som jeg i dag pålægger dig.

Prædiketekst.
Johs. 6,24-35.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Johannes:

Da folkeskaren nu så, at Jesus ikke var der og hans disciple heller ikke, gik de om bord i bådene og kom til Kapernaum for at lede efter Jesus. Og da de fandt ham på den anden side af søen, spurgte de ham: »Rabbi! hvornår er du kommen herover?« Jesus svarede dem og sagde: »Sandelig, sandelig siger jeg eder: I søger mig, ikke fordi I har set tegn, men fordi I spiste af brødene og blev mætte. Arbejd ikke for den mad, som er forgængelig, men for den mad, som varer til evigt liv, den, som Menneskesønnen vil give jer; thi han har Faderen, Gud selv, sat sit segl på.« Da sagde de til ham: »Hvad skal vi gøre for at udføre Guds gerninger?« Jesus svarede og sagde til dem: »Dette er Guds gerning, at I tror på den, han har sendt.« Da sagde de til ham: »Hvilket tegn gør du så, for at vi kan se det og tro dig? Hvilken gerning gør du? Vore fædre spiste manna i ørkenen, som det står skrevet: 'Brød fra Himmelen gav han dem at spise'.« Da sagde Jesus til dem: »Sandelig, sandelig siger jeg eder: ikke Moses har givet jer brødet fra Himmelen, men min Fader giver jer det sande brød fra Himmelen. Thi Guds brød er det brød, som kommer ned fra Himmelen og giver verden liv.« Da sagde de til ham: »Herre! giv os altid det brød!« Jesus svarede dem: »Jeg er livets brød. Den, som kommer til mig, skal ikke hunge; og den, som tror på mig, skal aldrig tørste.«

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus til galaterne:

Sig mig, I, som vil være under loven, hører I ikke, hvad loven siger? Der står jo skrevet, at Abraham havde to sønner, én med trælkvinden og én med den frie kvinde. Trælkvindens søn er avlet efter kødet, den frie kvindes i kraft af forjættelsen. Dette har en billedlig betydning. Thi disse kvinder er de to pagter: den ene fra bjerget Sinaj, den, som føder børn til trældom, og det er Hagar. Hagar er bjerget Sinaj i Arabien og svarer til det nuværende Jerusalem, thi det er i trældom med sine børn. Men det Jerusalem, som er oventil, er frit, og det er vor moder. Thi der står skrevet: »Fryd dig, du ufrugtbare, du, som ikke føder; bryd ud i råb, du, som ikke har veer, thi mange er den enliges børn, ja, flere end hendes, som har manden.« Og I, brødre, er ligesom Isak forjættelsens børn. Men ligesom dengang han, der var avlet efter kødet, forfulgte ham, der var avlet efter Ånden, således er det også nu. Men hvad siger skriften? »Jag trælkvinden og hendes søn bort, thi ikke skal trælkvindens søn arve sammen med den frie kvindes søn!« Så er vi da, brødre! ikke trælkvindens, men den frie kvindes børn.

Udgangslæsning. Se side 138.

Femte søndag i fasten

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor skaber og vor dommer,
 nu er timen snart kommet,
 da du udleverer dit eget ord,
 dit liv, din enbårne Søn,
 i menneskers hænder,
 og de ophøjer ham på et kors,
 hvor alle kan se ham,
 både vi levende og vore døde.
 Vi beder dig:
 lad intet mørke komme mellem os og ham,
 hold os fast ved dit ord,
 og lad os leve derefter,
 indtil du samler os alle
 fra alle tider og lande
 i opstandelsen ved din elskede Søn,
 som med dig lever og regerer
 i Helligånds enhed,
 én sand Gud
 fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.
 Jer. 20,7-12.

Således står der skrevet hos profeten Jeremias :

— ,
 Du overtalte mig, Herre, og jeg lod mig overtale, du
 tvang mig med magt. Dagen lang er jeg til latter, mig
 håner enhver. Thi så tit jeg taler, må jeg skrike, råde:
 »Vold og overfald!« Thi Herrens ord er mig dagen
 lang til skændsel og spot. Men tænkte jeg: »Ej vil jeg
 mindes ham, ej tale mer i hans navn,« da blev det som
 brændende ild i mit indre, som brand i mine ben; jeg er
 træt, jeg kan ikke mere, jeg evner det ej; thi jeg hører
 mange hviske, trindt om er rædsel: »Angiv ham!« og
 »Vi vil angive ham!« Alle mine venner lurar på et fejl-
 trin af mig: »Måske går han i fælden, så vi får ham i
 vor magt, og da kan vi hævne os på ham!« Men Herren
 er med mig som en vældig helt; derfor skal de, som
 forfølger mig, snuble i afmagt, højlig beskæmmes, thi
 heldet svigter dem, få skændsel, der aldrig glemmes.

Du Hærskarers Herre, som prøver den retfærdige, gennemskuer nyrer og hjerte, lad mig skue din hævn på dem, thi på dig har jeg væltet min sag.

Prædiketekst.
Johs. 8,51b-59.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes:

[Jesus sagde:] »Om nogen holder fast ved mit ord, skal han i al evighed ikke se døden.« Jøderne sagde til ham: »Nu ved vi da, at du er besat af en ond ånd; Abraham er død, profeterne ligeså, og dog siger du: 'Om nogen holder fast ved mit ord, skal han i al evighed ikke smage døden.' Du er vel ikke større end vor fader Abraham, som jo er død? Profeterne er også døde; hvem gør du dig selv til?« Jesus svarede: »Hvis jeg ville give mig selv ære, ville min ære ikke være noget værd; men nu er det min Fader, som giver mig ære, ham, om hvem I siger: 'Han er vor Gud', skønt I aldrig har kendt ham; men jeg kender ham. Og hvis jeg ville sige: 'Jeg kender ham ikke,' så ville jeg være en løgner ligesom I; men jeg kender ham og holder fast ved hans ord. Abraham, jeres fader, frydede sig over at skulle se min dag, og han fik den at se og glædede sig.« Da sagde jøderne til ham: »Du er ikke halvtreds år endnu, og du har set Abraham!« Jesus sagde til dem: »Sandelig, sandelig siger jeg eder: før Abraham blev til, er jeg.« Da tog de sten op for at kaste dem på ham; men Jesus skjulte sig og gik bort fra helligdommen.

eller:

Johs. 11,47-53.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes:

Ypperstepræsterne og farisæerne kaldte da rådet sammen og sagde: »Hvad skal vi gøre? Den mand gør jo mange tegn. Hvis vi lader ham blive sådan ved, vil alle

tro på ham, og romerne vil komme og tage både land og folk fra os.« Men en af dem, Kajfas, som var ypperstepræst det år, sagde til dem: »I forstår da heller ingenting! og I tænker heller ikke på, at det er bedre for jer, at ét menneske dør for folket, end at hele folket går til grunde!« Dette sagde han ikke af sig selv; men da han var ypperstepræst i det år, profeterede han, at Jesus skulle dø for folket; og ikke for folket alene, men også for at samle Guds adspredte børn sammen til ét. Fra den dag af var deres beslutning taget, at de ville slå ham ihjel.

Valgfri
prædiketekst.
Hebr. 9,11-15.

Prædiketeksten står skrevet i brevet til hebræerne:

Men Kristus kom som ypperstepræst for de goder, der nu er blevet virkelighed; og gennem det større og fuldkommnere telt, som ikke er gjort med hænder, det vil sige, som ikke hører denne skabte verden til, gik han, ikke med blod af bukke eller kalve, men med sit eget blod én gang for alle ind i helligdommen og vandt en evig forløsning. Thi hvis blod af bukke og tyre og aske af en kvie, når det stænkes på de besmittede, helliger og bringer kødelig renhed, hvor meget mere vil da ikke Kristi blod, fordi han i kraft af en evig Ånd frembar sig selv som et lydefrit offer for Gud, rense vor samvittighed fra døde gerninger, så vi kan tjene den levende Gud. Og derfor er han mellemmand for en ny pagt, for at de kaldede må få den forjættede, evige arv, efter at død har fundet sted til forløsning fra overtrædelserne under den første pagt.

Udgangslæsning.
Hebr. 4,14-16.

Således står der skrevet i brevet til hebræerne:

Da vi nu har en stor ypperstepræst, som er steget op igennem himlene, Jesus, Guds Søn, så lad os holde fast ved bekendelsen! Thi vi har ikke en ypperstepræst, som

ikke kan have medlidenhed med vore skrøbeligheder, men en, som har været fristet i alle ting ligesom vi, dog uden synd. Lad os derfor med frimodighed træde frem for nådens trone for at få barmhjertighed og finde nåde til hjælp i rette tid.

Mariæ bebudelses dag

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Evige Gud og Fader,
du hvis Ånd blæste gennem det tomme rum,
og verden var skabt,
du som blæste din Ånde i Adams 1er,
og han rejste sig som dit billede,
dig takker vi for det nye menneske,
Jesus, barn af Evas velsignede datter Maria.
Han blev undfanget, født, ikke skabt,
kød af vort kød og Ånd af din Ånd,
dit værks fuldender på jorden.
Han genføder os i den hellige dåb,
gengiver skyldige uskyld,
og genrejser døde til liv i dit rige
her og for evigt hos dig,
som med ham lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.

Således står der skrevet hos profeten Esajas:

Fremdeles sagde Herren til Akaz: »Kræv dig et tegn af Herren din Gud nede i Dødsriget eller oppe i Himme-

len!« Men Akaz svarede: »Jeg kræver intet, jeg frister ikke Herren.« Da sagde Esajas: »Hør nu, Davids hus! Er det eder ikke nok at trætte mennesker, siden I også trætter min Gud? Derfor vil Herren selv give eder et tegn: se, jomfruen bliver frugtsommelig og føder en søn, og hun kalder ham Immanuel.

Prædiketekst.
Luk. 1,26-38.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Lukas:

I den sjette måned derefter blev engelen Gabriel sendt fra Gud til en by i Galilæa, som hedder Nazaret, til en jomfru, som var trolovet med en mand ved navn Josef, af Davids hus; og jomfruens navn var Maria. Og engelen kom ind til hende og sagde: »Vær hilset, du benådede, Herren er med dig, du velsignede blandt kvinder.« Men hun blev forfærdet over de ord og tænkte ved sig selv, hvad denne hilsen skulle betyde. Da sagde engelen til hende: »Frygt ikke, Maria! thi du har fundet nåde for Gud, og se, du skal undfange og føde en søn, og du skal give ham navnet Jesus. Han skal blive stor og kaldes den Højstes Søn; og Gud Herren skal give ham Davids, hans faders, trone. Han skal være konge over Jakobs hus til evig tid, og der skal ikke være ende på hans kongedømme.« Maria sagde til engelen: »Hvorledes skal dette gå til? jeg ved jo ikke af nogen mand.« Og engelen svarede og sagde til hende: »Hel- ligånden skal komme over dig, og den Højstes kraft skal overskygge dig; derfor skal også det, som fødes, kaldes helligt, Guds Søn. Og se, også Elisabet, din slægtning, har undfanget en søn i sin alderdom; hun, som kaldes ufrugtbar, er nu i den sjette måned. Thi for Gud er ingenting umuligt.« Da sagde Maria: »Se, jeg er Herrens tjenerinde; mig ske efter dit ord!« Så forlod engelen hende.

Udgangslæsning.
1.Johs. 1,1-3.

Således skriver apostelen Johannes i sit første brev:

Det, der var fra begyndelsen, det, vi har hørt, det, vi har set med vore egne øjne, det, vi skuede og vore egne hænder følte på, ja, om livets ord, forkynder vi - og livet blev åbenbaret, og vi har set det og vidner om det og forkynder jer det, det evige liv, som var hos Faderen og blev åbenbaret for os - det, vi altså har set og hørt, forkynder vi også jer, for at også I må have fællesskab med os; og vort fællesskab er med Faderen og med hans Søn, Jesus Kristus.

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Almægtige evige Gud,
vi takker dig og priser dig i evighed,
fordi du steg ned fra din Himmel
og bankede på vor lukkede dør,
du gjorde dig lille som et menneskebarn
og gik ind til os,
kød af vort kød og blod af vort blod.
Herre, vi beder dig:
lad din levende Ånd blive hos os,
så vi aldrig glemmer denne dags glæde,
men holder os til Marias velsignede søn,
så længe vi lever på jorden,
indtil vi bliver til evig tid salige
ved ham, som med dig lever og regerer
i Helligåndens enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i første Mosebog:

Siden åbenbarede Herren sig for ham ved Mamres lund, engang han sad i teltdøren på den hedeste tid af dagen. Da han så op, fik han øje på tre mænd, der stod foran ham. Så snart han fik øje på dem, løb han dem i møde fra teltdøren, bøjede sig til jorden og sagde: »Herre, hvis jeg har fundet nåde for dine øjne, så gå ikke din træl forbi! Lad der blive hentet lidt vand, så I kan tvætte eders fødder og hvile ud under træet. Så vil jeg bringe et stykke brød, for at I kan styrke eder; siden kan I drage videre — da eders vej nu engang har ført eder forbi eders træl!« De svarede: »Gør, som du siger!« Da skyndte Abraham sig ind i teltet til Sara og sagde: »Tag hurtigt tre mål fint mel, ælt det og bag kager deraf!« Så ilede han ud til kvæget, tog en fin og lækker kalv og gav den til svenden, og han tilberedte den i hast. Derpå tog han surmælk og sødmælk og den tilberedte kalv, satte det for dem og gik dem til hånde under træet, og de spiste. Da sagde de til ham: »Hvor er din hustru Sara?« Han svarede: »Inde i teltet!« Så sagde han: »Næste år ved denne tid kommer jeg til dig igen, og så har din hustru Sara en søn!« Men Sara lyttede i teltdøren bag ved dem; og da Abraham og Sara var gamle og højt oppe i årene, og det ikke mere gik Sara på kvinders vis, lo hun ved sig selv og tænkte: »Skulle jeg virkelig føle attrå, nu jeg er affældig, og min herre er gammel?« Da sagde Herren til Abraham: »Hvorfor ler Sara og tænker: Skulle jeg virkelig føde en søn, nu jeg er gammel? Skulle noget være umuligt for Herren? Næste år ved denne tid kommer jeg til dig igen, og så har Sara en søn!« Men Sara nægtede og sagde: »Jeg lo ikke!« Thi hun frygtede. Men han sagde: »Jo, du lo!«

Prædiketekst.
Luk. 1,46-56.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Lukas:

Da sagde Maria: »Min sjæl højlover Herren, og min ånd fryder sig over Gud, min frelser; thi han har set i nåde til sin ringe tjenerinde. Se, herefter skal alle slægter prise mig salig, thi den Mægtige har gjort store ting imod mig. Helligt er hans navn; og hans barmhjertighed varer fra slægt til slægt over dem, som frygter ham. Han har øvet væld med sin arm: splittet dem, der er hovmodige i deres hjertes tanker; stormænd har han stødt fra troner og løftet småfolk op i højhed; hungrige har han mættet med gode gaver og sendt rige tomhændede bort. Han har taget sig af Israel, sin tjener, og kommet barmhjertighed i hu imod Abraham og hans æt til evig tid, sådan som han lovede vore fædre.« Maria blev hos hende henved tre måneder og vendte så tilbage til sit hjem.

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus i sit
første brev til korinterne:

Thi da verden med al sin visdom ikke kendte Gud i hans visdom, besluttede Gud, ved prædikenens dårskab at frelse dem, som tror. Thi jøder kræver tegn, og grækere søger visdom, vi derimod prædiker Kristus som korsfæstet, for jøder en forargelse og for hedninger en dårskab, men for de kaldede selv, både jøder og grækere, Kristus som Guds kraft og Guds visdom. Thi Guds dårskab er visere end menneskene, og Guds svaghed er stærkere end menneskene. Thi tænk på, hvordan det var ved jeres kaldelse, brødre, at I ikke var mange

verdsligt vise, ikke mange mægtige, ikke mange fornemme; men det, der var dårskab for verden, udvalgte Gud for at gøre de vise til skamme, og det, der var svagt for verden, udvalgte Gud for at gøre det stærke til skamme; og det for verden ringe og det foragtede, det, der ikke var noget, udvalgte Gud for at gøre det, der var noget, til intet, for at intet menneske skal rose sig for Gud. Men ham skyldes det, at I er i Kristus Jesus, som er blevet os visdom fra Gud, både retfærdighed og helliggørelse og forløsning, for at, som der står skrevet, »den, der roser sig, skal rose sig i Herren.«

Udgangslæsning. Se side 147.

Palmesøndag

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Almægtige evige Gud,
dødelige og afmægtige er vi
og fører os dog frem,
som om magten og æren var vor.
Til os hovmodige tåber
sendte du vor frelser,
sand Gud og sandt menneske,
du lod ham leve i ringhed
og dø forsmædeligt
som de elendige iblandt os.
Nu beder vi dig:
lad os lære af din Søn,
hvad et menneske er,
så vi bærer vor egen svaghed,

og bærer over med vor næstes,
indtil vi følger vor sagtmodige konge
ind i hans opstandelses evige herlighed og glæde,
han, som med dig lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet hos profeten Zakarias:
Zak 9 9-10

Fryd dig såre, Zions datter, råb med glæde, Jerusalems datter! Se, din konge kommer til dig. Retfærdig og sejrrig er han, ydmyg, ridende på et æsel, på en asenindes føl. Han udrydder vognene af Efraim, hestene af Jerusalem, stridshuerne ryddes til side. Hans ord stifter fred mellem folkene, han hersker fra hav til hav, fra floden til jordens ende.

Prædiketekst. Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Matt. 21,1-9. Mattæus:

Og da de nærmede sig Jerusalem og kom til Betfage gå Oliebjerget, så sendte Jesus to disciple af sted og sagde til dem: »Gå hen i landsbyen lige foran jer; så vil I straks finde et æsel, som står bundet med et føl hos sig; løs dem og før dem til mig! Og hvis nogen siger noget til jer, skal I svare, at Herren har brug for dem, så vil han straks lade jer få dem.« Dette skete, for at det skulle gå i opfyldelse, som er talt ved profeten, der siger: »Sig til Zions datter: 'Se, din konge kommer til dig, sagtmodig og ridende på et æsel, og på et trældyr's føl.'« Så gik disciplene hen og gjorde, som Jesus havde pålagt dem; de hentede æslet og føllet og lagde deres kapper på dem, og han satte sig derpå. Og der var en meget stor folkeskare, som bredte deres kapper på vejen, andre skar grene af træerne og strøede dem på vejen. Og skarerne, både de, der gik foran ham, og de, der fulgte

efter, råbte og sagde: »Hosianna Davids søn! velsignet være han, som kommer, i Herrens navn! Hosianna i det højeste!«

eller:

Johs. 12,12-24. Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes:

Den næste dag, da den store skare, som var kommet til højtiden, hørte, at Jesus var på vej til Jerusalem, tog de palmegrene og gik ham i møde og råbte: »Hosianna! velsignet være han, som kommer, i Herrens navn!« og: »Israels konge!« Og Jesus fandt et ungt æsel og satte sig på det, således som der står skrevet: »Frygt ikke, Zions datter! se, din konge kommer, ridende på et æselføl.« Dette forstod hans disciple ikke fra først af; men da Jesus var herliggjort, kom de i hu, at dette stod skrevet om ham, og at man havde gjort dette for ham. Således vidnede altså den skare, som havde været med ham, dengang han kaldte Lazarus frem fra graven og opvakte ham fra de døde. Det var også derfor, at folkeskaren gik ham i møde, fordi de havde hørt, at han havde gjort dette tegn. Da sagde farisæerne til hverandre: »Der kan I se, at I slet ikke udretter noget; alverden løber jo efter ham.« Blandt dem, der plejede at drage op for at tilbede på højtiden, var der også nogle grækere. De kom nu til Filip, som var fra Betsajda i Galilæa, bad ham og sagde: »Herre, vi vil gerne se Jesus.« Filip kommer og siger det til Andreas; Andreas og Filip kommer og siger det til Jesus. Da svarede Jesus dem og sagde: »Timen er kommet, da Menneskesønnen skal herliggøres. Sandelig, sandelig siger jeg eder: hvis hvedekornet ikke lægges i jorden og dør, bliver det kun det ene korn; men hvis det dør, bærer det megen frugt.

Udgangslæsning. Således skriver apostelen Paulus til filipperne:

Fil. 2,5-11.

• • • jr •
 Lad det samme sindelag være i jer, som var i Kristus Jesus: Da han var i guddomsskikkelse, holdt han det ej for et røvet bytte at være Gud lig, men han gav afkald og tog tjenerskikkelse på og blev mennesker lig. Og da han i fremtræden fandtes som et menneske, ydmygede han sig selv og blev lydig til døden, ja, døden på et kors. Derfor har også Gud højt ophøjet ham og skænket ham navnet over alle navne, for at i Jesu navn hvert knæ skal bøje sig i Himmel og på jord og under jorden, og hver tunge skal bekende til Gud Faders ære: Jesus Kristus er Herre!

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor kære Herre Jesus,
 vi kan ikke se dig
 og høre dig
 og røre ved dig,
 vi har dig ikke længere som en af os på jorden.
 Alligevel kommer vi til dig
 med vore ægte og kostbare gaver,
 med sang og musik,
 med skønne kar og klæder
 og lærdom, dyrt erhvervet.
 Tag imod vor gudstjeneste,
 vis ikke vor tak tilbage,
 du døde jo dog, for at vi skal leve
 med ære og fred.
 Hold os altid fast ved dit bud,
 så vi her i verden lever med vor næste
 i tro og daglig tjeneste for dig,
 indtil vi ser dig lyslevende hos din Fader,

som med dig lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i første Krønikebog:

4'

Og David priste Herren i hele forsamlingens nærværelse, og David sagde: »Lovet være du Herre, vor fader Israels Gud fra evighed til evighed! Din, Herre, er storheden, magten, æren, glansen og herligheden, thi alt i Himmelen og på jorden er dit; dit, o Herre, er riget, og selv løfter du dig som hoved over alle. Rigdom og ære kommer fra dig, og du hersker over alt; i din hånd er kraft og vælde, og i din hånd står det at gøre, hvem det skal være, stor og stærk. Derfor priser vi dig nu, vor Gud, og lovsynger dit herlige navn! Thi hvad er jeg, og hvad er mit folk, at vi selv skulle evne at give sådanne frivillige gaver? Fra dig kommer det alt sammen, og af din egen hånd har vi givet dig det. Thi vi er fremmede for dit åsyn og gæster som alle vore fædre; som en skygge er vore dage på jorden, uden håb! Herre, vor Gud, al denne rigdom, som vi har bragt til veje for at bygge dit hellige navn et hus, fra din hånd kommer den, og dig tilhører det alt sammen. Jeg ved, min Gud, at du prøver hjerter og har behag i oprigtighed; af oprigtigt hjerte har jeg villigt givet alt dette, og nu har jeg set med glæde, at dit folk, der er her til stede, villigt har givet dig gaver. Herre, vore fædre Abrahams, Isaks og Israels Gud, bevar til evig tid et sådant sind og sådanne tanker i dit folks hjerte og vend deres hjerter til dig!«

Prædiketekst.
Mark. 14,3-9.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Markus:

Medens [Jesus] var i Betania, i Simon den Spedalskes

hus, og sad til bords, kom der en kvinde, som havde en alabastkrukke med ægte, meget kostbar nardussalve; hun brød krukken i stykker og hældte salven ud over hans hoved. Derover harmedes nogle og sagde til hverandre: »Hvad skal det til at ødsle sådan med salven? Den salve kunne jo være solgt for over tre hundrede denarer og være givet til de fattige.« Og de overfusede hende. Men Jesus sagde: »Lad hende være, hvorfor volder I hende bryderi? En god gerning har hun gjort imod mig. De fattige har I jo altid hos jer, og når I vil, kan I gøre vel imod dem; men mig har I ikke altid. Hun gjorde, hvad hun kunne; hun har forud salvet mit legeme til min jordefærd. Sandelig siger jeg eder: hvor som helst i hele verden evangeliet prædikes, skal også det, som hun har gjort, fortælles til minde om hende.«

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten står skrevet i brevet til hebræerne:

Således har heller ikke Kristus tillagt sig selv den ære at blive ypperstepræst, men har fået den af ham, som sagde til ham: »Du er min Søn, jeg har født dig i dag,« ligesom han jo også et andet sted siger: »Du er præst evindeligt, på Melkisedeks vis«. Og han har i sit jordelivs dage med høje råb og tårer opsendt bønner og nødråb til ham, der kunne frelse ham fra døden, og han blev bøn hørt og friet fra sin angst. Skønt han var Søn, lærte han lydighed af det, han led, og da han havde nået fuldendelsen, blev han ophav til evig frelse for alle, som er lydige mod ham, og blev af Gud kaldt ypperstepræst »på Melkisedeks vis«.

Udgangslæsning. Se side 153.

Skærtorsdag

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor Herre og frelser,
vi takker dig,
fordi du oprettede en ny pagt
mellem Gud, din Fader, og os,
så at vi nu er hans kære børn.
Os syndige og dødelige mennesker
gjorde du til ét med dit eget kød og blod,
du lod dig udgyde som vinen
og bryde som brødet
til mad og drikke for alle.
Nu beder vi dig:
gør mod os i denne sene slægt,
som du gjorde mod dine apostle.
Tag del i det måltid, vi bereder,
velsign vort brød og vor vin,
så vi bliver i fællesskab med dig
indtil den store dag,
da vi drikker den nye vin
hos dig i din Faders rige,
du som med Faderen lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.
2. Mos. 12,1-11.

Således står der skrevet i anden Mosebog:

Derpå talte Herren til Moses og Aron i Ægypten og sagde: »Denne måned skal hos eder være begyndelses-måneden, den skal hos eder være den første af årets måneder. Tal til hele Israels menighed og sig: På den tiende dag i denne måned skal hver familiefader tage et

lam, et lam for hver familie. Og dersom en familie er for lille til ét lam, skal han sammen med sin nærmeste nabo tage et lam, svarende til personernes antal; hvor mange der skal være om et lam, skal I beregne efter, hvad hver enkelt kan spise. Det skal være et lydefrit, årgammelt handyr, og I kan tage det enten blandt fårene eller gederne. I skal have det gående til den fjortende dag i denne måned, og hele Israels menigheds forsamling skal slagte det ved aftenstid. Og de skal tage noget af blodet og stryge det på de to dørstolper og overliggeren i de huse, hvor I spiser det. I skal spise kødet samme nat, stegt over ilden, og I skal spise usyret brød og bitre urter dertil. I må intet levne deraf til næste morgen, men hvad der bliver tilovers deraf til næste morgen, skal I brænde. Og når I spiser det, skal I have bælte om lænden, sko på fødderne og stav i hånden, og I skal spise det i største hast. Det er påske for Herren.»

eller:

Sl. 116,1-9 eller

Således står der skrevet i Salmernes Bog:

Halleluja! Jeg elsker Herren, thi han hører min røst, min tryglende bøn, ja, han bøjed sit øre til mig, jeg påkaldte Herrens navn. Dødens bånd omspændte mig, Dødsrigets angster greb mig, i trængsel og nød var jeg stedt. Jeg påkaldte Herrens navn: »Ak, Herre, frels min sjæl!« Nådig er Herren og retfærdig, barmhjertig, det er vor Gud; Herren vogter enfoldige, jeg var ringe, dog frelste han mig. Vend tilbage, min sjæl, til din ro, thi Herren har gjort vel imod dig! Ja, han fried min sjæl fra døden, mit øje fra gråd, min fod fra fald. Jeg vandrer for Herrens åsyn udi de levendes land. [vers 1-9] Jeg troede, derfor talte jeg, såre elendig var jeg, sagde så i min angst: »Alle mennesker lyver!« Hvorledes skal jeg gengælde Herren alle hans velgerninger mod mig? Jeg vil løfte frelsens bæger og påkalde Herrens navn.

Jeg vil indfri Herren mine løfter i påsyn af alt hans folk. Kostbar i Herrens øjne er hans frommes død. Ak, Herre, jeg er jo din tjener, din tjener, din tjenerindes søn, mine lænker har du løst. Jeg vil ofre dig lovprisningsoffer og påkalde Herrens navn; mine løfter vil jeg indfri Herren i påsyn af alt hans folk i Herrens hus' forgårde og i din midte, Jerusalem! [vers 10-19]

Prædiketekst.
Matt. 26,26-29.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

Mens de nu spiste, tog Jesus et brød, velsignede, brød det og gav sine disciple det og sagde: »Tag dette og spis det; dette er mit legeme.« Og han tog en kalk og takkede, gav dem den og sagde: »Drik alle heraf; thi dette er mit blod, pagtsblodet, som udgydes for mange til syndernes forladelse. Og jeg siger jer: Fra nu af skal jeg ikke mere drikke af denne vintræets frugt før den dag, da jeg skal drikke den ny sammen med jer i min Faders rige.«

Udgangslæsning. Således skriver apostelen Paulus i sit første brev
1. Kor. 10,15-17. til korinterne :

Jeg taler til jer som til forstandige; døm selv om det, jeg siger. Velsignelsens kalk, som vi velsigner, er den ikke fællesskab om Kristi blod? Det brød, som vi bryder, er det ikke fællesskab om Kristi legeme? Fordi der er ét brød, er vi ét legeme, skønt vi er mange; thi alle har vi del i det ene brød.

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor kære Herre Jesus Kristus,
du genfødte os med skaberord

over dåbens vand,
 så at vi blev rene og hellige,
 og sådan går vi nu til alteret
 for at spise og drikke med dig,
 som du har indbudt os til.
 Vi beder dig:
 bliv hos os med din Helligånd,
 så vi ikke forråder dig,
 bliv i os med dit ord,
 så vi tjener og elsker hinanden,
 som du tjente og elskede os,
 indtil alt var fuldført,
 og du kunne gå til Faderen,
 som med dig lever og regerer
 i Helligånds enhed,
 én sand Gud
 fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i...

eller ¹¹Sl. 116,1-9
 eller Sl. 116,1-19

(Se første tekstrække.)

Prædiketekst.
 Johs. 13,1-15.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
 Johannes:

Det var før påskehøjtiden. Jesus vidste, at hans time var kommet til at gå bort fra denne verden til Faderen; og som han havde elsket sine egne her i verden, elskede han dem til det sidste. Da de nu holdt aftensmåltid, og Djævelen allerede havde indskudt den tanke i Judas', Simons søns, Iskariots hjerte, at han skulle forråde ham, og da Jesus vidste, at Faderen havde lagt alt i hans hænder, og at han var udgået fra Gud og skulle vende tilbage til Gud - så rejser han sig fra måltidet og lægger

sin kappe fra sig, og han tog et linnedklæde og bandt det om sig. Derefter hælder han vand i vaskefadet, og han begyndte at tvætte disciplenes fødder og at tørre dem med linnedklædet, han havde bundet om sig. Han kommer så til Simon Peter; denne siger til ham: »Herre! tvætter du mine fødder?« Jesus svarede og sagde til ham: »Hvad jeg gør, fatter du ikke nu, men du skal forstå det siden efter.« Peter siger til ham: »Aldrig i evighed skal du tvætte mine fødder.« Jesus svarede ham: »Hvis jeg ikke tvætter dig, har du ikke lod og del sammen med mig.« Simon Peter siger til ham: »Herre! så ikke mine fødder alene, men også hænderne og hovedet.« Jesus svarede ham: »Den, der er badet, har ikke nødig at tvætte andet end fødderne, men er ellers helt ren; og I er rene, dog ikke alle.« Thi han vidste, hvem det var, som skulle forråde ham; derfor sagde han: »I er ikke alle rene.« Da han nu havde tvættet deres fødder og taget sin kappe på og atter sat sig til bords, sagde han til dem: »Forstår I, hvad jeg har gjort ved jer? I kalder mig mester og Herre, og I har ret, thi jeg er det. Når nu jeg, jeres Herre og mester, har tvættet jeres fødder, så er også I skyldige at tvætte hverandres fødder. Thi det var et forbillede, jeg gav jer, for at I skal gøre, ligesom jeg har gjort ved jer.«

Tredje prædike tekst

(Hvor der prædikes over tredje prædiketekst, kan følgende kollekt benyttes:)

Kollekt.

Lad os alle bede:

Jesus, vor Herre Kristus,
vi er samlede
for at høre vor pagt med dig forkyndt
og modtage brødet og vinen af dine hænder
som dine pagtsfæller.
Vi beder dig:

hjælp os at overholde pagten,
 så vi ikke bryder den
 ved indbyrdes mistænksomhed,
 latterliggørelse og foragt.
 Frels os især fra at nedslå fattige brødre
 med vor overflod,
 for opsiger du på deres vegne fællesskabet med os,
 da spiser og drikker vi alene og usaligt,
 hjemme hos os selv
 og her ved dit bord.
 Vær derfor altid i vort minde,
 indtil du kommer igen,
 og vi spiser med dig i dit evige rige,
 du som med Faderen lever og regerer
 i Helligånds enhed,
 én sand Gud
 fra evighed til evighed. Amen.

Tredje
 prædiketekst.
 1. Kor. 11,17-29.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus i sit
 første brev til korinterne:

.
 Men når jeg nu giver jer følgende formaning, kan jeg
 ikke rose jer: jeres sammenkomster er jo ikke til gavn,
 men til skade for jer. For det første hører jeg nemlig, at
 der ved jeres menighedssammenkomster er splittelser
 iblandt jer; og til dels tror jeg det. Der må jo være
 partier blandt jer, for at det kan blive åbenbart, hvem
 blandt jer der er ægte. Når I så kommer sammen, er det
 umuligt at spise Herrens nadver. Thi når I spiser, tager
 enhver straks sin egen mad, og den ene sidder og er
 sulten, mens den anden bliver beruset. Har I da ikke
 hjem, hvor I kan spise og drikke? Eller foragter I Guds
 menighed og gør dem skamfulde, der intet har? Hvad
 skal jeg dog sige til jer? Skal jeg rose jer? Nej, for dette
 roser jeg jer ikke. Thi fra Herren har jeg modtaget,

hvad jeg også har overleveret jer, at Herren Jesus i den nat, da han blev forrådt, tog brød, takkede, brød det og sagde: »Dette er mit legeme, som gives for jer; gør dette til ihukommelse af mig!« Ligeså tog han også kalken efter aftensmåltidet og sagde: »Denne kalk er den nye pagt ved mit blod; gør dette, så ofte som I drikker den, til ihukommelse af mig.« Thi så ofte som I spiser dette brød og drikker kalken, forkynnder I Herrens død, indtil han kommer. Den, der spiser brødet eller drikker Herrens kalk på uværdig vis, pådrager sig altså skyld over for Herrens legeme og blod. Enhver må prøve sig selv og så spise af brødet og drikke af kalken. Thi den, som spiser og drikker uden at ænse, at det er Herrens legeme, spiser og drikker sig selv en dom til.

Udgangslæsning. Se side 158.

Langfredag

Kollekt. Lad os alle bede:

Vor Gud og Fader i Himmelen,
vi takker dig,
fordi du modtog vor Herre Jesus Kristus,
dengang han havde mistet alle dem,
han havde vundet for dit rige,
og måtte fremstille sig død for dig
uden en eneste discipel i sit følge.
Vi beder dig: modtag os,
som er døbt til hans død.
Lad os ikke gå tabt i frygt og vrede
på sorgens dag,
lad os leve, som Herren ville,
håbefuldt i hans tro,

indtil du gør os til evig tid salige
ved din korsfæstede Søn Jesus Kristus, vor Herre,
som med dig lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

eller:

Vor Gud og Fader i Himmelen,
du lod din Søn bøje sig dybt
ned til vor slagne verden,
du genrejste os med ham
og gjorde os til et levende folk.
Du greb os fat
i vort bestandige fald
ned mod den evige død,
slip os i evighed ikke,
hold os bestandigt fast,
som du holdt din korsfæstede Søn,
indtil vi omsider glædes hos dig
med ham, vor frelser og løser,
som med dig lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.
Es. 52,13-53,12.

Således står der skrevet hos profeten Esajas :

Se, min tjener rar fremgang, han stiger, løttes og ophø-
jes såre. Som mange blev målløse over ham, - så umen-
neskelig ussel så han ud, han ligned ej menneskens børn
- skal folk i mængde undres, konger blive stumme over
ham; thi hvad ikke var sagt dem, ser de, de skuer, hvad
de ikke havde hørt. Hvo troede det, vi hørte, for hvem
åbenbaredes Herrens arm? Han skød op som en kvist
for hans åsyn, som et rodskud af udtørret jord, uden

skønhed og pragt til at drage vort blik, uden ydre, så vi syntes om ham, ringeagtet, skyet af folk, en smerternes mand og kendt med sygdom, en, man skjuler sit ansigt for, agtet ringe, vi regned ham ikke. Og dog - vore sygdomme bar han, tog vore smerter på sig; vi regnede ham for plaget, slagen, gjort elendig af Gud. Men han blev såret for vore overtrædelser, knust for vor brødes skyld; os til fred kom straf over ham, vi fik lægedom ved hans sår. Vi for alle vild som får, vi vendte os hver sin vej, men Herren lod falde på ham den skyld, der lå på os alle. Han blev knust og bar det stille, han oplod ikke sin mund som et lam, der føres hen at slagtes, som et får, der er stumt, når det klippes - han oplod ikke sin mund. Fra trængsel og dom blev han taget, men hvem i hans samtid tænkte, da han reves fra de levendes land, at han rantes for mit folks overtrædelse? Hos gudløse gav man ham grav og gravkammer hos den rige, endskønt han ej gjorde uret, og der ikke var svig i hans mund. Det var Herrens vilje at slå ham med sygdom; når hans sjæl havde fuldbragt et skyldoffer, skulle han se afkom, leve længe og Herrens vilje lykkes ved hans hånd. Fordi hans sjæl har haft møje, skal han se det, hvorved han skal mættes. Når han kendes, skal min retfærdige tjener retfærdiggøre de mange, han, som bar deres overtrædelser. Derfor arver han mange, med mægtige deler han bytte, fordi han udtømte sin sjæl til døden og regnedes blandt overtrædere; dog bar han manges synd, og for overtrædere bad han.

eller:

Sl. 22,2-22.

Således står der skrevet i Salmernes Bog:

Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig? Mit skrig til trods er frelsen mig fjern. Min Gud, jeg råber om dagen, du svarer ikke, om natten, men finder ej hvile. Og dog er du den Hellige, som troner på Israels

lovsange. På dig forlod vore fædre sig, forlod sig, og du friede dem; de råbte til dig og freistes, forlod sig på dig og blev ikke til skamme. Men jeg er en orm og ikke en mand, til spot for mennesker, folk til spe; alle, der ser mig, håner mig, vrænger mund og ryster på hovedet: »Han har væltet sin sag på Herren; han fri ham og frelse ham, han har jo velbehag i ham.« Ja, du drog mig af moders liv, lod mig hvile trygt ved min moders bryst; på dig blev jeg kastet fra moders skød, fra moders liv var du min Gud. Vær mig ikke fjern, thi trængselen er nær, og ingen er der, som hjælper! Stærke tyre står omkring mig, Basans vældige omringer mig, spiler gabet op imod mig som rovgriske, brølende løver. Jeg er som vand, der er udgydt, alle mine knogler skilles, mit hjerte er blevet som voks, det smelter i livet på mig; min gane er tør som et potteskår, til gummerne klæber min tunge, du lægger mig ned i dødens støv. Thi hunde står omkring mig, onde i flok omringer mig, de har gennemboret mine hænder og fødder, jeg kan tælle alle mine ben; med skadefryd ser de på mig. Mine klæder deler de mellem sig, om kjortelen kaster de lod. Men du, o Herre, vær ikke fjern, min redning, il mig til hjælp! Udfri min sjæl fra sværdet, min eneste af hundes vold! Frels mig fra løvens gab, fra vildoksens horn! Du har bønåret mig.

Påskedag

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor Herres Jesu Kristi og vor Fader,
dig takker vi, for dig vil vi synge,
fordi du forvandlede den sorte nat

i ugen kommer de til graven, da solen var stået op. Og de sagde til hverandre: »Hvem skal vælte os stenen fra indgangen til graven?« Men da de så op, ser de, at stenen var væltet fra (den var nemlig meget stor). Og da de kom ind i graven, så de en ung mand sidde ved den højre side iført en lang, hvid klædning, og de blev forfærdede. Men han siger til dem: »Bliv ikke forfærdede! I søger efter Jesus fra Nazaret, den korsfæstede; han er opstanden, han er ikke her; se dér er stedet, hvor de lagde ham. Men gå hen og sig til hans disciple og til Peter, at han går forud for jer til Galilæa; dér skal I se ham, som han har sagt jer.« Og de gik ud og flygtede bort fra graven, thi de skælvede og var helt ude af sig selv; og de sagde ikke noget til nogen, thi de var bange.

Udgangslæsning. Således skriver apostelen Paulus til romerne:

, ~ 2

Eller ved I ikke, at alle vi, som blev døbt til Kristus Jesus, blev døbt til hans død? Vi blev altså begravet med ham ved dåben til døden, for at, som Kristus blev opvakt fra de døde ved Faderens herlighed, således skal også vi leve et helt nyt liv. [vers 3-4]

Thi er vi sammenvoksede med ham ved en død, der ligner hans, skal vi også være det ved en opstandelse, der ligner hans. Vi ved jo, at vort gamle menneske er blevet korsfæstet med ham, for at det syndige legeme skulle miste sin magt, så vi ikke mere skulle trælde for synden. Thi den, som er død, er retfærdiggjort fra synden. Og er vi døde med Kristus, da tror vi, at vi også skal leve med ham, fordi vi ved, at Kristus er opvakt fra døde og dør ikke mere. Døden er ikke mere herre over ham. Thi den død, han døde, døde han én gang for alle bort fra synden, og det liv, han lever, lever han for Gud. Således skal også I regne jer selv for døde fra synden og levende for Gud i Kristus Jesus, [vers 5-11]

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

(Som første tekstrække).

Indgangslæsning.

Således står der skrevet i Salmernes Bog:

(Se første tekstrække.)

Prædiketekst.
Matt. 28,1-8.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

Men efter sabbaten, da det gryede ad den første dag i ugen, kom Maria Magdalene og den anden Maria for at se til graven. Og se, da blev der et stort jordskælv; thi en Herrens engel steg ned fra Himmelen og gik frem og væltede stenen bort og satte sig på den. Hans udseende var som lynild, og hans klædning hvid som sne. Og de, der holdt vagt, skælvede af frygt for ham og blev som døde. Men engelen tog til orde og sagde til kvinderne: »Frygt ikke! Thi jeg ved, at det er Jesus, den korsfæstede, I søger efter. Han er ikke her; thi han er opstanden, som han har sagt. Kom og se stedet, hvor han lå! Og skynd jer hen og sig til hans disciple, at han er opstanden fra de døde; og se, han går forud for jer til Galilæa; dér skal I se ham. Se, nu har jeg sagt jer det.« Så skyndte de sig bort fra graven med frygt og stor glæde og løb hen for at fortælle hans disciple det.

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus i sit første brev til korinterne:

Jeres selvros tager sig ilde ud. Ved I ikke, at en smule surdej syrer hele dejen? Rens den gamle surdej ud, for at I kan være en ny dej, da I jo er usyrede; thi også vort

påskelam er slagtet, nemlig Kristus. Lad os derfor holde højtid, ikke med gammel surdej, ej heller med sletheds og ondskabs surdej, men med renheds og sandheds usyrede brød.

Udgangslæsning. Se side 167.

Anden påskedag

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Opstandne frelser,
vor Herre og vor Gud
kom til os,
undervejs mens vi taler og tvivler
om din opstandelse
og din nærværelse hos os.
Og har vi bind for øjnene,
og kan vi ikke kende dig,
så luk dog vore ører op,
så vi hører din tugt og din trøst.
Lad vore hjerter brænde,
når du forklarer os skrifterne,
og når du stiller dig an,
som om du ville gå fra os,
da lad os kende dig,
når du bryder brødet med os,
og takke din Fader,
som med dig lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i Salmernes Bog:
 Sl. 22,22b-32.

Du har bøn^hørt mig. Dit navn vil jeg kundgøre for mine brødre, prise dig midt i forsamlingen: »I, som frygter Herren, pris ham, ær ham, al Jakobs æt, bæ^v for ham, al Israels æt! Thi han foragtede ikke, forsmåede ikke den armes råb, skjulte ikke sit åsyn for ham, men hørte, da han råbte til ham!« Jeg vil synge din pris i en stor forsamling, indfri mine løfter iblandt de fromme; de ydmyge skal spise og mættes; hvo Herren søger, skal prise ham; deres hjerte leve for evigt! Den vide jord skal mærke sig det og omvende sig til Herren, og alle folkenes slægter skal tilbede for hans åsyn; thi Herren er riget, han er folkenes hersker. De skal tilbede ham alene, alle jordens mægtige; de skal bøje sig for hans åsyn, alle, der nedsteg i støvet og ikke holdt deres sjæl i live. Ham skal efterkommerne tjene; om Herren skal tales til slægten, der kommer; de skal forkyn^dde et folk, der fødes, hans retfærd. Thi han greb ind.

Pirædiketekst. Dette hellige evangelium skriver evangelisten
 Luk. 24,13-35. Lukas:

Og se, to af [disciplene] vandrede den samme dag til en landsby, som ligger tresindstyve stadier fra Jerusalem og hedder Emmaus. Og de talte med hinanden om alle disse tildragelser. Medens de samtalede og drøftede det indbyrdes, skete det, at Jesus selv kom hen til dem og fulgtes med dem. Men deres øjne holdtes til, så de ikke kendte ham. Og han sagde til dem: »Hvad er det, I går og taler med hinanden om?« De standsede og så bedrøvede ud, og den ene, som hed Kleofas, svarede og sagde til ham: »Er du alene fremmed i Jerusalem, så du ikke ved, hvad der er foregået dér i disse dage?« Han spurgte dem: »Hvad da?« De svarede ham: »Det med Jesus fra Nazaret, som var en profet, mægtig i gerning og ord for Gud og hele folket; og hvordan ypperstepræsterne

og vore rådsherrer har overgivet ham til dødsstraf og ladet ham korsfæste. Vi havde håbet, at han var den, der skulle forløse Israel. Men til alt dette kommer desuden, at det i dag er den tredje dag, siden det skete. Men også nogle af vore kvinder har forfærdet os; de var ude ved graven tidligt i morges, og de fandt ikke hans legeme, men de kom tilbage og sagde, at de endog i et syn havde set engle, der sagde, at han lever. Så gik nogle af dem, der er med os, hen til graven, og de fandt det også således, som kvinderne havde sagt; men ham så de ikke.« Da sagde han til dem: »Åh, hvor I er uforstandige og tungnemme til at tro på alt det, profeterne har talt! Burde Kristus ikke lide dette og så indgå til sin herlighed?« Og idet han gik ud fra Moses og alle profeterne, udlagde han for dem, hvad der i alle skrifterne handlede om ham. Og da de nærmede sig landsbyen, som de gik til, lod han, som han ville gå videre. Men de nødte ham og sagde: »Bliv hos os; thi det går mod aften, dagen hælder allerede.« Så gik han ind for at blive hos dem. Og det skete, da han havde sat sig til bords sammen med dem, tog han brødet, velsignede og brød det og gav dem det. Da åbnedes deres øjne, og de kendte ham; men så blev han usynlig for dem. Og de sagde til hinanden: »Brændte ikke vort hjerte i os, mens han talte til os på vejen og lukkede skrifterne op for os?« Så brød de op i samme stund og vendte tilbage til Jerusalem og fandt dér de elleve og deres fæller forsamlede, som sagde: »Herren er virkelig opstanden og set af Simon.« Og selv fortalte de, hvad der var sket på vejen, og hvordan de havde genkendt ham, da han brød brødet.

Udgangslæsning.
1. Pet. 1,3-9 eller

Således skriver apostelen Peter i sit første brev:

— — — — —
Lovet være Gud, vor Herres Jesu Kristi rader, som i sin store barmhjertighed har genfødt os til et levende håb ved Jesu Kristi opstandelse fra de døde, til en ufor-

krænkelig og ubesmittelig og uvisnelig arv, gemt i Himlene til jer, som i Guds kraft bliver bevaret ved tro til en frelse, der er beredt til at åbenbares i den sidste tid. [vers 3-5]

Da skal I fryde jer, selv om I nu først en liden stund, om så skal være, bedrøves i mange slags prøvelser, for at jeres prøvede tro - som er langt mere værd end det forgængelige guld, der dog prøves ved ild - må vise sig at blive til pris og herlighed og ære, når Jesus Kristus åbenbares. Ham elsker I uden at have set ham; på ham tror I uden nu at se ham, og over ham skal I fryde jer med en usigelig og forherliget glæde, idet I når troens mål, jeres sjæles frelse, [vers 6-9]

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Opstandne Herre og frelser,
 du kaldte os ved navn i den hellige dåb,
 og tog os til dig som dine egne.
 Uden dig er vi hjemløse i verden
 og ved ikke, hvor vi skal vende os hen.
 Vor mester og Herre, vi beder dig:
 lad dig finde, når vi leder efter dig,
 kald os ved navn, når vi går fejl af dig,
 giv os mod, når verden synes os fremmed,
 bevar os i troen,
 så vi glade venter vor tid ud
 og forkynder din opstandelse,
 indtil du kommer tilbage i herlighed
 fra din Fader,
 som med dig lever og regerer
 i Helligånds enhed,
 én sand Gud
 fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i Salmernes Bog:

Jeg har altid Herren for øje, han er ved min højre, jeg rokkes ikke. Derfor glædes mit hjerte, min ære jubler, endogså mit kød skal bo i tryghed. Thi Dødsriget giver du ikke min sjæl, lader ikke din hellige skue graven. Du lærer mig livets vej; man mættes af glæde for dit åsyn, livsalighed er i din højre for evigt.

Prædiketekst.
Johs. 20,1-18.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Johannes:

Tidligt den første dag i ugen, mens det endnu var mørkt, kommer Maria Magdalene ud til graven og ser, at stenen er taget bort fra graven. Så løber hun af sted og kommer til Simon Peter og til den anden discipel, ham, Jesus elskede, og siger til dem: »De har taget Herren bort fra graven, og vi ved ikke, hvor de har lagt ham.« Da gik Peter og den anden discipel ud og gav sig på vej til graven. De løb begge to sammen, men den anden discipel løb foran, hurtigere end Peter, og kom først til graven. Og han kigger ind og ser linklæderne ligge der; dog gik han ikke ind. Da kommer også Simon Peter, som var fulgt efter ham, og han gik ind i graven og så linklæderne ligge der og det tørklæde, som han havde haft over sit hoved; det lå ikke ved linklæderne, men sammenfoldet på et sted for sig selv. Derefter gik da også den anden discipel, som var kommen først til graven, derind, og han så og troede. De havde nemlig endnu ikke forstået skriftens ord, at han skulle opstå fra de døde. Så gik disciplene hjem igen. Men Maria stod udenfor ved graven og græd. Som hun nu stod og græd, kiggede hun ind i graven, og hun ser to engle i hvide klæder sidde dér, hvor Jesu legeme havde ligget, en ved hovedet og en ved fødderne. De siger til hende: »Kvinde! hvorfor græder du?«. Hun svarer dem:

»Fordi de har taget min Herre bort, og jeg ved ikke, hvor de har lagt ham.« Da hun havde sagt det, vendte hun sig om, og hun ser Jesus stå der; men hun vidste ikke, at det var Jesus. Jesus siger til hende: »Kvinde! hvorfor græder du? hvem leder du efter?« Hun mente, det var havemanden, og svarer ham: »Herre, hvis det er dig, som har båret ham bort, så sig mig, hvor du har lagt ham, så vil jeg hente ham.« Jesus siger til hende: »Maria!« Hun vender sig om og siger til ham på hebraisk: »Rabbuni!« (det betyder: mester). Jesus siger til hende: »Rør ikke ved mig; jeg er jo endnu ikke faret op til min Fader. Men gå til mine brødre og sig til dem: Jeg farer op til min Fader og jeres Fader, til min Gud og jeres Gud.« Så går Maria Magdalene hen og forkynnder disciplene: »Jeg har set Herren,« og at han havde sagt dette til hende.

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

1. Kor. 15,12-20.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus i sit første brev til korinterne:

Men nar der om Kristus prædikes, at han er opstået ira de døde, hvorledes kan da nogle iblandt jer sige, at dødes opstandelse ikke finder sted? Hvis der ikke er nogen opstandelse af døde, så er heller ikke Kristus opstået. Men er Kristus ikke opstået, så er vort budskab jo tomt, og jeres tro også tom. Så kommer vi også til at stå som falske vidner om Gud, fordi vi har vidnet imod Gud, at han opvakte Kristus, hvem han ikke har opvakt, såfremt døde i virkeligheden ikke opstår. Thi hvis døde ikke opstår, så er Kristus heller ikke opstået. Og hvis Kristus ikke er opstået, så er jeres tro forgæves; så er I endnu stadig i jeres synder; så er altså også de, der er hensovet i Kristus, gået fortabt. Har vi alene i dette liv sat vort håb til Kristus, er vi de ynkverdige

af alle mennesker. Men nu er Kristus opstået fra de døde som en førstegrøde af de hensovede.

Udgangslæsning. Se side 171.

Første søndag efter påske

Første tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Du gode Helligånd,
her er vi samlet på ugedagen
for Jesu Kristi opstandelse,
troende med håb mod håb,
fordi vi har hørt,
hvad vi ikke har set -
Herren, som døde forleden,
men nu er oprejst af graven.
Bliv derfor hos os,
du håbets Ånd,
fra hvem sandhed og liv,
mod og tro vælder ud.
Bevar søndagens glæde for os,
lys fred over alle ugens dage,
så vi aldrig tvivler
på vore synders forladelse
og det nye liv foran os,
indtil vi ser dig i lys,
Fader, Søn og Helligånd,
én sand treenig Gud
højlovet i al evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i Salmernes Bog:
Herre, jeg ophøjer dig, thi du bjærgede mig, lod ej

mine fjender glæde sig over mig; Herre min Gud, jeg råbte til dig, og du helbredte mig. Fra Dødsriget, Herre, drog du min sjæl, kaldte mig til live af gravens dyb. Lovsyng Herren, I hans fromme, pris hans hellige navn! Thi et øjeblik varer hans vrede, livet igennem hans nåde; om aftenen gæster os gråd, om morgenen frydesang. Jeg tænkte i min tryghed: »Jeg røkkes aldrig i evighed!« Herre, i nåde havde du fæstnet mit bjerg; du skjulte dit åsyn, jeg blev forfærdet. Jeg råbte, Herre, til dig, og tryglende bad jeg til Herren: »Hvad vinding har du af mit blod, af at jeg synker i graven? Kan støv mon takke dig, råbe din trofasthed ud? Herre, hør og vær nådig, Herre, kom mig til hjælp!« Du vendte min sorg til dans, løste min sørgedragt, hylled mig i glæde, at min ære skal prise dig uden ophør. Herre, min Gud, jeg vil takke dig evigt!

Prædiketekst.
Johs. 20,19-31.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Johannes:

Da det nu var blevet aften den samme dag, den første dag i ugen, og disciplene holdt sig inde bag lukkede døre af frygt for jøderne, kom Jesus og stod midt iblandt dem, og han siger til dem: »Fred være med eder!« Og idet han sagde det, viste han dem både sine hænder og sin side. Da blev disciplene glade, fordi de så Herren. Jesus sagde da igen til dem: »Fred være med eder! Ligesom Faderen har udsendt mig, således sender jeg også jer.« Og da han havde sagt det, åndede han på dem og siger til dem: »Modtag Heligånden! Hvem I forlader synder, dem er de forladt, og hvem I nægter forladelse, dem er den nægtet.« Men Tomas (også kaldet Didymus), en af de tolv, var ikke sammen med dem, da Jesus kom. De andre disciple sagde nu til ham: »Vi har set Herren.« Men han svarede dem: »Hvis jeg ikke får set naglemærkerne i hans hænder, ja stikker min finger i naglegabene og stikker min hånd i hans

side, tror jeg det ikke.« Otte dage efter var hans disciple atter derinde, og Tomas sammen med dem. Da kommer Jesus, medens dørene var lukkede; og han stod midt iblandt dem og sagde: »Fred være med eder!« Derefter siger han til Tomas: »Ræk din finger frem, sé, her er mine hænder; og ræk din hånd frem og stik den i min side, og vær ikke vantro, men troende!« Tomas svarede og sagde til ham: »Min Herre og min Gud!« Jesus siger til ham: »Fordi du har set mig, tror du; salige er de, som ikke har set og dog tror.« Endnu mange andre tegn, som ikke er nedskrevet i denne bog, gjorde Jesus for øjnene af sine disciple. Men disse er nedskrevet, for at I skal tro, at Jesus er Kristus, Guds Søn, og for at I, når I tror, skal have livet i hans navn.

Udgangslæsning.
1.Johs. 5,1-5.

Således skriver apostelen Johannes i sit første brev:

Enhver, som tror, at Jesus er Kristus, er født af Gud; og enhver, som elsker den, der fødte ham, elsker også den, som er født af ham. Derpå kender vi, at vi elsker Guds børn: når vi elsker Gud og gør efter hans bud. Thi dette er kærlighed til Gud, at vi holder hans bud; og hans bud er ikke byrdefulde; thi alt det, som er født af Gud, sejrer over verden; og dette er den sejr, som har sejret over verden: vor tro. Hvem kan sejre over verden, uden den, som tror, at Jesus er Guds søn.

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor kære Gud og Fader i Himmelen,
vi takker dig,
fordi du uophørligt arbejder
på at skabe dit rige på jorden
med retfærdighed, fred og glæde.

Vi takker dig for den hellige dåb,
hvori du med vand og Ånd
genføder vore små,
så de bliver for dig
som de første mennesker på jorden.
Vi takker dig,
fordi du fornyer vor uskylds liv
i den hellige nadver
med brød og vin fra jorden,
som din Søn gav liv af sit liv.
Lad os elske dig til tak,
som du har elsket os,
og elske dine børn,
som du har elsket dem,
dengang du gav os dig selv
i din kære Søn,
med hvem du lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet hos profeten Jeremias :

Se, dage skal komme, lyder det fra Herren, da jeg slutter en ny pagt med Israels hus og Judas hus, ikke som den pagt, jeg sluttede med deres fædre, dengang jeg tog dem ved hånden for at føre dem ud af Ægypten, hvilken pagt de brød, så jeg væmmedes ved dem, lyder det fra Herren; nej, dette er den pagt, jeg efter hine dage slutter med Israels hus, lyder det fra Herren: Jeg giver min lov i deres indre og skriver den på deres hjerter, og jeg vil være deres Gud, og de skal være mit folk. Ven skal ikke mere lære sin ven eller broder sin broder og sige: »Kend Herren!« Thi de skal alle kende mig fra den mindste til den største, lyder det fra Herren; thi jeg tilgiver deres brøde og kommer ikke mer deres synd i hu.

Prædiketekst.
Johs. 21,15-22.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Johannes:

Da de nu havde holdt måltid, siger Jesus til Simon Peter: »Simon, Johannes' søn, elsker du mig mere, end de andre gør?« Han svarer ham: »Ja, Herre! du ved, at jeg har dig kær.« Han siger til ham: »Vogt mine lam!« Han spørger ham igen for anden gang: »Simon, Johannes' søn, elsker du mig?« Han siger til ham: »Ja, Herre, du ved, at jeg har dig kær.« Han siger til ham: »Vær hyrde for mine får!« For tredje gang spørger han ham: »Simon, Johannes' søn, har du mig kær?« Peter blev bedrøvet, fordi han tredje gang spurgte ham: »Har du mig kær?« Og han svarede ham: »Herre! du kender alt, du ved, at jeg har dig kær.« Jesus siger til ham: »Vogt mine får. Sandelig, sandelig siger jeg dig: da du var yngre, bandt du selv op om dig og gik, hvorhen du ville; men når du bliver gammel, skal du række dine hænder ud, og en anden skal binde op om dig og føre dig derhen, hvor du ikke vil.« Med disse ord sigtede han til den død, hvormed han skulle herliggøre Gud. Og da han havde sagt det, siger han til ham: »Følg mig!« Da Peter vendte sig om, så han den discipel følge, som Jesus elskede, ham, der også havde ligget op til hans bryst ved aftensmåltidet og havde spurgte: »Herre! hvem er det, der forråder dig?« Da nu Peter så ham, spørger han Jesus: »Herre! hvordan skal det gå ham?« Jesus svarer ham: »Dersom jeg vil, at han skal leve, indtil jeg kommer, hvad angår det så dig? Følg du mig!«

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Johannes i sit første brev:

Thi alt det, som er født af Gud, sejrer over verden; og dette er den sejr, som har sejret over verden: vor tro. Hvem kan sejre over verden, uden den, som tror, at

Jesus er Guds Søn. Han er den, som kom med vand og blod: Jesus Kristus; ikke med vandet alene, men med vandet og med blodet; og det er Ånden, som vidner, fordi Ånden er sandheden. Thi der er tre, som vidner: Ånden og vandet og blodet; og de tre stemmer overens. Godkender vi menneskers vidnesbyrd, så er Guds vidnesbyrd større; Guds vidnesbyrd er jo dette, at han har vidnet om sin Søn. Den, som tror på Guds Søn, har vidnesbyrdet i sig selv; den, som ikke tror Gud, har gjort ham til løgner, fordi han ikke har troet på det vidnesbyrd, Gud har vidnet om sin Søn. Og dette er vidnesbyrdet, at Gud har givet os evigt liv; og det liv er i hans Søn. Den, som har Sønnen, har livet; den, som ikke har Guds Søn, har ikke livet.

Udgangslæsning. Se side 177.

Anden søndag efter påske

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor kære Herre Jesus Kristus,
våbenløse hyrde for ængstelige lam,
du så os alene,
omringet af magter,
af krigenes fyrster,
af jordens ødelæggere,
stærke som guder,
gamle som mørket, de breder omkring sig.
Uretten lokker de frem i de svage
ved at tilbyde os velfærd,
de skaffer sig følge af fattige

ved at true med armod,
vi ved hverken ud eller ind.
Gud uden våben,
du er vort værn,
fattige hyrde,
du er vor frihed,
retfærdige Søn af den levende Gud,
nedsteget fra Himlene,
nedfaret til Dødsriget
har du hentet os ud til livet,
hvor du med Faderen lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet hos profeten Ezekiel:

' '

Herrens ord kom til mig således: Menneskesøn, profetér mod Israels hyrder, profetér og sig til dem: Så siger den Herre Herren: Ve Israels hyrder, som røgtede sig selv! Skal hyrderne ikke røgte hjorden? I fortærede mælken, med ulden klædte I eder, de fede dyr slagtede I, men hjorden røgtede I ikke; de svage dyr styrkede I ikke, de syge lægte I ikke, de sårede forbandt I ikke, de adsplittede bragte I ikke tilbage, de vildfarende opsøgte I ikke, men I styrede dem med hårdhed og grumhed. Derfor spredtes de, eftersom der ingen hyrde var, og blev til æde for alle markens vilde dyr; ja, de spredtes. Min hjord flakkede om på alle bjerge og på hver en høj bank, og over hele jorden spredtes min hjord, og ingen spurgte eller ledte efter dem. Derfor, I hyrder, hør Herrens ord! Så siger den Herre Herren: Se, jeg kommer over hyrderne og kræver min hjord af deres hånd, og jeg sætter dem fra at vogte min hjord; hyrderne skal ikke mere kunne røgte sig selv; jeg redder min hjord af deres gab, så den ikke skal tjene dem til æde. Thi så siger den Herre Herren: Se, jeg vil selv spørge efter min

hjord og tage mig af den. Som en hyrde tager sig af sin hjord på stormvejrets dag, således tager jeg mig af min hjord og redder den fra de steder, hvorhen de spredtes på skyernes og mulmets dag. Jeg vil selv røgte min hjord og selv lade dem lejre sig, lyder det fra den Herre Herren. De vildfarende dyr vil jeg opsøge, de adsplittede vil jeg bringe tilbage, de sårede vil jeg forbinde, de svage vil jeg styrke, og de fede og kraftige vil jeg vogte; jeg vil røgte dem, som det er ret.

Prædiketekst.
Johs. 10,1-16

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Johannes:

»Sandelig, sandelig siger jeg eder: den, der ikke går ind i fårefolden gennem døren, men stiger over andetsteds, han er tyv og røver. Men den, der går ind gennem døren, han er fårenes hyrde. For ham lukker dørvogteren op, og fårene hører hans røst; og han kalder sine får ved navn og fører dem ud. Og når han har lukket alle sine får ud, går han foran dem; og fårene følger ham, fordi de kender hans røst. En fremmed derimod vil de ikke følge, men vil flygte fra ham, fordi de ikke kender de fremmedes røst.« Denne billedtale brugte Jesus over for dem; men de forstod ikke, hvad det var, han talte til dem om. Jesus sagde da atter: »Sandelig, sandelig siger jeg eder: jeg er fårenes dør. Alle de, som er kommet før mig, er tyve og røvere; men fårene hørte ikke på dem. Jeg er døren; om nogen går ind gennem mig, han skal blive frelst; og han skal gå ind og gå ud og finde føde. Tyven kommer kun for at stjæle og slagte og ødelægge; jeg er kommen, for at de skal have liv og have overflod, [vers 1-10]

Jeg er den gode hyrde; den gode hyrde sætter sit liv til for fårene. Men den, som er lejesvend og ikke hyrde, hvem fårene ikke hører til, han ser ulven komme og forlader fårene og flygter - og ulven går på rov iblandt dem og jager dem fra hverandre - fordi han er en lejes-

vend og ikke bryder sig om fårene. Jeg er den gode hyrde; jeg kender mine, og mine kender mig, ligesom Faderen kender mig, og jeg kender Faderen; og jeg sætter mit liv til for fårene. Og jeg har andre får, som ikke hører til denne fold; også dem bør jeg lede, og de skal høre min røst; og der skal blive én hjord, én hyrde.« [vers 11-16]

Udgangslæsning.
Hebr. 13,20-21.

Således står der skrevet i brevet til hebræerne:

Men rredens Gud, som rørte rarenes store hyrde, vor Herre Jesus, op fra de døde med en evig pagts blod, han gøre jer fuldkomne i alt godt, så I udfører hans vilje, og han virke i os det, som er velbehageligt for ham, ved Jesus Kristus: ham være æren i evighedernes evigheder! Amen.

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor Gud og Fader i Himmelen,
du frelste Jesus, vor Herre,
dengang da alting var tabt,
da han var forrådt af Judas
og fornægtet af Peter,
forladt af alle mænd,
begrædt af kvinderne,
gjort til latter for verden.
Da drog du hans liv op af graven,
vor Herre og Gud.
Nu beder vi dig: frels også os,
hans folk, som er blevet tilbage.
Hold os fast hos dig,
trods alt hvad vi frygter,
tab os ikke ud af din hånd,
når vi tror os fortabt,

du, der er ét med din Søn
og med ham lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i Salmernes Bog:

Herren er min hyrde, mig skal intet fattes, han lader mig ligge på grønne vange. Til hvilens vande leder han mig, han kvæger min sjæl, han fører mig ad rette veje for sit navns skyld. Skal jeg end vandre i dødsskyggens dal, jeg frygter ej ondt; thi du er med mig, din kæp og din stav er min trøst. I mine fjenders påsyn dækker du bord for mig, du salver mit hoved med olie, mit bæger flyder over. Kun godhed og miskundhed følger mig alle mine dage, og i Herrens hus skal jeg bo gennem lange tider.

Prædiketekst. Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Johs. 10,22-31. Johannes:

Derefter kom tempelvielsesfesten i Jerusalem; det var ved vintertid; og Jesus gik omkring i helligdommen, i Salomons søjlegang. Da flokkedes jøderne om ham og sagde til ham: »Hvor længe vil du holde vor sjæl hen i uvished? Hvis du er Kristus, så sig os det rent ud!« Jesus svarede dem: »Jeg har sagt jer det, men I vil ikke tro det. De gerninger, jeg gør i min Faders navn, de vidner om mig; men I tror det ikke, fordi I ikke hører til mine får. Mine får hører min røst, og jeg kender dem, og de følger mig. Og jeg giver dem evigt liv, og de skal i al evighed ikke fortabes, og ingen skal rive dem ud af min hånd. Min Fader, som har givet mig dem, er større end alle, og ingen kan rive noget ud af min Faders hånd. Jeg og Faderen, vi er ét.« Da tog jøderne atter sten op for at stene ham.

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.
1. Pet. 2,20-25.

Prædiketeksten skriver apostelen Peter i sit første brev:

I hi hvad ros rortjener det, om I talmodigt tinder jer i at blive slået, når I forsynder jer? Men finder I jer i at lide, skønt I gør det gode, da er I under Guds nåde. Thi dertil blev I kaldet, fordi også Kristus led for jer og efterlod jer et forbillede, for at I skal gå i hans fodspor, »han, som ikke gjorde synd, og i hvis mund der ikke blev fundet svig«, han, som ikke skældte igen, når han blev udskældt, ikke true, når han led ondt, men overgav sin sag til ham, der dømmer retfærdigt, han, som selv bar vore synder på sit legeme op på korsets træ, for at vi, afdøde fra vore synder, skal leve for retfærdigheden, han, »ved hvis sår I fik lægedom«. Thi I var vildfarende som får, men er nu vendt om til jeres sjæles hyrde og tilsynsmand.

Udgangslæsning. Se side 183.

Tredje søndag efter påske

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor Gud og skaber i Himmelen,
vi lærte at kalde dig Fader
af Jesus, din enbårne Søn,
han, hvis mor var Maria.
Dog har du sagt om dig selv,
at du er en Gud, som føder.
Herre i Himlen,

mere end mand og kvinde,
 livets fader og moder,
 du, der står hos den fødende kvinde
 og kender den liden stund,
 en evighed lang som al smerte:
 giv os at huske morgenens glæde
 når natten bliver lang,
 dit riges morgenrøde på himmelen,
 når vor Herre kommer igen
 og gør alle ting nye,
 friske og klare,
 rene og hellige,
 verden forløst med din Søn,
 som med dig lever og regerer
 i Helligånds enhed,
 én sand Gud
 fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.
 Es 54 7-10

Således står der skrevet hos profeten Esajas :

Jeg forlod dig et lidet øjeblik, men favner dig i stor
 barmhjertighed; jeg skjulte i skummende vrede et øje-
 blik mit åsyn for dig, men forbarmer mig med evig
 kærlighed, siger din genløser, Herren. Mig er det som
 Noas dage: som jeg svor, at Noas vande ej mer skulle
 oversvømme jorden, så sværger jeg nu, at jeg aldrig vil
 vredes og skænde på dig. Om også bjergene viger, om
 også højene rokkes, min kærlighed viger ej fra dig, min
 fredspagt rokkes ikke, så siger Herren, din forbarmer.

Prædiketekst.
 Johs. 16,16-22.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
 Johannes:

[Jesus sagde:] »Om en liden stund ser I mig ikke læn-
 ger, og atter om en liden stund skal I se mig.« Da sagde
 nogle af hans disciple til hverandre: »Hvad betyder
 det, han siger til os: 'Om en liden stund skal I ikke se

mig, og atter om en liden stund skal I se mig,' og: 'Jeg går til Faderen'?« De sagde altså: »Hvad betyder det, han siger: 'Om en liden stund'? Vi forstår ikke, hvad han taler om.« Jesus mærkede, at de ville spørge ham, og han sagde til dem: »I taler indbyrdes om, at jeg sagde de ord: 'Om en liden stund skal I ikke se mig og atter om en liden stund skal I se mig.' Sandelig, sandelig siger jeg eder: I skal græde og klage, men verden skal glæde sig; I skal sørge, men jeres sorg skal vendes til glæde. Når kvinden føder, sørger hun, fordi hendes time er kommet; men når hun har født barnet, tænker hun ikke mere på, hvad hun har lidt, af glæde over, at et menneske er født til verden. Også I sørger nu, men jeg skal se jer igen, og da skal jeres hjerte glædes, og ingen skal tage jeres glæde fra jer.«

Udgangslæsning.
Hebr. 13,12-16.

Således står der skrevet i brevet til hebræerne:

Der i Jerusalem i
Derror led også Jesus uden ror byporten, for at han kunne hellige folket ved sit blod. Så lad os da gå ud til ham »uden for lejren« og bære hans forsmædelse. Thi her har vi ikke en blivende stad, men søger den kommende. Lad os da ved ham altid bringe Gud lovprisnings-offer, det er: frugt af læber, som bekender hans navn. Og glem ikke at gøre vel og dele med andre; thi i sådanne ofre har Gud velbehag.

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor kære Herre Jesus Kristus,
du, som forlod os for at gå i forvejen
hjem til din Fader,
dig takker vi,
fordi du vil være midt iblandt os,
i fællesskabet om din bøn

og brødet og vinen ved dit bord.
Nu beder vi din Helligånd:
bliv altid hos os,
så vi lægger vor frygt til side
og vover at elske livet her,
elske hinanden og hjælpe hinanden
som folk, der skal sammestedshen,
indtil du tager imod os,
de levende som de døde,
fra alle folkeslag og tider
i det store hus hos din Fader,
som med dig lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i anden Mosebog:

Moses vogtede nu småkvæget for sin svigerfader Jetro, præsten i Midjan, og drev engang småkvæget hen hinsides ørkenen og kom til Guds bjerg Horeb. Da åbenbarede Herrens engel sig for ham i en ildslue, der slog ud af en tornebusk, og da han så nærmere til, se, da stod tornebusken i lys lue, uden at den blev fortæret. Da sagde Moses: »Lad mig gå hen og se på dette underfulde skue, hvorfor tornebusken ikke brænder op.« Men da Herren så, at han gik hen for at se derpå, råbte Gud til ham fra tornebusken: »Moses, Moses!« Og han svarede: »Se, her er jeg!« Da sagde han: »Kom ikke nærmere! Drag dine sko af dine fødder, thi det sted, du står på, er hellig jord!« Og han sagde: »Jeg er din fæders Gud, Abrahams Gud, Isaks Gud og Jakobs Gud.« Da skjulte Moses sit ansigt, thi han frygtede for at skue Gud. Derpå sagde Herren: »Jeg har set mit folks elendighed i Ægypten, og jeg har hørt deres klageskrig over deres undertrykkere, ja, jeg kender deres lidelser. Derfor vil jeg nu sende dig til Farao, og du skal

føre mit folk, israelitterne, ud af Ægypten!« Men Moses sagde til Gud: »Hvem er jeg, at jeg skulle kunne gå til Farao og føre israelitterne ud af Ægypten?« Han svarede: »Jo, jeg vil være med dig! Og dette skal være dig tegnet på, at det er mig, der har sendt dig: Når du har ført folket ud af Ægypten, skal I dyrke Gud på dette bjerg!« Men Moses sagde til Gud: »Når jeg kommer til israelitterne og siger dem, at deres fædres Gud har sendt mig til dem, hvad skal jeg så svare dem, hvis de spørger om hans navn?« Gud svarede Moses: »Jeg er den, jeg er!« Og han sagde: »Således skal du sige til israelitterne: Jeg Er har sendt mig til eder!«

Prædiketekst.
Johs. 13,33b-

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Johannes:

I skal lede efter mig, og det, som jeg sagde til jøderne: 'Hvor jeg går hen, kan I ikke komme/ det samme siger jeg nu også til jer. En ny befaling giver jeg jer, at I skal elske hverandre: ligesom jeg har elsket jer, skal også I elske hverandre. Derpå skal alle kende, at I er mine disciple, om I har indbyrdes kærlighed.« Simon Peter spørger ham: »Herre! hvor går du hen?« Jesus svarede ham: »Hvor jeg går hen, kan du ikke følge mig nu, men siden skal du følge mig.« Peter spørger ham: »Herre! hvorfor kan jeg ikke følge dig nu? Jeg vil sætte mit liv til for dig.« Jesus svarer: »Vil du sætte dit liv til for mig? Sandelig, sandelig siger jeg dig: hanen skal ikke gale, førend du har fornægtet mig tre gange.« »Jeres hjerte forfærdes ikke! Tro på Gud, og tro på mig. I min Faders hus er der mange boliger. Hvis ikke, havde jeg sagt jer det; thi jeg går bort for at gøre en plads rede for jer. Og når jeg er gået bort og har gjort en plads rede for jer, kommer jeg igen og tager jer til mig, for at hvor jeg er, dér skal også I være. Og hvor jeg går hen, derhen kender I vejen.« Tomas siger til ham: »Herre! vi ved ikke, hvor du går hen; hvordan

kan vi så kende vejen?» Jesus svarer: »Jeg er vejen og sandheden og livet; ingen kommer til Faderen uden ved mig. Havde I kendt mig, så havde I også kendt min Fader; og fra nu af kender I ham og har set ham.«

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.
Hebr. 4,14-16.

Prædiketeksten står skrevet i brevet til hebræerne:

— . . .
Da vi nu har en stor ypperstepræst, som er steget op igennem himlene, Jesus, Guds Søn, så lad os holde fast ved bekendelsen! Thi vi har ikke en ypperstepræst, som ikke kan have medlidenhed med vore skrøbeligheder, men en, som har været fristet i alle ting ligesom vi, dog uden synd. Lad os derfor med frimodighed træde frem for nådens trone for at få barmhjertighed og finde nåde til hjælp i rette tid.

Udgangslæsning. Se side 187.

Almindelig bededag

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Barmhjertige, retfærdige Gud,
vågne og i drømme
tynges vi af vor skyld.
Vore egne handlinger hævner sig på os,
vore lidelser er selvforskyldte,
det nytter ikke at klage.
Men er du den Gud,
som tilgiver syndere,

så vil vi bede:
 afvend følgerne af vor synd,
 gå dem i møde, opfang dem på vejen.
 Giv os tid, skaf os plads,
 så vi kan trække vejret,
 ånde op og leve igen,
 som du har skabt os til.
 Så vil vi lovsynge dig for vor frelse
 her og til evig tid,
 når du henter os i opstandelsen,
 rene og hellige ved din elskede Søn,
 Jesus Kristus, vor Herre,
 som med dig lever og regerer
 i Helligånds enhed,
 én sand Gud
 fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.

2. Sam. 11,26-27

1 1,

Således står der skrevet i anden Samuelsbog:

Da Unas hustru hørte, at hendes mand var faldet, holdt hun dødeklage over sin ægtefælle. Men da sørgetiden var omme, lod David hende hente til sit hus, og hun blev hans hustru og fødte ham en søn. Men det, David havde gjort, var ondt i Herrens øjne. Og Herren sendte Natan til David. Da han kom ind til ham, sagde han: »Der boede to mænd i samme by, en rig og en fattig. Den rige havde småkvæg og hornkvæg i mængde, medens den fattige ikke ejede andet end et eneste lille lam, som han havde købt og opdrættet, og som var vokset op hos ham sammen med hans børn; det åd af hans brød, drak af hans bæger og lå i hans skød og var ham som en datter. Men da den rige mand engang fik besøg, ømmede han sig ved at tage noget af sit eget småkvæg eller hornkvæg og tillave det til den vejfarende mand, som var kommet til ham, men tog den fattige mands lam og tillavede det til sin gæst!« Da blussede Davids vrede heftigt op mod den mand, og han sagde til

Natan: »Så sandt Herren lever: den mand, som gjorde det, er dødsens, og lammet skal han erstatte firefold, fordi han handlede så hjerteløst!« Men Natan sagde til David: »Du er manden! Så siger Herren, Israels Gud: Jeg salvede dig til konge over Israel, og jeg friede dig af Sauls hånd; jeg gav dig din herres hus, lagde din herres hustruer i din favn og gav dig Israels og Judas hus; og var det for lidet, ville jeg have givet dig endnu mere, både det ene og det andet. Hvorfor har du da ringeagtet Herrens ord og gjort, hvad der er ondt i hans øjne? Hetitten Urias har du dræbt med sværdet; hans hustru har du taget til ægte, og ham har du slået ihjel med ammonitternes sværd. Så skal nu sværdet aldrig vige fra dit hus, fordi du ringeagtede mig og tog hetitten Urias' hustru til ægte. Så siger Herren: Se, jeg lader ulykke komme over dig fra dit eget hus, og jeg tager dine hustruer bort for øjnene af dig og giver dem til en anden, som skal ligge hos dine hustruer ved højlys dag. Thi du handlede i det skjulte, men jeg vil opfylde dette ord i hele Israels påsyn og ved højlys dag!« Da sagde David til Natan: »Jeg har syndet mod Herren!« Og Natan sagde til David: »Så har Herren også tilgivet dig din synd; du skal ikke dø. Men fordi du ved denne gerning har vist foragt for Herren, skal sønnen, som er født dig, visselig dø!« Derpå gik Natan til sit hus. Og Herren ramte det barn, Urias' hustru havde født David, med sygdom. Da søgte David Gud for barnet, holdt faste og gik hen og lagde sig om natten på jorden i sæk.

eller:

Sl. 67,2-8.

(Kan også bruges

i , .
som valgfri

11 . 1 \

Således står der skrevet i Salmernes Bog:

— , OJ. , . , , ,
Gud være os nadie oe velsigne os, han lade sit ansiet
. r J: • • i J • • J J:
lyse over os, for at din vej^{ma} kendes på jorden, din
frelse blandt alle folk. Folkeslag skal takke dig, Gud,

alle folkeslag takke dig; folkefærd skal glædes og juble, thi med retfærd dømmer du folkeslag, leder folkefærd på jorden. Folkeslag skal takke dig, Gud, alle folkeslag takke dig! Landet har givet sin grøde. Gud, vor Gud, velsigne os, Gud velsigne os, så den vide jord må frygte ham!

Prædiketekst.
Matt. 3,1-10.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

I de dage fremstår Johannes Døber og prædiker i Judæas ørken og siger: »Omvend jer, thi Himmeriget er kommet nær.« Thi han er den, om hvem der er talt ved profeten Esajas, som siger: »Der er en røst af en, som råber i ørkenen: 'Ban Herrens vej, gør hans stier jævne!'« Johannes havde klæder af kamelhår og et læderbælte om livet; hans føde var græshopper og vilde biers honning. Så kom Jerusalem og hele Judæa og hele omegnen om Jordan dragende ud til ham. Og de lod sig døbe af ham i Jordanfloden, idet de bekendte deres synder. Men da han så mange af farisæerne og saddukæerne komme for at blive døbt, sagde han til dem: »I øgleunger! hvem gav jer den tanke at fly fra den kommende vrede? Så bær da frugt, som er omvendelsen værdig, og bild jer ikke ind, at I kan sige ved jer selv: 'Vi har Abraham til fader;' thi jeg siger jer, at Gud kan opvække Abraham børn af stenene dér! Øksen ligger allerede ved roden af træerne; så skal da hvert træ, som ikke bærer god frugt, hugges om og kastes i ilden.«

Udgangslæsning. Således skriver apostelen Paulus til galaterne:

Men Åndens frugt er kærlighed, glæde, fred, langmodighed, mildhed, godhed, trofasthed, sagtmødighed, afholdenhed. Mod sligt er loven ikke. Og de, som hører Kristus Jesus til, har korsfæstet kødet med dets

lidenskaber og begæringer. Lever vi i Ånden, da lad os også vandre i Ånden.

eller:

Hebr. 8,10-12. Således står der skrevet i brevet til hebræerne:

Thi dette er den pagt, jeg i dagene herefter vil oprette med Israels hus, lyder det fra Herren: jeg vil give mine love i deres sind, og på deres hjerter vil jeg skrive dem, og jeg vil være deres Gud, og de skal være mit folk. Og da skal ingen lære sin landsmand eller sin broder og sige: 'Kend Herren!' Thi de skal alle kende mig, fra den mindste til den største iblandt dem. Thi jeg vil nådig tilgive deres uret og aldrig mere komme deres synder i hu.

Anden tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Barmhjertige, evige Gud,
vor Herres Jesu Kristi og vor Fader,
du modtog os i den hellige dåb,
før vi selv kunne bede om frelse,
du modtager os ved dit bord,
så ofte vi søger dig dér,
og af hele vort hjerte takker vi dig.
Nu beder vi dig:
bliv hos os alle vore dage med din Helligånd.
Giv os mod til at tro på dit ord,
bevar vort håb grønt,
indgyd os din kærlighed,
som tærer løgnen bort
og fornyer livet,
indtil du frelser os gennem døden til dig,
du, som med din Søn lever og regerer,

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus til filipperne:

Derfor, mine elskede! ligesom I altid tidligere har været lydige, skal I også nu, ikke alene som da jeg var hos jer, men langt mere nu, da jeg er borte, arbejde på jeres frelse med frygt og bæven; thi Gud er den, som virker i jer både at ville og at virke, for at hans gode vilje kan ske. Alt skal I gøre uden knurren og betænkeligheder, for at I må blive ulastelige og uden svig, Guds dadelfrie børn midt i en vanartet og forvildet slægt, hvor I skiner som himmellys i verden, medens I holder fast ved livets ord, og derved skaffer mig den ros på Kristi dag, at jeg ikke har løbet forgæves, ej heller slidt forgæves. Ja, om end mit blod skal udgydes som drikoffer, medens jeg frembærer jeres tro og bringer den som et offer, så glæder jeg mig dog, og glæder mig med jer alle. På samme vis skal også I glæde jer, og glæde jer med mig!

eller:

Sl. 67,2-8.

Således står der skrevet i Salmernes Bog

(Se indgangslæsning til første tekstrække)

Udgangslæsning

Se side 193.

Fjerde søndag efter påske

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Sandhedens Ånd, du gode Helligånd,
 kom til os, tal for os.
 Afmal Jesus, vor Herre, lyslevende,
 så verdens bygherrer ser,
 hvem det er, de forkaster.
 Rejs hans kors for verdens mægtige,
 så de ser deres magtmiddel, døden,
 forlade dem og gå i graven med ham,
 der stod op og lod døden bag sig.
 Og lad verdensherskeren spejde
 efter de tegn, der forkynder,
 at hans tid er endeligt omme
 og slettes ud i solopgangen fra det Høje,
 når Herren kommer i herlighed,
 lovsunget af engle og mennesker
 ved dig, som er ét med Fader og Søn
 og med dem lever og regerer,
 én sand Gud
 fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.
 Ez. 36,26-28.

Således står der skrevet hos profeten Ezekiel:

Jeg giver eder et nyt hjerte, og en ny and giver jeg i
 eders indre; stenhjertet tager jeg ud af eders kød og
 giver eder et kødhjerte. Jeg giver min Ånd i eders indre
 og virker, at I følger mine vedtægter og tager vare på at
 holde mine lovbud. I skal bo i det land, jeg gav eders
 fædre, og I skal være mit folk, og jeg vil være eders
 Gud.

Prædiketekst.
 Johs. 16,5-15.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
 Johannes:

Nu går jeg hen til ham, som har sendt mig, og ingen af
 jer spørger mig: 'Hvor går du hen?' Men fordi jeg har
 talt dette til jer, har sorgen fyldt jeres hjerte. Dog, jeg
 siger jer sandheden: det er gavnligt for jer, at jeg går

bort. Thi hvis jeg ikke går bort, kommer Talsmanden ikke til jer; men når jeg går herfra, så vil jeg sende ham til jer. Og når han kommer, skal han overbevise verden om synd og om retfærdighed og om dom; om synd: at de ikke tror på mig; om retfærdighed: at jeg går til Faderen, og I ser mig ikke længere; om dom: at denne verdens fyrste er dømt. Jeg har endnu meget at sige jer; men I kan ikke bære det nu. Men når han, sandhedens Ånd, kommer, skal han vejlede jer til hele sandheden; thi han skal ikke tale af sig selv, men alt, hvad han hører, skal han tale, og det, der kommer, skal han forkynde jer. Han skal herliggøre mig; thi han skal tage af mit og forkynde jer det. Alt, hvad Faderen har, er mit; derfor sagde jeg, at han skal tage af mit og forkynde jer det.

Udgangslæsning.
Jak. 1,17-21 eller

11-12

Således står der skrevet i Jakobsbrevet:

ir
Lutter gode og tuldkomne gaver kommer ned ovenfra, fra himmellysens Fader, hos hvem der ikke er forandring eller skygge, der kommer og går. Af egen fri vilje fødte han os ved sandhedens ord til at være en førstegrøde af hans skabninger, [vers 17-18]

Det ved I, mine elskede brødre. Enhver skal være snar til at høre, sen til at tale, sen til vrede; thi et menneskes vrede virker ikke det, som er ret for Gud. Aflæg derfor al urenhed og alle de mange udslag af ondskab, og tag med sagtmødighed imod det ord, som er indplantet i jer, og som har magt til at frelse jeres sjæle, [vers 19-21]

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Almægtige evige Gud,
du som har rejst os mennesker op til dig

og gjort os lige med din egen Søn,
 vi beder dig:
 tag ikke din Ånd fra os.
 Lad os udholde sandheden
 og blive i den.
 Så lever vi kongeligt her,
 uanset hvordan det følger sig,
 indtil vi med alle dine sønner og døtre
 befolker den nye jord
 under den nye himmel
 og bliver til evig tid salige
 ved din Søn Jesus Kristus, vor Herre,
 som med dig lever og regerer
 i Helligånds enhed,
 én sand Gud
 fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.

Sl.124,1b-8.

Således står der skrevet i Salmernes Bog:

rr J rr J » · T 1 1 A
 Havde Herren ej været med os - sa sige Israel - havde
 Herren ej været med os, da mennesker rejste sig mod
 os, så havde de slugt os levende, da deres vrede op-
 tændtes mod os; så havde vandene overskyttet os, en
 strøm var gået over vor sjæl, over vor sjæl var de gået,
 de vilde vande. Lovet være Herren, som ej gav os hen,
 deres tænder til rov! Vor sjæl slap fri som en fugl af
 fuglefængernes snare, snaren reves sønder, og vi slap
 fri. Vor hjælp er Herrens navn, himlens og jordens
 skaber.

Prædiketekst.
 Johs. 8,28-36.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
 Johannes:

Da sagde Jesus: »Når I får ophøjet Menneskesønnen,
 så skal I forstå, at jeg er den, jeg er, og at jeg ikke gør
 noget af mig selv; men som Faderen har lært mig, såle-
 des taler jeg. Og han, som sendte mig, er med mig; han

har ikke ladet mig alene, fordi jeg altid gør, hvad der er ham velbehageligt.« Mens han talte således, kom mange til tro på ham. Jesus sagde nu til de jøder, som var kommet til tro på ham: »Hvis I bliver i mit ord, er I sandelig mine disciple, og I skal forstå sandheden, og sandheden skal frigøre jer.« De svarede ham: »Vi er Abrahams slægt og har aldrig været nogens trælle; hvor kan du da sige: 'I skal blive frie'?« Jesus svarede dem: »Sandelig, sandelig siger jeg eder: enhver, der gør synd, er syndens træl. Men trællen bliver ikke bestandig i huset; sønnen bliver der bestandig. Hvis altså Sønnen får frigjort jer, skal I være virkelig frie.«

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus i sit andet brev til korinterne:

Thi Kristi kærlighed tvinger os; vi er nemlig overbevist om dette: En er død i alles sted, altså er alle døde; og han døde i alles sted, for at de, der lever, ikke mere skal leve for sig selv, men for ham, som døde og opstod for dem. Således bedømmer vi fra nu af ikke nogen efter kødet; selv om vi også har kendt Kristus efter kødet, gør vi det dog ikke mere nu. Derfor, hvis nogen er i Kristus, er han en ny skabning; det gamle er forbi, se, noget nyt er blevet til! Men alt dette er fra Gud, som forligte os med sig selv ved Kristus og gav os forligelsens tjeneste; thi det var Gud, som i Kristus forligte verden med sig selv, idet han ikke tilregnede dem deres overtrædelser og lod ordet om forligelsen lyde iblandt os. Vi er altså sendebud på Kristi vegne, som om Gud formaner ved os; vi beder på Kristi vegne: Lad jer forliges med Gud! Den, som ikke kendte til synd, har han gjort til synd for os, for at vi kunne blive Guds retfærdighed i ham.

Femte søndag efter påske

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor Herre Jesus Kristus,
du Guds og menneskers Søn,
du så forud,
hvor ensomme vi ville blive i verden,
når du ikke var her mere,
og du kom os til hjælp.
Lempeligt, som en moder vænner sit barn fra,
vænnede du os fra dit nærvær,
du stillede os på vore egne ben
over for din og vor Fader,
du gik foran os til ham
og viste os vejen.
Med myndighed fra dig beder vi nu:
vær hos os, Helligånd,
lys for os på vejen,
rejs os, når vi falder,
giv os mod, når vi angrer,
giv os gode råd og glæde ved at følge dem,
indtil vi når frem og ser dig i lys,
Fader, Søn og Helligånd,
én sand treenig Gud,
højlovet fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.

Således står der skrevet i første Mosebog:

Men selv blev Jakob alene tilbage. Da var der en, som brødes med ham til morgengry; og da han så, at han ikke kunne få bugt med ham, gav han ham et slag på hofteskålen; og Jakobs hofteskål gik af led, da han brødes med ham. Da sagde han: »Slip mig, thi morgenen gryr!« Men han svarede: »Jeg slipper dig ikke, uden

du velsigner mig!« Så spurgte han: »Hvad er dit navn?« Han svarede: »Jakob!« Men han sagde: »Dit navn skal ikke mere være Jakob, men Israel; thi du har kæmpet med Gud og mennesker og sejret!« Da sagde Jakob: »Sig mig dit navn!« Men han svarede: »Hvorfor spørger du om mit navn?« Og han velsignede ham der. Og Jakob kaldte stedet Peniel, idet han sagde: »Jeg har skuet Gud ansigt til ansigt og har mit liv frelst.« Og solen stod op, da han drog forbi Penuel, og da haltedede han på hoften. Derfor undlader israelitterne endnu den dag i dag at spise hoftenerven, der ligger over hofteskålen, thi han gav Jakob et slag på hofteskålen, på hoftenerven.

Prædiketekst.
Johs. 16,23b-28.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Johannes:

»Sandelig, sandelig siger jeg eder: hvis I beder Faderen om noget, skal han give jer det i mit navn. Hidtil har I ikke bedt om noget i mit navn; bed, så skal I få, for at jeres glæde må blive fuldkommen. Dette har jeg sagt til jer i billedtale; den tid skal komme, da jeg ikke mere skal tale til jer i billeder, men frit ud forkynde jer om Faderen. På den dag skal I bede i mit navn, og jeg siger jer ikke, at jeg vil gå i forbøn for jer hos Faderen, thi Faderen selv elsker jer, fordi I har elsket mig og troet, at jeg er udgået fra Gud. Jeg udgik fra Faderen og er kommen til verden; jeg forlader verden igen og går til Faderen.«

Udgangslæsning.

Således står der skrevet i Jakobsbrevet:

Og vær ordets gørere, ikke blot dets hørere, ellers be-
drager I jer selv. Thi hvis nogen er ordets hører og ikke
dets gører, så ligner han en mand, der betragter sit eget
ansigt i et spejl: når han har betragtet sig selv, går han
bort og glemmer straks, hvordan han så ud. Men den,

som skuer ind i frihedens fuldkomne lov og bliver ved dermed, så han ikke er en glemsom hører, men en gerningens gør, han skal være salig i sin gerning.

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor kære Herre Jesus Kristus !
Udsend din Ånd,
og gør os levende!
Skænk os det levende vand,
og sluk vor tørst for altid.
Råb ind i vore lukkede rum,
så vi slipper al mistro og tvivl,
fordi vi kender dig på stemmen,
når du trøster os
og skænker os det håb,
der strækker sig ind i dit rige,
hvor du har beredt os plads hos din Fader,
som med dig råder i Helligånds enhed,
én sand Gud fra evighed til evighed.
Amen.

Indgangslæsning.
Es. 44,1-8.

Således står der skrevet hos profeten Esajas :

Men hør nu, Jakob, min tjener, Israel, hvem jeg har udvalgt: Så siger Herren, som skabte dig og fra moders liv danned dig, din hjælper: Frygt ikke, min tjener Jakob, Jesjurun, hvem jeg har udvalgt! Thi jeg udgyder vand på det tørstende, strømme på det tørre land, udgyder min Ånd på din æt, min velsignelse over dit afkom; de skal spire som græs mellem vande, som pile ved bækkens løb. En skal sige: »Jeg er Herrens«, en kalde sig med Jakobs navn, en skrive i sin hånd: »For Herren« ! og tage sig Israels navn. Så siger Herren, Israels konge, dets genløser, Hærskarers Herre: Jeg er den

første og den sidste, uden mig er der ingen Gud. Hvo der er min lige, træde frem, forkynde og godtgøre for mig: Hvo kundgjorde fra urtid det kommende? De forkynde os, hvad der skal ske! Ræddes og ængstes ikke! Har ej længst jeg kundgjort og sagt det? I er mine vidner: er der Gud uden mig, er der vel anden klippe? Jeg ved ikke nogen.

Prædiketekst.
Johs. 7,37-44.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Johannes:

På den sidste og store højtidsdag stod Jesus frem, råbte og sagde: »Om nogen tørster, han komme til mig og drikke! Den, som tror på mig, fra hans indre skal der, som skriften har sagt, rinde strømme af levende vand.« Det sagde han om den Ånd, som de, der troede på ham, engang skulle få; thi Ånden var endnu ikke kommen, fordi Jesus endnu ikke var herliggjort. Nogle af mængden, som hørte disse ord, sagde nu: »Han er i sandhed profeten.« Andre sagde: »Han er Kristus.« Atter andre sagde: »Kristus kommer vel ikke fra Galilæa? Har skriften ikke sagt, at Kristus kommer fra Davids slægt og fra Betlehem, den landsby, hvor David var fra?« Sådan blev der splid i folkeskaren om ham. Og nogle af dem ville gribe ham; dog lagde ingen hånd på ham.

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.
Rom. 8,24-30.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus til romerne:

— . . . , ,

In i habet blev vi rrelst. Men et hab, som man ser, er ikke noget håb, thi hvordan kan man håbe på det, man ser? Håber vi derimod på det, vi ikke ser, da bier vi på det med udholdenhed. Ligeledes kommer Ånden os til hjælp i vor magtesløshed; thi hvad vi rettelig bør bede om, forstår vi ikke, men Ånden selv går i forbøn for os

med uudsigelige succe. Og han, som ransager hjerterne, ved, hvad Åndens attrå er, thi efter Guds vilje går Ånden i forbøn for hellige. Og vi ved, at alle ting samvirker til gode for dem, som elsker Gud, dem, som efter hans beslutning er kaldede. Thi dem, han forud har kendt, dem har han også forudbestemt til at blive hans Søns billede lige, så han kan være den førstefødte blandt mange brødre. Og dem, han har forudbestemt, dem har han også kaldet; og dem, han har kaldet, dem har han også retfærdiggjort; og dem, han har retfærdiggjort, dem har han også herliggjort.

Udgangslæsning Se side 202.

Kristi himmelfartsdag

Første tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Almægtige Herre Jesus Kristus,
du som ikke længere lever fattig og overset på jorden,
men sidder ved din Faders højre hånd
og er Herre over alle ting,
dig beder vi:
send os din Helligånd.
Giv din kirke trofaste tjenere,
vogt selv dit ord,
værn os mod Djævelen og alle tyranner,
oprethold med styrke dit rige på jorden,
indtil du kommer tilbage på himmelens skyer
ved dages ende,
og vi bliver evigt salige ved dig,
som med Fader og Helligånd lever og regerer
i evighedernes evigheder. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i Salmernes Bog:

Sl. 110, 1b-4.

-- j M • i c d: j • l
 Herren sagde til min herre: »Sæt dig ved min højre hånd, til jeg lægger dine fjender som skammel for dine fødder!« Fra Zion udrækker Herren din vældes spir; hersk midt iblandt dine fjender! Dit folk møder villigt frem på din vældes dag; i hellig prydelse kommer dit unge mandskab til dig som dug af morgenrødens moderskød. Herren har svoret og angreter det ej: »Du er præst evindeligt på Melkizedeks vis.«

eller:

Sl. 113. Således står der skrevet i Salmernes Bog:

Halleluja! Pris, I herrens tjenere, pris Herrens navn! Herrens navn være lovet fra nu og til evig tid; fra sol i opgang til sol i bjerge være Herrens navn lovpriset! Over alle folk er Herren ophøjet, hans herlighed højt over himlene. Hvo er som Herren vor Gud, som rejste sin trone i det høje og skuer ned i det dybe - i himlene og på jorden - som rejser den ringe af støvet, løfter den fattige op af skarnet og sætter ham mellem fyrster, imellem sit folks fyrster, han, som lader barnløs hustru sidde som lykkelig barnemoder!

Prædiketekst.
 Luk. 24,36-53.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
 Lukas:

Medens de talte om dette, stod han selv midt iblandt dem og siger til dem: »Fred være med eder!« Da blev de grebet af angst og frygt og mente, det var en ånd, de så. Men han sagde til dem: »Hvorfor er I forfærdede? og hvorfor opstiger der tvivl i jeres hjerter? Se på mine hænder og mine fødder, at det er mig selv; føl på mig og se; en ånd har jo ikke kød og ben, som I ser, jeg har.« Og da han havde sagt dette, viste han dem sine hænder

og sine fødder. Men da de af glæde herover stadig var vantro og undrede sig, sagde han til dem: »Har I noget at spise her?« Så gav de ham et stykke af en stegt fisk. Og han tog det og spiste det i deres påsyn. Da sagde han til dem: »Dette er, hvad jeg sagde til jer, mens jeg endnu var hos jer: alt det må gå i opfyldelse, som er skrevet om mig i Mose lov og profeterne og salmerne.« Da åbnede han deres sind, så de forstod skrifterne. Og han sagde til dem: »Således står der skrevet, at Kristus skal lide og opstå fra de døde på den tredje dag, og at der i hans navn skal prædikes omvendelse til syndernes forladelse for alle folkeslagene og begyndes fra Jerusalem. I skal være vidner om dette. Og se, jeg vil sende over jer, hvad min Fader har forjættet; men I skal blive her i byen, indtil I bliver iført kraft fra det høje.« Så tog han dem med sig ud, hen i nærheden af Betania, og han løftede sine hænder og velsignede dem. Og det skete, medens han velsignede dem, skiltes han fra dem og opløftedes til Himmelen. Da tilbad de ham og vendte tilbage til Jerusalem med stor glæde. Og de var stadig i helligdommen og priste Gud.

Udgangslæsning.
Kol. 3,1-4.

Således skriver apostelen Paulus til kolossen-serne:

Når I altså er opvakt sammen med Kristus, så søg det, som er oventil, hvor Kristus er, siddende ved Guds højre hånd. Tragt efter det, som er oventil, ikke efter det, som hører jorden til. I er jo døde, og jeres liv er skjult med Kristus i Gud. Når Kristus, vort liv, åbenbares, da skal også I åbenbares sammen med ham i herlighed.

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Kristus, forløser,
 hør os, vi beder dig,
 vi, der på denne dag ser fra den tomme jord
 imod Himlene, hvor du, opstigende,
 tabtes af syne for dine første undrende vidner.
 Herre, vi beder dig:
 Lad os gæste dig bag ved himlen,
 som spærrer for synet,
 spærrer for tanken, ikke for troen,
 og tag os omsider, oprejst fra gravene,
 til dig i Himlene,
 du, som med Faderen lever og regerer
 i Helligånds enhed,
 én sand Gud fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i Salmernes Bog:
 (Se første tekstrække).

Prædiketekst. Dette hellige evangelium skriver evangelisten
 Mark. 16,14-20. Markus:

Siden viste Jesus sig for de elleve selv, mens de sad til bords, og han bebrejdede dem deres vantro og hårdhertethed, fordi de ikke havde troet dem, som havde set ham opstanden. Og han sagde til dem: »Gå ud i al verden og forkynd evangeliet for al skabningen! Den, som tror og bliver døbt, skal blive frelst; men den, som er vantro, skal blive fordømt. Og disse tegn skal følge dem, der tror: i mit navn skal de uddrive onde ånder; de skal tale med nye tunger; de skal tage på slanger, og hvis de drikker dødbringende gift, skal det ikke skade dem; på syge skal de lægge hænder, og de skal blive raske.« Så blev Herren efter at have talt med dem optaget til Himmelen og satte sig ved Guds højre hånd. Men de gik ud og prædikede alle vegne. Og Herren

virkede med og stadfæstede ordet ved de tegn, som fulgte med.

eller:

Ap. G. 1,1-11. Prædiketeksten står skrevet i Apostelens Geringer:

I mit første skrift fortalte jeg dig, Teofilus, om alt, hvad Jesus gjorde og lærte fra begyndelsen af og indtil den dag, da han blev optaget, efter at han ved Helligånden havde givet sine befalinger til apostlene, som han havde udvalgt sig. For dem havde han også, efter sin lidelse, med mange beviser fremstillet sig som den levende, idet han viste sig for dem i fyrretyve dage og talte om, hvad der hører Guds rige til. Og engang, da han holdt måltid sammen med dem, bød han dem ikke at vige fra Jerusalem, men oppebie det, som Faderen havde forjættet, »og som I,« sagde han, »har hørt mig tale om. Thi Johannes døbte med vand; men I skal om ikke mange dage døbes med Helligånden.« Medens de nu var samlede, spurgte de ham og sagde: »Herre! er tiden nu kommet, da du vil genoprette Riget for Israel?« Da svarede han dem: »Det tilkommer ikke jer at kende tider eller timer, som Faderen har fastsat af egen magt. Men når Helligånden kommer over jer, skal I få kraft; og I skal være mine vidner både i Jerusalem og i hele Judæa og Samaria, ja, indtil jordens ende.« Og da han havde sagt dette, løftedes han op, medens de så derpå, og en sky tog ham bort fra deres øjne. Som de nu stirrede op imod Himmelen, medens han fo'r bort, se, da stod der hos dem to mænd i hvide klæder, og de sagde: »I galilæiske mænd, hvorfor står I og ser op imod Himmelen? Denne Jesus, som er optaget fra jer til Himmelen, han skal komme igen på samme måde, som I har set ham fare til Himmelen.«

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus til efeserne:

Men hver enkelt af os blev nåden givet, alt efter som Kristus har tilmålt ham sin gave. Derfor hedder det: »Han steg op til det høje, bortførte fanger og gav menneskene gaver.« Men i det ord »han steg op« - ligger ikke deri, at han først var steget ned til jordens lave egne? Han, som steg ned, er også den, som steg op højt over alle Himlene, for at fylde alt. Og han gav os nogle som apostle, andre som profeter, andre som evangelister, andre som hyrder og lærere for at gøre de hellige fuldt beredte til deres tjenestegerning, at opbygge Kristi legeme, indtil vi alle når frem til at være ét i troen på og erkendelsen af Guds Søn, til mands modenhed og det mål af vækst, da vi kan rumme Kristi fylde, så vi ikke mere skal være umyndige, der kastes og drives hid og did af alle mulige lærdomme, efter som vinden blæser, ved menneskers terningespil, når de underfundigt forleder til vildfarelse. Nej, sandheden tro skal vi i kærlighed i ét og alt vokse op til ham, som er hovedet, Kristus selv. Ham skyldes det, at hele legemet vokser sin vækst, så det opbygges i kærlighed, idet alle de enkelte led hjælper til at knytte og holde det hele sammen, efter den kraft, der er tilmålt hver enkelt del.

Udgangslæsning. Se side 207.

Sjette søndag efter påske

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor Herre Jesus Kristus,
du som steg ned fra det Høje,
for at vi skulle stige op til din Fader,
du, som blev et dødeligt menneske,
for at vi skulle få evigt liv,
dig takker vi for dit værk,
som du fuldførte for din Gud,
da du satte hans vilje igennem.
Vi tilføjede dig dødeligt nederlag,
Gud vendte det til herlighed for vore øjne,
vi skændede og korsfæstede dig,
ophøjet på korset tog du vor død til fange
og gjorde os rene og hellige for Gud,
du skabte og befolkede hans rige på jorden,
frelser, befrier, forløser,
vor broder, du Søn af Gud den Almægtige,
du, som med ham lever og regerer
i én Helligånd,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet hos profeten Haggaj :

[Om det gamle og det nye tempel kom Herrens Ord ved profeten Haggaj således:] Er der nogen tilbage iblandt eder af dem, der har set dette hus i dets fordums herlighed? Hvorledes tykkes det eder da nu? Er det ikke som intet i eders øjne? Dog vær kun trøstig, Zerubbabel, lyder det fra Herren, vær kun trøstig, du ypperstepræst Josua, Jozadaks søn, vær kun trøstigt, alt folket i landet, lyder det fra Herren. Arbejd kun, thi jeg er med eder, lyder det fra Hærskarers Herre, og min Ånd bliver iblandt eder med den pagt, jeg sluttede med eder, da I drog bort fra Ægypten; frygt ikke! Thi så siger Hærskarers Herre: Endnu en gang om en liden stund vil jeg ryste himmel og jord, hav og tørt land, og jeg vil ryste alle folkene, og da skal alle folkenes skatte

komme hid, og jeg fylder dette hus med herlighed, siger Hærskarers Herre. Mit er sølvet, og mit er guld, lyder det fra Hærskarers Herre. Dette hus' kommende herlighed bliver større end den tidligere, siger Hærskarers Herre, og på dette sted vil jeg give fred, lyder det fra Hærskarers Herre.

Prædiketekst.
Johs. 17,1-5.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Johannes:

Således talte Jesus. Og han opløftede sine øjne mod Himmelen og sagde: »Fader! timen er kommet; herliggør din Søn, så Sønnen kan herliggøre dig. Du har jo givet ham magt over alle mennesker, for at han kan give evigt liv til alle dem, som du har givet ham. Og dette er det evige liv, at de kender dig, den eneste sande Gud, og ham, som du har sendt, Jesus Kristus. Jeg har herliggjort dig på jorden ved at fuldføre den gerning, du har givet mig at gøre. Og nu, Fader! herliggør du mig hos dig selv med den herlighed, jeg havde hos dig, før verden blev til.«

Udgangslæsning.
1. Pet. 4 7a-11.

Således skriver apostelen Peter i sit første brev:

Alle tings ende er nær; vær derfor besindige og ædru, så I kan bede. Fremfor alt hav inderlig kærlighed til hverandre; thi »kærlighed skjuler en mangfoldighed af synder«. Vær gæstfri imod hverandre uden knurren. Som gode husholdere over Guds mangfoldige nåde skal I tjene hverandre, hver med den nådegave, han har fået. Taler nogen, skal han tale som Guds ord; har nogen en tjeneste, skal han tjene, alt efter den styrke, Gud skænker, for at Gud i alt må blive herliggjort ved Jesus

Kristus. Ham tilhører herligheden og magten i evighedernes evigheder! Amen.

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Kærlige Gud og Fader,
vi takker dig
for de mennesker, du gav ånd og forstand
til at samle og nedskrive Jesu evangelium,
så at vi i disse sene tider
kan høre det, når vi forsamles,
ganske som de første af dine døbte,
ét med dem i troen, håbet og kærligheden.
Nu beder vi din gode Helligånd:
kom til os, som du kom til disse første,
forkynd ved os som ved dem
dit levende ord, din Søn,
indtil vi ser ham i herlighed,
Fader, med dig i Helligånds enhed,
og bliver til evig tid salige. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet hos profeten Joel:

Og det skal ske derefter, at jeg vil udgyde min Ånd over alt kød; eders sønner og eders døtre skal profetere, eders gamle skal drømme drømme og eders unge skue syner; også over trælle og trælkvinder vil jeg udgyde min Ånd i de dage. Og jeg lader ske tegn på himmelen og på jorden, blod, ild og røgstøtter. Solen skal vendes til mørke og månen til blod, før Herrens store og frygtelige dag kommer. Men enhver, som påkalder Herrens

navn, skal frelses; thi på Zions bjerg og i Jerusalem skal der være frelse, som Herren har sagt; og til de undslupne skal hver den høre, som Herren kalder.

Prædiketekst.
Johs. 17,20-26.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Johannes:

[Jesus sagde:] »Ikke alene for disse beder jeg, men også for dem, som ved deres ord kommer til tro på mig, at de alle må være ét, ligesom du, Fader! i mig, og jeg i dig, at også de må være ét i os, så verden må tro, at du har sendt mig. Og den herlighed, du har givet mig, den har jeg givet dem, for at de skal være ét, ligesom vi er ét, jeg i dem og du i mig, for at de må være fuldkommen ét, så verden kan forstå, at du har sendt mig og har elsket dem, ligesom du har elsket mig. Fader! jeg vil, at hvor jeg er, skal også de, som du har givet mig, være hos mig, så de må skue min herlighed, som du har givet mig; thi du har elsket mig før verdens grundlæggelse. Retfærdige Fader! verden har ikke kendt dig, men jeg har kendt dig, og disse har erkendt, at du har sendt mig. Og jeg har kundgjort dem dit navn og vil kundgøre dem det, for at den kærlighed, du har elsket mig med, skal være i dem, og jeg i dem.«

Tredje prædike tekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus til romerne:

Er Gud for os, hvem kan da være imod os? Han, som jo ikke sparede sin egen Søn, men gav ham hen for os alle, hvor skulle han kunne andet end skænke os alt med ham? Hvem vil anklage Guds udvalgte? Gud er den, som retfærdiggør. Hvem er den, som fordømmer? Kristus er den, som er død, ja meget mere: som er opstanden, som er ved Guds højre hånd, som også går i

forbøn for os. Hvem vil kunne skille os fra Kristi kærlighed? Trængsel eller angst eller forfølgelse eller sult eller nøgenhed eller fare eller sværd? som der står skrevet: »For din skyld dræbes vi dagen lang; vi er regnet for slagtefår.« Men under alt dette mere end sejrer vi ved ham, som elskede os. Thi jeg er vis på, at hverken død eller liv eller engle eller åndemagter eller noget nuværende eller noget tilkommende eller kræfter eller det høje eller det dybe eller nogen anden skabning vil kunne skille os fra Guds kærlighed i Kristus Jesus, vor Herre.

Udgangslæsning. Se side 212.

Pinsedag

Første tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Lov og tak og evig ære
lyder til dig, treenige Gud,
Fader, Søn og Helligånd,
fra os, forsamlede her
i din kirke på dette sted,
blandt tusinde kirker én
i din hellige almindelige kirke,
dit legeme, din bolig på jorden,
din kirke, som skal genlyde
af dit levendegørende ord,
forkyndt med glødende tunger
på alle modersmål under himlen;
din kirke, som skal forsamle
hele Guds adspredte folk,
medens verden fornyes ved Ånden
og genskabes i dit billede,
genskabes til gode gerninger

og til en glædelig fest
 i de evige boliger hos dig,
 Fader, Søn og Helligånd,
 én sand Gud
 fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i første Mosebog:

1. Mos. 11,1-9.

--- i i j , j , o,
 Hele menneskeheden havde et tungemål og samme sprog. Da de nu drog østerpå, traf de på en dal i Sinear, og der slog de sig ned. Da sagde de til hverandre: »Kom, lad os stryge teglsten og brænde dem godt!« De brugte nemlig tegl som sten og jordbeg som kalk. Derpå sagde de: »Kom, lad os bygge os en by og et tårn, hvis top når til himmelen, og skabe os et navn, for at vi ikke skal spredes ud over hele jorden!« Men Herren steg ned for at se byen og tårnet, som menneskebørnene byggede, og han sagde: »Se, de er ét folk og har alle ét tungemål; og når de nu først er begyndt således, er intet, som de sætter sig for, umuligt for dem; lad os derfor stige ned og forvirre deres tungemål der, så de ikke forstår hverandres tungemål!« Da spredte Herren dem fra det sted ud over hele jorden, og de opgav at bygge byen. Derfor kaldte man den Babel, thi der forvirrede Herren al jordens tungemål, og derfra spredte Herren dem ud over hele jorden.

eller:

1. Mos. 2,4b-7. Således står der skrevet i første Mosebog:

Det er himmelens og jordens skabelseshistorie. Da Gud Herren gjorde jord og himmel - dengang fandtes endnu ingen af markens buske på jorden, og endnu var ingen af markens urter spiret frem, thi Gud Herren havde

ikke ladet det regne på jorden, og der var ingen mennesker til at dyrke agerjorden, men en tåge vældede op af jorden og vandede hele agerjordens flade - da dannede Gud Herren mennesket af agerjordens muld og blæste livsånde i hans næsebor så at mennesket blev et levende væsen.

(Evt. kan 1. Mos. 11,1-9 eller 1. Mos. 2,4b-7 bruges hvert år. Evt. kan der læses 3 tekster i formessen: 1. Mos. 11,1-9 eller 2,4b-7, Apg. 2,1-11 og prædikeev.)

Prædiketekst.
Johs. 14,22-31.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Johannes:

Judas (ikke: Iskariot) siger til ham: »Herre! hvoraf kommer det, at du vil åbenbare dig for os og ikke for verden?« Jesus svarede og sagde til ham: »Om nogen elsker mig, vil han holde fast ved mit ord; og min Fader skal elske ham, og vi skal komme til ham og tage bolig hos ham. Den, som ikke elsker mig, holder ikke fast ved mine ord; og det ord, I hører, er ikke mit, men Faderens, som har sendt mig. Dette har jeg talt til jer, mens jeg endnu var hos jer. Men Talsmanden, Helligånden, som Faderen vil sende i mit navn, han skal lære jer alle ting og minde jer om alt, hvad jeg har sagt jer. Fred efterlader jeg jer, min fred giver jeg jer; jeg giver jer ikke, som verden giver. Jeres hjerte forfærdes ikke og være ikke modløst! I hørte, at jeg sagde til jer: 'Jeg går bort, og jeg kommer til jer igen.' Hvis I elskede mig, ville I glæde jer over, at jeg går til Faderen; thi Faderen er større end jeg. Og nu har jeg sagt jer det, før det sker, for at I skal tro, når det er sket. Jeg skal ikke længere tale meget med jer; thi verdens fyrste kommer, og i mig er der intet, som hører ham til; men for at verden skal kende, at jeg elsker Faderen og gør således, som Faderen har befale mig: så stå nu op, lad os gå herfra!«

Udgangslæsning. Således skriver apostelen Paulus til efeserne:

Og han kom og forkyndte fred for jer, som var langt borte, og fred for dem, som var nær. Thi ved ham har vi, begge parter i én Ånd, adgang til Faderen. Så er I da ikke længere fremmede og udlændinge, men I er de helliges medborgere og Guds husfæller, opbyggede på apostlenes og profeternes grundvold med Jesus Kristus selv som hovedhjørnesten. I ham sammenføjes hele bygningen og vokser til et helligt tempel i Herren; i ham bliver også I sammen med os opbygget til en Guds bolig i Ånden.

Anden tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

(Som til første tekstrække)

Indgangslæsning. Således står der skrevet hos profeten Zakarias :

Så siger Hærskarers Herre: Endnu skal det ske, at folkeslag og mange byers indbyggere skal komme, og den ene bys indbyggere skal gå til den andens og sige: »Lad os vandre hen og bede Herren om nåde og søge Hærskarers Herre; også jeg vil med.« Og mange folkeslag og talrige folk skal komme og søge Hærskarers Herre i Jerusalem for at bede Herren om nåde. Så siger Hærskarers Herre: I hine dage skal ti mænd af alle folks tungemål gribe fat i en jødes kappeflig og sige: »Vi vil gå med eder; thi vi har hørt, at Gud er med eder.«

Prædiketekst.
Johs. 14,15-21.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Johannes:

Hvis I elsker mig, så hold mine befalinger! Og jeg vil bede Faderen, og han skal give jer en anden talsmand til

at være hos jer til evig tid, sandhedens Ånd, som verden ikke kan tage imod, fordi den ikke ser den og ikke kender den; men I kender den, thi den bliver hos jer og skal være i jer. Jeg vil ikke efterlade jer faderløse; jeg kommer til jer. Endnu en liden stund, så ser verden mig ikke mere, men I ser mig; thi jeg lever, og I skal leve. På den dag skal I erkende, at jeg er i min Fader, og I er i mig og jeg i jer. Den, som har mine befalinger og holder dem, han er den, som elsker mig; og den, som elsker mig, skal elskes af min Fader; og jeg skal elske ham og åbenbare mig for ham.

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten står skrevet i Apostlenes Geringer:

Da pinsedagen var kommet, var de alle samlede med hverandre. Da lød der med ét fra Himmelen en susen som af et vældigt åndepust, og den fyldte hele huset, hvor de sad. Og der viste sig for dem tunger som af ild, og de fordelte sig og satte sig på hver enkelt af dem. Og de blev alle fyldt med Helligånd, og de begyndte at tale i andre tungemål, efter hvad Ånden indgav dem at forkynde. Men i Jerusalem boede der gudfrygtige jødiske mænd fra alle folkeslag under himmelen. Da nu den lyd kom, strømmede mængden sammen og blev forvirret, fordi de hver især hørte dem tale på deres eget sprog. Og de var ude af sig selv af forundring og sagde: »Se, er de, der taler, ikke alle sammen galilæere? Hvor kan vi så høre dem tale, hver på vort eget modersmål, vi partere og medere og elamitter, og vi, som hører hjemme i Mesopotamien, Judæa og Kappadokien, Pontus og provinsen Asien, i Frygien og Pamfylie, Ægypten og Libyens egne ved Kyrene, og vi tilflyttede romere, jøder og proselytter, kretere og arabere, vi hører dem tale om Guds store gerninger på vore egne tungemål?«

eller:

Ap. G. 2,22-41. Prædiketeksten står skrevet i Apostelens Gerninger:

[Apostelen Peter sagde:] »Israelitiske mænd! hør disse ord: Jesus fra Nazaret, en mand, som over for jer er udpeget af Gud ved kraftige gerninger og undere og tegn, som Gud gjorde ved ham midt iblandt jer, sådan som I jo selv ved, han blev efter Guds egen fastsatte plan og forudviden givet i jeres vold, og ved hedningers hjælp naglede I ham til korset og tog hans liv. Men Gud gjorde ende på dødens veer og lod ham opstå, fordi det ikke var muligt, at han kunne fastholdes af døden. Thi David siger med tanken på ham: 'Jeg havde altid Herren for øje; thi han er ved min højre, at jeg ikke skal rokkes. Derfor glædedes mit hjerte, og min tunge jublede, ja, også mit kød skal bo med håb; thi du vil ikke lade min sjæl blive tilbage i Dødsriget, ikke heller lade din Hellige se forrådnelse. Du har lært mig livets veje; du vil fylde mig med glæde for dit åsyn.' Mine brødre! lad mig få lov at tale frit til jer om patriarken David; han er jo både død og begravet, og hans grav findes hos os den dag i dag. Da han nu var en profet og vidste, at Gud med ed havde lovet ham, at af hans efterkommere skulle en sidde på hans trone, forudså han, at Kristus skulle opstå, og talte derom og sagde, at hverken skulle han lades tilbage i Dødsriget, ej heller skulle hans kød se forrådnelse. Denne, Jesus, har Gud ladet opstå; derom er vi alle vidner. Efter at han nu ved Guds højre hånd er ophøjet og af Faderen har fået Helligånden, som var forjættet os, har han udgydt den, således som I både ser og hører. Thi David er ikke faret op til Himlene; men han siger selv: 'Herren sagde til min herre: Sæt dig ved min højre hånd, til jeg får lagt dine fjender som skammel for dine fødder.' Så skal da hele Israels hus vide for vist, at den Jesus, som I korsfæstede, ham har

Gud gjort både til Herre og Kristus.« Da de hørte dette, stak det dem i hjertet, og de sagde til Peter og de øvrige apostle: »Brødre! hvad skal vi gøre?« Peter sagde til dem: »Omvend jer og lad jer døbe hver især i Jesu Kristi navn til jeres synders forladelse, så skal I få Helligånden som gave. Thi jer gælder forjættelsen, jer og jeres børn og alle dem, som er langt borte, så mange som Herren vor Gud vil kalde.« Også med mange andre ord vidnede han for dem og formanede dem, idet han sagde: »Lad jer frelse fra denne vanartede slægt!« De, som nu tog imod hans ord, blev døbt; og på den dag blev der føjet omtrent tre tusinde sjæle til.

Udgangslæsning. Se side 218.

Anden pinsedag

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Gud Helligånd,
du, som blev tændt i os ved den hellige dåb,
bliv hos os,
lad os ikke være alene.
Uden dig er vi mørke og døde,
i dig er vi lys med Kristus.
Udbred retfærdighed, fred og glæde
i os og omkring os,
Guds rige midt i verden,
lad Kristus forkyndes ved os,
så verden lever op ved ham,
indtil han kommer igen
og samler sit folk,

det er os,
 under den nye himmel på den nye jord
 i Guds klare sommer,
 hvor han med Faderen lever og regerer
 i enhed med dig,
 én sand Gud
 fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i Salmernes Bog:
 Sl. 104,24-30.

„
 . . .
 Hvor mange er dine gerninger, Herre, du gjorde dem alle med visdom; jorden er fuld af, hvad du har skabt! Der er havet, stort og vidt, der vrirler det uden tal af dyr, både små og store; skibene farer der, Livjatan, som du danned til leg deri. De bier alle på dig, at du skal give dem føde i tide; du giver dem den, og de sanker, du åbner din hånd, og de mættes med godt. Du skjuler dit åsyn, og de forfærdes; du tager deres ånd, og de dør og vender tilbage til støvet; du sender din Ånd, og de skabes, jordens åsyn fornyer du.

Prædiketekst. Dette hellige evangelium skriver evangelisten
 Johs. 3,16-21. Johannes:

Thi således elskede Gud verden, at han gav sin Søn den enbårne, for at enhver, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv. Thi Gud sendte ikke sin Søn til verden for at dømme verden, men for at verden skal frelses ved ham. Den, som tror på ham, dømmes ikke; den, som ikke tror, er allerede dømt, fordi han ikke har troet på Guds enbårne Søns navn. Og dette er dommen, at lyset er kommet til verden, og menneskene elskede mørket mere end lyset; thi deres gerninger var onde. Thi enhver, som øver ondt, hader lyset og kommer ikke til lyset, for at hans gerninger ikke skal afsløres. Men den, som gør sandheden, kommer til lyset,

for at det må blive åbenbart, at hans gerninger er gjort i Gud.

Udgangslæsning. 1. Johs. 3,18-24. Således skriver apostelen Johannes i sit første brev:

Børnlille, lad os ikke elske med ord, ej heller med tunge, men i gerning og sandhed. Derpå skal vi kende, at vi er af sandheden; og da kan vi for hans åsyn stille vore hjerter tilfreds, hvad end vort hjerte måtte fordømme os for; thi Gud er større end vort hjerte og kender alt. I elskede, hvis vort hjerte ikke fordømmer os, har vi frimodighed over for Gud, og hvad vi end beder om, får vi af ham, fordi vi holder hans bud og gør det, der er ham velbehageligt. Og dette er hans bud, at vi skal tro på hans Søns Jesu Kristi navn og elske hverandre, som han har befalet os. Og den, der holder hans bud, bliver i Gud, og Gud i ham; og deraf kender vi, at han bliver i os: af den Ånd, han har givet os.

Anden tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Gud Helligånd,
du er vor talsmand,
du vidner om Faderen gennem os,
for du er stærk i de svage.
Dødelige er vi mennesker,
vort liv brænder stærkest
i samme nu det er undfanget,
og lavere, alt som vi lever,
indtil det slukkes af ælde.
Men du er en modsat Gud,
du tænder dit lys i os
ved dåben, før vi kan skønne det,

og medens vi standser i væksten,
brænder dit lys stadig højere for os,
og oplyser mørket omkring os
og flammer op i en evig glæde
med opstandelsens ord over os
og tre skovle jord på vor kiste.
Bliv hos os, Guds Helligånd,
vort vidne om Kristus,
Guds morgenrøde fra det Høje,
han som med Faderen lever og regerer
i enhed med dig,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet hos profeten Ezekiel:

Herrens ord kom til mig således: Du menneskesøn, tag dig et stykke træ og skriv derpå: Juda og hans medbrødre blandt israelitterne! Tag så et andet stykke træ og skriv derpå: Josef - Efraims træ - og hans medbrødre, alt Israels hus! Føj dem så sammen til ét stykke, så de bliver ét i dit hånd. Og når så dine landsmænd siger til dig: »Vil du ikke sige os, hvad du mener dermed?« sig så til dem: Så siger den Herre Herren: Se, jeg tager Josefs træ, som var i Efraims hånd, og Israels stammer, hans medbrødre, og føjer dem til Judas træ og gør dem til ét stykke, og de skal blive ét i Judas hånd. Og træstykkerne, du skrev på, skal være i din hånd, så de kan se dem. Tal så til dem: Så siger den Herre Herren: Se, jeg henter israelitterne fra folkene, til hvilke de vandrede hen, og samler dem alle vegne fra og bringer dem til deres land. Jeg gør dem til ét folk i landet på Israels bjerge; og de skal alle have en og samme konge og ikke mere være to folk eller delt i to riger. De skal ikke mere gøre sig urene ved deres afgudsbilleder og væmmelige

guder eller alle deres overtrædelser, og jeg vil frelse dem fra alt deres straf, hvormed de forsynede sig, og rense dem, og de skal være mit folk, og jeg vil være deres Gud. Min tjener David skal være konge over dem, og alle skal de have en og samme hyrde. De skal følge mine love og holde mine vedtægter og gøre efter dem.

Prædiketekst.
Johs. 15,26-16,4.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Johannes:

Når Talsmanden kommer, som jeg skal sende jer fra Faderen, sandhedens Ånd, som udgår fra Faderen, så skal han vidne om mig; men også I skal være vidner; thi I har været med mig fra begyndelsen. Dette har jeg talt til jer, for at I ikke skal forarges. De skal udelukke jer fra synagogerne, ja, den tid skal komme, da enhver, som slår jer ihjel, skal mene, at han derved dyrker Gud. Og det skal de gøre, fordi de hverken kender Faderen eller mig. Men dette har jeg talt til jer, for at I, når den tid kommer, skal mindes, at jeg har sagt jer det; men det sagde jeg jer ikke fra begyndelsen, fordi jeg var hos jer.

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten står skrevet i Apostlenes Gerninger:

Og de holdt fast ved apostlenes lære og ved fællesskabet, ved brødsbrydelsen og bønnerne. Og der kom frygt over enhver sjæl, og der skete mange undere og tegn ved apostlene. Og alle de, som kom til troen, holdt sig sammen og havde alle ting fælles; de solgte tit ejendom og gods og delte det ud iblandt alle, efter hvad enhver trængte til. Enigt og vedholdende kom de daglig i helligdommen; og hjemme i husene brød de brødet og

holdt måltid med fryd og i hjertets oprigtighed. De lovpriste Gud og havde yndest hos hele folket. Og Herren føjede daglig nogle til, som lod sig frelse.

Udgangslæsning. Se side 223.

Trinitatis søndag (Hellig trefoldigheds fest)

Første tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Treenige, hellige Gud,
du, hvis Ånd skabte lys i det øde rum
og satte solen i vej mellem vældige stjerner,
du, som hævede jorden ud af de mørke vande
og kalder barnet frem af dets moders skød,
du, som steg ned fra det Høje, søn af Maria,
og var iblandt os, hvor dagene veksler med nat,
og livet ender med døden,
dig takker vi og priser dig,
fordi vi skal høre om dine bedrifter
i mange dage som denne,
indtil du fører os, nyskabte,
igennem dåb og død til opstandelsen hos dig,
trofaste Gud,
Fader, Søn og Helligånd,
én sand treenig Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i fjerde Mosebog:
4. Mos. 21,4-9.

Så brød de op fra bjerget Hor i retning af Det røde Hav

for at komme uden om Edoms land. Undervejs blev folket utålmodigt og talte mod Gud og Moses og sagde: »Hvorfor førte I os ud af Ægypten, når vi skal dø i ørkenen? Her er jo hverken brød eller vand, og vi er lede ved denne usle føde.« Da sendte Herren giftslanger blandt folket, og de bed folket, så en mængde af Israel døde. Så kom folket til Moses og sagde: »Vi har syndet ved at tage imod Herren og dig; gå i forbøn hos Herren, at han tager slangerne fra os!« Og Moses gik i forbøn for folket. Da sagde Herren til Moses: »Lav dig en slange og sæt den på en stang, så skal enhver slangebidt, der ser hen på den, leve!« Da lavede Moses en kobberslange og satte den på en stang; og enhver, der så hen på kobberslangen, når en slange havde bidt ham, beholdt livet.

eller:

SL 113.

Således står der skrevet i Salmernes Bog:

Halleluja! Pris, I Herrens tjenere, pris Herrens navn! Herrens navn være lovet fra nu og til evig tid; fra sol i opgang til sol i bjerge være Herrens navn lovpriset! Over alle folk er Herren ophøjet, hans herlighed højt over himlene. Hvo er som Herren vor Gud, som rejste sin trone i det høje og skuer ned i det dybe - i himlene og på jorden -, som rejser den ringe af støvet, løfter den fattige op af skarnet og sætter ham mellem fyrster, imellem sit folks fyrster, han, som lader barnløs hustru sidde som lykkelig barnemoder!

Prædiketekst.
Johs. 2,23-3,15.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Johannes:

Mens [Jesus] nu i påsken tilbragte højtiden i Jerusalem, kom mange til tro på hans navn, da de så de tegn, som han gjorde. Men selv betroede Jesus sig ikke til dem,

fordi han kendte alle, og fordi han ikke havde nødig, at nogen skulle vidne om mennesket; thi han vidste selv, hvad der boede i mennesket. Der var blandt farisæerne en mand, som hed Nikodemus, en af jødernes rådsherren. Han kom til Jesus om natten og sagde til ham: »Rabbi! vi ved, at du er en lærer, som er kommen fra Gud; thi ingen kan gøre de tegn, som du gør, uden Gud er med ham.« Jesus svarede og sagde til ham: »Sandelig, sandelig siger jeg dig: ingen kan se Guds rige, hvis han ikke bliver født på ny.« Nikodemus siger til ham: »Hvorledes kan et menneske fødes, når det er gammelt? Det kan da ikke for anden gang komme ind i sin moders liv og fødes?« Jesus svarede: »Sandelig, sandelig siger jeg dig: ingen kan komme ind i Guds rige, hvis han ikke bliver født af vand og Ånd. Hvad der er født af kødet, er kød; og hvad der er født af Ånden, er Ånd. Du må ikke undre dig over, at jeg sagde til dig: I må fødes på ny. Vinden blæser, hvorhen den vil, og du hører dens susen, men du ved ikke, hvorfra den kommer, og hvor den farer hen; sådan er det med enhver, som er født af Ånden.« Nikodemus svarede og sagde til ham: »Hvordan kan dette ske?« Jesus svarede og sagde til ham: »Er du lærer i Israel og forstår ikke dette? Sandelig, sandelig siger jeg dig: vi taler om det, vi ved, og vidner om det, vi har set; og I tager ikke imod vort vidnesbyrd. Hvis I ikke tror, når jeg taler til jer om de jordiske ting, hvordan skulle I da kunne tro, når jeg taler til jer om de himmelske? Ingen er steget op til Himmelen, undtagen han, som steg ned fra Himmelen, Menneskesønnen, som er i Himmelen. Og ligesom Moses ophøjede slangen i ørkenen, sådan må Menneskesønnen ophøjes, for at enhver, som tror, skal have evigt liv i ham.«

Udgangslæsning. Således skriver apostelen Paulus til romerne:

Thi Gud har indesluttet alle under ulydighed, for at han kunne forbarme sig over alle. O, dyb af rigdom og visdom og indsigt hos Gud! hvor uransagelige er ikke hans domme, og hvor usporlige hans veje: »Thi hvem kender Herrens tanker, eller hvem blev hans rådgiver? eller hvem gav ham noget først, så der skulle gives ham gengæld derfor?« Thi af ham og ved ham og til ham er alt; ham tilhører æren i evighed! Amen.

Anden tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Vor kære Gud,
du alle menneskers skaber og Fader,
vor Herre Jesus Kristus,
du alle menneskers broder og frelser,
du gode Helligånd, vort liv og vort lys,
vi takker dig,
fordi du har åbnet Himlen for os
og gjort jorden til dit hjem.
Vi takker dig,
fordi du udsender dine disciple
over hele verden,
gennem alle tider,
med dit glædelige budskab.
Vi takker dig,
fordi det også er nået til os.
Nu beder vi dig, du, som er trofast:
bevar os i tro,
så vi giver videre til vore børn,
hvad vi har modtaget fra dig,

Fader, Søn og Helligånd,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet hos profeten Esajas :

Hør mig, I fjerne strande, lyt til, I folk i det fjerne!
Herren har fra moders liv kaldt mig, fra moders skød
nævnet mit navn; til et skarpt sværd gjorde han min
mund og skjulte mig i skyggen af sin hånd, til en sleben
pil har han gjort mig og gemt mig i sit kogger, sagt til
mig: »Du er min tjener, Israel, ved hvem jeg vinder
ære.« Jeg sagde: »Min møje er spildt, på tomhed og
vind sled jeg mig op - dog er min ret hos Herren, min
løn er hos min Gud.« Og nu siger Herren, som dannede
mig fra moders liv til sin tjener for at hjemføre Jakob til
ham og samle Israel til ham - og i Herrens øjne er jeg
æret, min Gud er blevet min styrke - han siger: »For
lidt for dig som min tjener at rejse Jakobs stammer og
hjemføre Israels frelste! Jeg gør dig til hedningers lys,
at min frelse må nå til jordens ende.«

Prædiketekst.
Matt. 28,16-20.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

De elleve disciple drog derefter til Galilæa, til det bjerg,
hvor Jesus havde sat dem stævne. Og da de så ham,
tilbad de ham. Men der var nogle, som tvivlede. Da
trådte Jesus frem, talte til dem og sagde: »Mig er givet
al magt i Himmelen og på jorden. Gå derfor hen og gør
alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem i
Faderens og Sønnens og Helligåndens navn, og idet I
lærer dem at holde alt det, som jeg har befalet jer. Og
se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende.«

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus til eferne:

Lovet være Gud, vor Herres Jesu Kristi Fader, som i Kristus har velsignet os med al den himmelske verdens åndelige velsignelse. Thi før verdens grundvold blev lagt, har han udvalgt os i ham til at være hellige og uden dadel for hans åsyn, og han har i sin kærlighed forudbestemt os til barnekår hos sig ved Jesus Kristus, ifølge sin egen viljesbeslutning, til lov og pris for sin nådes herlighed, som han skænkede os i den elskede. I ham har vi forløsning ved hans blod, syndernes forladelse, så rig som Guds nåde er. Den gav han os i overstrømmende fylde tillige med al visdom og forstand, da han kundgjorde os sin viljes hemmelighed ifølge den beslutning, som han havde fattet hos sig selv, om den frelsesplan: i tidernes fylde at sammenfatte alt, både det himmelske og det jordiske, i Kristus. I ham har vi også fået vor arvelod, vi, som forud var bestemte dertil efter hans forsæt, der virker alt i overensstemmelse med sin egen viljes beslutning, for at vi skulle være hans herlighed til lov og pris, vi, som allerede tidligere havde håbet på Kristus. I ham blev også I, da I hørte sandhedens ord, evangeliet om jeres frelse - ja, i ham blev også I, da I kom til troen, beseglet med Helligånden, som var forjættet os, og som er pant på vor arv, så hans ejendomsfolk kan blive forløst, hans herlighed til lov og pris.

Udgangslæsning. Se side 229.

Første søndag efter trinitatis

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Kærlige, retfærdige Gud,
de hjælpeløses hjælper,
de fortabtes frelser,
de lykkeliges dommer,
dig beder vi:
giv os din Helligånd.
Hold vort håb i live,
så vi ikke fortvivler i ulykkens dage,
hold vor tro i live,
så vi uden bekymring lever, så godt vi forstår det,
hold vor kærlighed i live,
så vi ikke går fortabt, når lykken er med os,
men arbejder på at udbrede retfærdighed for alle,
således som du har vist os,
mens vi forventer dit komme med den nye jord,
hvor du gør os evigt salige
ved din Søn, Jesus Kristus,
som med dig lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet hos profeten Esajas :

[Herren talte ved profeten således:] Er det faste efter mit sind, en dag, da et menneske spæger sig? At hænge med sit hoved som siv, at ligge i sæk og aske, kalder du det for faste, en dag, der behager Herren? Nej, faste efter mit sind er at løse gudløsheds lænker, at løsne ågets bånd, at slippe de kuede fri og sønderbryde hvert åg, at bryde dit brød til de sultne, bringe hjemløse

stakler i hus, at du klæder den nøgne, du ser, ej nægter at hjælpe dine landsmænd. Som morgenrøden bryder dit lys da frem, da læges hastigt dit sår, foran dig vanrer din retfærd, Herrens herlighed slutter toget. Da svarer Herren, når du kalder; på dit råb er hans svar: »Her er jeg!« Fjerner du åget fra din midte, holder op at tale ondt og pege fingre, rækker du den sultne dit brød, og mætter en vansmægtende sjæl, skal dit lys stråle frem i mørke, dit mulm skal blive som middag; Herren skal altid lede dig, mætte din sjæl, hvor der er goldt, og give dig nye kræfter; du bliver som en vandrig have, som rindende væld, hvor vandet aldrig svigter. Da bygges på ældgamle tomter, du rejser længst faldne mure; da kaldes du »murbrudsbøder«, »genskaber af farbare veje«.

Prædiketekst.
Luk. 16,19-31.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Lukas:

Der var en rig mand, som klædte sig i purpur og fint linned og levede hver dag i lyst og pragt. Men en fattig mand, der hed Lazarus, lå ved hans port, fuld af sår. Og han ønskede blot at spise sig mæt i det, der faldt af fra den riges bord; ja, endog hundene kom og slikkede hans sår. Så skete det, at den fattige døde og blev båret af englens hen i Abrahams skød. Også den rige døde og blev begravet. Da han slog sine øjne op i Dødsriget, hvor han var i pine, ser han Abraham langt borte og Lazarus i hans skød. Da råbte han: 'Fader Abraham! forbarm dig over mig, og send Lazarus, så han kan dyppe spidsen af sin finger i vand og lække min tunge; for jeg pines her i denne lue.' Men Abraham sagde: 'Mit barn, husk på, at du har fået dit gode, mens du levede, og Lazarus ligeså det onde; nu trøstes han her, men du pines. Tilmed er der lagt en dyb afgrund mellem os og jer, så at de, som vil gå herfra over til jer, ikke kan det, og heller ikke kan de komme derfra over til os.' Da

sagde han: 'Så beder jeg dig, fader! at du vil sende ham til min faders hus - thi jeg har fem brødre - for at han kan vidne for dem, så ikke også de skal komme i dette pinested.' Men Abraham svarer: 'De har Moses og profeterne, dem kan de høre!' Han sagde: 'Nej, fader Abraham! men kom der en til dem fra de døde, så ville de omvende sig.' Da sagde han til ham: 'Hører de ikke Moses og profeterne, så vil de heller ikke lade sig overbevise, selv om en opstod fra de døde.'

Udgangslæsning.
1.Johs. 4,16b-
21.

Således skriver apostelen Johannes i sit første brev:

Gud er kærlighed, og den, som bliver i kærligheden, bliver i Gud, og Gud bliver i ham. Dermed er kærligheden blevet fuldkommet hos os, at vi har frimodighed på dommens dag, thi som Han er, således er også vi i denne verden. Frygt er ikke i kærligheden, men den fuldkomne kærlighed driver frygten ud; thi frygt har med straf at gøre, og den, der frygter, er ikke blevet fuldkommet i kærligheden. Vi elsker, fordi han elskede os først. Hvis nogen siger: »Jeg elsker Gud« og hader sin broder, så er han en løgner; thi den, der ikke elsker sin broder, som han har set, han kan ikke elske Gud, som han ikke har set. Og dette bud har vi fra ham, at den, som elsker Gud, skal også elske sin broder.

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor skaber og Fader,
vi takker dig,
fordi du har givet os denne dejlige jord
med alt, hvad der lever på den,
fra land til land så forskellig.
Nu beder vi dig:

giv os forstand, som du giver os gaver.
Frels os fra at skrabe til os,
hvad vi har fået uden at bede om det.
Frels os fra at gemme hen i kroge,
som om vi var tyve og røvere.
Gratis fik vi alt, hvad vi har og er,
lad os gavmildt dele ud af dine gaver
som børn af dit hus, du evigt gavmilde Gud,
indtil du giver os evigt liv,
ufortjent ved din elskede Søn,
han, som delte sit liv med os
og nu med dig lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i Prædikerens Bog:
Præd. 5,9-19.

Den, der elsker sølv, mættes aldrig af sølv, og den, der elsker rigdom, mættes aldrig af vinding. Også det er tomhed. Jo mere gods, des flere til at fortære det, og hvad gavn har ejeren da deraf, ud over at hans øjne ser det? Sød er arbejderens søvn, hvad enten han har lidt eller meget at spise; men den riges overflod giver ham ikke lov til at sove. Der er et slemt onde, som jeg så under solen: rigdom gemt hen af sin ejermænd til hans ulykke; går rigdommen tabt ved et uheld, og han har avlet en søn, så bliver der intet til ham. Som han udgik af sin moders liv, skal han atter gå bort, lige så nøgen som han kom, og ved sin flid vinder han intet, han kan tage med sig. Også det er et slemt onde: ganske som han kom, går han bort, og hvad vinding har han så af, at han gør sig flid hen i vejret? Og dertil kommer et helt liv i mørke, sorg og stor kvide, sygdom og kummer. Se, hvad der efter mit skøn er godt og smukt, det er at spise og drikke og nyde det gode under al den flid, man gør sig under solen, alle de levedage Gud giver en; thi det er den del, man har; og hver gang Gud giver et

menneske rigdom og gods og sætter ham i stand til at nyde det og tage sin del og glæde sig under sin flid, da er det en Guds gave; thi da tænker han ikke stort på sine levedage, idet Gud lader ham være optaget af sit hjertes glæde.

Prædiketekst.
Luk. 12,13-21.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Lukas:

Og en mand i folkeskaren sagde til [Jesus]. »Mester! sig til min broder, at han skal skifte arven med mig.« Men han svarede ham: »Menneske! hvem har sat mig til at dømme eller skifte mellem jer?« Og han sagde til dem: »Se til, at I vogter jer for alskens havesyge; thi selv om et menneske har overflod, afhænger hans liv ikke af det, han ejer.« Og han fortalte dem en lignelse: »Der var en rig mand; hans mark havde båret godt. Han tænkte ved sig selv: 'Hvad skal jeg gøre? jeg har jo ikke plads til min høst/ Og så sagde han: 'Sådan vil jeg gøre: jeg vil rive mine lader ned og bygge dem større, og dér vil jeg samle alt mit korn og mit gods; og jeg vil sige til min sjæl: Sjæl! du har meget gods liggende, nok for mange år; slå dig til ro, spis, drik og vær glad!' Men Gud sagde til ham: 'Du dåre! i denne nat kræves din sjæl af dig; hvem skal så have det, du har samlet dig?' — Således går det den, som samler sig skatte, men ikke er rig hos Gud.«

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.
Rom. 12,16b-21.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus til romerne:

... , , , . i ij • : i
Tragt ikke efter de høje ting, men hold jer til de ringe; vær ikke kloge i egne tanker! Gengæld ikke nogen ondt med ondt; stræb efter det, der er godt i alle menneskers øjne, om det er muligt. Hold fred med alle mennesker,

så vidt det står til jer! Tag ikke jer selv til rette, I elske-
de, men giv plads for Guds vrede, thi der står skrevet:
»Mig tilkommer det at straffe, jeg vil gengælde, siger
Herren.« Men »dersom din fjende sulter, så giv ham at
spise; dersom han tørster, så giv ham at drikke; thi når
du gør det, sanker du gloende kul på hans hoved.« Lad
dig ikke overvinde af det onde, men overvind det onde
med det gode!

Udgangslæsning Se side 234.

Anden søndag efter trinitatis

Første tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Mægtige Gud, Herre over jord og himmel,
vi takker dig,
fordi du har givet os livet
med hverdagen fuld af pligter og glæder,
og nu oven i købet indbyder os
til din store fest.
Men vi må bekende for dig,
at vi ikke ser,
hvordan vi skal få tid til begge dele.
Herre, når det er dit alvor,
at du ikke tager imod et afbud,
må vi bønfalde din Helligånd:
klar vor forstand,
så vi ikke lader os forvirre
hverken af vor rigdom eller vore bekymringer,
hjælp os at beskikke vort hus nu,

så vi kan bryde op,
straks vi får bud,
og komme til dig med glæde,
mange gange i denne verden
og altid i den kommende
hos dig, som med Søn og Helligånd
lever og regerer,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet hos profeten Esajas :

Hærskarers Herre gør på dette bjerg et gæstebud for alle folkeslag med fede retter og stærk vin, med fede, marvfulde retter og stærk og klaret vin. Og han borttager på dette bjerg sløret, som tilslører alle folkeslag, og dækket, der dækker alle folk. Han opsluger døden for stedse. Og den Herre Herren aftørre tåren af hver en kind og gør ende på sit folks skam på hele jorden, så sandt Herren har talet. På hin dag skal man sige: Se, her er vor Gud, som vi biede på, og som frelste os; her er Herren, som vi biede på. Lad os juble og glæde os over hans frelse.

Prædiketekst.
Luk. 14,16b-24.

Der var en mand, som ville gøre et stort festmåltid og indbød mange. Og ved den tid, da festen skulle holdes, sendte han sin tjener ud for at sige til de indbudte: 'Kom! for nu er det rede.' Men de begyndte alle som én at undskylde sig. Den første sagde til ham: 'Jeg har købt en mark og er nødt til at gå ud og se på den; jeg beder dig have mig undskyldt!' Og en anden sagde: 'Jeg har købt fem par okser, og nu skal jeg ud og prøve dem; jeg beder dig have mig undskyldt.' Og en sagde: 'Jeg har taget mig en hustru til ægte, og derfor kan jeg ikke komme.' Og tjeneren kom tilbage og fortalte sin herre det; da blev husbonden vred og sagde til sin tje-

ner: 'Gå straks ud på byens gader og stræder og før fattige og vanføre og blinde og lamme herind!' Og tjeneren meldte: 'Herre! det er sket, som du befalede, men der er plads endnu.' Da sagde herren til ham: 'Gå ud på vejene og ved gærderne og nød dem til at gå ind, så mit hus kan blive fuldt. Thi jeg siger jer, at ingen af de mænd, som var indbudt, skal smage mit måltid.'

Udgangslæsning.
1.Johs. 3,13-18.

Således skriver apostelen Johannes i sit første brev:

I skal ikke undre jer, mine brødre, om verden hader jer. Vi ved, at vi er gået over fra døden til livet, thi vi elsker brødrene. Den, der ikke elsker, bliver i døden. Enhver, der hader sin broder, er en morder; og I ved, at ingen morder har evigt liv blivende i sig. Derved har vi lært kærligheden at kende, at Han satte sit liv til for os; så er også vi skyldige at sætte livet til for brødrene. Men den, der har jordisk gods og ser sin broder lide nød og lukker sit hjerte for ham, hvorledes kan Guds kærlighed blive i ham? Børnlille, lad os ikke elske med ord, ej heller med tunge, men i gerning og sandhed.

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor Herre og mester,
vi ved ikke,
hvad vi skal gøre for at være dine disciple.
Hver gang vi måler os med dine krav,
skrumper vort mod.
Vi er salt uden kraft,
lige til at kaste ud.
Men du, Herre, er manden,
der fuldfører, hvad du begynder,
du er kongen, der besejrer den dobbelt stærke.

Du gav os den Helligånd ved vor dåb,
 du bespiser os, når vi søger dit bord.
 Kan du fuldføre, Herre, så fuldfør i os,
 hvad du selv har begyndt,
 du, som med Faderen lever og regerer
 i Helligåndens enhed,
 én sand Gud
 fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.
 Jer. 15,10+

Således står der skrevet hos profeten Jeremias :

· · · · ·
 Ve mig, min moder, at du rødtte mig, en tvistens og
 kivens mand for alverden! Jeg gav eller modtog ej lån,
 og de bander mig alle. Du kender det, Herre, kom mig
 i hu, tag dig af mig; hævn mig på dem, som forfølger
 mig, vær ikke langmodig, så jeg rives bort! Vid, at for
 din skyld bærer jeg hån fra dem, der lader hånt om dit
 ord; ryd dem ud! Men mig blev dit ord til fryd og til
 hjertens glæde; thi dit navn er nævnet over mig, Herre,
 Hærskarers Gud. Ikke sad jeg og jubled i glades lag;
 grebet af din hånd sad jeg ene, thi du fyldte mig med
 harme. Hvorfor er min smerte evig, ulægeligt mit sår?
 Det vil ikke læges. Du blev mig som en skuffende bæk,
 som vand, der sviger. Derfor, så siger Herren: Omven-
 der du dig, vil jeg omvende dig, så du står for mit åsyn;
 giver du det ædle, ej det uædle, vækst, skal du være som
 min mund. De skal vende om til dig, du ikke til dem.
 Jeg gør dig for dette folk til en kobbermur, ingen kan
 storme; de skal kæmpe mod dig, men ikke få overhånd
 over dig, thi jeg er med dig for at frelse og redde dig,
 lyder det fra Herren. Jeg redder dig af ondes vold og
 frier dig af voldsmands hånd.

Prædiketekst.
 Luk. 14,25-35.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
 Lukas:

Medens store skarer fulgtes med [Jesus], vendte han sig

og sagde til dem: »Hvis nogen kommer til mig og ikke hader sin fader og moder og hustru og børn og brødre og søstre, ja endog sit eget liv, kan han ikke være min discipel. Den, som ikke bærer sit kors og går i mit spor, kan ikke være min discipel. Thi hvis nogen af jer vil bygge et tårn, sætter han sig så ikke først hen og regner ud, hvad det vil koste - om han har nok til at få det færdigt? For han har lagt grunden uden at kunne fuldføre det, så vil alle, som ser det, give sig til at spotte ham og sige: 'Den mand begyndte at bygge og kunne ikke fuldføre det.' Eller hvis en konge vil drage ud for at føre krig mod en anden konge, sætter han sig så ikke først hen og rådslår, om han er i stand til med ti tusinde at møde den, som kommer imod ham med tyve tusinde? Hvis ikke, sender han udsendinge hen og underhandler om fredsbetingelserne, mens den anden endnu er langt borte. Således kan da ingen af jer være min discipel, uden at han giver afkald på alt, hvad han har. Salt er en god ting; men når saltet selv mister sin kraft, hvordan skal det så få den igen? Det duer hverken til jord eller til gødning; man kaster det ud. Den, som har øren at høre med, han høre!«

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.
1. Kor. 7,29-31.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus i sit første brev til korinterne:

„Og det siger jeg jer, brødre: tiden er knap; derfor skal herefter de, der har hustru, være, som om de ingen havde, og de, der græder, som om de ikke græd, og de, der glæder sig, som om de ikke glædede sig, og de, der køber, som om de ikke ejede, og de, der benytter denne verden, som om de ikke udnyttede den; thi verden i sin nuværende skikkelse går mod sin undergang.

Udgangslæsning. Se side 239.

Tredje søndag efter trinitatis

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor Herre og skaber, du evigt rige Gud,
aldrig kan vi takke dig nok,
fordi du lod dig afbilde som en almindelig kone,
der ikke synes, hun har råd
til at undvære én eneste af sine drakmer.
Hjælp os nu,
så vi aldrig fortvivler i vantro
over vort ringe værd,
men altid husker på den pris,
du satte på os,
da du sendte din kære Søn
for at frelse os med sit liv.
Så får vi mod til at leve her,
indtil du samler os hos ham,
som med dig lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i femte Mosebog:

Thi du er et folk, der er helliget Herren din Gud; dig har Herren din Gud udvalgt til sit ejendomsfolk blandt alle folk på jorden. Det er ikke, fordi I er større end alle de andre folk, at Herren har fattet velbehag til eder og udvalgt eder, thi I er det mindste af alle folk; men fordi Herren elskede eder, og fordi han ville holde den ed, han tilsvor eders fædre, derfor var det, at Herren med stærk hånd førte eder ud og udløste dig af trællehuset, af ægypterkongen Faraos hånd; så skal du vide, at Herren din Gud er den sande Gud, den trofaste Gud, der i

tusinde slægtled holder fast ved sin pagt og sin mis-kundhed mod dem, der elsker ham og holder hans bud, men bringer gengældelse over den, der hader ham, så han udrydder ham, og ikke tøver over for den, der hader ham, men bringer gengældelse over ham. Derfor skal du omhyggeligt handle efter det bud, de anordninger og lovbud, jeg i dag giver dig!

Prædiketekst.
Luk. 15,1-10.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Lukas:

Alle toldere og syndere plejede at holde sig nær til [Jesus] for at høre ham. Og både farisæerne og de skriftkloge knurrede og sagde: »Den mand tager imod syndere og spiser sammen med dem.« Da fortalte han dem denne lignelse og sagde: »Hvis en af jer har hundrede får og mister ét af dem, forlader han så ikke de nioghalvfems i ørkenen og går ud efter det, han har mistet, indtil han finder det? Og når han har fundet det, lægger han det på sine skuldre med glæde. Og når han kommer hjem, kalder han sine venner og naboer sammen og siger til dem: 'Glæd jer med mig; thi jeg har fundet mit får, som jeg havde mistet.' Jeg siger jer: således bliver der mere glæde i Himmelen over én synder, som omvender sig, end over nioghalvfems retfærdige, som ikke trænger til omvendelse. Eller hvis en kvinde har ti drakmer og taber én drakme, tænder hun så ikke lys og fejer huset og leder ivrigt, lige til hun finder den? Og når hun har fundet den, kalder hun sine veninder og naboersker sammen og siger: 'Glæd jer med mig; thi jeg har fundet den drakme, som jeg havde tabt.' Sådan, siger jeg jer, bliver der glæde hos Guds engle over én synder, som omvender sig.«

Udgangslæsning.

Således skriver apostelen Peter i sit første brev:

Så ydmyg jer da under Guds vældige hånd, så han til sin

tid kan ophøje jer. Kast alle jeres bekymringer på ham, thi han har omsorg for jer. Vær ædru og våg; jeres modstander, Djævelen, går omkring som en brølende løve og søger, hvem han kan opsluge. Stå ham imod, faste i troen; I ved jo, at jeres brødre her i verden må igennem de samme lidelser. Men al nådes Gud, som kaldte jer til sin evige herlighed i Kristus Jesus, han vil, efter at I en kort tid har måttet lide, selv fuldt ud berede, styrke, bekræfte, grundfæste jer! Ham tilhører magten i evighedernes evigheder! Amen.

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Kære Fader, du som er i Himmelen,
vi kommer til dig,
fordi du har udnævnt os til dine børn
og arvinger til dit rige.
Men vi kan ikke svare til det.
Derfor beder vi din Helligånd:
kom til os og vis os din egen Søn.
Lad os se ham,
når han færdes mellem mennesker,
høre ham, når han taler,
hjælpe, når han siger til,
følge efter ham, hvor han står og går.
Så kan det aldrig fejle,
at vi går med ham,
når han lukker døren op
til sin og vor Faders hus
og går foran os ind til festen,
hos dig, kærlige Fader,
som med Søn og Helligånd lever og regerer,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet hos profeten Esajas :

Jakob, kom dette i hu, Israel, thi du er min tjener! Jeg skabte dig, du er min tjener, ej skal du glemmes, Israel; jeg sletted som tåge din misgerning og som en sky dine synder. Vend om til mig, thi jeg genløser dig! Jubler, I himle, thi Herren greb ind, fryd jer, I jordens dybder, bryd ud i jubel, I bjerge, skoven og alle dens træer, thi Herren genløser Jakob og herliggør sig ved Israel.

Prædiketekst.
Luk. 15,11-32.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Lukas:

[Jesus] sagde også: »Der var en mand, som havde to sønner. Den yngste af dem sagde til faderen: 'Fader! giv mig den del af formuen, som tilkommer mig.' Så skiftede han ejendommen imellem dem. Og ikke mange dage derefter samlede den yngste søn alt sit og rejste langt bort til et fremmed land og ødte dér sin formue i et udsvævende liv. Men da han havde sat alt til, blev der en svær hungersnød i det land; og han begyndte at lide nød. Så gik han hen og holdt sig til hos en af borgerne dér i landet, og han sendte ham ud på sine marker for at vogte svin. Og han ønskede at fylde sig med de bønner, som svinene åd; og ingen gav ham noget. Men han gik i sig selv og sagde: 'Hvor mange daglejere hjemme hos min fader har ikke fuldt op af mad? og her er jeg ved at sulte ihjel. Jeg vil stå op og gå til min fader og sige til ham: Fader! jeg har syndet imod Himmelen og over for dig, jeg er ikke længere værd at kaldes din søn, lad mig gå som en af dine daglejere!' Og han stod op og gik til sin fader. Men da han endnu var langt borte, så hans fader ham og ynkedes inderligt og kom løbende og faldt ham om halsen og kyssede ham. Og sønnen sagde til ham: Tader! jeg har syndet imod Himmelen og over for dig, jeg er ikke længere værd at kaldes din søn.' Men

faderen sagde til sine tjenere: 'Skynd jer at komme med den bedste klædning og giv ham den på og sæt en ring på hans hånd og giv ham sko på fødderne; og hent fedekalven og slagt den, og lad os spise og være glade! Thi min søn her var død, men er blevet levende igen, han var fortabt, men er fundet igen.' Og de begyndte at være glade. Men hans ældste søn var ude på marken. Da han nu kom og nærmede sig huset, hørte han musik og dans. Så kaldte han en af karlene til sig og spurgte, hvad der var på færde. Han sagde til ham: 'Din broder er kommen, og din fader har slagtet fedekalven, fordi han har fået ham tilbage i god behold.' Da blev han vred og ville ikke gå ind. Hans fader gik så ud og bad ham. Men han svarede og sagde til sin fader: 'Se, nu har jeg tjent dig så mange år, og jeg har aldrig overtrådt noget af dine bud, og mig har du aldrig givet et kid, så jeg kunne være glad sammen med mine venner. Men da denne din søn kom, som har ødslet din ejendom bort sammen med skøger, så slagtede du fedekalven til ham.' Da sagde faderen til ham: 'Mit barn! du er altid hos mig, og alt mit er dit. Men nu burde vi glæde og fryde os, fordi din broder var død, men er blevet levende, og var fortabt, men er fundet igen.'«

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus til eferne:

Kom derfor i hu, at forhen var I, der var født som hedninger og blev kaldt uomskårne af dem, der har navn efter den omskærelse, man med hænder udfører på legemet - kom i hu, at I på den tid var uden forbindelse med Kristus, udelukkede fra borgerret i Israel og fremmede for forjættelsens pagter, uden håb og uden Gud i verden. Nu derimod, da I er i Kristus Jesus, er I, som engang var langt borte, kommet nær på grund af

Kristi blod. Thi han er vor fred, han, som gjorde begge parter til ét og nedrev det gærde, som skiller, nemlig fjendskabet. Ved sit kød af skaf fede han nemlig loven med dens bud og forskrifter, for at han i sig kunne skabe de to til ét nyt menneske og stifte fred og bringe begge parter, forenede i ét legeme, forligelse med Gud ved korset, da han ved dette dræbte fjendskabet. Og han kom og forkyndte fred for jer, som var langt borte, og fred for dem, som var nær. Thi ved ham har vi, begge parter i én Ånd, adgang til Faderen. Så er I da ikke længere fremmede og udlændinge, men I er de helliges medborgere og Guds husfæller, opbyggede på apostlenes og profeternes grundvold med Jesus Kristus selv som hovedhjørnesten. I ham sammenføjes hele bygningen og vokser til et helligt tempel i Herren; i ham bliver også I sammen med os opbygget til en Guds bolig i Ånden.

Udgangslæsning. Se side 243.

Fjerde søndag efter trinitatis

Første tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Barmhjertige Herre Jesus Kristus,
du tog imod os, da vi var små,
og hverken kunne vildlede eller fordømme nogen.
Nu er vi voksne og mere hjælpeløse,
for hovmod og hykleri er vokset op med os
og skjuler sandheden for os,
så vore domme er falske
og vor vejledning en fare

for dem, vi mener vi kan hjælpe.
 Derfor beder vi dig bønligt,
 du, som er sandheden:
 fordøm ikke os,
 som du engang velsignede,
 opgiv os ikke som disciple,
 hold os fast i sandheden,
 indtil vor tid er udløbet,
 og du ufortjent bringer os i hus hos din Fader,
 som med dig lever og regerer
 i Helligånds enhed,
 én sand Gud
 fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.
 Sl. 131,lb-3.

Således står der skrevet i Salmernes Bog:

... ..
 Herre, mit hjerte er ikke hovmodigt, mine øjne er ikke stolte, jeg sysler ikke med store ting, med ting, der er mig for høje. Nej, jeg har luilet og tysset min sjæl; som afvant barn hos sin moder har min sjæl det hos Herren. Israel, bi på Herren fra nu og til evig tid!

Prædiketekst.
 Luk. 6,36-42.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
 Lukas:

Vær barmhjertige, ligesom jeres Fader er barmhjertig. Døm ikke, så skal I ikke dømmes; fordøm ikke, så skal I ikke fordømmes; tilgiv, så skal I få tilgivelse; giv, så skal der gives jer. Et godt, presset, rystet, topfuldt mål skal de give i jeres skød; thi det mål, I måler med, med det skal I selv få tilmålt igen.« Han sagde også til dem med en lignelse: »Kan en blind vel lede en blind? Vil de ikke begge falde i grøften? En discipel står ikke over sin mester; men enhver, som er udlært, skal være som sin mester. Hvorfor ser du splinten i din broders øje, men bjælken i dit eget øje lægger du ikke mærke til? Hvor kan du sige til din broder: 'Broder! lad mig tage

splinten ud, som er i dit øje', du, som ikke ser bjælken i dit eget øje? Hykler! tag først bjælken ud af dit eget øje, så kan du se klart til at tage splinten ud, som er i din broders øje.

Udgangslæsning.
1.Johs. 4,12-16a.

Således skriver apostelen Johannes i sit første brev:

Aldrig har nogen skuet Gud; hvis vi elsker hverandre, bliver Gud i os, og hans kærlighed er blevet fuldkommet i os. Derpå kender vi, at vi bliver i ham og han i os: at han har givet os af sin Ånd. Og vi har skuet og vidner, at Faderen har sendt sin Søn som frelser for verden. Den, der bekender, at Jesus er Guds Søn, i ham bliver Gud, og selv bliver han i Gud. Og vi har lært den kærlighed at kende, som Gud har til os, og vi er kommet til tro på den.

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor kære Gud og Fader,
vi bekender for dig,
at vi er bange for verden,
bange for vort liv
og for andre mennesker,
og derfor beder vi din gode Helligånd:
mind os om vor dåb,
hvor vi blev arvinger til livet i din verden,
driv frygten ud,
gør os frie vinder din himmel,
fuldkomne og forventningsfulde som dine børn,
lad kærlighed fra dig fylde os
og strømme ud i gode gerninger,
så vi lever i fred og glæde her
og bliver til evig tid salige

ved din elskede Søn,
 Jesus Kristus, vor Herre,
 som med dig lever og regerer
 i Helligånds enhed,
 én sand Gud
 fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i femte Mosebog:

Du må ikke bøje retten for den fremmede og den faderløse, og du må ikke tage enkens klædning i pant. Men kom i hu, at du var træl i Ægypten, og at Herren din Gud udløste dig derfra. Derfor byder jeg dig at handle således. Når du bjærger din høst på din mark og glemmer et neg på marken, må du ikke vende tilbage for at hente det; det skal tilfalde den fremmede, den faderløse og enken, for at Herren din Gud kan velsigne dig i alt, hvad du tager dig for. Når du slår dine oliven ned, må du ikke bagefter gennemsøge grenene; den fremmede, den faderløse og enken skal det tilfalde. Når du høster din vin, må du ikke holde efterhøst; den fremmede, den faderløse og enken skal det tilfalde. Kom i hu, at du selv var træl i Ægypten; derfor byder jeg dig at handle således.

Prædiketekst.
 Matt. 5,43-48.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
 Mattæus:

»I har hørt, at der er sagt: 'Du skal elske din næste og hade din fjende.' Men jeg siger jer: Elsk jeres fjender [velsign dem, som forbander jer, gør godt imod dem, der hader jer] og bed for dem, som forfølger jer, så I må vorde jeres himmelske Faders børn; thi han lader sin sol stå op både over onde og gode og lader det regne både over retfærdige og uretfærdige. Thi hvis I elsker dem, der elsker jer, hvad løn får I så? Gør ikke også tolderne det samme? Og hvis I kun hilser på jeres brødre, hvad

særligt gør I så? Gør ikke også hedningerne det samme? Så vær da I fuldkomne, som jeres himmelske Fader er fuldkommen.«

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus til romerne:

Thi jeg holder for, at det, vi lider her i tiden, ikke er værd at regne i sammenligning med den herlighed, som skal åbenbares på os. Thi skabningen venter i inderlig længsel på, at Guds børn skal åbenbares. Skabningen blev jo underlagt forgængeligheden - ikke frivilligt, men efter hans vilje, som lagde den derunder - dog med håb, thi også skabningen selv skal engang fries fra den forkrænkelse, hvorunder den træller, og nå til den frihed, som Guds børn skal have i herligheden. Vi ved jo, at hele skabningen tilsammen sukker og er i veer endnu i denne stund. Og ikke skabningen alene, men også vi selv, der har Ånden som førstegrøde, også vi sukker ved os selv, idet vi bier på barnekår, vort legemes forløsning.

Udgangslæsning. Se side 249.

Femte søndag efter trinitatis

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor kære Herre Jesus Kristus,
du Søn af den levende Gud,
du kaldte fiskene op af søens dyb,
og mennesker kaldte du ud af deres huse

for at vise os din Faders ansigt
 i dine tegn og undere.
 Hjælp os nu med din Helligånd,
 så vi lægger al vor frygt og bekymring bag os
 og tror dig på dit ord,
 gør, hvad du siger
 og går, hvorhen du sender os,
 indtil du tager os med dig
 frelst gennem døden
 ind til din Fader,
 som med dig lever og regerer
 i Helligånds enhed,
 én sand Gud fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i profeten Esajas:

I kong Uzzijas dødsår så jeg Herren sidde på en såre høj trone, og hans slæb fyldte helligdommen. Serafer stod hos ham, hver med seks vinger; med de to skjulte de ansigtet, med de to fødderne, og med de to fløj de; og de råbte til hverandre: »Hellig, hellig, hellig er Hærskarers Herre, al jorden er fuld af hans herlighed!« Og dørstolpernes hængsler rystede ved råbet, medens templet fyldtes af røg. Da sagde jeg: »Ve mig, det er ude med mig, thi jeg er en mand med urene læber, og jeg bor i et folk med urene læber, og nu har mine øjne set kongen, Hærskarers Herre!« Men en af seraferne fløj hen til mig; og han havde i hånden et glødende kul, som han med en tang havde taget fra alteret; det lod han røre min mund og sagde: »Se, det har rørt dine læber; din skyld er borte, din synd er sonet!« Så hørte jeg Herren sige: »Hvem skal jeg sende, hvem vil gå bud for os?« Og jeg sagde: »Her er jeg, send mig!« Da sagde han: »Gå hen og sig til dette folk: Hør kun, dog skal I intet fatte, se kun, dog skal I intet indse! Gør

hjertet sløvt på dette folk, gør dets ører tunge, dets øjne blinde, så det ikke kan se med øjnene, ej heller høre med ørerne, ej heller fatte med hjertet og omvende sig og læges.« Jeg spurgte: »Hvor længe, Herre?« Og han svarede: »Til byerne er øde, uden beboere, og husene uden et menneske, og agerjorden ligger som ørk!« Og Herren vil fjerne menneskene, og tomhed skal brede sig i landet; og er der endnu en tiendedel deri, skal også den udryddes - som en terebinte eller eg, af hvilken en stub bliver tilbage, når den fældes. Dens stub er hellig sæd.

Prædiketekst.
Luk. 5,1-11.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Lukas:

Engang, da folkeskaren trængte sig om [Jesus] og hørte Guds ord, mens han stod ved Genezaret sø, skete det, at han fik øje på to både, der lå ved søen; fiskerne var gået fra dem og var ved at skylle deres garn. Og han gik om bord i en af bådene, den, der tilhørte Simon, og bad ham ligge lidt fra land. Så satte han sig og lærte skarerne fra båden. Da han holdt op med at tale, sagde han til Simon: »Læg ud på dybet, og kast jeres garn ud til en dræt!« Da svarede Simon og sagde: »Mester, vi har slidt hele natten og ingenting fået; men på dit ord vil jeg kaste garnene ud.« Og da de havde gjort det, fangede de en stor mængde fisk, og deres garn var ved at briste. Så vinkede de ad deres fæller i den anden båd, at de skulle komme og hjælpe dem; og de kom, og de fyldte begge bådene, så at de var nær ved at synke. Men da Simon Peter så det, faldt han ned for Jesu knæ og sagde: »Gå bort fra mig, Herre, thi jeg er en syndig mand!« Thi en rædsel havde grebet ham og alle dem, som var med ham, over den fiskedræt, de havde fået; ligeledes også Jakob og Johannes, Zebedæus' sønner, som var Simons

arbejdsfæller. Men Jesus sagde til Simon: »Frygt ikke! fra nu af skal du fange mennesker.« Da lagde de bådene til land og forlod alle ting og fulgte ham.

Udgangslæsning. Således skriver apostelen Peter i sit første brev:

II 〰 〰 〰
 3 8-9

Endelig: vær alle enssindede, medfølende, kærlige imod brødrene, barmhjertige, ydmyge; gengæld ikke ondt med ondt, eller skældsord med skældsord, men velsign derimod; thi til at arve velsignelse blev I kaldet, [vers 8-9]

Thi »den, som vil elske livet og se lykkelige dage, skal holde sin tunge fra ondt og sine læber fra at tale svig; skal vende sig fra ondt og gøre godt; skal søge fred og jage efter den! Thi Herrens øjne hviler på retfærdige, og hans øren hører deres bøn; men Herrens åsyn er mod dem, der gør ondt.« Og hvem er der, som kan volde jer ondt, når I er nidkære for det gode? Men selv om I også skulle lide for retfærdigheds skyld, er I salige. Nær ingen frygt for dem, og forfærdes ikke; men Herren Kristus skal I hellige i jeres hjerter, [vers 10-15a]

Anden tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Vor Gud og Fader i Himmelen,
 du, som modtog vor bekendelse,
 dengang vi blev døbt,
 og gav os navn som dine børn
 og Ånd af din Ånd,
 dig beder vi:
 lad din Helligånd blive hos os,
 så vi ser dit ansigt i din kære Søn,
 Jesus Kristus, vor broder,
 og tager livet op og følger ham,
 indtil du igen kalder os ved navn

og fører os gennem Jesu død og vor død
til opstandelsen hos dig,
som med Søn og Helligånd lever og regerer,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i første Kongebog:

Akab fortalte nu Jesabel alt, hvad Elias havde gjort, og hvorledes han havde ihjelslået alle profeterne med sværd, og Jesabel sendte et sendebud til Elias og lod sige: »Guderne ramme mig både med det ene og det andet, om jeg ikke i morgen ved denne tid handler med dit liv, som der er handlet med deres!« Da blev han bange, stod op og drog bort for at redde sit liv. Han kom da til Be'ersjeba i Juda. Der lod han sin tjener blive og vandrede selv en dagsrejse ud i ørkenen og satte sig under en gyvelbusk og ønskede sig døden, idet han sagde: »Nu er det nok, Herre; tag mit liv, thi jeg er ikke bedre end mine fædre!« Så lagde han sig til at sove under en gyvelbusk. Og se, en engel rørte ved ham og sagde: »Stå op og spis!« Og da han så sig om, se, da lå der, hvor hans hoved havde hvilet, et ristet brød, og der stod en krukke vand; og han spiste og drak og lagde sig igen. Men Herrens engel kom atter og rørte ved ham og sagde: »Stå op og spis, ellers bliver vejen dig for lang!« Da stod han op og spiste og drak; og styrket af dette måltid vandrede han i fyrretyve dage og fyrretyve nætter lige til Guds bjerg Horeb. Der gik han ind i en hule og overnattede. Da lød Herrens ord til ham: »Hvad er du her efter, Elias?« Han svarede: »Jeg har været fuld af nidkærhed for Herren, Hærskarers Gud, fordi israelitterne har forladt din pagt; dine altre har de nedbrudt, og dine profeter har de ihjelslået med sværd! Jeg alene er tilbage, og nu står de mig efter livet!« Da sagde han: »Gå ud og stil dig på bjerget for Herrens åsyn!« Og se, Herren gik forbi, og et stort og stærkt

vej, der sønderrev bjerge og sprængte klipper, gik foran Herren, men Herren var ikke i vejret. Efter vejret kom der et jordskælv, men Herren var ikke i jordskælvet. Efter jordskælvet kom der ild, men Herren var ikke i ilden. Men efter ilden kom der en stille, sagte susen, og da Elias hørte den, hyllede han sit hoved i sin kappe og gik ud og stillede sig ved indgangen til hulen; og se, en røst lød til ham: »Hvad er du her efter, Elias?« Han svarede: »Jeg har været fuld af nidkærhed for Herren, Hærskarers Gud, fordi israelitterne har forladt din pagt; dine andre har de nedbrudt, og dine profeter har de ihjelslået med sværd! Jeg alene er tilbage, og nu står de mig efter livet!« Da sagde Herren til ham: »Vend tilbage ad den vej, du kom, og gå til ørkenen ved Damaskus; jeg vil lade syv tusinde blive tilbage i Israel, hvert knæ, der ikke har bøjet sig for Ba'al, og hver mund, der ikke har kysset ham.«

Prædiketekst.
Matt. 16,13-26.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

Da Jesus var kommen til egnen ved Kæsarea Filippi, spurgte han sine disciple og sagde: »Hvem siger folk, at Menneskesønnen er?« De svarede: »Nogle siger: Johannes Døber; andre: Elias; andre: Jeremias eller en anden af profeterne.« Han spørger dem: »Men I, hvem siger I, at jeg er?« Og Simon Peter svarede og sagde: »Du er Kristus, den levende Guds Søn.« Da svarede Jesus og sagde til ham: »Salig er du, Simon Jonas' søn! thi det har kød og blod ikke åbenbaret dig, men min Fader, som er i Himlene. Så siger også jeg til dig, at du er Petrus, og på den klippe vil jeg bygge min kirke, og Dødsrigets porte skal ikke få magt over den. Og jeg vil give dig Himmerigets nøgler, og hvad du binder på jorden, det skal være bundet i Himlene, og hvad du løser på jorden, det skal være løst i Himlene.« Da forbød han sine disciple strengt at sige til nogen, at

han var Kristus. Fra den tid begyndte Jesus at give sine disciple til kende, at han skulle gå til Jerusalem og lide meget ondt af de ældste og ypperstepræsterne og de skriftkloge og dræbes, men opvækkes på den tredje dag. Da tog Peter ham til side, begyndte at sætte ham i rette og sagde: »Gud bevare dig, Herre. Nej, sådan må det ingenlunde gå dig!« Men han vendte sig og sagde til Peter: »Vig bag mig, Satan! du er mig til forargelse; thi du sanser ikke, hvad Guds er, men kun, hvad menneskers er.« Da sagde Jesus til sine disciple: »Hvis nogen vil gå i mit spor, skal han fornægte sig selv og tage sit kors op og følge mig! Thi den, som vil frelse sit liv, skal miste det; men den, som mister sit liv for min skyld, skal bjærge det. Thi hvad gavner det et menneske, om han vinder den hele verden, men må bøde med sin sjæl? Eller hvad kan et menneske give til vederlag for sin sjæl?«

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

1. Pet. 2,4-10.

Prædiketeksten skriver apostelen Peter i sit første brev:

rr ., i i 1 J J 1 r
Kom til ham, den levende sten, der vel er vraget al mennekser, men udvalgt og kostelig i Guds øjne, og lad jer selv som levende stene opbygge til et åndeligt hus, til et helligt præsteskab, der bringer åndelige ofre, som ved Jesus Kristus er velbehagelige for Gud. Thi det hedder et sted i skriften: »Se, jeg lægger i Zion en hovedhjørnesten, udvalgt og kostelig, og den, som tror på ham, skal ingenlunde blive til skamme.« Denne ære tilkommer altså jer, som tror; men for de vantro er den sten, som bygningsmændene vragede, blevet en hovedhjørnesten og en anstødssten og en klippe til fald; i deres ulydighed mod ordet tager de anstød, og dertil var de også bestemt. Men I er en udvalgt slægt, et kongeligt præsteskab, et helligt folk, et ejendomsfolk, for

at I skal forkynde hans guddomskraft, som kaldte jer fra mørket til sit underfulde lys, I, som før ikke var et folk, men nu er Guds folk, I, som ikke fandt barmhjerlighed, men nu har fundet barmhjerlighed.

Udgangslæsning. Se side 254.

Sjette søndag efter trinitatis

Første tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Herre, Fader, himlens og jordens skaber,
du evigt gode Gud,
du så, at vi gjorde din dejlige jord til et fængsel,
hvor vi spærrer os selv og hinanden inde
bag snævre grænser
med vort snævre, misundelige sind.
Og du ofrede din egen Søn
på at sætte os i frihed.
Vi, der føler os fordømt,
og vi, der fordømmer de andre,
vi beder dig med én mund
for din korsfæstede og opstandne Søns skyld:
tag ikke din Helligånd fra os.
Fyld os med din kærlighed,
hjælp os ud til et glædeligt liv
med vore medmennesker her i verden
og til evig tid hos dig,
som med Søn og Helligånd lever og regerer,

én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i første Mosebog:

Adam kendte sin hustru Eva, og hun blev frugtsommelig og fødte Kain; og hun sagde: »Jeg har fået en søn med Herrens hjælp!« Fremdeles fødte hun hans broder Abel. Abel blev fårehyrde, Kain agerdyrker. Nogen tid efter bragte Kain Herren en offergave af jordens frugt, medens Abel bragte en gave af sin hjords førstefødte og deres fedme. Og Herren så til Abel og hans offergave, men til Kain og hans offergave så han ikke. Kain blev da såre vred og gik med sænket hoved. Da sagde Herren til Kain: »Hvorfor er du vred, og hvorfor går du med sænket hoved? Du ved, at når du handler vel, kan du løfte hovedet frit; men handler du ikke vel, så lurer synden ved døren; dens attrå står til dig, men du skal herske over den!« Men Kain yppede kiv med sin broder Abel; og engang de var ude på marken, sprang Kain ind på ham og slog ham ihjel. Da sagde Herren til Kain: »Hvor er din broder Abel?« Han svarede: »Det ved jeg ikke; skal jeg vogte min broder?« Men han sagde: »Hvad har du gjort! Din broders blod råber til mig fra jorden! Derfor skal du nu være bandlyst fra agerjorden, som åbnede sig og tog din broders blod af din hånd! Når du dyrker agerjorden, skal den ikke mere skænke dig sin kraft; du skal flakke hjemløs om på jorden!« Men Kain sagde til Herren: »Min straf er ikke til at bære; når du nu jager mig bort fra agerjorden, og jeg må skjule mig for dit åsyn og flakke hjemløs om på jorden, så kan jo enhver, der møder mig, slå mig ihjel!« Da svarede Herren: »Hvis Kain bliver slået ihjel, skal han hævnnes syvfold!« Og Herren satte et tegn på Kain,

for at ingen, der mødte ham, skulle slå ham ihjel. Så drog Kain bort fra Herrens åsyn og slog sig ned i landet Nod østen for Eden.

Prædiketekst.
Matt. 5,20-26.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

Thi jeg siger jer: hvis jeres retfærdighed ikke overgår de skriftkloges og farisæernes, kommer I slet ikke ind i Himmeriget. I har hørt, at der er sagt til de gamle: 'Du må ikke slå ihjel, og den, som slår ihjel, er skyldig for domstolen.' Men jeg siger jer, at enhver, som bliver vred på sin broder, er skyldig for domstolen; og den, som siger til sin broder: 'Raka!' er skyldig for det store råd; og den, som siger: 'Du dåre!' er skyldig til Helvedes ild. Derfor, når du bringer din gave til alteret og dér kommer i hu, at din broder har noget imod dig, så lad din gave blive dér ved alteret, og gå først hen og forlig dig med din broder, og kom så og bring din gave! Skynd dig at søge forlig med din modpart, mens du er med ham på vejen, for at din modpart ikke skal overgive dig til dommeren og dommeren til retstjeneren og du blive kastet i fængsel. Sandelig siger jeg dig: du skal ingenlunde slippe ud derfra, før du har betalt den sidste øre.

Udgangslæsning.
1. Pet. 1,13-21.

Således skriver apostelen Peter i sit første brev:

. . . , • j i j A

Bind **dertor** op om jeres sinds lænder, vær ædru og sæt fuldt ud jeres håb til den nåde, som bliver jer til del, når Jesus Kristus åbenbares. Som lydige børn må I ikke rette jer efter de lyster, som I før, i jeres uvidenhed, levede i. Men ligesom han, der kaldte jer, er hellig, således skal også I være hellige i al jeres færd; thi der står skrevet: »I skal være hellige; thi jeg er hellig.« Og

hvis I som Fader påkalder ham, der uden personsanseelse dømmes enhver efter hans gerning, så må I også vandre i frygt, så længe I er udlændinge her. I ved jo, at det ikke var med forkrænkelige ting, med sølv eller guld, I blev løskøbt fra det tomme liv, I havde arvet fra forfædrene, men med Kristi dyrebare blod som med blodet af et lam uden plet og lyde. Hertil var han forud bestemt, før verdens grundvold blev lagt, men blev ved tidernes ende åbenbaret for jeres skyld, I, som ved ham er kommet til tro på Gud, der vakte ham fra de døde og gav ham herlighed, så jeres tro også er håb til Gud.

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Du ene, gode Gud,
vi tror, at du sendte din Søn ind i verden
for at løse os fra alt det,
der holder os borte fra dig
og forhindrer os i at leve.
Gør et under med os,
gør det umulige muligt,
så vi over alle ting elsker dig,
og af lutter glæde
rejser os, når du kalder,
og lever som du har lært os,
indtil du fuldender din gode gerning i os
og gør os til evig tid salige
ved din Søn, Jesus Kristus,
vor befrier fra alt, hvad der tynger,
han som med dig lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i anden Mosebog:

Gud taledede alle disse ord og såede: »Tæe er Herren din Gud, som førte dig ud af Ægypten, af trællehuset. Du må ikke have andre guder end mig. Du må ikke gøre dig noget udskåret billede eller noget afbillede af det, som er oppe i himmelen eller nede på jorden eller i vandet under jorden; du må ikke tilbede eller dyrke det, thi jeg Herren din Gud er en nidkær Gud, der indtil tredje og fjerde led straffer fædres brødre på børn af dem, som hader mig, men i tusind led viser miskundhed mod dem, der elsker mig og holder mine bud! Du må ikke misbruge Herren din Guds navn, thi Herren lader ikke den ustraffet, der misbruger hans navn! Kom hviledagen i hu, så du holder den hellig! I seks dage skal du arbejde og gøre al din gerning, men den syvende dag skal være hviledag for Herren din Gud; da må du intet arbejde udføre, hverken du selv, din søn eller datter, din træl eller trælkvinde, dit kvæg eller den fremmede inden dine porte. Thi i seks dage gjorde Herren himmelen, jorden og havet med alt, hvad der er i dem, og på den syvende dag hvilede han; derfor har Herren velsignet hviledagen og helliget den. Ær din fader og din moder, for at du kan få et langt liv i det land, Herren din Gud vil give dig! Du må ikke slå ihjel! Du må ikke bedrive hor! Du må ikke stjæle! Du må ikke sige falsk vidnesbyrd imod din næste! Du må ikke begære din næstes hus! Du må ikke begære din næstes hustru, hans træl eller trælkvinde, hans okse eller æsel eller noget, der hører din næste til!«

Prædiketekst.
Mark. 10,17-27.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Markus:

Da [Jesus] gik ud og gav sig på vej, kom der en løbende og faldt på knæ for ham og spurgte ham: »Gode mester! hvad skal jeg gøre for at arve evigt liv?« Jesus

svarede ham: »Hvorfor kalder du mig god? ingen er god uden én, nemlig Gud. Du kender budene: du må ikke slå ihjel; du må ikke bedrive hor; du må ikke stjæle; du må ikke sige falsk vidnesbyrd; du må ikke røve; ær din fader og din moder.« Han sagde til ham: »Mester! det har jeg holdt alt sammen fra min ungdom af.« Jesus så på ham og fattede kærlighed til ham og sagde til ham: »Én ting mangler du; gå bort, sælg alt det, du har, og giv det til de fattige, så skal du have en skat i Himmelen; og kom så og følg mig!« Men han blev ilde til mode over det ord og gik bedrøvet bort; thi han havde meget gods. Da så Jesus sig omkring og siger til sine disciple: »Hvor er det dog vanskeligt for dem, der har rigdom, at komme ind i Guds rige!« Disciplene blev forfærdede over hans ord; men Jesus tager atter til orde og siger til dem: »Børn, hvor vanskeligt er det ikke for dem, som forlader sig på rigdom at komme ind i Guds rige! En kamel går lettere gennem et nåleøje, end en rig går ind i Guds rige!« De blev endnu mere rystede og sagde til hverandre: »Hvem kan så blive frelst?« Da ser Jesus på dem og siger: »For mennesker er det umuligt, men ikke for Gud; thi alle ting er mulige for Gud.«

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus til romerne:

Alle har jo syndet og mangler herligheden fra Gud og bliver retfærdiggjorte uforskyldt af hans nåde ved freløsningen i Kristus Jesus, hvem Gud ved hans blod fremstillede som sonemiddel, ved tro, det gjorde Gud for at vise sin retfærdighed, da han i sin langmodighed havde båret over med de synder, som forhen var begået - for i den tid, som nu er, at vise sin retfærdighed, nemlig at han er retfærdig, når han retfærdiggør den, som har tro på Jesus. Hvad bliver der så af vor ros?

Den er udelukket. Ved hvilken lov? Ved gerningernes? Nej, men ved troens lov. Vi mener nemlig, at et menneske bliver retfærdiggjort ved tro, uden lovgerninger. Eller er Gud kun jøders Gud? mon ikke også hedningers? Jo, også hedningers; så sandt der kun er én Gud, og han vil retfærdiggøre omskårne af tro og uomskårne ved troen. Sætter vi da loven ud af kraft ved troen? Nej, langt fra! vi stadfæster loven.

eller:

Ap. G. 9,1-18. Prædiketeksten står skrevet i Apostlenes Gerninger:

Men Saulus, der stadig fnyste med trussel og mord imod Herrens disciple, gik til ypperstepræsten og bad ham om breve til synagogerne i Damaskus, for at han, hvis han fandt nogen, mænd eller kvinder, som holdt sig til »vejen«, da kunne føre dem bundne til Jerusalem. Men det skete, da han var undervejs og nærmede sig til Damaskus, at et lys fra Himmelen pludselig strålede om ham. Og han faldt til jorden og hørte en røst, som sagde til ham: »Saul! Saul! hvorfor forfølger du mig?« Han sagde: »Hvem er du, Herre?« Han svarede: »Jeg er Jesus, som du forfølger. Men stå op og gå ind i byen, så skal det blive sagt dig, hvad du bør gøre.« Hans rejsefæller stod målløse, da de nok hørte røsten, men ikke så nogen. Og Saulus rejste sig op fra jorden; men da han åbnede sine øjne, kunne han ikke se. De ledede ham så ved hånden og førte ham ind i Damaskus. Og i tre dage kunne han ikke se, og han hverken spiste eller drak. I Damaskus var der en discipel ved navn Ananias; til ham sagde Herren i et syn: »Ananias!« Og han svarede: »Se, her er jeg, Herre!« Og Herren sagde til ham: »Stå op, gå hen i den gade, som kaldes Den Lige, og spørg i Judas' hus efter en ved navn Saulus fra Tarsus; thi se, han beder. Og han har i

et syn set en mand ved navn Ananias komme ind og lægge hænderne på ham, for at han skulle få sit syn igen.« Men Ananias svarede: »Herre! jeg har hørt af mange om den mand, hvor meget ondt han har gjort dine hellige i Jerusalem. Og her har han fuldmagt fra ypperstepræsterne til at fængsle alle dem, som påkalder dit navn.« Men Herren sagde til ham: »Gå! thi denne mand er mit redskab, som jeg har udvalgt mig til at bære mit navn frem både for hedninger og konger og Israels børn; og jeg vil vise ham, hvor meget han skal lide for mit navns skyld.« Så gik Ananias derhen, og da han kom ind i huset, lagde han hænderne på ham og sagde: »Broder Saul! det er Herren, som har sendt mig, Jesus, der viste sig for dig på vejen, du kom ad, for at du skal få dit syn igen og blive fyldt med Helligånden.« Og straks faldt der ligesom skæl fra hans øjne, og han fik sit syn igen, og han stod op og blev døbt.

Udgangslæsning. Se side 260.

Syvende søndag efter trinitatis

Første tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Kærlige Fader i Himmelen,
du, som har sat så stor pris på os,
at du ville købe vort liv dyrt
med din kære Søns død,
dig takker vi for alle de mennesker,
som har givet budskabet om Jesus videre,
så det er nået frem til denne dag.
Og vi beder dig:

udsend også os.
 Giv os mod til at forkynde,
 hvad vi har hørt,
 og give videre,
 hvad vi har taget imod,
 selv om evangeliet lyder som dumhed
 og ligefrem som djævelskab
 for dem, der styres af verdens ånd.
 Lad os aldrig falde fra troen,
 hold os fast hos dig,
 du som med Søn og Helligånd
 lever og regerer,
 én sand Gud
 fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i Prædikerens Bog:

Alt har sin stund og hver en ting under himmelen sin tid: tid til at fødes og tid til at dø, tid til at plante og tid til at rydde, tid til at dræbe og tid til at læge, tid til at nedrive og tid til at opbygge, tid til at græde og tid til at le, tid til at sørge og tid til at danse, tid til at kaste sten og tid til at sanke sten, tid til at favne og tid til ikke at favne, tid til at søge og tid til at miste, tid til at gemme og tid til at bortkaste, tid til at flænge og tid til at sy, tid til at tie og tid til at tale, tid til at elske og tid til at hade, tid til krig og tid til fred. Hvad løn for sin flid har da den, der arbejder? Jeg så det slid, som Gud har givet menneskens børn at slide med. Alt har han skabt smukt til rette tid; også evigheden har han lagt i deres hjerte, dog således at menneskene hverken fatter det første eller det sidste af, hvad Gud har virket.

Prædiketekst.
 Matt. 10,24-31.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
 Mattæus:

En discipel står ikke over sin mester, ej heller en tjener

over sin herre. Disciplen må være tilfreds, når det går ham som hans mester, og tjeneren, når det går ham som hans herre. Har de kaldt husbonden Beelzebul, hvor meget mere da ikke hans husfolk? Frygt altså ikke for dem; thi der er intet skjult, som ikke skal åbenbares, og der er intet hemmeligt, som ikke skal blive kendt. I skal tale i lyset, hvad jeg siger jer i mørket, og prædike fra tagene, hvad der hviskes jer i øret! Og frygt ikke for dem, som dræber legemet, men ikke kan dræbe sjælen; frygt snarere for ham, som kan ødelægge både sjæl og legeme i Helvede. Sælges ikke to spurve for en skilling? Og ikke én af dem falder til jorden, uden jeres Fader er med i det. Men på jer er endog alle hovedhår talt. Frygt altså ikke; I er mere værd end mange spurve.

Udgangslæsning. Således skriver apostelen Paulus til romerne:

Så er der da nu ingen fordømmelse for dem, som er i Kristus Jesus. Thi livets Ånds lov har i Kristus Jesus gjort dig fri fra syndens og dødens lov. Thi det, som var umuligt for loven, fordi den var magtesløs på grund af kødet, det gjorde Gud, da han sendte sin egen Søn i syndigt køds skikkelse og for syndens skyld og således fældede dødsdom over synden i kødet, for at lovens krav skulle opfyldes i os, som ikke vandrer efter kødet, men efter Ånden.

Anden tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Kærlige Fader i Himmelen,
vi takker dig til evig tid,
fordi du har døbt os til at være børn af dig
og indbyggere i retfærdighedens rige.
Nu beder vi dig,
tvunget af nødvendighed:

stryg os ikke af din bog,
selv om vi har ladet hånt om vor dåb
og solgt os til dine fjender,
der udnytter dine egne små.
Kald os tilbage, Herre,
så vender vi om.
Tag imod vore løfter,
se til, at vi holder dem,
gå i forbøn hos dem, vi har gjort uret,
så de tager imod vor bod
og vil sidde til bords med os,
når du gør os til evig tid salige,
du som med din Søn lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i Salmernes Bog:

Da Herren hjemførte Zions fanger, var vi som drømmende; da fyldtes vor mund med latter, vor tunge med frydesang; da hed det blandt folkene: »Herren har gjort store ting imod dem!« Herren har gjort store ting imod os, og vi blev glade. Vend, o Herre, vort fangenskab som Sydlandets strømme! De, som sår med gråd, skal høste med frydesang; de går deres gang med gråd, når de udstrør sæden, med frydesang kommer de hjem, bærende deres neg.

Prædiketekst.
Luk. 19,1-10.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Lukas:

Derefter kom [Jesus] ind i Jeriko og gik igennem byen. Og se, der var en mand, som hed Zakæus; han var overtolder og en rig mand. Han ville gerne se, hvem der var Jesus, men kunne ikke for skaren, da han var lille af vækst. Så løb han i forvejen og krøb op i et morbærfi-

gentræ for at få ham at se; thi ad den vej måtte han komme forbi. Og da Jesus kom til stedet, så han op og sagde til ham: »Zakæus! skynd dig og stig ned; thi i dag bør jeg tage ind i dit hus.« Og han skyndte sig og steg ned og tog imod ham med glæde. Men alle, som så det, knurrede og sagde: »Han er taget ind som gæst hos en syndig mand.« Men Zakæus stod frem og sagde til Herren: »Se, Herre! halvdelen af, hvad jeg ejer, giver jeg til de fattige; og hvis jeg har presset penge af nogen, så giver jeg det firdobbelt tilbage.« Da sagde Tesus om ham: »I dae er frelsen kommet til dette hus, eftersom også han er en Abrahams søn. Thi **Menneskesønnen** er kommen for at opsøge og frelse det fortabte.«

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus til romerne:

Thi synden skal ikke få herredømme over jer; I er jo ikke under lov, men under nåde. Hvad da? skal vi synde, fordi vi ikke er under lov, men under nåde? Nej, langt fra! Ved I ikke, at når I stiller jer til rådighed for en som lydige trælle, så er I trælle under ham, som I lyder, enten under synden til død eller under lydigheden til retfærdighed? Men Gud ske tak, fordi I, som har været trælle under synden, nu af hjertet er blevet lydige imod den læreform, til hvilken I blev overgivet. Og frigjorte fra synden er I blevet trælle under retfærdigheden. Jeg bruger et udtryk fra menneskelivet for jeres svage, kødelige naturs skyld. Ligesom I nemlig før stillede jeres lemmer som trælle til rådighed for urenheden og lovløsheden, så det førte til lovløshed, således skal I nu stille jeres lemmer som trælle til rådighed for retfærdigheden, så det fører til helliggørelse. Thi så længe I var trælle under synden, var I frie over for retfærdigheden. Hvad frugt havde I dengang? Ting, som I nu skammer

jer over; de ender jo med død. Men nu, da I er blevet frigjort fra synden og er blevet trælle under Gud, har I den frugt, at I helliggøres, og det ender med evigt liv; thi syndens løn er døden, men Guds nådegave er evigt liv i Kristus Jesus, vor Herre.

Udgangslæsning. Se side 267.

Ottende søndag efter trinitatis

Første tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Sandhedens Gud, du gode Helligånd,
vi børn af Adam og Eva bekender for dig,
at vi er et let bytte for løgn og bedrag,
og løgnens rådne frugter kender vi først,
når vi ser,
hvad der kom ud af at sprede deres gift.
Vi beder dig, der er hele sandheden:
hjælp os.
Mind os altid om Guds kære Søn,
Jesus Kristus,
giv os øre for hans ord
og øje for hans gerninger,
så vi gør hans vilje,
der er livet for os,
indtil vi bliver til evig tid salige
ved ham, som med Faderen lever og regerer
i enhed med dig,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet hos profeten Jeremias :

Jer. 23,16-24.

Så sig Hærskarers Herr Hør ikke profeternes ord, når de profeterer for eder; de dårer øder kun. Deres eget hjertes syn fremfører de, ikke ord fra Herrens mund. De siger til dem, der ringeagter Herrens ord: »Det skal gå eder vel!« og til enhver, som vandrer i sit hjertes stivsind: »Der skal ikke ske eder noget ondt!« Thi hvem stod i Herrens fortrolige råd, så han så og hørte hans ord, hvem lyttede til hans ord og hørte det? Se, Herrens stormvejr, vreden, er brudt frem, et hvirv-lende stormvejr; det hvirvler over de gudløses hoved. Herrens vrede lægger sig ikke, før han har udført og fuldbyrdet sit hjertes tanker; i de sidste dage skal I forstå det. Jeg har ej sendt profeterne, alligevel løber de, jeg taledede ikke til dem, og dog profeterer de. Hvis de står i mit fortrolige råd og hører mine ord, så lad dem vende mit folk fra deres onde vej og deres gernin-gers ondskab. Er jeg kun en Gud i det nære, så lyder det fra Herren, og ikke en Gud i det fjerne? Kan nogen krybe i skjul, så jeg ikke ser ham? lyder det fra Herren. Er det ikke mig, der fylder himmel og jord? lyder det fra Herren.

Prædiketekst.
Matt. 7,15-21.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus :

Vogt jer for de falske profeter, som kommer til jer i fåreklæder, men i deres indre er glubske ulve. Af deres frugter skal I kende dem. Kan man plukke druer af tjørn eller figener af tidsler? Således bærer hvert godt træ gode frugter, og det dårlige træ bærer slette frugter. Et godt træ kan ikke bære slette frugter, og et dårligt træ kan ikke bære gode frugter. Ethvert træ, der ikke bærer god frugt, hugges om og kastes i ilden. Altså: af deres frugter skal I kende dem. Ikke enhver, der siger

til mig: 'Herre, Herre!' skal komme ind i Himmeriget, men den, der gør min himmelske Faders vilje.

Udgangslæsning. Således skriver apostelen Paulus til romerne:

Altså, brødre, står vi ikke i gæld til kødet, så vi skulle leve efter kødet; thi lever I efter kødet, skal I dø, men døder I ved Ånden legemets gerninger, skal I leve. Thi alle, som drives af Guds Ånd, er Guds børn. I modtog jo ikke en Ånd, der giver trællekår, så I atter skulle leve i frygt, men I modtog en Ånd, der giver barnekår, og i den råber vi: »Abba, Fader!« Ånden selv vidner sammen med vor ånd, at vi er Guds børn. Men når vi er børn, er vi også arvinger, Guds arvinger og Kristi medarvinger, så sandt vi lider med ham, så vi også kan herliggøres med ham.

Anden tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Vor kære Fader i Himmelen,
du ser, hvordan det går os,
vi aner ikke, hvor vi er,
alting skrider omkring os,
vi ved ikke, hvad vi skal tænke og tro,
endsige hvad vi skal gøre.
Herre, frels os, vis os vor frelser,
din Søn, som du sendte,
for at lade din vilje ske
med os og med jorden, vi bor på.
Hold os fast hos ham,
slip os ikke,
så holder vi fast ved dit ord
og følger det alle vegne
uden frygt for vort liv,
indtil du gør os til evig tid salige

ved ham, som med dig lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet hos profeten Jeremias :

Så siger Herren: Forbandet være den mand, som stoler på mennesker, og som holder kød for sin arm, hvis hjerte viger fra Herren. Han bliver som ødemarkens ene og får ej lykke at se; han bor i glødende ørk, i saltland, hvor ingen fæster bo. Velsignet være den mand, som stoler på Herren, og hvis tillid Herren er. Han bliver som et træ, der er plantet ved vand og strækker sine rødder til bækken, ej ængstes, når heden kommer, hvis løv er frodiggrønt, som ej ængstes i tørkens år eller ophører med at bære frugt. Hjertet er svigefuldt fremfor alt, det er sygt, hvo kender det? Jeg, Herren, jeg ransager hjerte og prøver nyrer for at gengælde hver hans færd, hans gerningers frugt.

Prædiketekst.
Matt. 7,22-29.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

»Mange skal sige til mig på hin dag: 'Herre, Herre! har vi ikke profeteret ved dit navn, og har vi ikke ud-drevet onde ånder ved dit navn, og har vi ikke gjort mange undergerninger ved dit navn?' Og da vil jeg sige dem rent ud: 'Jeg har aldrig kendt jer; vig bort fra mig, I, som øver uret'. Derfor: enhver, der hører de ord, jeg her har sagt, og handler efter dem, han ligner en klog mand, som byggede sit hus på klippegrund. Og regnen styrtede ned, og vandstrømmene kom, og vindene blæste og kastedes mod det hus, men det faldt ikke; thi dets grundvold var lagt på klippen. Men enhver, der hører de ord, jeg her har sagt, og ikke handler efter dem, ligner en dåre, som byggede sit hus på sand. Og regnen

skrøbelige og ihukomme Herren Jesu ord, at han selv har sagt: 'Saligere er det at give end at modtage.'«

Udgangslæsning. Se side 272.

Niende søndag efter trinitatis

Første tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Almægtige Gud og skaber,
vi bekender for dig,
at vi har handlet uretfærdigt med vort liv på jorden,
som du har sat os til at forvalte,
og vi frygter,
at vi hverken har vilje eller evne
til at indhente vort underslæb.
Nu beder vi dig,
du evigt rige Gud:
giv os forstand til at tage af dine midler
og give til dem, der har mindre skyld end vi,
så vi ikke skal stå uden venner,
når livet her er forbi,
og vi intet mere har at forvalte.
Og husk på regnskabets dag,
at du selv lod din Søn betale for os
ud af din egen overflod,
modtag os for hans skyld
i dit salige og retfærdige rige,
du som med Søn og Helligånd
lever og regerer,

én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i Ordsprogenes Bog:

Nægt ikke den trængende hjælp, når det står i din magt at hjælpe; sig ej til din næste: »Gå og kom igen, jeg vil give i morgen!« - såfremt du har det. Tænk ikke på ondt mod din næste, når han tillidsfuldt bor i din nærhed. Yp ikke trætte med sagesløs mand, når han ikke har voldet dig men. Misund ikke en voldsmand, græm dig aldrig over hans veje; thi den falske er Herren en gru; mod retsindige er han fortrolig; i den gudløses hus er Herrens forbandelse, men retfærdiges bolig velsigner han. Over for spottere bruger han spot, men ydmyge giver han nåde. De vise får ære til arv, men tåber høster kun skam.

Prædiketekst.
Luk. 16,1-9.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Lukas:

[Jesus] sagde også til disciplene: »Der var en rig mand, som havde en godsforvalter, om hvem han underhånden fik at vide, at han ødte hans ejendom. Så lod han ham kalde og sagde til ham: 'Hvad er det, jeg hører om dig? Aflæg regnskab for din forvaltning, thi du kan ikke længere forvalte godset.' Men godsforvalteren tænkte ved sig selv: 'Hvad skal jeg dog gøre, nu da min herre tager min stilling fra mig? Grave har jeg ikke kræfter til, tigge skammer jeg mig ved. Jo, nu ved jeg, hvad jeg vil gøre, for at folk skal modtage mig i deres hjem, når jeg bliver afsat fra min stilling.' Så kaldte han sin herres skyldnere til sig en for en. Og han spurgte den første: 'Hvor meget skylder du min herre?' Han svarede: 'Hundrede ankre olie.' Så sagde han til ham: 'Tag dit skyldbrev, og sæt dig straks ned og skriv halvtreds!' Derefter spurgte han en anden: 'Og du, hvor

meget skylder du?' Han svarede: 'Hundrede tønder hvede.' Han siger til ham: 'Tag dit skyldbrev og skriv firs!' Og herren roste den uretfærdige godsforvalter, fordi han havde båret sig klogt ad. Thi denne verdens børn er klogere end lysets børn over for deres egen slægt. Og jeg siger jer: Skaf jer venner ved hjælp af den uretfærdige mammon, for at de, når det er forbi med den, kan tage imod jer i de evige boliger.«

Udgangslæsning.
Johs. Åb. 3,19-
22.

Således står der skrevet i Johannes' Åbenbaring:

Alle dem, jeg har kær, dem revser og tugter jeg; vær derfor nidkær og omvend dig! Se, jeg står for døren og banker; om nogen hører min røst og åbner døren, da vil jeg gå ind til ham og holde nadver med ham, og han med mig. Den, der sejrer, ham vil jeg lade sidde sammen med mig på min trone, ligesom også jeg har sejret og taget sæde hos min Fader på hans trone. Den, som har øre, han høre, hvad Ånden siger til menighederne!

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Kære Fader i Himmelen,
ofte vil vi fortvivle
over din langsomhed til at høre,
når vi beder,
og altid må vi takke dig
for din langmodighed,
der forsinker din dom.
Derfor beder vi dig bønligt:
send os din Helligånd,
så vi ikke taber troen og modet,
men holder os til Jesu ord og løfter,
lever, som han har lært os,

og forventer dit salige og retfærdige rige,
 hvor du med Søn og Helligånd
 lever og regerer,
 én sand Gud fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.

1. Mos. 18,20-21

Således står der skrevet i første Mosebog:

c j 1: i • ej

Da sagde Herren: »bandelig, skriget over bodoma og Gomorra er stort, og deres synd er såre svar. Derfor vil jeg stige ned og se, om de virkelig har handlet så galt, som det lyder til efter skriget over dem, der har nået mig - derom vil jeg have vished!« Og Abraham trådte nærmere og sagde: »Vil du virkelig udrydde retfærdige sammen med gudløse? Måske findes der halvtredsindstyve retfærdige i byen; vil du da virkelig udrydde dem og ikke tilgive stedet for de halvtredsindstyve retfærdiges skyld, som findes derinde? Det være langt fra dig at handle således: at ihjelslå retfærdige sammen med gudløse, så de retfærdige får samme skæbne som de gudløse - det være langt fra dig! Skulle den, der dømmer hele jorden, ikke selv øve ret?« Da sagde Herren: »Dersom jeg finder halvtredsindstyve retfærdige i Sodom, i selve byen, vil jeg for deres skyld tilgive hele stedet!« Men Abraham tog igen til orde: »Se, jeg har dristet mig til at tale til min Herre, skønt jeg kun er støv og aske! Måske mangler der fem i de halvtredsindstyve retfærdige - vil du da ødelægge hele byen for fems skyld?« Han svarede: »Jeg vil ikke ødelægge byen, hvis jeg finder femogfyrre i den.« Men han blev ved at tale til ham: »Måske findes der fyrretyve i den.« Han svarede: »For de fyrretyves skyld vil jeg lade det være.« Men han sagde: »Min Herre må ikke blive vred, men lad mig tale: Måske findes der trediven i den!« Han svarede: »Jeg skal ikke gøre det, hvis jeg finder trediven i den.« Men han sagde: »Se, jeg har dristet mig til at tale til min Herre: Måske findes der tyve i den!« Han svarede: »For de tyves skyld vil jeg lade være at øde-

lægge den.« Men han sagde: »Min Herre må ikke blive vred, men lad mig kun tale denne ene gang endnu; måske findes der ti i den!« Han svarede: »For de ti's skyld vil jeg lade være at ødelægge den.« Da nu Herren havde talt ud med Abraham, gik han bort; og Abraham vendte tilbage til sin bolig.

Prædiketekst.
Luk. 18,1-8.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Lukas:

[Jesus] fortalte dem en lignelse om, at de altid skulle bede og ikke blive trætte: »I en by var der en dommer, som ikke frygtede Gud og heller ikke undså sig for mennesker. Og der var en enke i den samme by, og hun kom stadig til ham og sagde: 'Skaf mig min ret over min modpart!' En tid lang ville han ikke. Men så sagde han ved sig selv: 'Selv om jeg ikke frygter Gud og heller ikke undser mig for mennesker, så vil jeg alligevel skaffe denne enke hendes ret, fordi hun plager mig sådan - ellers kommer hun vel til sidst og slår mig i ansigtet!'« Og Herren sagde: »Hør, hvad den uretfærdige dommer siger! Skulle Gud så ikke skaffe sine udvalgte ret, dem, som råber til ham dag og nat, og skulle han ikke være langmodig over for dem? Jeg siger jer: han skal skaffe dem ret i hast. Men når Menneskesønnen kommer, mon han så vil finde troen på jorden?«

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten står skrevet i Apostlenes
Gerninger:

Men en mand ved navn Ananias og hans hustru Safira solgte en ejendom, og han stak med sin hustrus vidende nogle af pengene til side og kom kun med en del af dem og lagde dem for apostlenes fødder. Da sagde Peter: »Ananias! hvorfor har Satan fyldt dit hjerte, så du har løjet imod Helligånden og stukket nogle af pengene for jorden til side? Kunne du ikke have beholdt den, den-

gang den var din, og da den var solgt, havde du så ikke fri rådighed over pengene? Hvordan kunne du dog få i sinde at gøre dette? Det er ikke mennesker, du har løjet for, men Gud.« Da Ananias hørte disse ord, faldt han om og udåndede. Og der kom stor frygt over alle, som hørte det. Og de unge mænd rejste sig og lagde et klæde om ham og bar ham ud og begravede ham. Omtrent tre timer efter skete det, at hans hustru kom ind uden at vide, hvad der var foregået. Da sagde Peter til hende: »Sig mig, var det den pris, I solgte jorden for?« Og hun svarede: »Ja, det var.« Da sagde Peter til hende: »Hvorfor er I dog blevet enige om at friste Herrens Ånd? Hør, uden for døren lyder fodtrinene af dem, der har begravet din mand; de skal også bære dig ud.« I samme nu faldt hun om for hans fødder og udåndede. Da de unge mænd kom ind, fandt de hende død, og de bar hende ud og begravede hende ved siden af hendes mand. Og der kom stor frygt over hele menigheden og over alle, som hørte dette.

Udgangslæsning. Se side 277.

Tiende søndag efter trinitatis

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor skaber og frelser,
du, som har set riger opstå og opløses,
du, som har set dit folk Israel
bofast og hjemløst,
du, som har set din Søn
korsfæstet og begravet uden for murene,

opstanden og himmelfaren,
dig beder vi: se til os.
Lad dit rige blomstre i vort land
med retfærdighed, fred og glæde,
udgyd din Helligånd,
udsend din menighed som fredens sendebud
trods alt, hvad der truer
i vort land og alle lande.
Og når også vort folks tid er forbi,
da lad din menighed følge din Søn
bort herfra til det ny Jerusalem,
som kommer ned fra Himlen
med retfærdighed, fred og glæde fra dig,
som med Søn og Helligånd
lever og regerer,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.
5 Mos 6 4-9

Således står der skrevet i femte Mosebog:

Hør, Israel! Herren vor Gud, Herren er én. Og du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte, af hele din sjæl og af hele din styrke. Disse bud, som jeg pålægger dig i dag, skal du tage dig til hjerte; og du skal indprente dine børn dem og tale om dem, både når du sidder i dit hus, og når du vandrer på vejen, både når du lægger dig, og når du står op; du skal binde dem som et tegn om din hånd, de skal være som et erindringsmærke på din pande, og du skal skrive dem på dørstolperne af dit hus og på dine porte.

Prædiketekst.
Luk. 19,41-48.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Lukas:

Da [Jesus] kom nærmere og så byen, græd han over den og sagde: »Vidste blot også du på denne dag, hvad der tjener til din fred- Men nu er det skjult for dine øjne.

Thi dage skal komme over dig, da dine fjender skal kaste en vold op omkring dig og indeslutte dig og trænge dig fra alle sider; og de skal jævne dig med jorden og dine børn i dig og ikke lade sten på sten tilbage i dig, fordi du ikke agtede på din besøgstid.« Derefter gik han ind i helligdommen og begyndte at jage dem ud, som solgte; og han sagde til dem: »Der står skrevet: 'Mit hus skal være et bedehus;' men I har gjort det til en røverkule.« Og han lærte hver dag i helligdommen; men ypperstepræsterne og de skriftkloge og folkets første mænd søgte en lejlighed til at slå ham ihjel. Men de kunne ikke finde ud af, hvordan de skulle bære sig ad; thi hele folket hang ved ham og hørte ham.

Udgangslæsning.
Ef 5 8-14

Således skriver apostelen Paulus til efeserne:

Thi I var forhen mørke, men nu er I lys i Herren; I skal vandre som lysets børn - lysets frugt består jo i al godhed og retfærdighed og sandhed; vælg, hvad der er velbehageligt for Herren. Vær ikke meddelagtige i mørkets golde gerninger, men bring dem hellere for dagen. Thi hvad der lønligt bedrives af dem, er skammeligt blot at nævne; men alt dette bliver opklaret, når det bringes for dagen af lyset. Ja, alt det, der bliver opklaret, er selv lys. Det hedder jo: »Vågn op, du som sover, og stå op fra de døde, og Kristus skal lyse for dig!«

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Almægtige Gud, vor Herres Jesu Kristi Fader,
du ser de tanker, vi gør os på jorden
i vor mageløse visdom,
og du, som bor i Himmelen, 1er.
Men bitterligt til spot er vi for din Søn,

for han er et menneske iblandt os
og skuffet over os som en broder
over søskendes fejhed og dumhed.
For Kristi skyld beder vi dig:
giv os lys ved din Helligånd,
så vi vågner og ser dine undere,
og rejser os af vor død
og vender om for at leve,
sådan som han indbyder os til,
han som med dig lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet hos profeten Ezekiel:

Herrens ord kom til mig således: Og du, menneskesøn, se, dine landsmænd taler om dig langs murene og i husdørene, den ene til den anden, hver til sin broder, og siger: »Kom og hør, hvad det er for et ord, der udgår fra Herren!« Og de kommer til dig, som var der opløb, og sætter sig lige over for dig for at høre dine ord. Men de gør ikke derefter! thi der er løgn i deres mund, og deres hjerte higer efter vinding. Og se, du er dem som en, der synger en elskovssang med liflig røst og er dygtig til at spille; de hører dine ord, men gør ikke derefter. Men når det kommer - og se, det kommer — skal de kende, at en profet har været iblandt dem.

Prædiketekst.
Matt. 11,16-24.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

Men hvad skal jeg sammenligne denne slægt med? Den ligner børn, som sidder på torvene og råber til de andre og siger: 'Vi blæste på fløjte for jer, og I dansede ikke; vi sang klagesange, og I jamrede ikke.' Thi Johannes kom, som hverken spiser eller drikker, og man siger:

'Han er besat.' Menneskesønnen kom, som spiser og drikker, og man siger: 'Se, hvilken frådser og dranker, ven med toldere og syndere!' Dog, visdommen er retfærdiggjort ved sine gerninger.« Da gav han sig til at revse de byer, hvor hans fleste kraftige gerninger var gjort, fordi de ikke havde omvendt sig: »Ve dig, Kora-zin! ve dig, Betsajda! thi hvis de kraftige gerninger, som er sket i jer, var sket i Tyrus og Zidon, så havde de for længe siden omvendt sig i sæk og aske. Men jeg siger jer: Det skal gå Tyrus og Zidon tåleligere på dommens dag end jer. Og du, Kapernaum! Mon du skal ophøjes indtil Himmelen? Til Dødsriget skal du fare ned! thi hvis de kraftige gerninger, som er sket i dig, var sket i Sodorna, da var den blevet stående til den dag i dag. Men jeg siger jer: Det skal gå Sodomias land tåleligere på dommens dag end dig.

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus til romerne:

Jeg vil nemlig ikke, at I skal være uvidende om denne hemmelighed, brødre! (for at I ikke skal være kloge i egne tanker): at der er kommet forhærdelse over en del af Israel, indtil hedningerne fuldtalligt er gået ind; og så skal hele Israel frelses, som der står skrevet: »Befrieren skal komme fra Zion, han skal fjerne ugudeligheder fra Jakob, og når jeg borttager deres synder, da er dette min pagt med dem.« Ses der hen til evangeliet, er de fjender for jeres skyld, men ses der hen til udvælgelsen, er de elskede for fædrenes skyld; thi sine nådegaver og sit kald fortryder Gud ikke. Thi ligesom I forhen var ulydige mod Gud, men nu har fået barmhertighed som følge af disses ulydighed, således er også disse nu blevet ulydige, for at også de må få barmhertighed som følge af den barmhertighed, der er blevet

jer til del. Thi Gud har indesluttet alle under ulydighed,
for at han kunne forbarme sig over alle.

Udgangslæsning. Se side 282.

Ellevte søndag efter trinitatis

Første tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Herre vor Gud, retfærdige og nådige dommer,
vi bekender for dig,
at vi ikke kan bære sandheden om os selv.
Enten fortvivler vi,
eller vi øder vort liv med at forsvare os
over for os selv,
over for andre og over for dig.
Hjælp os, giv os mod,
så vi endelig, omsider,
overlader vor sag til din Søn,
Jesus Kristus, vor Herre,
som har sat livet til for at føre den for os.
Giv os tillid til ham,
så at vi får frihed og glæde
til at leve med hinanden,
som han har lært os,
indtil han tager os med sig
gennem sin død og vor død
til retfærdighed og liv hos dig,
som med ham lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i femte Mosebog:

5. Mos. 30,11-14.

Thi budet, som jeg i dag pålægger dig, er dig ikke ufatteligt og er heller ikke langt borte. Det er ikke i Himmelen, så du måtte sige: »Hvem skal stige op til Himmelen for os og hente det ned til os og kundgøre os det, så vi kan handle derefter?« Ikke heller er det hinsides havet, så du måtte sige: »Hvem skal drage over havet for os og hente det til os og kundgøre os det, så vi kan handle derefter?« Nej, ordet er dig ganske nær, i din mund og i dit hjerte, så du kan handle derefter.

Prædiketekst.
Luk. 18,9-14.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Lukas:

Til nogle, som stolede på sig selv, at de var retfærdige, og ringeagtede de andre, fortalte [Jesus] denne lignelse: »Der var to mænd, som gik op til helligdommen for at bede; den ene var en farisæer, og den anden en tolder. Farisæeren trådte frem og bad ved sig selv således: 'Gud! jeg takker dig, fordi jeg ikke er som de andre mennesker, røvere, uretfærdige, ægteskabsbrydere, og heller ikke som denne tolder. Jeg faster to gange om ugen, jeg giver tiende af hele min indtægt.' Tolderen derimod stod langt borte og ville ikke engang løfte sine øjne mod Himmelen, men slog sig for sit bryst og sagde: 'Gud! vær mig synder nådig!' Jeg siger jer: Han gik retfærdiggjort hjem til sit hus, men den anden ikke; thi enhver, som ophøjer sig selv, skal ydmyges; men den, som ydmyger sig selv, skal ophøjes.«

Udgangslæsning.

Rom. 10,4-13

11 10 4 10

Således skriver apostelen Paulus til romerne:

Kristus er lovens ophør, så retfærdighed gives enhver, som tror. Moses skriver jo om den retfærdighed, som loven kræver, at det menneske, der øver den, skal leve ved den. Men retfærdigheden af tro taler således: »Sig

ikke i dit hjerte: 'Hvem vil stige op til Himmelen (nemlig for at hente Kristus ned)?' eller: 'Hvem vil stige ned i afgrunden (nemlig for at hente Kristus op fra de døde)?'« Hvad siger den da? »Ordet er dig nær, i din mund og i dit hjerte (nemlig det troens ord, som vi prædiker).« Thi når du med din mund bekender Jesus som Herre og i dit hjerte tror, at Gud opvakte ham fra de døde, skal du blive frelst. Thi med hjertet tror man til retfærdighed, og med munden bekender man til frelse, [vers 4-10]

Skriften siger jo: »Enhver, som tror på ham, skal ikke blive til skamme.« Thi der er ingen forskel på jøde og græker; de har jo alle den samme Herre, rig nok for alle dem, der påkalder ham. »Thi enhver, der påkalder Herrens navn, skal frelses.« [vers 11-13]

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor kære Herre Jesus Kristus,
du, som tager imod gæstfrihed af farisæere
og tjenester af foragtelige mennesker,
du, hvis godhed ikke kaster skygge
over fattige og skamløse,
men er skarp til at skære ind
mellem løgn og sandhed hos retfærdige og rige,
dig beder vi: gå også ind til os.
Vi er kolde og døde,
giv os varme og liv.
Vi er syge af skam,
gør os lette og glade.
Så kan vi dele livet med hinanden her
og siden samles ved dit bord,
hvor du med Faderen lever og regerer
i Helligånds enhed,

én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i femte Mosebog:

5. Mos. 30,15-20.

[Moses sagde:] »Se, jeg forelægger dig i dag livet og lykken, døden og ulykken! Hvis du lyder Herren din Guds bud, som jeg i dag pålægger dig, så at du elsker Herren din Gud og vandrer på hans veje og holder hans bud, anordninger og lovbud, så skal du leve og blive mangfoldig, og Herren din Gud vil velsigne dig i det land, du skal ind og tage i besiddelse. Men hvis dit hjerte vender sig bort, og du ikke er lydig, men lader dig forføre til at tilbede fremmede guder og dyrke dem, så kundgør jeg eder i dag, at I visselig skal gå til grunde; I skal ikke komme til at leve længe i det land, du skal ind og tage i besiddelse efter at være gået over Jordan. Jeg tager i dag himmelen og jorden til vidne mod eder på, at jeg har forelagt eder livet og døden, velsignelsen og forbandelsen. Så vælg da livet, for at du og dit afkom må leve, idet du elsker Herren din Gud og adlyder hans røst og hænger ved ham; thi deraf afhænger dit liv og tallet på de dage, du kommer til at bo i det land, Herren svor at ville give dine fædre, Abraham, Isak og Jakob.«

Prædiketekst.
Luk. 7,36-50.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Lukas:

Men en af farisæerne indbød [Jesus] til at spise hos sig. Og han gik ind i farisæerens hus og satte sig til bords. Og se, der var en kvinde, som var en synderinde i byen; da hun fik at vide, at han sad til bords i farisæerens hus, gik hun derhen med en alabastkrukke med salve; og hun stillede sig grædende bag ham, ved hans fødder, og begyndte at væde hans fødder med sine tårer og tørrede dem med sit hår, og hun kyssede hans fødder og salvede dem med salven. Men da farisæeren, som havde ind-

budt ham, så det, sagde han ved sig selv: »Hvis den mand var en profet, ville han vide, hvad slags kvinde det er, som rører ved ham, at hun er en synderinde.« Da tog Jesus til orde og sagde til ham: »Simon! jeg har noget at sige dig.« Han svarer: »Sig det, mester!« Så siger han: »En mand, som lånte penge ud, havde to skyldnere; den ene skyldte ham fem hundrede denarer, den anden halvtreds. Da ingen af dem havde noget at betale med, eftergav han dem begge deres gæld. Hvem af dem vil nu elske ham mest?« Simon svarede og sagde: »Jeg tænker den, som han eftergav mest.« Jesus sagde til ham: »Du dømte rigtigt.« Og vendt mod kvinden sagde han til Simon: »Ser du denne kvinde? Jeg kom ind i dit hus; du gav mig ikke vand til mine fødder; men hun har vædet mine fødder med sine tårer og tørret dem med sit hår. Du gav mig intet kys; men lige fra jeg kom herind, er hun blevet ved at kysse mine fødder. Du salvede ikke mit hoved med olie; men hun salvede mine fødder med salve. Derfor siger jeg dig: hendes mange synder er hende forladt, siden hun har elsket meget; men den, hvem kun lidt forlades, elsker kun lidt.« Og han sagde til hende: »Dine synder er dig¹ forladt!« Da begyndte de, der sad til bords med ham, at sige ved sig selv: »Hvem er han, som endogså forlader synder?« Men han sagde til kvinden: »Din tro har frelst dig, gå bort med fred!«

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

1. Kor. 15,1-11.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus i sit første brev til korinterne:

– j ., . j . i-

Jorødre, jeg vil minde jer om det evangelium, som jeg forkyndte jer, som I også tog imod, som I stadig står i, og som I også frelses ved, hvis I da holder fast ved det ord, hvormed jeg forkyndte jer det — ellers var det til ingen nytte, at I kom til troen. Jeg overgav jer nemlig

som noget af det første, hvad jeg selv modtog: at Kristus døde for vores synder, efter skrifterne, og at han blev begravet: og at han er opstået på den tredje dag, efter skrifterne, og at han blev set af Kefas, derefter af de tolv; derefter blev han set af over fem hundrede brødre på én gang, af hvilke de fleste endnu er i live, men nogle er hensovede; derefter blev han set af Jakob, dernæst af alle apostlene; men sidst af alle blev han set også af mig som det ufuldbårne foster; thi jeg er den ringeste af apostlene, jeg, som ikke er værd at kaldes apostel, fordi jeg har forfulgt Guds kirke. Ved Guds nåde er jeg det, jeg er, og hans nåde imod mig har ikke været forgæves; men jeg har arbejdet mere end alle de andre, dog ikke jeg, men Guds nåde, som har været med mig. Hvad enten det nu er mig eller de andre, således prædiker vi, og således troede I.

Udgangslæsning. Se side 286.

Tolvte søndag efter trinitatis

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Almægtige Gud, kærlige Fader,
kom os til hjælp.
Når du taler til os
gennem din elskede Søn i hans ord,
så trænger det ikke igennem.
Vi er spærret inde med os selv
og spærret ude fra andre
og fra dig.
Derfor beder vi din gode Helligånd:

luk op for os.
Vi er som islagte vande,
blæs hen over os,
skin ud over os,
væk os til at leve og gøre din vilje,
så vil vi lovsynge dig
al tid her og for evigt hos dig,
som med din elskede Søn lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i Salmernes Bog:

Ikke os, o Herre, ikke os, men dit navn, det give du ære
for din miskundheds og trofastheds skyld! Hvi skal
folkene sige: »Hvor er dog deres Gud?« Vor Gud, han
er i Himlen; alt, hvad han vil, det gør han! Deres bille-
der er sølv og guld, værk af menneskehænder; de har
mund, men taler ikke, øjne, men ser dog ej; de har
ører, men hører ikke, næse, men lugter dog ej; de har
hænder, men føler ikke, fødder, men går dog ej, deres
strube frembringer ikke en lyd. Som dem skal de, der
laved dem, blive, enhver, som stoler på dem! Israel
stoler på Herren, han er deres hjælp og skjold.

Prædiketekst.
Mark. 7,31-37.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Markus:

Og da [Jesus] gik bort igen fra egnene omkring Tyrus,
kom han over Zidon midt igennem Dekapolis' egne til
Galilæas sø. Og de kommer til ham med en døv, som
også vanskeligt kunne tale, og beder ham om at lægge
sin hånd på ham. Og han tog ham til side, bort fra
skaren, og stak sine fingre i hans øren, spyttede på dem
og rørte ved hans tunge, så op mod Himmelen, sukke-
de og sagde til ham: »Effata!« det betyder: luk dig op!

Da åbnedes hans øren, og straks løstes det, der bandt hans tunge, og han talte tydeligt. Og Jesus forbød dem at sige det til nogen; men jo mere han forbød dem det, des ivrigere forkyndte de det. Og de blev over al måde slået af forundring og sagde: »Han har gjort alle ting vel; han får både de døve til at høre og de stumme til at tale.«

Udgangslæsning.
Kol. 2,6-9.

Således skriver apostelen Paulus til kolossen-serne:

Da I nu har modtaget Kristus Jesus som Herren, så leveres liv i ham, idet I er rodfæstede i ham og i ham opbygges og befæstes i troen, således som I har lært, og bliver rige på taksigelse. Tag jer i agt, at ikke nogen skal fange jer ved verdslig visdom og tomt bedrag, som støtter sig på menneskers overlevering og verdens »magter«, ikke på Kristus. Thi i ham bor hele guddomsfylden legemlig.

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor Herre Jesus Kristus,
du, som opgav ånden på korset
og blev begravet af dine venner,
du, hvis stemme når os
fra fortidens dage,
dengang man heller ikke troede,
selv om man så dine tegn,
dig beder vi så længe efter:
send os Helligånden,
som du fik af din Fader,
Ånden, som løftede dig ud
af din grav på den tredje dag,

Ånden, som bærer din stemme til os
gennem to tusind år.
Giv os øre for sandhed
og øje for dine tegn,
så vi ser og tror
og bliver salige her
og til evig tid ved dig,
som med Faderen lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet hos profeten Jonas :

τ 2

Men Herren bød en stor fisk sluge Jonas; og Jonas var i fiskens bug tre dage og tre nætter. Da bad Jonas i fiskens bug til Herren sin Gud og sagde: Jeg råbte i nøden til Herren, og han svarede mig; jeg skreg fra Dødsrigets skød, og du hørte min røst. Du kasted mig i dybet midt i havet, strømmen omgav mig; alle dine brændinger og bølger skyllede over mig. Jeg tænkte: »Bort er jeg stødt fra dine øjne, aldrig mer skal jeg skue dit hellige tempel.« Vandene trued min sjæl, dybet omgav mig, tang var viklet om mit hoved; til bjergenes rødder steg jeg ned, til jordens slåer, de evige grundvolde; da drog du mit liv op af graven, Herre min Gud. Da min sjæl vandsmægtede i mig, kom jeg Herren i hu, og min bøn steg op til dig i dit hellige tempel. De, der dyrker det tomme gøgl, lader gudsfrygt fare; men jeg vil bringe dig ofre med lovsangs toner og indfri de løfter, jeg gav. Hos Herren er frelse. Så taledes Herren til fisken, og den spydede Jonas ud på det tørre land.

Prædiketekst.
Matt. 12,31-42.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

»Derfor siger jeg jer: Al synd og bespottelse skal tilgi-

ves menneskene, men bespottelse imod Ånden skal ikke tilgives. Den, der taler et ord imod Menneskesønnen, ham vil det blive tilgivet; men den, der taler imod Helligånden, ham vil det ikke blive tilgivet, hverken i denne verden eller i den kommende. Enten er et træ godt, og så er også dets frugt god, eller et træ er dårligt, og så er også dets frugt dårlig; thi træet kendes på frugten. I øgleunger! hvordan kan I tale godt, når I er onde? Thi hvad hjertet er fuldt af, løber munden over med. Et godt menneske tager gode ting frem af sit gode forråd; og et ondt menneske tager onde ting frem af sit onde forråd. Men jeg siger jer, at menneskene skal gøre regnskab på dommens dag for hvert unyttigt ord, de taler. Thi ud fra dine ord skal du frikendes, og ud fra dine ord skal du fordømmes.« Da tog nogle af de skriftkloge og farisæerne til orde og sagde til ham: »Mester! vi vil gerne se dig gøre et tegn.« Men han svarede og sagde til dem: »En ond og utro slægt kræver tegn, men der skal intet andet tegn gives den end profeten Jonas' tegn. Thi ligesom Jonas var tre dage og tre nætter i havdyrets bug, således skal Menneskesønnen være tre dage og tre nætter i jordens skød. Mænd fra Nineve skal stå op ved dommen sammen med denne slægt og bringe fordømmelse over den; thi de omvendte sig ved Jonas' prædiken; og se, her er mere end Jonas. Droningen fra Syden skal ved dommen rejse sig sammen med denne slægt og bringe fordømmelse over den; thi hun kom fra jordens fjerneste egne for at høre Salomons visdom; og se, her er mere end Salomon.«

eller:

Luk. 11,29-32.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas:

Da skarerne stimlede sammen, tog han til orde og sag-

de: »Denne slægt er en ond slægt; et tegn kræver den, men der skal intet andet tegn gives den end Jonas' tegn. Thi ligesom Jonas blev et tegn for Nineves indbyggere, således skal Menneskesønnen være det for denne slægt. Dronningen fra Syden skal ved dommen rejse sig sammen med mændene af denne slægt og bringe fordømmelse over dem; thi hun kom fra jordens fjerneste egne for at høre Salomons visdom; og se, her er mere end Salomon. Mænd fra Nineve skal stå op ved dommen sammen med denne slægt og bringe fordømmelse over den; thi de omvendte sig ved Jonas' prædiken; og se, her er mere end Jonas.«

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus i sit andet brev til korinterne :

Så stor en tillid har vi til Gud ved Kristus. Jeg mener ikke, at vi af os selv er duelige til at udtænke noget, som kom det fra os selv; men vor duelighed er fra Gud, som jo gjorde os duelige til at være tjenere for en ny pagt, ikke bogstavens, men Åndens; thi bogstaven slår ihjel, men Ånden gør levende. Og når dødens tjeneste, indristet med bogstaver i sten, fremtrådte i herlighed, så Israels børn ikke kunne holde ud at se på Moses' ansigt på grund af hans ansigts herlighedsglans, der dog svandt hen, hvor meget større herlighed skal der da ikke være over Åndens tjeneste! Thi når den tjeneste, der førte til fordømmelse, var herlig, så er den tjeneste, der fører til retfærdighed, endnu langt rigere på herlighed.

Udgangslæsning. Se side 292.

Trettende søndag efter trinitatis

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Herre vor Gud, himmelske Fader,
vi takker dig,
fordi vi lever i denne salige tid,
da vi kan høre dit hellige evangelium,
se din Søn Jesus Kristus,
og kende din guddommelige vilje
og dit faderlige hjerte,
som du har lagt åbent for os i ham.
Vi beder dig, du bundløst barmhjertige:
bevar dit ords lys brændende iblandt os
og hold os fast derved,
uanset hvad det måtte koste os
af tid, penge og anseelse,
indtil du gør os til evig tid salige
ved din Søn Jesus Kristus, vor Herre,
som med dig lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i tredje Mosebog:

' '

Herren talde fremdeles til Moses og sagde: »Tal til hele israelitternes menighed og sig til dem: I skal være hellige, thi jeg Herren eders Gud er hellig! I må ikke stjæle, I må ikke lyve, I må ikke bedrage hverandre. I må ikke sværge falsk ved mit navn, så du vanhelliger din Guds navn. Jeg er Herren! Du må intet aftvinge din næste, du må intet røve; daglejerens løn må ikke blive hos dig natten over. Du må ikke forbande den døde eller lægge stød for den blindes fod, du skal frygte din

Gud. Jeg er Herren! I må ikke øve uret, når I holder rettergang; du må ikke begunstige den ringe, ej heller tage parti for den store, men du skal dømme din næste med retfærdighed. Du må ikke gå rundt og bagvaske din landsmand eller stå din næste efter livet. Jeg er Herren! Du må ikke bære nag til din broder i dit hjerte, men du skal tale din næste til rette, at du ikke skal pådrage dig synd for hans skyld. Du må ikke hævne dig eller gemme på vrede mod dit folks børn, du skal elske din næste som dig selv. Jeg er Herren!«

Prædiketekst.
Luk. 10,23-37.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Lukas:

Så vendte [Jesus] sig til disciplene, da han var ene med dem, og sagde: »Salige er de øjne, som ser det, I ser. Thi jeg siger jer, at mange profeter og konger har ønsket at se det, I ser, men fik det ikke at se, og høre det, I hører, men fik det ikke at høre.« Og se, en lovkyndig stod op og stillede fælde for ham, idet han spurgte: »Mester! hvad skal jeg gøre, for at jeg kan arve evigt liv?« Da sagde han til ham: »Hvad står der skrevet i loven, hvordan læser du?« Han svarede og sagde: »Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og med hele din sjæl og med hele din styrke og med hele dit sind, og din næste som dig selv.« Han sagde til ham: »Du har svaret rigtigt; gør dette, så skal du leve.« Men han ville retfærdiggøre sig og spurgte Jesus: »Hvem er så min næste?« Jesus svarede og sagde: »En mand gik ned fra Jerusalem til Jeriko, og han faldt i hænderne på røvere. De tog hans klæder fra ham og slog ham fordærvet; så gik de bort og lod ham ligge halvdød. Tilfældigvis drog en præst ned ad den samme vej, og han så ham, men gik lige forbi. Ligeledes kom en levit til stedet; også han så ham, men gik lige forbi. Men en samaritaner, som var på rejse, kom hen i nærheden af ham, og da han så ham, ynkedes han inderligt. Han gik hen til ham, forbandt

hans sår og hældte olie og vin på dem, løftede ham op på sit eget ridedyr og førte ham til et herberge og sørgede for ham. Og den næste dag tog han to denarer frem og gav værten dem og sagde: 'Sørg for ham, og hvad du mere lægger ud, skal jeg betale dig, når jeg kommer tilbage igen.' Hvem af de tre synes du nu har vist sig at være den mands næste, der faldt iblandt røvere?« Han svarede: »Den, som øvede barmhjertighed imod ham.« Da sagde Jesus til ham: »Gå du hen og gør ligeså!«

Udgangslæsning.
1. Tim. 1,15-17.

Således skriver apostelen Paulus i sit første brev til Timoteus:

Det er troværdig tale og fuld modtagelse værd, at Kristus Jesus kom til verden for at frelse syndere, blandt hvilke jeg er den største; men når barmhjertighed blev mig til del, var det, for at Jesus Kristus på mig som den største kunne vise hele sin langmodighed, så at jeg blev et eksempel på dem, der skal komme til tro på ham og få evigt liv. Men evighedernes konge, den uforkrænkelige, usynlige, eneste Gud være ære og pris i evighedernes evigheder! Amen.

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor kære Herre Jesus Kristus,
du, som ikke ville være konge,
og ingen hædersplads havde at give bort
undtagen højsædet på et kors,
dig beder vi:
giv os din levende Ånd fra din Fader,
så vi må tjene hinanden med sandhed,
som du har vist os,
den tid vi lever her,

indtil du henter os,
frie og salige,
hjem til din Fader,
som med dig lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet hos profeten Mika:

»Med hvad skal jeg møde Herren, bøje mig for højhedens Gud? Skal jeg møde ham med brændofre, møde med årgamle kalve? Har Herren behag i tusinder af væddere, titusinder af oliestrømme? Skal jeg give min førstefødte for min synd, mit livs frugt som bod for min sjæl?« Det er sagt dig, o menneske, hvad der er godt, og hvad Herren kræver af dig: hvad andet end at øve ret, gerne vise kærlighed og vandre ydmygt med din Gud.

Prædiketekst. Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Matt. 20,20-28. Mattæus:

Da gik Zebedæussønnernes moder sammen med sine sønner hen til [Jesus] og kastede sig ned for ham og ville bede ham om noget. Han spurgte hende: »Hvad vil du?« Hun svarede ham: »Sig, at mine to sønner må få sæde i dit rige, den ene ved din højre, den anden ved din venstre side.« Men Jesus svarede og sagde: »I ved ikke, hvad I beder om. Kan I tømme den kalk, som jeg skal tømme?« De svarer ham: »Ja, vi kan.« Da siger han til dem: »Min kalk skal I vel tømme; men sædet ved min højre og ved min venstre side står det ikke til mig at bortgive; men det gives til dem, hvem det er beredt af min Fader.« Da de ti andre hørte det, harmedes de på de to brødre. Men Jesus kaldte dem til sig og sagde: »I ved, at folkenes fyrster er strenge herrer over

dem, og de store lader dem føle deres magt. Således skal det ikke være iblandt jer; men den, som vil være stor iblandt jer, han skal være jeres tjener; og den, som vil være den første iblandt jer, han skal være jeres træl. Ligesom Menneskesønnen ikke er kommen for at lade sig tjene, men for selv at tjene og give sit liv som løse-sum for mange.«

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus til galaterne:

Men da vi ved, at ingen bliver retfærdiggjort af lovgæ-
ninger, men kun ved tro på Kristus Jesus, så har også vi
sat vor tro til Kristus Jesus, for at vi måtte blive retfær-
diggjorte af tro på Kristus og ikke af lovgæ-
ninger, thi af lovgæ-
ninger vil intet menneske blive retfærdiggjort.
Men dersom vi, da vi søgte at blive retfærdiggjorte i
Kristus, selv kom til at stå som syndere, går Kristus så
ikke syndens ærinde? Nej, langt fra! Thi kun hvis jeg
igen bygger det op, som jeg nedbrød, viser jeg mig som
overtræder. Thi ved loven er jeg død for loven, for at
jeg kan leve for Gud. Med Kristus er jeg korsfæstet, og
det er ikke længere mig, der lever, men Kristus lever i
mig; og det liv, jeg nu lever i kødet, det lever jeg i troen
på Guds Søn, som elskede mig og gav sig selv hen for
mig. Jeg ophæver ikke Guds nåde; thi var der retfær-
dighed ved loven, så var jo Kristus død til ingen nytte.

Udgangslæsning. Se side 298.

Fjortende søndag efter trinitatis

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor kære Herre Jesus Kristus,
 du, som brød igennem grænsen
 mellem Himmel og jord,
 du, som bryder gennem alle grænser,
 mellem folk og fremmede,
 mellem retfærdige og syndere,
 mellem sunde og syge,
 dig beder vi:
 send os Helligånden fra din Fader,
 så vi bliver frie til at bekende din tro,
 bede og takke
 og gøre kærlighedens gerninger her,
 indtil vi bliver til evig tid
 ubekymrede og salige hos dig,
 som med Faderen lever og regerer
 i Helligånds enhed,
 én sand Gud
 fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.
 Sl. 103,lb-22.

Således står der skrevet i Salmernes Bog:

...
 Min sjæl, lov Herren, og alt i mig love hans hellige navn! Min sjæl, lov Herren, og glem ikke alle hans velgerninger! Han, som tilgiver alle dine misgerninger og læger alle dine sygdomme, han, som udløser dit liv fra graven og kroner dig med miskundhed og barmhjerlighed, han, som mætter din sjæl med godt, så du bliver ung igen som ørnen! Herren øver retfærdighed og ret mod alle fortrykte. Han lod Moses se sine veje, Israels børn sine gerninger; barmhjertig og nådig er Herren, langmodig og rig på miskundhed; han går ikke bestandig i rette, gemmer ej evigt på vrede; han handled ej med os efter vore synder, gengældte os ikke efter vor brøde. Men så højt som himlen er over jorden, er hans miskundhed stor over dem, der frygter ham. Så langt som østen er fra vesten, han har fjernet vore synder fra os. Som en fader forbarmer sig over sine børn, forbar-

mer Herren sig over dem, der frygter ham. Thi han kender vor skabning, han kommer i hu, vi er støv; som græs er menneskets dage, han blomstrer som markens blomster; når et vejr farer over ham, er han ej mere, hans sted får ham aldrig at se igen. Men Herrens miskundhed varer fra evighed og til evighed over dem, der frygter ham, og hans retfærd til børnenes børn for dem, der holder hans pagt og kommer hans bud i hu, så de gør derefter. Herren har rejst sin trone i Himlen, alt er hans kongedømme underlagt. Lov Herren, I hans engle, I vældige i kraft, som gør, hvad han byder, så snart I hører hans røst. Lov Herren, alle hans hærskarer, hans tjenere, som fuldbyrder hans vilje. Lov Herren, alt, hvad han skabte, på hvert eneste sted i hans rige! Min sjæl, lov Herren!

Prædiketekst.
Luk. 17,11-19.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Lukas:

Mens [Jesus] var på vej til Jerusalem, skete det, at han fulgte grænsen mellem Samaria og Galilæa, og da han gik ind i en landsby, mødte han ti spedalske mænd; de blev stående langt fra ham og råbte og sagde: »Jesus, mester, forbarm dig over os!« Da han så dem, sagde han til dem: »Gå hen og lad jer syne af præsterne!« Og det skete, mens de gik derhen, blev de rensset. Men en af dem vendte tilbage, da han så, at han var helbredt, og priste Gud med høj røst. Og han kastede sig ned på sit ansigt for hans fødder og takkede ham; og det var en samaritaner. Da tog Jesus til orde og sagde: »Var der ikke ti, der blev rensset? hvor er de ni? Var der ingen andre end denne fremmede, der vendte tilbage for at give Gud ære?« Og han sagde til ham: »Stå op, drag bort; din tro har frelst dig!«

Udgangslæsning.
2. Tim. 2,8-13.

Således skriver apostelen Paulus i sit andet brev til Timoteus:

Kom Jesus Kristus i hu, oprejst fra de døde, af Davids slægt - ifølge mit evangelium, for dette lider jeg ondt, ja, er bundet i lænker som en forbryder. Men Guds ord er ikke bundet. Derfor udholder jeg det alt sammen for de udvalgtes skyld, for at også de må få frelsen i Kristus Jesus med evig herlighed. Det er troværdig tale: thi er vi døde med ham, skal vi også leve med ham; holder vi ud, skal vi også være konger med ham; fornægter vi ham, vil **han** også fornægte os; er vi utro, forbliver han dog tro; thi fornægte sig selv kan han ikke.

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Du evigt trofaste Gud,
du så os mennesker
strandede på din jord,
nedslåede og evneløse til det gode,
uden tro eller håb i verden.
Da sendte du din Søn ind iblandt os
med ordre fra dig om oprejsning.
Af dåbens vand løfter han os ud,
genskabte til at bære dit billede,
han mætter os ved sit bord
med brødet og vinen,
som er hans liv,
så at vi herefter kan leve i verden som han,
virksomme, uden frygt,
indtil du gør os til evig tid salige
ved ham, som med dig lever og regerer

i Helligånds enhed,
 én sand Gud
 fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i Salmernes Bog:

Jeg sagde: »Mine veje vil jeg vogte på, så jeg ikke synder med tungen; min mund vil jeg holde i tømme, så længe den gudløse er mig nær!« Jeg var stum og tavs, jeg tav for at undgå tomme ord, men min smerte naged, mit hjerte brændte i brystet, ild lued op, mens jeg grun-
 ded; da talte jeg med min tunge. Lær mig, Herre, at kende mit endeligt, det mål af dage, jeg har, lad mig kende, hvor snart jeg skal bort! Se, i håndsbredde mål-
 te du mine dage ud, mit liv er som intet for dig, som et åndepust står hvert menneske der. Kun som en skygge er menneskets vandring, kun tomhed er deres travlhed; de samler og ved ej, hvem der får det. Hvad bier jeg, Herre, da efter? Mit håb står ene til dig. Fri mig for al min synd, gør mig ikke til spot for dårer! Jeg tier og åbner ikke min mund, du voldte det jo. Borttag din plage fra mig, under din vældige hånd går jeg til. Når du tugter en mand med straf for hans brøde, smuldrer du hans herlighed hen som møl; kun et åndepust er hvert menneske. Hør, o Herre, min bøn og lyt til mit skrig, til mine tårer tie du ej! Thi en fremmed er jeg hos dig, en gæst som alle mine fædre. Se bort fra mig, så jeg kvæges, før jeg går bort og ej mer er til!

Prædiketekst.
 Johs. 5,1-18.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
 Johannes:

Derefter indtraf en af jødernes højtider, og Jesus drog op til Jerusalem. Der ligger i Jerusalem ved Fåreporten en dam, som på hebraisk hedder Betesda. Ved den findes der fem søjlegange, hvor der lå en mængde syge mennesker, blinde, lamme, visne, som ventede på, at

vandet skulle komme i bevægelse. Thi på visse tider fór en Herrens engel ned i dammen og bragte vandet i oprør. Den, som da, efter at vandet var kommet i oprør, først steg ned deri, blev rask, hvilken sygdom han end led af. Dér var der en mand, som havde været syg i otteogtredivé år. Da Jesus så ham ligge der og vidste, at han allerede havde ligget i lang tid, siger han til ham: »Vil du være rask?« Den syge svarede ham: »Herre! jeg har ingen til at bringe mig ned i dammen, når vandet er kommet i oprør; mens jeg er på vej, stiger en anden ned før mig.« Jesus siger til ham: »Stå op, tag din seng og gå!« Og straks blev manden rask, og han tog sin seng og gik. Nu var det sabbat den dag; derfor sagde jøderne til ham, som var blevet helbredt: »Det er sabbat; du har ikke lov at bære din seng.« Han svarede dem: »Han, som gjorde mig rask, sagde til mig: 'Tag din seng og gå!« Da spurgte de ham: »Hvem var den mand, som sagde til dig: 'Tag din seng og gå?'« Men han, som var blevet helbredt, vidste ikke, hvem det var; thi Jesus havde fjernet sig, da der var mange mennesker på stedet. Siden finder Jesus ham i helligdommen, og han sagde til ham: »Se, nu er du blevet rask; synd ikke mere, for at ikke noget værre skal ramme dig.« Manden gik hen og fortalte jøderne, at det var Jesus, som havde gjort ham rask. Derfor forfulgte jøderne Jesus, fordi han havde gjort dette på en sabbat. Men han svarede dem: »Min Fader arbejder indtil nu; også jeg arbejder.« Derfor stræbte da jøderne end mere efter at slå ham ihjel, fordi han ikke alene brød sabbaten, men også kaldte Gud sin Fader og gjorde sig selv Gud lig.

Tredje prædiketekst

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus til romerne:

Vi ved jo, at loven er andelig; men jeg er kødelig, solgt

Tredje
prædiketekst.
Rom. 7,14-25.

som træl under synden. Thi jeg forstår ikke min egen handlemåde; jeg gør jo ikke det, jeg vil, men det, jeg hader, det gør jeg. Men når jeg gør det, jeg ikke vil, så samstemmer jeg med loven og bekræfter, at den er god. Men da er det ikke mere mig, der udfører det, men synden, som bor i mig. Thi jeg ved, at i mig, det vil sige: i mit kød, bor der intet godt; thi viljen har jeg vel, men at udføre det gode formår jeg ikke; thi det gode, som jeg vil, det gør jeg ikke; men det onde, som jeg ikke vil, det gør jeg. Dersom jeg da gør det, som jeg ikke vil, så er det ikke mere mig, der udfører det, men synden, som bor i mig. Når jeg ønsker at gøre det gode, finder jeg altså den lov hos mig, at det onde ligger mig nærmest. Thi i mit indre menneske glæder jeg mig over Guds lov; men i mine lemmer ser jeg en anden lov, som ligger i strid med loven i mit sind og tager mig til fange under syndens lov, som er i mine lemmer. Jeg elendige menneske! hvem skal fri mig fra dette dødens legeme? Gud ske tak ved Jesus Kristus, vor Herre! Altså tjener jeg, som jeg er i mig selv, Guds lov med sindet, men syndens lov med kødet.

eller:

Ap. G. 14,8-22. Prædiketeksten står skrevet i Apostelens Geringer:

I Lystra sad der en mand, som var kraftesløs i fødderne; han havde været lam fra moders liv og havde aldrig kunnet gå. Han lyttede, når Paulus talte, og da Paulus fæstede sit blik på ham og så, at han havde tro til at frelses, sagde han med høj røst: »Rejs dig op og stå på dine fødder!« Da sprang manden op og begyndte at gå omkring. Men da skarerne så, hvad Paulus havde gjort, løftede de deres røst og sagde på lykaonisk: »Guderne er i menneskeskikkelse steget ned til os.« Barnabas kaldte de for Zeus, og Paulus for Hermes, fordi det var

ham, som førte ordet. Og præsten ved Zeustemplet, som lå uden for byen, kom hen til byporten med tyre og kranse og ville ofre sammen med skarerne. Men da apostlene Barnabas og Paulus hørte dette, sønderrev de deres klæder og sprang ind midt i folkeskaren, råbte og sagde: »Mænd, hvad er det dog, I gør? Vi er også mennesker under samme kår som I, og vi forkynder evangeliet om, at I skal vende jer fra disse tomme afguder til den levende Gud, 'som har skabt himmelen og jorden og havet og alt, hvad deri er'. Han har i de forbigangne tider ladet alle hedningerne vandre deres egne veje. Dog lod han sig ikke uden vidnesbyrd, idet han viste jer velgerninger, gav jer regn og frugtbare tider fra himmelen og mættede jer med føde og fyldte jeres hjerter med glæde.« Men det var med nød og næppe, at de ved at sige dette fik skarerne fra at ofre til dem. Imidlertid kom der nogle jøder fra Antiokia og Ikonium, og de fik skarerne på deres side og stenede Paulus og slæbte ham uden for byen, idet de mente, at han var død. Men da disciplene havde slået kreds om ham, rejste han sig op og gik ind i byen. Og dagen efter drog han bort derfra til Derbe sammen med Barnabas. Og de forkyndte evangeliet i denne by og vandt talrige disciple. Derefter vendte de tilbage til Lystra og Ikonium og styrkede disciplenes sjæle og påmindede dem om at blive i troen, idet de sagde: »Vi må igen nem mange trængsler for at komme ind i Guds rige.«

Udgangslæsning. Se side 303.

Femtende søndag efter trinitatis

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor kære Gud og Fader i Himmelen,
vi takker dig,
fordi du har givet os livet
og nådigt opholder og forsørger os
til denne dag.
Men vi er stivnede i bekymring for,
at vi skal gøre din gode jord til en ødemark
ved vor grådighed og uforstand.
Herre, hjælp os,
magterne er os for stærke.
Før du selv krigen imod Satans rige,
løs os af vort mismod,
giv os tro til at leve og arbejde,
som vi lærer det af din Søn,
Jesus Kristus, vor Herre,
han, som med dig lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i første Mosebog:

Da sagde Gud til Noa: »Gå ud af arken med din hustru, dine sønner og dine sønnekoner og før alle dyr, der er hos dig, alt kød, fugle, kvæg og alt kryb, der kryber på jorden, ud med dig, at de kan vrimle på jorden og blive frugtbare og mangfoldige på jorden!« Da gik Noa ud med sine sønner, sin hustru og sine sønnekoner; og alle de vildtlevende dyr, alt kvæget, alle fuglene og alt krybet, der kryber på jorden, efter deres slægter, gik ud af arken. Derpå byggede Noa Herren et alter og tog nogle af alle de rene dyr og fugle og ofrede brændofre på alteret. Og da Herren indåndede den liflige duft, sagde han til sig selv: »Jeg vil aldrig mere forbande jorden for menneskenes skyld, thi menneskehjertets higen er ond fra ungdommen af, og jeg vil aldrig mere tilintetgøre alt, hvad der lever, således som

jeg nu har gjort! Herefter skal, så længe jorden står, sæd og høst, kulde og hede, sommer og vinter, dag og nat ikke ophøre! Se, jeg opretter min pagt med eder og eders efterkommere efter eder og med hvert levende væsen, som er hos eder, fuglene, kvæget og alle jordens vildtlevende dyr, alt, hvad der gik ud af arken, alle jordens dyr; jeg opretter min pagt med eder og lover, at aldrig mere skal alt kød udryddes af flodens vande, og aldrig mere skal der komme en vandflod for at ødelægge jorden!« Fremdeles sagde Gud: »Dette er tegnet på den pagt, jeg til evige tider opretter mellem mig og eder og hvert levende væsen, som er hos eder: Min bue sætter jeg i skyen, og den skal være pagtstegn mellem mig og jorden! Når jeg trækker skyer sammen over jorden, og buen da viser sig i skyerne, vil jeg komme den pagt i hu, som består mellem mig og eder og hvert levende væsen, det er alt kød, og vandet skal ikke mere blive til en vandflod, som ødelægger alt kød. Når buen da står i skyerne, vil jeg se hen til den og ihukomme den evige pagt mellem Gud og hvert levende væsen, det er alt kød på jorden.«

Prædiketekst.
Matt. 6,24-34.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

Ingen kan tjene to herrer; han vil jo enten hade den ene og elske den anden eller holde sig til den ene og ringe-agte den anden. I kan ikke tjene både Gud og mammon. Derfor siger jeg jer: I må ikke være bekymrede for jeres liv, hvad I skal spise, eller hvad I skal drikke; heller ikke for jeres legeme, hvad I skal klæde jer med. Er ikke livet mere end maden, og legemet mere end klæderne? Se til himmelens fugle; de sår ikke og høster ikke og samler ikke i lade, og dog giver jeres himmelske Fader dem føden; er I ikke meget mere værd end de? Og hvem af jer kan ved at bekymre sig lægge en alen til sin livsvej? Og hvorfor er I bekymrede for klæder? Læg

mærke til liljerne på marken, hvorledes de vokser; de arbejder ikke og spinder ikke; men jeg siger jer, at end ikke Salomon i al sin pragt var klædt som en af dem. Klæder da Gud således græsset på marken, som står i dag og i morgen kastes i ovnen, skulle han så ikke meget snarere klæde jer, I lidettroende? Derfor må I ikke være bekymrede og sige: 'Hvad skal vi spise?' eller: 'Hvad skal vi drikke?' eller: 'Hvad skal vi klæde os i?' Thi efter alt dette søger hedningerne, og jeres himmelske Fader ved, at I trænger til alt dette. Men søg først Guds rige og hans retfærdighed, så skal alt det andet gives jer i tilgift. Derfor må I ikke være bekymrede for dagen i morgen; thi dagen i morgen skal bekymre sig for det, der hører den til. Hver dag har nok i sin plage.

Udgangslæsning.

„ 1725
eller 6,2-5.

Således skriver apostelen Paulus til galaterne:

Lever vi i Ånden, da lad os også vandre i Ånden. Lad os

ikke søge tom ære, sa vi udæsker hverandre og misunder hverandre. Brødre, om nogen skulle blive overrasket af en synd, da hjælp et sådant menneske til rette, I åndelige, med sagtmødig ånd, og se du selv til, at ikke også du bliver fristet, [vers 25-6.1]

Bær hverandres byrder; således opfylder I Kristi lov. Mener nogen, at han er noget, skønt han intet er, da bedrager han jo sig selv. Hver prøve sin egen gerning, og da skal han få sin ros alene efter, hvad han selv er, og ikke efter, hvad næsten er. Thi hver skal bære sin egen byrde, [vers 2-5]

Den, der undervises i ordet, skal dele alt godt med den, der underviser ham. Far ikke vild, Gud lader sig ikke spotte! thi hvad et menneske sår, det skal han også høste. Thi den, der sår i sit kød, skal høste fordærvelse

af kødet, men den, der sår i Ånden, skal høste evigt liv af Ånden, [vers 6-8]

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor kære Gud og Fader i Himmelen,
vi takker dig,
fordi du har givet os arvelod i dit rige
her og til evig tid
med vor broder Jesus,
din kære Søn, vor Herre.
Og vi beder din gode Helligånd:
kom til os, bliv hos os.
Fordriv vore unyttige bekymringer
og stands vor hovedløse travlhed,
giv os tro til at høre dit mægtige ord
i tide og i utide,
indtil vi bliver til evig tid salige
ved ham, som med dig lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.
Si 73 23-28

Således står der skrevet i Salmernes Bog:

[Jeg bliver] altid hos dig, du holder mig fast om min højre; du leder mig med dit råd og tager mig siden bort i herlighed. Hvem har jeg i Himlen? Og har jeg blot dig, da attrår jeg intet på jorden! Lad kun mit kød og mit hjerte vansmægte, Gud er mit hjertes klippe, min del for evigt. Thi de, der fjerner sig fra dig, går under, du udsletter hver, som er dig utro. Men at leve Gud

nær er min lykke, min lid har jeg sat til den Herre Herren, at jeg kan vidne om alle dine gerninger.

Prædiketekst.
Luk. 10,38-42.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Lukas:

Og mens de var på vandring, gik [Jesus] ind i en landsby; dér var der en kvinde ved navn Marta, som tog imod ham i sit hus. Hun havde en søster, som hed Maria, og hun satte sig ned ved Herrens fødder og hørte på hans ord. Men Marta havde travlt med meget husligt arbejde, og hun kom hen og sagde: »Herre! bryder du dig ikke om, at min søster har ladet mig være ene om arbejdet? sig dog til hende, at hun skal hjælpe mig.« Men Herren svarede og sagde til hende: »Marta! Marta! du gør dig bekymring og uro med mange ting; men ét er nødvendigt. Maria har valgt den gode del, og den skal ikke tages fra hende.«

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst,

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus til kolossenserne:

I Kristus bor hele guddomsfylden legemlig, og i denne fylde har I del, idet I er i ham, som er hoved for enhver magt og myndighed. I ham er I også blevet omskåret med en omskærelse, som ikke bliver udført med hænder, men består i aflæggelsen af det kødelige legeme, det vil sige Kristus-omskærelsen, idet I blev begravet med ham i dåben, og i den blev I også sammen med ham opvakt ved troen på Guds virkekraft, da han opvakte ham fra de døde. Ja, også jer, som var døde i jeres overtrædelser og uomskårne, syndige menneskenatur, jer levendegjorde Gud sammen med ham, da han tilgav os alle vore overtrædelser. Han udslattede det ankla-

gende skyld brev med dets lovbestemmelser, det, som var imod os; han tog det bort ved at nagle det til korset. Han afvæbnede magterne og myndighederne og stillede dem åbenlyst til skue, da han førte dem i sejrstog ved Kristus.

Udgangslæsning. Se side 310.

Sekstende søndag efter trinitatis

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor skaber og Fader i Himmelen,
du ser vore sorger,
det ved vi fra din kære Søn,
Jesus Kristus, vor Herre,
som delte livet og døden med os her,
for at vi skal dele hans liv i evighed.
Nu beder vi dig:
giv os din Helligånd.
Giv os kærlighed ud af din kærlighed,
sorg ud af din sorg,
liv ud af dit liv,
så vi tager mod til os
og tror din Søn på hans ord,
kaster al frygt fra os
og lever glade med hinanden her,
indtil du glæder os for evigt i dit lys,
du, som med Sønnen lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i Jobs Bog:

Hvi døde jeg ikke i moders liv eller udåndet straks fra moders skød? Hvorfor var der knæ til at tage imod mig, hvorfor var der bryster at die? Så havde jeg nu ligget og hvilet, så havde jeg slumret i fred blandt konger og jordens styrere, der byggede sig gravpladser, blandt fyrster, rige på guld, som fyldte deres huse med sølv. Eller var jeg dog som et nedgravet foster, som børn, der ikke fik lyset at se! Der larmer de gudløse ikke mer, der hviler de trætte ud, alle de fangne har ro, de hører ej fogedens røst? små og store er lige der og trællen fri for sin herre. Hvi giver Gud de lidende lys, de bittert sørgende liv, dem, som bier forgæves på døden, graver derefter som efter skatte, som glæder sig til en stenhøj, jubler, når de finder deres grav.

Prædiketekst.
Luk. 7,11-17.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Lukas:

Det skete engang i tiden derefter, at [Jesus] gik til en by, som hed Nain, og hans disciple og en stor skare ledsagede ham. Men da han nærmede sig byens port, se, da blev en død båret ud, en moders eneste søn, og hun var enke. Og en hel skare fra byen fulgte med hende. Da Herren så hende, ynkedes han inderligt over hende og sagde til hende: »Græd ikke!« Og han gik hen og rørte ved båren; og de, som bar den, standsede. Da sagde han: »Unge mand, jeg siger dig: Stå op!« Og den døde satte sig op og begyndte at tale; og han gav ham til hans moder. Da blev alle grebet af frygt, og de priste Gud og sagde: »En stor profet er fremstået iblandt os, og Gud har besøgt sit folk.« Og det ord om

ham kom ud overalt i Jødeland og i alle de omliggende egne.

Udgangslæsning. Således skriver apostelen Paulus til romerne:

Thi jeg er vis på, at hverken død eller liv eller engle eller åndemagter eller noget nuværende eller noget tilkommende eller kræfter eller det høje eller det dybe eller nogen anden skabning vil kunne skille os fra Guds kærlighed i Kristus Jesus, vor Herre.

Anden tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Evige Gud, vor Fader i Himmelen,
du, der blæste din Ånde ind i Adams støv,
så han blev et levende væsen,
dig beder vi:
tag ikke din Ånd fra os.
Lad os takke dig,
hver gang vi trækker vejret,
lad os elske livet i dig
og i alle, som du gav liv,
lad os sørge med dig over døden
og aldrig give den ret,
ja, Gud for de levende,
rejs os op til at tro,
at du ikke forlader os,
men kalder os ved navn
og fører os ud til livet
ved din Søn, som med dig lever og regerer
i Helligånds enhed,

én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i Salmernes Bog:
Sl. 139,lb-12.

Herre, du ransager mig og kender mig! Du ved, nar jeg sidder, og når jeg står op, du fatter min tanke i frastand, du har rede på, hvor jeg går eller ligger, og alle mine veje kender du grant. Thi før ordet er til på min tunge, se, da ved du det, Herre, til fulde. Bagfra og forfra omslutter du mig, du lægger din hånd på mig. At fatte det er mig for underfuldt, for højt, jeg evner det ikke! Hvorhen skal jeg gå for din Ånd, og hvor skal jeg fly for dit åsyn? Farer jeg op til Himlen, da er du der, reder jeg leje i Dødsriget, så er du der; tager jeg morgenrødens vinger, fæster jeg bo, hvor havet ender, da vil din hånd også lede mig der, din højre holde mig fast! Og siger jeg: »Mørket skal skjule mig, lyset blive nat omkring mig!« så er mørket ej mørkt for dig, og natten er klar som dagen, mørket er som lyset.

Prædiketekst.
Johs. 11,19-45.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Johannes:

Og mange jøder var kommet til Marta og Maria for at trøste dem i sorgen over deres broder. Da Marta nu hørte, at Jesus kom, gik hun ham i møde; men Maria blev siddende hjemme. Marta sagde da til Jesus: »Herre! havde du været her, var min broder ikke død. Men selv nu ved jeg, at alt, hvad du beder Gud om, vil Gud give dig.« Jesus siger til hende: »Din broder skal opstå.« Marta svarer ham: »Jeg ved, at han skal opstå i opstandelsen på den yderste dag.« Jesus sagde til hende: »Jeg er opstandelsen og livet; den, som tror på mig, skal leve, om han end dør. Og enhver, som lever og tror på mig, skal i al evighed ikke dø. Tror du det?« Hun svarede ham: »Ja, Herre! jeg tror, at du er Kri-

stus, Guds Søn, den, som kommer til verden.« Da hun havde sagt det, gik hun bort og kaldte i al stilhed på sin søster Maria og sagde: »Mesteren er her og kalder på dig.« Så snart hun hørte det, rejste hun sig hastigt og gik ud til ham. Jesus var endnu ikke kommen ind i landsbyen, men var stadig på det sted, hvor Marta havde mødt ham. Da nu de jøder, som var inde i huset hos Maria for at trøste hende, så, at hun så hastigt rejste sig og gik ud, fulgte de med hende i den tanke, at hun gik ud til graven for at græde dér. Da Maria nu kom hen, hvor Jesus var, og så ham, faldt hun ned for hans fødder og sagde til ham: »Herre! havde du været her, var min broder ikke død.« Da nu Jesus så hende græde og så de jøder, som var kommet med hende, græde, harmedes han i sin ånd og blev heftigt bevæget; og han sagde: »Hvor har I lagt ham?« De svarer: »Herre! kom og se!« Jesus græd. Da sagde jøderne: »Se, hvor han elskede ham!« Men nogle af dem sagde: »Kunne han, som åbnede den blindes øjne, ikke også have hindret, at denne mand døde?« Da harmedes Jesus atter i sit indre og går hen til graven. Det var en klippehule, og en sten lå for den. Jesus siger »Tag stenen bort!« Marta, den døde søster, siger til ham: »Herre! han stinker allerede; det er jo fjerde dag.« Jesus svarer hende: »Har jeg ikke sagt dig, at hvis du tror, skal du se Guds herlighed?« Så tog de stenen bort. Og Jesus opløftede sine øjne og sagde: »Fader! jeg takker dig, fordi du har bønåret mig. Jeg vidste vel, at du altid bønårer mig; men jeg sagde det for skarens skyld, som står her omkring, for at de skal tro, at det er dig, der har sendt mig.« Og da han havde sagt det, råbte han med høj røst: »Lazarus, kom herud!« Og den døde kom ud med fødder og hænder omvundne med ligklæder og ansigtet hyllet i et tørklæde. Jesus siger til dem: »Løs ham og lad ham gå!« Mange af de jøder, som var kommet til Maria og havde set, hvad Jesus havde gjort, kom nu til tro på ham.

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus i sit første brev til korinterne:

Thi fordi døden er kommet ved et menneske, er også de dødes opstandelse kommet ved et menneske. Thi ligesom alle dør i Adam, således skal også alle levendegøres i Kristus. Men hver i sit hold: som førstegrøde Kristus, dernæst ved Kristi komme de, som hører ham til; derpå kommer enden, når han overgiver Riget til Gud og Faderen, efter at han har tilintetgjort al magt og al myndighed og kraft. Thi han bør være konge, »indtil han får lagt alle fjender under sine fødder.« Den sidste fjende, der tilintetgøres, er døden. Gud har jo »lagt alle ting under hans fødder«. Men når det hedder: »Alt er underlagt,« så er han, der har underlagt ham alt, åbenbart undtaget. Og når alt er blevet ham underlagt, da skal også Sønnen selv underlægge sig ham, der har underlagt ham alt, for at Gud kan være alt i alle.

Udgangslæsning. Se side 315.

Syttende søndag efter trinitatis

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Hellige Gud, skaber og frelser,
vi takker dig,
fordi du befrier fra sygdom,
også når vi opgiver at bede,
fordi du sætter fanger i frihed,
også uden at vi tænker på at ansøge,
fordi du nedbryder hykleriets mure

uden hensyn til os, som har skjult os bag dem,
 fordi du belønner disciple ved dit bord,
 uden at vi har gjort os fortjent dertil.
 Herre, giv os din Helligånd,
 sandheds og kærligheds Ånd,
 så at disse undere må følge din kirke,
 som de fulgte Jesus Kristus, vor Herre,
 indtil du gør alle ting nye ved ham,
 som med dig lever og regerer
 i Helligånds enhed,
 én sand Gud
 fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.
 Jer. 33,10-11 +

Således står der skrevet hos profeten Jeremias :

ba siger Herren: ra dette sted, som 1 siger er ødelagt,
 uden mennesker og kvæg, i Judas byer og på Jerusa-
 lems gader, der er lagt øde, uden mennesker og kvæg,
 skal atter høres fryderåb og glædesråb, brudgoms røst
 og bruds røst, råb af folk, som siger: »Tak Hærskarers
 Herre; thi Herren er god, og hans miskundhed varer
 evindeligt!« og som bringer takoffer til Herrens hus; thi
 jeg vender landets skæbne, så det bliver som tilforn,
 siger Herren. Se, dage skal komme, lyder det fra Her-
 ren, da jeg opfylder den forjættelse, jeg udtalte om Isra-
 els og Judas hus. I hine dage og til hin tid lader jeg en
 retfærds spire fremspire for David, og han skal øve ret
 og retfærd i landet. I hine dage skal Juda frelses og
 Jerusalem bo trygt, og man skal kalde det: Herren vor
 Retfærdighed.

Prædiketekst.
 Mark. 2,14-22.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
 Markus:

Og da [Jesus] gik forbi, så han Levi, Alfæus' søn, sidde
 ved toldboden, og han siger til ham: »Følg mig!« Og
 han stod op og fulgte ham. Senere sad han til bords i

hans hus, og mange toldere og syndere sad til bords sammen med Jesus og hans disciple; thi mange af dem fulgte ham stadig. Da nu de skriftkloge blandt farisæerne så, at han spiste med tolderne og synderne, spurgte de hans disciple: »Hvor kan han spise sammen med toldere og syndere?« Men da Jesus hørte det, siger han til dem: »De raske har ikke brug for læge, men de syge. Jeg er ikke kommen for at kalde retfærdige, men syndere.« Johannes' disciple og farisæerne holdt netop faste, og folk kommer så og spørger ham: »Hvorfor faster Johannes' disciple og farisæernes disciple, men dine disciple faster ikke?« Da svarede Jesus: »Kan brudesvendene faste, medens brudgommen er hos dem? Nej, så længe de har brudgommen hos sig, kan de ikke faste. Men der skal komme dage, da brudgommen er taget fra dem, og da skal de faste, på den dag. Ingen syr et stykke uvalket klæde på en gammel klædning; for så river den nye lap på den gamle klædning denne itu, og hullet bliver værre. Og ingen hælder ung vin på gamle lædersække; for så vil vinen sprænge sækkene, og både vinen og sækkene ødelægges; nej, hæld ung vin på nye lædersække!«

Udgangslæsning. Således skriver apostelen Paulus til efeserne:

Så formaner da jeg, den fangne i Herren, jer til at vandre det kald værdigt, hvormed I blev kaldede, med al ydmyghed og sagtomdighed, med langmodighed, så I bærer over med hverandre i kærlighed og stræber efter at bevare Andens enhed i fredens bånd: ét legeme og én Ånd, ligesom I også blev kaldet til ét håb ved jeres kaldelse, én Herre, én tro, én dåb, én Gud, alles Fader, som er over alle, gennem alle og i alle!

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

(Som første tekstrække.)

Indgangslæsning. Således står der skrevet i Salmernes Bog:

Himlen forkynder Guds ære, hvælvingen kundgør hans hænders værk. Dag bærer bud til dag, nat lader nat det vide. Uden ord og uden tale, uden at lyden høres, når himlens røst over jorden vide, dens tale til jorderigs ende. På himlen rejste han solen et telt; som en brudgom går den ud af sit kammer, er glad som en helt ved at løbe sin bane, rinder op ved himlens ene rand, og dens omløb når til den anden. Intet er skjult for dens glød.

Prædiketekst. Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Luk. 13,10-17. Lukas:

Medens han på en sabbat lærte i en af synagogerne, se, da var der en kvinde, som havde haft en sygdomsånd i atten år, så hun var krumbøjet og ude af stand til at rette sig helt op. Da nu Jesus så hende, kaldte han på hende og sagde til hende: »Kvinde! du er løst fra din sygdom;« så lagde han hænderne på hende, og straks rettede hun sig op og priste Gud. Men synagogeforstanderen, som harmedes, fordi Jesus helbredte på en sabbat, tog til orde og sagde til folkeskaren: »Der er seks hverdage, på hvilke man bør arbejde; på dem kan I jo komme og lade jer helbrede, men ikke på sabbatsdagen!« Da svarede Herren ham og sagde: »I hyklere! løser ikke enhver af jer sin okse eller sit æsel fra krybben og trækker dem til vands, selv om det er sabbat? Og denne kvinde, en Abrahams datter, som Satan har holdt lænket, tænk, i atten år, burde hun ikke løses fra denne lænke på sabbatsdagen?« Da han sagde dette, blev alle hans modstandere skamfulde; men hele skaren glædede sig over alle de herlige gerninger, han gjorde.

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus i sit første brev til korinterne:

I ved, at dengang I var hedninger, droges I til de stumme afguder uden at gøre modstand. Derfor vil jeg lade jer vide, at ingen, der taler ved Guds Ånd, siger: »Forbandet være Jesus!« og ingen kan sige: »Jesus er Herre!« uden ved Helligånden. Der er forskellige nådegaver, men Ånden er den samme; der er forskellige tjenerer, men Herren er den samme; der er forskellige kraftige virkninger, men Gud er den samme, som virker alt i alle. Og Åndsåbenbarelse gives den enkelte til fælles gavn. En gives der nemlig ved Ånden at tale med visdom; en anden at tale med kundskab ifølge den samme Ånd; en gives der tro ved den samme Ånd; en anden nådegaver til at helbrede ved den ene Ånd; en at udføre undergerninger; en anden at profetere; en at bedømme ånder; en anden forskellige slags tungetale; og atter en anden at udlægge tungetale. Men alt dette virker den ene og samme Ånd, som efter sin vilje tildeler enhver sin særlige gave.

Udgangslæsning. Se side 320.

Attende søndag efter trinitatis**Første tekstrække**

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor Herre Jesus Kristus,
du Guds udvalgte Søn,
din Faders fuldkomne billede,

fra jorden takker vi dig.
Vi tænkte, at vi var forladt,
alene om at elske verden,
vi tænkte, at hvis Gud lever,
så lever han ikke for os,
vi gav ham skyld for alt ondt,
som rammer livet på jorden.
Men du forlod din Himmel,
for at vi skulle kende vor Gud i dig
og elske ham som din Fader -
for at vi skulle kende os selv
og vor egen korte kærlighed,
og angre, og vende om
til dig, til Gud og til alle,
som møder os hver dag her,
indtil vi bliver til evig tid salige hos dig,
som med Faderen lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet hos profeten Esajas :

Med hvem vil I ligne Gud, hvad stiller I op som hans lige? Et billed - det støber en mester, en guldsmed lægger guld derpå, og sølvkæder støber en anden. Den, som vil rejse en afgud, vælger sig træ, som ej rådner; han søger sig en kyndig mester til at rejse et billed, som står. Ved I, hører I det ikke, er det ikke forkyndt jer for længst? Har I da ikke skønnet det, fra jordens grundvold blev lagt? Han troner over jordens kreds, som græshopper er dens beboere; han udbreder himlen som en dug og spænder den ud som et teltbo. Fyrster gør han til intet, jordens dommere til luft. Knap er de plantet, knap er de sået, knap har stiklingen rod i jorden, så ånder han på dem, de visner; som strå fejer storm dem bort. Hvem vil I ligne mig med som min ligemand?

siger den Hellige. Løft eders blik til himlen og se: Hvo skabte disse? Han mønstrer deres hær efter tal, kalder hver enkelt ved navn; så stor er hans kraft og vælde, at ikke en eneste mangler. Hvorfor siger du, Jakob, hvi taler du, Israel, så: »Min vej er skjult for Herren, min ret gled min Gud af hænde.« Ved du, hørte du ikke, at Herren er en evig Gud, den vide jord har han skabt? Han trættes og mattes ikke, hans indsigt udgrundes ikke; han giver den trætte kraft, den svage fylde af styrke. Ynglinge trættes og mattes, ungersvende snubler brat, ny kraft får de, der bier på Herren, de får nye svingfjer som ørnen; de løber uden at måttes, vandrer uden at trættes.

Prædiketekst.
Mark. 12,28-34.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Markus:

Og en af de skriftkloge, som havde hørt deres ordskifte og lagt mærke til, at [Jesus] svarede dem godt, kom til ham og spurgte ham: »Hvilket bud er det første af alle?« Jesus svarede: »Det første er: 'Hør Israel! Herren vor Gud, Herren er én; og du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte, af hele din sjæl, af hele dit sind og af hele din styrke.' Et andet er dette: 'Du skal elske din næste som dig selv.' Noget andet bud større end disse gives ikke.« Da sagde den skriftkloge til ham: »Rigtigt, mester, sandt er, hvad du sagde, at Han er én, og at der ikke er nogen anden end Ham. Og at elske Ham af hele sit hjerte og af hele sin forstand og af hele sin styrke og at elske sin næste som sig selv, det er bedre end alle brændofre og slagtofre.« Og da Jesus så, at han svarede forstandigt, sagde han til ham: »Du er ikke langt fra Guds rige.« Og ingen vovede mere at rette spørgsmål til ham.

eller:

Matt. 22,34-46. Dette hellige evangelium skriver evangelisten Mattæus:

Men da farisæerne hørte, at han havde lukket munden på saddukæerne, samlede de sig, og en af dem, en lovkyndig, stillede en fælde for ham, idet han spurgte: »Mester, hvilket bud i loven er det største?« Han svarede ham: »'Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte, af hele din sjæl og af hele dit sind.' Dette er det største og første bud. Der er et andet, som er dette ligt: 'Du skal elske din næste som dig selv.' På disse to bud hviler hele loven og profeterne.« Mens nu farisæerne var samlede, spurgte Jesus dem og sagde: »Hvad mener I om Kristus? Hvis søn er han?« De svarer ham: »Davids.« Han siger til dem: »Hvorledes kan da David i Ånden kalde ham 'herre', når han siger: 'Herren sagde til min herre: Sæt dig ved min højre hånd, til jeg får lagt dine fjender under dine fødder.' Når nu David kalder ham 'herre', hvorledes kan han så være hans søn?« Og ingen kunne svare ham et ord, og fra den dag vovede ingen mere at rette spørgsmål til ham.

Udgangslæsning. 1. Kor. 1,4-8. Således skriver apostelen Paulus i sit første brev til korinterne:

Jeg takker altid Gud for jer på grund af den Guds nåde, som blev givet jer i Kristus Jesus. I er jo i ham blevet rige på alt, i al tale og al indsigt, efter som vidnesbyrdet om Kristus er blevet stadfæstet iblandt jer, så I ikke mangler nogen nådegave, idet I lever i forventningen om, at vor Herre Jesus Kristus skal åbenbares, han, som også skal styrke jer indtil det sidste, så I ikke kan anklages på vor Herres Jesu Kristi dag.

Anden tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Vor Herre Jesus Kristus,
 vor glæde og vort lys,
 vi beder dig: behold os hos dig.
 Du må ikke tillade nogen eller noget
 at afskære os fra dig.
 Det liv vi har i os selv
 vil visne uden for dig,
 du som opstod fra døden til livet.
 Lad liv og glæde fra dig strømme ud
 til alle vi møder,
 indtil du henter os hjem
 gennem din død og vor død
 til din Fader og vor Fader,
 han som med dig lever og regerer
 i én Helligånd,
 én sand Gud fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i Salmernes Bog:

Jeg vil love Herren til hver en tid, hans pris skal stadig
 fylde min mund; min sjæl skal rose sig af Herren, de
 ydmyge skal høre det og glæde sig. Hylder Herren i
 fællig med mig, lad os sammen ophøje hans navn! Jeg
 søgte Herren, og han svarede mig og friede mig fra alle
 mine rædsler. Se hen til ham og strål af glæde, eders
 åsyn skal ikke beskæmmes. Her er en arm, der råbte,
 og Herren hørte, af al hans trængsel frelste han ham.
 Herrens engel slår lejr om dem, der frygter ham, og
 frier dem. Smag og se, at Herren er god, salig den
 mand, der lider på ham!

Prædiketekst.
 Johs. 15,1-11.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
 Johannes:

Jeg er det sande vintræ, og min Fader er vingårdsman-
 den. Hver gren på mig, som ikke bærer frugt, den tager
 han bort, og hver, som bærer frugt, den renses han, for

at den skal bære mere frugt. I er allerede rene på grund af det ord, som jeg har talt til jer. Bliv i mig, så bliver jeg også i jer. Ligesom grenen ikke kan bære frugt af sig selv, men kun hvis den bliver på vintræet, således kan I heller ikke, uden I bliver i mig. Jeg er vintræet, I er grenene. Den, som bliver i mig, og jeg i ham, han bærer megen frugt; thi skilt fra mig kan I slet intet gøre. Hvis nogen ikke bliver i mig, kastes han ud som en gren og visner; man samler dem og kaster dem i ilden, og de brændes. Hvis I bliver i mig, og mine ord bliver i jer, så bed om, hvad som helst I vil, og I skal få det. Derved er min Fader herliggjort, at I bærer megen frugt og bliver mine disciple. Som Faderen har elsket mig, således har jeg også elsket jer; bliv i min kærlighed! Hvis I holder mine bud, vil I blive i min kærlighed, ligesom jeg har holdt min Faders bud og bliver i hans kærlighed. Dette har jeg sagt til jer, for at min glæde skal være i jer, og jeres glæde kan blive fuldkommen.

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus til galaterne:

I blev jo kaldet til frihed, brødre, kun må friheden ikke blive en anledning for kødet; men tjen hverandre i kærlighed! Thi hele loven er opfyldt i et eneste bud, nemlig dette: »Du skal elske din næste som dig selv.« Men dersom I bider og æder hverandre, da tag jer i agt, at I ikke bliver fortæret af hverandre. I skal vandre i Ånden, siger jeg, så vil I ingenlunde fuldbyrde kødets begæringer. Thi kødet begærer imod Ånden og Ånden imod kødet; de to ligger nemlig i strid med hinanden, så I ikke kan gøre det, som I gerne vil. Men drives I af Ånden, er I ikke under loven. Og kødets gerninger er åbenbare, såsom: utugt, urenhed, løsagtighed, afgudsdyrkelse, trolldom, fjendskaber, kiv, nid, hidsighed,

egennytte, splittelser, partier, misundelse, drukken-skab, svir og deslige, og jeg siger jer forud, som jeg før har sagt, at de, der øver sådanne ting, skal ikke arve Guds rige. Men Åndens frugt er kærlighed, glæde, fred, langmodighed, mildhed, godhed, trofasthed, sagtmødighed, afholdenhed. Mod sligt er loven ikke. Og de, som hører Kristus Jesus til, har korsfæstet kødet med dets lidenskaber og begæringer.

Udgangslæsning. Se side 325.

Nittende søndag efter trinitatis

Første tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Vor skaber og vor Gud,
vi svage og dødelige mennesker takker dig,
fordi du tager vor skyld og skæbne
ud af vore egne hænder
og lover at genskabe livet for os.
Nu beder vi dig:
giv os tillid til dine løfter,
forjag unyttig fortvivlelse og vrede,
fyld vore dage med din Helligånd,
så vi lever og arbejder
til glæde for hinanden og for dig,
faderlige Gud,
indtil du henter os i opstandelsen,
rene og raske,
ved din elskede Søn
Jesus Kristus vor Herre,
som med dig lever og regerer

i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i Salmernes Bog:

Herre, din miskundhed rækker til himlen, din trofasthed når til skyerne, din retfærd er som Guds bjerge, dine domme som det store dyb; Herre, du frelser folk og fæ, hvor dyrebar er dog din miskundhed, Gud! Og menneskebørnene skjuler sig i dine vingers skygge; de kvæges ved dit huses fedme, du læsker dem af din lifligheds strøm; thi hos dig er livets kilde, i dit lys skuer vi lys!

Prædiketekst.
Mark. 2,1-12.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Markus:

Nogle dage senere gik [Jesus] igen ind i Kapernaum. Og da det rygtedes, at han var hjemme, strømmede der så mange folk sammen, at der ikke mere var plads, ikke engang uden for døren; og han talte ordet til dem. Og de kommer til ham med en lam, der blev båret af fire mand. Og da de ikke kunne få ham bragt helt hen til ham for folkeskaren, fjernede de taget over det sted, hvor han var; og da de havde brudt hul, firede de sengen ned, hvorpå den lamme lå. Og da Jesus så deres tro, siger han til den lamme: »Søn! dine synder forlades dig.« Men nogle af de skriftkloge sad der og tænkte i deres hjerter: »Hvor kan denne mand sige sådan noget? Han taler gudsbespotteligt. Hvem kan forlade synder uden én, nemlig Gud?« Men Jesus mærkede straks i sin ånd, at de tænkte således ved sig selv, og han sagde til dem: »Hvorfor tænker I dette i jeres hjerter? Hvad er lettest, at sige til den lamme: 'Dine synder forlades dig,' eller at sige: 'Stå op, og tag din seng og gå?' Men for at I skal vide, at Menneskesønnen har magt på jor-

den til at forlade synder« - så siger han til den lamme: »Jeg siger dig: Stå op, tag din seng og gå hjem!« Og han stod op og tog straks sengen og gik bort i alles påsyn, så de alle blev ude af sig selv af forundring og priste Gud og sagde: »Aldrig har vi set mage.«

Udgangslæsning.
Ef. 3,13-21.

Således skriver apostelen Paulus til efeserne:

, , , ... , 1
Derfor beder jeg jer om ikke at tabe modet over mine trængsler, som jeg lider for jeres skyld; det er jo en ære for jer. For denne sags skyld bøjer jeg mine knæ for Faderen, efter hvem ethvert faderforhold i Himmelen og på jord har sit navn; og jeg beder om, at han efter sin herligheds rigdom vil give jer, at I med kraft må styrkes ved hans Ånd i det indre menneske, at Kristus må bo ved troen i jeres hjerter, og at I må blive rodfæstede og grundfæstede i kærlighed, så at I sammen med alle de hellige må kunne fatte, hvor stor bredden og længden og højden og dybden er, og kende Kristi kærlighed, som overgår al erkendelse, så I kan fyldes med hele Guds fylde. Men ham, som over al måde formår med sin kraft, der virker i os, at gøre langt ud over det, som vi beder om eller forstår, ham være ære i kirken og i Kristus Jesus gennem alle slægterne i evighedernes evighed! Amen.

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Hellige skaber, du aldrig sete Gud,
vi takker dig,
fordi du har vist os dig selv
i et menneskes ansigt.
Din Søn, dit væsens udtrykte billede,
lod du blive en af os,
vi finder ham,

når vi søger dig,
han leder selv efter os
og finder os, før vi ved det.
Nu beder vi din gode Helligånd:
følg med os, lys for os,
så vi ser din Søn
i andre menneskers ansigt
og kender, elsker og tjener dem,
som vi bliver kendt, elsket og tjent
af Jesus Kristus, vor Herre,
som med dig lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i første Mosebog:

Så drog Jakob bort fra Be'ersjeba og vandrede ad Karan til. På sin vandring kom han til det hellige sted og overnattede der, da solen var gået ned; og han tog en af stenene på stedet og brugte den som hovedgærde og lagde sig til hvile der. Da drømte han, og se, på jorden stod en stige, hvis top nåede til Himmelen, og se, Guds engle steg op og ned ad den; og Herren stod foran ham og sagde: »Jeg er Herren, din fader Abrahams og Issaks Gud! Det land, du hviler på, giver jeg dig og dit afkom; dit afkom skal blive som jordens støv, og du skal brede dig mod vest og øst, mod nord og syd; og i dig og i din sæd skal alle jordens slægter velsignes; se, jeg vil være med dig og vogte dig, hvorhen du end går, og føre dig tilbage til dette land; thi jeg vil ikke forlade dig, men opfylde alt, hvad jeg har lovet dig!« Da Jakob vågnede af sin søvn, sagde han: »Sandelig, Herren er på dette sted, og jeg vidste det ikke!« Og han blev angst og sagde: »Hvor forfærdeligt er dog dette sted! Visse- lig, her er Guds hus, her er Himmels port!« Tidligt næste morgen tog Jakob den sten, han havde brugt som

hovedgærde, rejste den som en stenstøtte og gød olie over den.

Prædiketekst.
Johs. 1,35-51.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Johannes:

Den næste dag stod Johannes der igen med to af sine disciple. Og da Jesus kommer gående, ser Johannes på ham og siger: »Se Guds lam!« Og de to disciple hørte, hvad han sagde, og fulgte efter Jesus. Jesus vendte sig om, og da han så, at de fulgte med, siger han til dem: »Hvad søger I?« De svarede ham: »Rabbi!« (det betyder: mester) »hvor bor du?« Han siger til dem: »Kom og se!« Da gik de med og så, hvor han boede, og de blev hos ham den dag. Det var ved den tiende time. Den ene af de to, som havde hørt Johannes' ord og var fulgt efter Jesus, var Andreas, Simon Peters broder. Han finder først sin broder Simon og siger til ham: »Vi har fundet Messias« (det er det samme som Kristus). Og han førte ham til Jesus. Da så Jesus på ham og sagde: »Du er Simon, Johannes' søn; du skal hedde Kefas« (det er det samme som Peter). Den næste dag ville Jesus drage derfra til Galilæa; og han finder Filip og siger til ham: »Følg mig!« Filip var fra Betsajda, fra Andreas' og Peters by. Filip finder Natanael og siger til ham: »Ham, som Moses i loven og ligeså profeterne har skrevet om, ham har vi fundet, Jesus, Josefs søn, fra Nazaret.« Natanael sagde til ham: »Kan noget godt være fra Nazaret?« Filip siger til ham: »Kom og se!« Da Jesus så Natanael komme hen imod sig, siger han om ham: »Se, det er i sandhed en israelit, i hvem der ikke er sving.« Natanael spørger ham: »Hvorfra kender du mig?« Jesus svarede og sagde til ham: »Før Filip kaldte på dig, så jeg dig, mens du var under figentræet.« Natanael udbrød: »Rabbi! du er Guds Søn, du er Israels konge.« Jesus svarede og sagde til ham: »Tror du, fordi jeg sagde dig, at jeg så dig under figentræet? Du

skal få større ting at se end disse.« Og han siger til ham: »Sandelig, sandelig siger jeg eder: I skal se Himmelen åben og Guds engle stige op og stige ned over Menne-skesønnen.«

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

1. Kor. 12,12-27.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus i sit første brev til korinterne:

— . . . , , , ,
Thi ligesom legemet er en enhed og dog har mange lemmer, og alle legemets lemmer, så mange de er, dog er ét legeme, således er det også med Kristus. Thi med én Ånd blev vi alle døbt til at være ét legeme, enten vi er jøder eller grækere, trælle eller fri; og alle har vi inddrunket samme Ånd. Legemet består jo heller ikke af ét lem, men af mange. Selv om foden ville sige: »Da jeg ikke er hånd, hører jeg ikke med til legemet,« hører den alligevel med til legemet. Og selv om øret ville sige: »Da jeg ikke er øje, hører jeg ikke med til legemet,« så hører det alligevel med til legemet. Hvis hele legemet var øje, hvad blev der så af hørelsen? Hvis det hele var hørelse, hvad blev der så af lugtesansen? Men nu har Gud sat lemmerne på legemet, og ethvert af dem således som han ville. Men hvis de alle var ét lem, hvad blev der så af legemet? Nu er der mange lemmer og dog kun ét legeme. Øjet kan ikke sige til hånden: »Dig har jeg ikke brug for,« ej heller hovedet til fødderne: »Jer har jeg ikke brug for.« Nej, tværtimod, de lemmer på legemet, som forekommer os at være de svageste, er nødvendige, og de, som synes os mindre ærefulde på legemet, dem klæder vi med des mere ære; og de lemmer, vi blues ved, omgives med des større blufærdighed; de derimod, som vi ikke blues ved, har ikke brug derfor. Men Gud har sammenføjet legemet således, at han lod det ringe få des mere ære, for at der ikke skulle være splid i legemet, men lemmerne have samme omsorg for

hverandre. Når ét lem lider, lider alle lemmerne med;
når ét lem bliver hædret, glæder alle lemmerne sig med.
Og I er nu Kristi legeme og hver for sig hans lemmer.

Udgangslæsning. Se side 330.

Tyvende søndag efter trinitatis

Første tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Vor Fader og vor Gud,
med rette er vi bange.
Vi ser, at vi har overtaget din jord som vor egen
til at udbytte og ødelægge,
og din Søn har vi frataget ordet
og bruger det som vort eget
til at forsvare os med
og til at ødelægge andres glæde.
Herre, hør, hvad din kirke beder:
tag dog ikke din Helligånd fra os,
forlad os ikke.
Giv os øre for, hvad du siger,
øje for din Søn,
tilgivelse for hans død,
oprejsning med hans opstandelse,
han, som med dig lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet hos profeten Ezekiel:
Men når den retfærdige vender sig fra sin retfærdighed

og gør uret, lignende vederstyggeligheder, som den gudløse øver, så skal ingen af de retfærdige gerninger, han har gjort, tilregnes ham; for den troløshed, han øvede, og den synd, han gjorde, skal han dø. Og I siger: »Herrens vej er ikke ret!« Hør dog, Israels hus! Er det min vej, der ikke er ret? Er det ikke snarere eders vej, der ikke er ret? Når den retfærdige vender sig fra sin retfærdighed og gør uret, skal han dø; for den uret, han gør, skal han dø. Men når en gudløs vender sig fra den gudløshed, han har øvet, og gør ret og skel, skal han holde sin sjæl i live. Han vendte sig fra alle de overtrædelser, han havde øvet; han skal visselig leve og ikke dø. Og Israels hus siger: »Herrens vej er ikke ret!« Er det min vej, Israels hus, der ikke er ret? Er det ikke snarere eders vej, der ikke er ret? Derfor dømmer jeg enhver af eder efter hans veje, Israels hus, lyder det fra den Herre Herren. Vend om og omvend eder fra alle eders overtrædelser, at de ikke skal blive eder årsag til skyld. Gør eder fri for alle de overtrædelser, I har øvet imod mig, og skab eder et nyt hjerte og en ny ånd; thi hvorfor vil I dø, Israels hus? Thi jeg har ikke lyst til nogens død, lyder det fra den Herre Herren. Omvend eder derfor, så skal I leve!

Prædiketekst.
Matt. 21,28-44.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

»Men hvad mener I? En mand havde to sønner; han gik til den første og sagde: 'Gå hen, min søn, og arbejd i vingården i dag!' Han svarede og sagde: 'Ja, herre!' men gik ikke derhen. Så gik han til den anden og sagde det samme til ham. Han svarede og sagde: 'Nej, jeg vil ikke'; men bagefter fortrød han det og gik derhen. Hvem af de to gjorde nu, som faderen ville?« De svarer: »Den sidste.« Da siger Jesus til dem: »Sandelig siger jeg eder: toldere og skøger skal gå ind i Guds rige før end I. Thi Johannes kom til jer og lærte jer retfærdighe-

dens vej, og I troede ham ikke, men toldere og skøger troede ham; og skønt I så det, fortrød I det dog ikke bagefter, så I troede ham. Hør nu en anden lignelse: Der var en husbond, som plantede en vingård og satte et gærde om den og gravede en perse i den og byggede et vagttårn; så lejede han den ud til vingårdsmænd og drog udenlands. Da nu frugttiden nærmede sig, sendte han sine tjenere til vingårdsmændene for at få de frugter, der tilkom ham. Men vingårdsmændene greb hans tjenere, og en slog de løs på, en anden dræbte de, og en tredje stenede de. Så sendte han igen nogle tjenere, flere end første gang; men de gjorde det samme ved dem. Til sidst sendte han sin søn til dem, da han tænkte: 'De vil undse sig for min søn.' Men da vingårdsmændene så sønnen, sagde de til hverandre: 'Det er arvingen; kom, lad os slå ham ihjel, så får vi hans arv!' Og de greb ham og slæbte ham ud af vingården og slog ham ihjel. Når nu vingårdens ejer kommer, hvad vil han så gøre ved de vingårdsmænd?« De svarer ham: »Et ondt endeligt vil han give de onde og leje sin vingård ud til andre vingårdsmænd, som vil give ham frugterne, når tid er.« Jesus siger til dem: »Har I aldrig læst i skrifterne: 'Den sten, bygmestrene vragede, er blevet hovedhjørnesten. Fra Herren er dette kommet, underfuldt er det for vore øjne.' Derfor siger jeg jer, at Guds rige skal tages fra jer og gives til et folk, der bærer dets frugter. Og den, der falder på denne sten, slår sig fordærvet; men den, som stenen falder på, ham skal den knuse.«

Udgangslæsning. Således skriver apostelen Paulus til efeserne:

Se derfor nøje til, hvorledes I vandrer, at det ikke er som uwise, men som vise, så I udnytter det gunstige øjeblik, thi dagene er onde. Derfor, vær ikke uforstandige, men forstå, hvad der er Herrens vilje. Og drik jer ikke fulde i vin, det fører kun til udsvævelser; men lad jer fylde af Ånden, så I taler hverandre til med salmer

og hymner og åndelige sange og synger og spiller i jeres hjerte for Herren og altid siger Gud, vor Fader, tak for alle ting i vor Herre Jesu Kristi navn og underordner jer under hverandre i ærefrygt for Kristus.

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Du evigt retfærdige og gavmilde Gud,
vi takker dig,
fordi du blev vred,
da vi dræbte din Søn,
og i din vrede slog dørene op til dit rige
for os allesammen uden forskel,
de onde som de gode,
så vi bare kan gå ind, hvis vi vil.
Og vi beder dig:
giv os din Helligånd,
husk os på, at vi er døbt til at gå ind,
du har givet os renhed og uskyld fra dig selv,
vi er nye og hellige for dig,
for det er dit svar på vor ondskab,
hvormed vi ombragte din Søn,
Jesus Kristus, vor Herre,
som med dig lever og regerer
i Helligånds enhed én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet hos profeten Jeremias :

Det ord, som kom til Jeremias fra Herren: »Gå ned til pottemagerens hus! Der skal du få mine ord at høre.« Så gik jeg ned til pottemagerens hus, og se, han var i arbejde ved drejeskiven. Og når et kar, han arbejdede på, mislykkedes, som det kan gå med leret i pottemagerens

hånd, begyndte han igen og lavede det om til et andet, som han nu ville have det gjort. Da kom Herrens ord til mig: Skulle jeg ikke kunne gøre med eder, Israels hus, som denne pottemager? lyder det fra Herren. Se, som leret i pottemagerens hånd er I i min hånd, Israels hus.

Prædiketekst.
Matt. 22,1-14.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

Og Jesus tog til orde og talte atter til dem i lignelser og sagde: »Med Himmeriget er det som med en konge, der gjorde sin søns bryllup. Og han sendte sine tjenere ud for at kalde de indbudte til brylluppet; men de ville ikke komme. Og en gang til sendte han bud med andre tjenere og lod sige til de indbudte: 'Se, jeg har beredt mit festmåltid, mine okser og fedekvæget er slagtet, og alt er rede; kom nu til brylluppet!' Men de brød sig ikke om det og gik deres vej, den ene ud på sin mark, den anden til sin forretning; og de øvrige greb hans tjenere, mishandlede og dræbte dem. Da blev kongen vred og sendte sine hære ud og slog disse mordere ihjel og satte ild på deres by. Derefter siger han til sine tjenere: 'Alt er rede til brylluppet, men de indbudte var ikke værdige til det. Gå derfor ud på vejkrydsene og indbyd alle, I træffer, til brylluppet!' Og tjenerne gik ud på vejene og samlede alle dem, de traf på, både onde og gode, så bryllupssalen blev fuld af gæster. Da nu kongen gik ind for at hilse på gæsterne, fik han dér øje på en, som ikke havde bryllupsklædning på. Og han spørger ham: 'Hvordan er du kommen herind, min ven, uden at have bryllupsklædning på?' Men han tav. Så sagde kongen til tjenerne: 'Bind fødder og hænder på ham og kast ham ud i mørket udenfor.' Dér skal der være gråd og tænderskæren. Thi mange er kaldede, men få er udvalgte.«

Tredje prædiketekst

(Hvor der prædikes over tredje prædiketekst kan flg. kollekt anvendes:)

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor dommer og frelser Jesus Kristus,
vi takker dig,
fordi du har lært os,
at alle mennesker på forhånd er Guds børn
og elsket af ham.
Og vi beder dig:
giv os din Helligånd,
så vi ikke dømmes nogen fra troen
af dem, som du har velsignet,
heller ikke os selv,
men overlader dommen til dig,
som véd, hvad der bor i et menneske,
og så i øvrigt lever med hinanden,
som du har lært os,
indtil vi ved din nåde
går ind i dit salige rige,
hvor du med Faderen lever og regerer,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Johannes i sit første brev:

Og dette er det budskab, som vi har hørt af ham og forkynder jer, at Gud er lys, og der er slet intet mørke i ham. Hvis vi siger, at vi har fællesskab med ham, og dog vandrer i mørket, så lyver vi og gør ikke sandheden. Men hvis vi vandrer i lyset, ligesom han er i lyset, så har vi fællesskab med hverandre, og Jesu, hans Søns, blod renser os fra al synd. Hvis vi siger, at vi ikke har

synd, så bedrager vi os selv, og sandheden er ikke i os. Hvis vi bekender vore synder, er han trofast og retfærdig, så han tilgiver os vore synder og renser os fra al uretfærdighed. Hvis vi siger, at vi ikke har syndet, så gør vi ham til en løgner, og hans ord er ikke i os. Børnlille, dette skriver jeg til jer, for at I ikke skal synde. Men synder nogen, så har vi en talsmand hos Faderen, Jesus Kristus, den retfærdige; og han er soning for vore synder, ja, ikke alene for vore, men også for hele verdens. Og deraf kan vi erkende, at vi kender ham, om vi holder hans bud.

Udgangslæsning. Se side 336.

Enogtyvende søndag efter trinitatis

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Almægtige skaber, vor kære Fader,
vi takker dig af hele vort hjerte,
fordi du har vendt alting om,
dengang du tog alle vore byrder fra os
og lod din egen udvalgte Søn
bære dem med sig i graven.
Nu vil vi dristigt stå frem for dig,
der selv har sørget over en søn,
og bede dig:
frel os, som du frelst ham,
giv os mod til at leve og elske
uden angst for død og ulykke,
oprejs os med alle vore kære

på den yderste dag,
som du oprejste Jesus Kristus,
med hvem du lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i Jobs Bog:

Nu hændte det en dag, at Guds sønner kom og trådte frem for Herren, og iblandt dem kom også Satan og trådte frem for ham. Herren spurgte Satan: »Hvor kommer du fra?« Satan svarede Herren: »Jeg har gennemvanket jorden på kryds og tværs.« Herren spurgte da Satan: »Har du lagt mærke til min tjener Job? Der findes ingen som han på jorden, så from og retsindig en mand, som frygter Gud og viger fra det onde. Endnu holder han fast ved sin fromhed, og uden grund har du ægget mig til at ødelægge ham!« Men Satan svarede Herren: »Hud for hud! En mand giver alt, hvad han ejer, for sit liv! Men ræk engang din hånd ud og rør ved hans ben og kød! Sandelig han vil forbande dig lige op i dit ansigt!« Da sagde Herren til Satan: »Se, han er i din hånd; kun skal du skåne hans liv!« Så gik Satan bort fra Herrens åsyn, og han slog Job med ondartede bylder fra fodsål til isse. Og Job tog sig et potteskår til at skrabe sig med, medens han sad i askedyngen. Da sagde hans hustru til ham: »Holder du endnu fast ved din fromhed? Forband Gud og dø!« Men han svarede hende: »Du taler som en dåre! Skulle vi tage imod det gode fra Gud, men ikke imod det onde?« I alt dette syndede Job ikke med sine læber. Da Jobs tre venner hørte om al den ulykke, der havde ramt ham, kom de hver fra sin hjemstavn, temanitten Elifaz, sjuhitten Bildad og na'amatitten Zofar, og aftalte at gå hen og vise ham deres medfølelse og trøste ham. Men da de i nogen frastand så op og ikke kunne genkende ham, opløftede

de deres røst og græd, sønderrev alle tre deres kapper og kastede støv op over deres hoveder. Så sad de på jorden hos ham i syv dage og syv nætter, uden at nogen af dem mælede et ord til ham; thi de så, at hans lidelser var såre store.

Pirædiketekst.
Johs. 4,46-53.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Johannes:

I Kapernaum var der en kongelig embedsmand, hvis søn lå syg. Da han hørte, at Jesus var kommen fra Judæa til Galilæa, drog han hen til ham og bad om, at han ville komme ned og helbrede hans søn; thi han lå for døden. Jesus sagde da til ham: »Hvis I ikke får tegn og undere at se, vil I ikke tro.« Embedsmanden siger til ham: »Herre! kom, før min lille dreng dør.« Jesus siger til ham: »Gå hjem! din søn lever.« Manden troede det ord, Jesus sagde til ham, og gik. Og allerede medens han var på hjemvejen, mødte han sine tjenere, som sagde, at hans dreng levede. Så spurgte han dem ud om den time, da det var blevet bedre med ham; og de sagde til ham: »I går ved den syvende time forlod feberen ham.« Da forstod faderen, at det var sket netop i den time, da Jesus sagde til ham: »Din søn lever;« og han selv og hele hans husstand kom til troen.

eller:

Johs. 9,1-12 +
26-39.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Johannes:

Og da [Jesus] gik videre, så han en mand, som havde været blind fra fødselen. Hans disciple spurgte ham og sagde: »Rabbi, hvem har syndet, han selv eller hans forældre, siden han er født blind?« Jesus svarede: »Hverken han eller hans forældre har syndet; men det er sket, for at Guds gerninger skal åbenbares på ham.

Vi må gøre hans gerninger, som har sendt mig, så længe det er dag; der kommer en nat, da ingen kan arbejde. Mens jeg er i verden, er jeg verdens lys.« Da han havde sagt det, spyttede han på jorden, lavede dynd af spyt-tet, kom dyndet på hans øjne og sagde til ham: »Gå hen og tvæt dig i dammen Siloam« (oversat betyder det: »Udsendt«). Han gik så bort, tvættede sig og kom seende tilbage. Da sagde naboerne og de, som var vant til at se ham som tigger: »Er det ikke ham, der sad og tiggede? Nogle sagde: »Det er ham;« men andre sagde: »Nej, det er en, der ligner ham.« Han selv sagde: »Det er mig.« Så spurgte de ham: »Hvordan er dine øjne da blevet åbnet?« Han svarede: »Den mand, der hedder Jesus, lavede dynd, smurte det på mine øjne og sagde til mig: 'Gå hen til Siloam og tvæt dig!' Da jeg så gik hen og tvættede mig, blev jeg seende.« De spurgte ham: »Hvor er han?« Han siger: »Det ved jeg ikke.« De spurgte ham da: »Hvad gjorde han ved dig? Hvordan åbnede han dine øjne?« Han svarede dem: »Jeg har allerede sagt jer det, men I hørte ikke på mig. Hvorfor vil I høre det igen? Vil I måske også være hans disciple?« Så skældte de ham ud og sagde: »Du er selv hans disciple; men vi er Moses' disciple. Vi ved, at til Moses har Gud talt; men hvor han her er fra, det ved vi ikke.« Manden svarede og sagde til dem: »Det er da underligt, at I ikke ved, hvor han er fra; han har dog åbnet mine øjne. Vi ved, at syndere bønholder Gud ikke; men hvis nogen er gudfrygtig og gør hans vilje, så hører han ham. Aldrig nogen sinde er det hørt, at nogen har åbnet øjnene på en blindfødt. Hvis han ikke var fra Gud, kunne han intet gøre.« De svarede og sagde til ham: »Du er helt og holdent født i synd, og du vil lære os?« Og de stødte ham ud. Jesus hørte, at de havde udstødt ham; og da han fandt ham, sagde han: »Tror du på Menneskesønnen?« Han svarede og sagde: »Ja, hvem er han, Herre, for at jeg kan tro på ham?« Jesus sagde til ham: »Du har set ham; den, som taler med

dig, ham er det.« Han svarede: »Jeg tror, Herre!« og kastede sig ned for ham. Og Jesus sagde: »Til dom er jeg kommen til denne verden, for at de, som ikke ser, skal blive seende, og de, som ser, skal blive blinde.«

Udgangslæsning. Således skriver apostelen Paulus til efeserne:

I øvrigt, hent kraft fra Herren og hans vældige styrke! Ifør jer Guds fulde rustning, så I kan holde stand mod Djævelens snigløb. Thi den kamp, vi skal kæmpe, er ikke mod kød og blod, men mod magterne og myndighederne, mod verdensherskerne i dette mørke, mod ondskabens åndemagter i himmelrummet. Tag derfor Guds fulde rustning på, for at I må kunne stå imod på den onde dag og holde stand efter at have besejret alt. Så stå da med sandheden spændt som bælte om jeres lænder, og iførte »retfærdigheden som brynje«, tag som sko på jeres fødder villighed til at forkynde fredens evangelium, løft i al jeres færd troens skjold, hvormed I kan slukke alle den Ondes gloende pile, tag imod »frelsens hjelm« og Åndens sværd, som er Guds ord.

Anden tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Almægtige Gud, vor frelser og vor dommer,
du, som ikke bruger voldsmænds hånd
til at straffe på dine vegne
og ikke behøver hjælp fra ulykker,
når du vil vise din vrede,
dig takker vi for din endeløse tålmodighed med os,
og vi beder dig:
send os din Helligånd,
væk os af vor sløvhed,
tving os til at vågne,
og se, at det endnu er dag,

tid til at leve, blomstre og lykkes.
Gør det for din mishandlede og dræbte Søns skyld,
Jesus Kristus, vor Herre,
som med dig lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet hos profeten Ezekiel:
F 7 18 1 -9

Herrens ord kom til mig således: Hvor tør I bruge det mundheld i Israels land: »Fædre åd sure druer, børnenes tænder blev ømme.« Så sandt jeg lever, lyder det fra den Herre Herren: Ingen skal mere bruge dette mundheld i Israel. Se, alle sjæle er mine; både faderens sjæl og sønnens sjæl er mine; den sjæl, der synder, den skal dø. Når en mand er retfærdig og gør ret og skel, ikke spiser på bjergene eller løfter sit blik til Israels hus' afgudsbilleder eller skænder sin næstes hustru eller nærmer sig en kvinde, så længe hun er uren, eller volder noget menneske mén, men giver sit håndpant tilbage, ikke raner, men giver den sultne sit brød og klæder den nøgne, ikke låner ud mod åger eller tager opgæld, men holder sin hånd fra uret, fælder redelig dom mand og mand imellem, vandrer efter mine anordninger og tager vare på at udføre mine love, han er retfærdig, han skal visselig leve, lyder det fra den Herre Herren.

Prædiketekst. Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Luk. 13,1-9. Lukas:

Ved samme tid kom der nogle og fortalte [Jesus] om de galilæere, hvis blod Pilatus havde blandet med blodet af deres slagtofre. Da svarede han og sagde til dem: »Mener I, at disse galilæere var større syndere end alle de andre galilæere, fordi det gik dem så ilde? Nej, siger jeg jer; men hvis I ikke omvender jer, skal I alle omkomme

på samme vis. Eller de atten, som blev slået ihjel, da tårnet i Siloam faldt ned over dem, mener I, at de var mere skyldige end alle andre mennesker, som bor i Jerusalem? Nej, siger jeg jer; men hvis I ikke omvender jer, skal I alle omkomme på samme måde.« Og han fortalte denne lignelse: »En mand havde et figentræ, som var plantet i hans vingård; og han kom og ledte efter frugt på det, men han fandt ingen. Så sagde han til vingårdsmanden: 'Se, i tre år er jeg nu kommen og har ledt efter frugt på det figentræ uden at finde nogen; hug det om; hvorfor skal det tilmed tage kraften af jorden?' Men han svarede og sagde til ham: 'Herre! lad det stå endnu dette år, til jeg får gravet om det og givet det gødning; måske vil det da bære frugt for fremtiden; men hvis ikke, så kan du hugge det om!«

Tredje prædiketekst

(Hvor der prædikes over tredje prædiketekst kan flg. kollekt anvendes:)

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor Herre Jesus Kristus,
vi takker dig,
jøder som samaritanere
og vi hedninger af alle farver og bekenelser,
fordi du har fuldendt din Faders værk
og efter hans ordre slået dørene til Guds rige op
for alle mennesker på jorden,
ja, vi er allerede derinde,
hvor du ser os.
Vi beder dig:
giv os din Helligånd fra din Fader,
så vi lever i dit rige med taknemmelighed,
og af lutter glæde gør alt,
hvad du har lært os,

indtil den store dag,
da vi ser dig sidde ved din Faders side,
du, som med ham lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten står skrevet i Johannes'
Åbenbaring:

Og skriv til menighedens engel i Filadelfia: »Dette siger den Hellige, den Sanddru, han, som har 'Davids nøgle' og 'lukker op, så ingen kan lukke i, og lukker i, så ingen kan lukke op': Jeg kender dine gerninger. Se, jeg har stillet dig foran en åben dør, som ingen kan lukke; thi vel er din kraft kun liden, men du har holdt fast ved mit ord og ikke fornægtet mit navn. Se, jeg skænker dig nogle af Satans synagoge, af dem, som kalder sig selv jøder, skønt de ikke er det, men lyver. Se, jeg skal få dem til at komme og kaste sig ned for dine fødder, og de skal forstå, at jeg har fattet kærlighed til dig. Fordi du har holdt fast ved mit bud om udholdenhed, vil jeg også holde dig fast og fri dig ud af den prøvelsens stund, som skal komme over hele jorderige for at prøve dem, der bor på jorden. Jeg kommer snart! Hold fast ved det, du har, for at ingen skal tage din sejrskrans. Den, der sejrer, ham vil jeg gøre til en søjle i min Guds tempel, og han skal aldrig mere komme bort derfra; og jeg vil skrive på ham min Guds navn og navnet på min Guds stad, det ny Jerusalem, der kommer ned fra Himmelen fra min Gud, og også mit eget nye navn. Den, som har øre, han høre, hvad Ånden siger til menighederne!«

Udgangslæsning. Se side 344.

Alle helgens dag

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Skaber-Gud, Fader, Søn og Helligånd,
vi takker dig for alle de døde,
som har rakt ordet videre til os
og nu er salige hos dig.
Og for alle de levende,
medarbejderne på vor tro og glæde,
dem du kalder salige allerede her i verden.
Vi beder dig:
lad troen ikke visne for os
og vore børn efter os,
for tiderne er imod os.
Lad dit rige blomstre iblandt os,
indtil der ikke længere er nogen død
til at skille os fra hinanden
og fra dig, du der lever i lys,
Fader, Søn og Helligånd,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.
Johs.Åb. 7,1-12.

Således står der skrevet i Johannes' Åbenbaring:

Derefter så jeg fire engle stå ved de fire verdenshjørner; de holdt jordens fire vinde tilbage, for at ingen vind skulle blæse hverken på jord eller hav eller mod noget træ. Og jeg så en anden engel stige op fra solens opgang med den levende Guds segl; og han råbte med høj røst til de fire engle, hvem det var givet at skade jorden og havet, og sagde: »Gør hverken jord eller hav eller træ-

er nogen skade, før vi har beseglet vor Guds tjenere på deres pander.« Og jeg hørte tallet på de beseglede, hundrede og fireogfyrretyve tusinde beseglede af alle Israels børns stammer: af Juda stamme tolv tusinde beseglede, af Rubens stamme tolv tusinde, af Gads stamme tolv tusinde, af Asers stamme tolv tusinde, af Naf-talis stamme tolv tusinde, af Manasses stamme tolv tusinde, af Simeons stamme tolv tusinde, af Levis stamme tolv tusinde, af Issakars stamme tolv tusinde, af Zebu-Ions stamme tolv tusinde, af Josefs stamme tolv tusinde og af Benjamins stamme tolv tusinde beseglede. Derefter så jeg, og se, en stor skare, som ingen kunne tælle, af alle folkeslag og stammer og folk og tungemål stod foran tronen og foran Lammet iførte lange, hvide klæder og med palmegrene i hænderne; og de råbte med høj røst og sagde: »Frelsen tilhører vor Gud, som sidder på tronen, og Lammet.« Og alle englene stod rundt om tronen og om de ældste og om de fire livsvæsener, og de kastede sig ned for tronen på deres ansigter og tilbad Gud og sagde: »Amen! Lov og ære og visdom og tak og pris og kraft og styrke tilkommer vor Gud i evighedernes evigheder! Amen.«

eller:

Es. 60,18-22.

Således står der skrevet hos profeten Esajas:

Der høres ej mer i dit land om uret, om vold og ufærd inden dine grænser; du kalder frelse dine mure og lovsang dine porte. Ej mer skal solen være dit lys eller månen skinne for dig: Herren skal være dit lys for evigt, din Gud skal være din herlighed. Din sol skal ej mer gå ned, din måne skal ej tage af; thi Herren skal være dit lys for evigt, dine sørgedage har ende. Enhver i dit folk er retfærdig, evigt ejer de landet, et skud, som

Herren har plantet, hans hænders værk, til hans ære. Den mindste bliver en stamme, den ringeste et talrigt folk. Jeg er Herren; når tid er inde, vil jeg fremme det i hast.

Evt. kan man i formessen have tre læsninger: Esajas 60,18-22, Johs. Åb. 7,1-12 og prædiketeksten.

Prædiketekst.
Matt. 5,1-12.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

Da [Jesus] så folkeskarerne, gik han op i bjergene; der satte han sig, og hans disciple kom hen til ham. Så tog han til orde, lærte dem og sagde: »Salige er de fattige i ånden, thi Himmeriget er deres. Salige er de, som sørger, thi de skal trøstes. Salige er de sagtmodige, thi de skal arve jorden. Salige er de, som hungrer og tørster efter retfærdigheden, thi de skal mættes. Salige er de barmhjertige, thi dem skal der vises barmhjertighed. Salige er de rene af hjertet, thi de skal se Gud. Salige er de, som stifter fred, thi de skal kaldes Guds børn. Salige er de, som er forfulgte for retfærdigheds skyld, thi Himmeriget er deres. Salige er I, når man håner og forfølger jer og lyver jer alt ondt på for min skyld. Glæd jer og fryd jer: jeres løn skal være stor i Himlene; thi således har man forfulgt profeterne, som var før jer.«

Udgangslæsning.
2. Kor. 4,8-14.

Således skriver apostelen Paulus i sit andet brev
til korinterne:

På alle måder er vi hårdt trængte, men ikke indestængte, tvivlrådige, men ikke fortvivlede, forfulgte, men ikke forladte, slået til jorden, men ikke slået ihjel. Altid bærer vi Jesu dødslidelse med os på vort legeme, for at også Jesu liv må blive åbenbart i vort legeme. Ja, hver

stund, vi lever, overgives vi til døden for Jesu skyld, for at også Jesu liv må blive åbenbart i vort dødelige kød. Så gør døden da sin gerning i os, men livet sin gerning i jer! Men da vi har den samme troens Ånd som i **skrift-**ordet: »Jeg troede, derfor talte jeg,« så tror vi også, og derfor taler vi også, thi vi ved, at han, som opvakte Herren Jesus, skal også med Jesus opvække os og stille os frem for sig sammen med jer.

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Hellige Fader i Himlen,
vi takker dig for alle de døde,
som har befolket dit rige på jorden,
de, der er husket og elsket,
og de, hvis navne er glemt af alle
undtagen af dig, men du husker dem, Gud,
glæd du dem i din bolig.
Herre, alle sjæle er i din hånd,
vi selv og de, der skal leve efter os,
hvis navne vi ikke kender.
Derfor beder vi dig:
behold os hos dig,
mens mørket stiger om jorden.
Giv os ordets lys og dets salt,
giv os mod og glæde til at leve i verden
som vidner for dig,
til den store dag,
da vi ser dit ansigt lyse over den nye jord,
hvor du med Kristus lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.
 Åb. 7,1-12
 dier Es. 60,18-
 22.

Således står der skrevet ...

(Se første tekstrække)

Pirædikekst.
 Matt. 5,13-16.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
 Mattæus:

[Jesus sagde:] »I er jordens salt; men hvis saltet mister sin kraft, hvad skal det da saltes med? Så duer det kun til at kastes ud og trædes ned af mennesker. I er vedens lys; en by, der ligger på et bjerg, kan ikke skjules. Man tænder heller ikke et lys og sætter det under en skæppe, men på en lysestage, så skinner det for alle dem, som er i huset. Således skal jeres lys skinne for menneskene, for at de må se jeres gode gerninger og prise jeres Fader, som er i Himlene.«

Tredje prædikekst

Tredje
 prædikekst.
 Johs. Åb. 21,1-7.

Prædikekststen står skrevet i Johannes'
 Åbenbaring:

⌒ • o „ , • j i • j r
 Og jeg så en ny himmel og en ny jord; thi den tørste himmel og den første jord var forsvundet, og havet var ikke mere. Og jeg så den hellige stad, det ny Jerusalem, komme ned fra Himmelen fra Gud, rede som en brud, smykket for sin brudgom. Og jeg hørte en høj røst fra tronen sige: »Se, nu er Guds bolig hos menneskene, og han skal bo hos dem, og de skal være hans folk, og Gud selv skal være hos dem, og han skal tørre hver tåre af deres øjne, og der skal ingen død være mere, ej heller sorg, ej heller skrig, ej heller pine skal være mere; thi det, som var før, er nu forsvundet.« Og han, som sad på tronen, sagde: »Se, jeg gør alting nyt.« Og han siger: »Skriv; thi disse ord er troværdige og sande.«

Og han sagde fremdeles til mig: »De er opfyldt. Jeg er Alfa og Omega, begyndelsen og enden. Den, der tørster, vil jeg give af kilden med livets vand uforskyldt. Den, som sejrer, skal arve dette, og jeg vil være hans Gud, og han skal være min søn.«

Udgangslæsning. Se side 350.

Toogtyvende søndag efter trinitatis

Første tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Almægtige skaber, Gud,
du rejste os af støvet
og stillede os over for dig,
du gav os Ånd af din Ånd.
Kilde til alt liv,
du gode Helligånd.
Alt, hvad der er levende i os,
skylder vi dig.
Flyd over i os med kærlighed og glæde
til alle, der kommer os nær,
bliv hos os for Jesu skyld,
så længe vi lever her,
og rejs vort støv af graven på den yderste dag,
og gør os til evig tid levende og salige
ved din kære Søn,
Jesus Kristus, vor Herre,
som med dig lever og regerer
i Helligånds enhed,

én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet hos profeten Jeremias :

Det ord, som kom til Jeremias fra Herren, efter at kong Zedekias havde sluttet en pagt med alt folket i Jerusalem og udråbt frigivelse, således at enhver skulle lade sin træl og trælkvinde gå bort i frihed, såfremt de var hebræere, og ikke mere lade en judæisk broder trælle. Og alle fyrsterne og alt folket, som havde indgået pagten om, at enhver skulle lade sin træl og trælkvinde gå bort i frihed og ikke mere lade dem trælle, adlød; de adlød og lod dem gå. Men siden skiftede de sind og tog trællene og trælkvinderne, som de havde ladet gå bort i frihed, tilbage og tvang dem til at være trælle og trælkvinder. Da kom Herrens ord til Jeremias således: Så siger Herren, Israels Gud: Jeg sluttede en pagt med eders fædre, dengang jeg førte dem ud af Ægypten, af trællehuset, idet jeg sagde: »Når der er gået syv år, skal enhver af eder lade sin hebraiske landsmand, som har solgt sig til dig og tjent dig i seks år, gå bort; du skal lade ham gå af din tjeneste i frihed!« Men eders fædre hørte mig ikke og lånte mig ikke øre. Nys omvendte I eder og gjorde, hvad der er ret i mine øjne, idet I udråbte frigivelse, hver for sin broder, og I sluttede en pagt for mit åsyn i det hus, mit navn er nævnet over, men siden skiftede I sind og vanhelligede mit navn, idet enhver af eder tog sin træl eller trælkvinde tilbage, som I havde ladet gå bort i frihed, om de ønskede det, og tvang dem til at være eders trælle og trælkvinder. Derfor, så siger Herren: Da I ikke hørte mig og udråbte frigivelse, hver for sin broder og hver for sin næste, vil jeg nu udråbe frigivelse for eder, lyder det fra Herren,

så I hjemfalder til sværd, pest og hunger, og jeg vil gøre eder til rædsel for alle jordens riger.

Prædiketekst.
Mat. 18,21-35.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

Da kom Peter hen og såede til [Jesus]: »Herre! hvor ofte skal jeg tilgive min broder, når han forsynder sig imod mig? er syv gange nok?« Jesus siger til ham: »Jeg siger dig: ikke syv gange, men halvfjerdsindstyve gange syv gange. Derfor er det med Himmeriget som med en konge, der ville gøre regnskabet op med sine tjenere. Da han begyndte på opgørelsen, blev en, der skyldte ham ti tusinde talenter, ført frem for ham. Og da han ikke havde noget at betale med, bød hans herre, at han og hans hustru og børn og hele hans ejendom skulle sælges, og gælden betales. Da kastede tjeneren sig ned for ham, bønfuldt ham og sagde: 'Hav tålmodighed med mig, så vil jeg betale dig det alt sammen.' Da ynkedes den tjeners herre inderlig over ham og lod ham gå og eftergav ham gælden. Men da tjeneren gik ud, traf han en af sine medtjenere, som skyldte ham hundrede denarer; og han greb ham i struben og sagde: 'Betal, hvad du skylder!' Da kastede hans medtjener sig ned for ham, bad ham og sagde: 'Hav tålmodighed med mig, så vil jeg betale dig.' Men det ville han ikke; derimod gik han hen og lod ham kaste i fængsel, indtil han betalte, hvad han skyldte ham. Da nu hans medtjenere så, hvad der gik for sig, blev de meget bedrøvede og kom og fortalte deres herre alt, hvad der var foregået. Da kalder hans herre ham for sig og siger: 'Du onde tjener! al den gæld eftergav jeg dig, da du bad mig om det. Burde du så ikke også forbarme dig over din medtjener, ligesom jeg havde forbarmet mig over dig!' Og

hans herre blev vred og overgav ham til bøddelknægtene, indtil han fik betalt alt det, han skyldte ham. Sådan skal også min himmelske Fader gøre med jer, hvis ikke enhver af jer af hjertet tilgiver sin broder.«

Udgangslæsning. Således skriver apostelen Paulus til filipperne:

Jeg er overbevist om, at han, som har begyndt sin gode gerning i jer, vil fuldføre den indtil Jesu Kristi dag. Det er jo kun ret af mig at tænke således om jer alle, da jeg har jer i mit hjerte, både når jeg sidder lænket, og når jeg forsvarer og begrundes evangeliet, fælles som I jo alle er med mig om nåden. Thi Gud er mit vidne, at jeg længes efter jer alle med Kristi Jesu inderlige kærlighed. Og det beder jeg om, at jeres kærlighed stadig må blive mere og mere rig på indsigt og al dømmekraft, så I kan skønne, hvad der er det væsentlige, for at I må være rene og lydefri på Kristi dag, fyldte med retfærdigheds frugt, som skyldes Jesus Kristus, Gud til ære og pris.

Anden tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Vor Gud og Fader i Himmelen,
vi takker dig,
fordi du sendte din udvalgte,
din Søn Jesus Kristus, vor Herre,
til os som barn af Maria,
og satte ham midt iblandt os.
Og vi beder din gode Helligånd:
kom til os for Jesu skyld,
bliv hos os.
Vend os om, når vi vender ham ryggen,
fang vort blik, når vi ser ham over hovedet,
stands vore ord, når vi gør ham til nar,

frels os fra at blive anderledes,
end vi blev ved den hellige dåb,
da du tog imod os som døtre og sønner
og satte os midt i dit rige,
hvor du lever og regerer,
med Søn og Helligånd
én sand treenig Gud,
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet hos profeten Esajas :

Så siger Herren, Israels genløser, dets Hellige, til den dybt foragtede, skyet af folk, herskernes træl: Konger skal se det og rejse sig, fyrster skal kaste sit ned for Herrens skyld, den trofaste, Israels Hellige, der udvælger dig. Så siger Herren: Jeg hører dig i nådens stund, jeg hjælper dig på frelsens dag, vogter dig og gør dig til folkepagt for at rejse landet igen, udskifte øde lodder og sige til de bundne: »Gå ud!« til dem i mørket: »Kom frem!« Græs skal de finde langs vejene, græsgang på hver nøgen høj; de hungrer og tørster ikke, dem stikker ej hede og sol. Thi deres forbarmer fører dem, leder dem til kildevæld; jeg gør alle bjerge til vej, og alle stier skal højnes. Se, nogle kommer langvejsfra, nogle fra nord og vest, nogle fra Sinims land. Jubl, I himle, fryd dig, du jord, I bjerge, bryd ud i jubel! Thi Herren trøster sit folk, forbarmer sig over sine arme. Dog siger Zion: »Herren har svigtet mig, Herren har glemt mig!« Glemmer en kvinde sit diende barn, en moder, hvad hun bar under hjerte? Ja, selv om de kunne glemme, jeg glemmer ej dig. Se, i mine hænder har jeg tegnet dig, dine mure har jeg altid for øje. Dine børn kommer ilende; de, som nedbrød og lagde dig øde, går bort. Løft øjnene, se dig om, de samles, kommer alle til dig. Så sandt jeg lever, lyder det fra Herren: Du skal bære dem alle som smykke, binde dem som bruden sit bælte.

Prædiketekst.
Matt. 18,1-10.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

I den samme stund kom disciplene hen til Jesus og sagde: »Hvem er mon den største i Himmeriget?« Da kaldte han på et lille barn, stillede det midt iblandt dem og sagde: »Sandelig siger jeg eder: hvis I ikke vender om og bliver som børn, kommer I slet ikke ind i Himmeriget. Den, der altså vil ydmyge sig og blive som dette barn, han er den største i Himmeriget. Og den, der tager imod et sådant barn for mit navns skyld, tager imod mig. Men den, der forarger en af disse små, som tror på mig, ham var det bedre, at der var hængt en møllesten om hans hals, og han var sænket i havets dyb. Ve verden for forargelserne! Thi vel er det nødvendigt, at forargelser kommer, dog, ve det menneske, ved hvem forargelsen kommer! Men hvis din hånd eller din fod forarger dig, så hug den af og kast den fra dig! Det er bedre for dig at gå ind til livet vanfør eller halt end at kastes i den evige ild med begge hænder og begge fødder i behold. Og hvis dit øje forarger dig, så riv det ud og kast det fra dig! Det er bedre for dig at gå enøjet ind til livet end at kastes i Helvedes ild med begge øjne i behold. Se til, at I ikke ringeagter en af disse små; thi jeg siger jer: deres engle i Himmelen ser altid min himmelske Faders ansigt«.

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus til romerne:

Ingen af os lever for sig selv, og ingen dør for sig selv; thi når vi lever, lever vi for Herren, og når vi dør, dør vi for Herren; vi hører altså Herren til, hvad enten vi lever eller dør. Derfor var det jo, Kristus døde og blev levende, for at han skulle blive Herre både over døde og levende. Men du, hvorfor dømmes du din broder? eller

du, hvorfor ser du ned på din broder? Alle skal vi jo dog engang fremstilles for Guds domstol. Thi der står skrevet: »Så sandt jeg lever, siger Herren, for mig skal hvert knæ bøje sig, og hver tunge skal lovprise Gud.« Altså skal hver af os aflægge regnskab for sig selv over for Gud. Derfor lad os ikke mere fælde dom over hverandre, men fæld hellere den dom, at man ikke må vække anstød hos sin broder eller give ham anledning til fald. Jeg ved og er i Herren Jesus vis på, at intet er urent i sig selv; kun hvis en holder noget for urent, er det urent for ham. Thi voldes der din broder sorg ved din mad, da vandrer du ikke mere i kærlighed. Bliv ikke ved det, du spiser, til fordærv for den, som Kristus led døden for. Lad da ikke det gode, I har fået, blive til spot. Thi Guds rige består ikke i, hvad man spiser og drikker, men i retfærdighed og fred og glæde i Helligånden.

Udgangslæsning. Se side 356.

Treogtyvende søndag efter trinitatis

Første tekstrække

Kollekt. Lad os alle bede:

Sandhedens Ånd, du gode Helligånd,
kom til os, som Jesus har lovet.
Tag os ud af vore forstandige skygger,
ud i dit riges klare sol,
gennemlys vort hykleri,
grib os i vore udflugter fra sandheden,
blæs løgnen bort af vor mund.

Kom os til undsætning, når vi taber modet,
 pust vort håb i flamme,
 gør din vilje kær for os som vort eget liv,
 du, som lever i Gud vor Fader og i Jesus Kristus,
 vor Herre,
 én sand treenig Gud
 fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet hos profeten Ezekiel:

Herrens ord kom til mig således: Menneskesøn, tal til dine landsmænd og sig: Når jeg fører sværdet over et land, og folket i landet tager en af sin midte og gør ham til deres vægter, og han ser sværdet komme over landet og støder i hornet og advarer folket, men den, der hører hornets klang, ikke lader sig advare, og sværdet kommer og river ham bort, da kommer hans blod over hans hoved. Han hørte hornets klang uden at lade sig advare, hans blod kommer over hans hoved; men den, som har advaret, har reddet sin sjæl. Men når vægteren ser sværdet komme og ikke støder i hornet, så at folket ikke advares, og sværdet kommer og river en af dem bort, så rives han vel bort for sin misgerning, men hans blod vil jeg kræve af vægterens hånd. Men dig, menneskesøn, har jeg sat til vægter for Israels hus; hører du et ord af min mund, skal du advare dem fra mig. Og du, menneskesøn, sig til Israels hus: I siger: »Vore overtrædelser og synder tynger os, og vi svinder hen i dem, hvor kan vi da leve?« Sig til dem: Så sandt jeg lever, lyder det fra den Herre Herren: Jeg har ikke lyst til den gudløses død, men til at han omvender sig fra sin vej, at han må leve! Vend om, vend om fra eders onde veje! Hvorfor vil I dø, Israels hus?

Prædiketekst.
 Matt. 22,15-22.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
 Mattæus:

Da gik farisæerne hen og traf beslutning om at fange

ham i ord. De sender så deres disciple til ham sammen med herodianerne og siger: »Mester! vi ved, at du er sanddru og lærer sandfærdigt om Guds vej uden at ænse andres dom, thi du kender ikke til personsanseelse. Sig os derfor: Hvad synes du? Har man lov til at give kejseren skat, eller ej?« Men da Jesus mærkede deres ondskab, sagde han: »I hyklere, hvorfor stiller I fælde for mig? Vis mig skattens mønt!« De rakte ham en denar. Han siger til dem: »Hvis er det billede og den indskrift?« De svarede ham: »Kejserens«. Da siger han til dem: »Så giv kejseren, hvad kejserens er, og Gud, hvad Guds er!« Da de hørte det, undrede de sig, og de forlod ham og gik bort.

Udgangslæsning. Således skriver apostelen Paulus til filipperne:

Vær mine efterfølgere, brødre! og agt på dem, der vandrer efter det forbillede, I har i os. Thi, som jeg ofte har sagt jer og nu igen siger med tårer: mange vandrer som fjender af Kristi kors, de ender i fortabelse, bugen er deres gud, og de sætter en ære i deres skam, jordbundne som de er af sind. Det borgersamfund, vi tilhører, er jo i Himlene, og derfra venter vi også Herren Jesus Kristus som frelser; han skal forvandle vort fornedrelseslegeme og give det samme skikkelse som hans herlighedslegeme ved den kraft, hvormed han kan underlægge sig alt.

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor kære Herre Jesus Kristus,
du som gav alt, hvad du ejede,
hele dit liv,
for at vi skulle komme til live,
dig beder vi: send os din Helligånd,

så vi ikke skal sidde alene
mellem øde mure.
Rejs selv dit hus i os og i alle,
indtil den store dag,
da alle mure falder,
og alle tage løfter sig,
og Gud selv lyser
over de levende strømme,
og vi møder dig på den nye jord,
din dejlige have,
hvor du med Faderen lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til Evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet hos profeten Jeremias :

Det ord, som kom til Jeremias fra Herren: Stå hen i porten til Herrens hus og udråb dette ord: Hør Herrens ord, hele Juda, I, som går ind gennem disse porte for at tilbede Herren! Så siger Hærskarers Herre, Israels Gud: Bedrer eders veje og eders gerninger, så vil jeg lade eder bo på dette sted. Stol ikke på den løgnetale: her er Herrens tempel, Herrens tempel, Herrens tempel! Men bedrer eders veje og eders gerninger! Dersom I virkelig øver ret mand og mand imellem, ikke undertrykker den fremmede, den faderløse og enken, ej heller udgyder uskyldigt blod på dette sted, ej heller til egen skade holder eder til fremmede guder, så vil jeg til evige tider lade eder bo på dette sted i det land, jeg gav eders fædre. Se, I stoler på løgnetale, som intet båder. Stjæle, slå ihjel, hore, sværge falsk, tænde offerild for Ba'al, holde eder til fremmede guder, som I ikke kender til - og så kommer I og står for mit åsyn i dette hus, som mit navn nævnes over, og siger: »Vi er frelst!« — for at gøre alle disse vederstyggeligheder. Holder I det-

te hus, som mit navn nævnes over, for en røverkule?
Men se, også jeg har øjne, lyder det fra Herren.

Prædiketekst.
Mark. 12,41-13,2
eller 12,38-44
11 i? 41 44

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Markus:

– I L L
n store skare hørte ham gerne, og engang da han lærte, sagde han: »Tag jer i agt for de skriftkloge, som gerne vil gå omkring i lange klæder og lade sig hilse på torvene og gerne vil sidde på de fornemste sæder i synagogerne og sidde øverst til bords ved gæstebudene; de, som opæder enkers bo og for et syns skyld beder længe, de skal få des hårdere dom.« [vers 38-40]

Derefter satte han sig lige over for tempelblokken og så på, hvordan folk lagde penge i blokken. Der var mange rige, som lagde meget deri. Også en fattig enke kom og lagde to småmønter i, tilsammen så meget som en øre. Da kaldte han sine disciple til sig og sagde til dem: »Sandelig siger jeg eder: denne fattige enke har lagt mere deri end alle de andre, som lagde noget i tempelblokken. Thi de gav alle af deres overflod; men hun gav af sin fattigdom alt det, hun havde, hele sit eje.« [vers 41-44]

Da han gik ud af helligdommen, siger en af hans disciple til ham: »Mester, se, hvilke sten og hvilke bygninger!« Og Jesus sagde til ham: »Ser du disse store bygninger? - der skal ikke lades sten på sten tilbage, alt skal brydes ned. [vers 13,1-2]

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus til romerne:

Enhver skal underordne sig de øvrigheder, han har over sig; thi der er ingen øvrighed, uden at den er fra Gud,

og de, som findes, er indsat af Gud, så den, som sætter sig op imod øvrigheden, står Guds ordning imod; og de, som står den imod, vil pådrage sig selv dom. De styrende er jo ikke til for at skræmme dem, som gør det gode, men dem, som gør det onde. Vil du være fri for at frygte øvrigheden, da gør det gode; så skal du få ros af den. Thi den er Guds tjener dig til gavn. Men gør du det onde, så frygt; thi øvrigheden bærer ikke sværdet for ingenting; den er jo Guds tjener, som til straf lader vreden ramme den, der handler ondt. Derfor er det nødvendigt at underordne sig, ikke alene for vredens, men også for samvittighedens skyld. Af samme grund svarer I jo også skat; thi de, der tager vare netop på dette, er Guds tjenere. Giv alle, hvad I er dem skyldige; den, I er skat skyldige, skat; den, I er told skyldige, told; den, I er frygt skyldige, frygt; den, I er ære skyldige, ære.

eller:

Ap. G. 19,23-41. Prædiketeksten står skrevet i Apostlenes Geringer:

På den tid opstod der et ikke ringe røre i anledning af »vejen«. Der var nemlig en sølvsmed ved navn Demetrius, som lavede Artemistempler af sølv og således skaffede håndværkerne en ikke ringe fortjeneste. Han kaldte nu disse sammen tillige med dem, der havde lignende arbejde, og sagde: »I ved jo, folk, at vi har vort udkomme ved dette arbejde, og nu ser og hører I, at ikke alene i Efesus, men næsten i hele provinsen Asien har denne Paulus vildledt en hel mængde ved sin tale, idet han siger, at guder, som laves med hænder, ikke er guder. Og der er ikke alene fare for, at vor håndtering skal komme i foragt, men også for, at den store gudinde Artemis' helligdom skal blive agtet for

intet, og at den gudinde, som hele provinsen Asien, ja, hele verden dyrker, skal blive berøvet noget af sin guddomsherlighed.« Da de hørte dette, blev de fulde af harme og råbte og skreg: »Stor er efesernes Artemis!« Byen kom nu i fuldstændigt oprør, og de stormede alle som én hen til teatret og slæbte med sig Gajus og Aristarkus, to makedonere, som var Paulus' rejsefæller. Paulus ville da gå ind til folkehoben, men disciplene gav ham ikke lov. Også nogle af asiarkerne, som var hans venner, sendte bud til ham og bad ham om ikke at begive sig hen til teatret. Dér skreg nogle ét, andre noget andet; thi forsamlingen var i oprør, og de fleste vidste ikke, hvorfor de var kommet sammen. Men nogle af skaren satte Aleksander ind i sagen, da jøderne skubbede ham frem. Og Aleksander slog til lyd med hånden og ville holde en forsvarstale til folket. Men da de blev klar over, at han var jøde, gav de sig til, alle med én røst, at råbe i et par timer: »Stor er efesernes Artemis!« Men byskriveren fik skaren beroliget og sagde: »Mænd i Efesus! Hvor er det menneske, som ikke ved, at efesernes by er tempelværge for den store Artemis og hendes himmelfaldne billede? Når altså dette er uimodsigeligt, bør I forholde jer rolige og ikke foretage jer noget overilet. I har jo ført disse mænd hid, som hverken er tempelranere eller spotter vor gudinde. Dersom nu Demetrius og hans håndværkere har grund til klage mod nogen, så holdes der tingdage, og der er statholdere; lad dem da stævne hverandre! Og har I yderligere noget at kræve, så kan det blive afgjort i den lovlige forsamling. Vi står jo endog i fare for at blive anklaget for oprør i anledning af det, der er sket i dag, da der ikke er nogen virkelig grund dertil; for dette opløb vil vi ikke kunne gøre regnskab.« Ved at sige dette fik han forsamlingen til at gå sin vej.

Fireogtyvende søndag efter trinitatis

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor Gud og skaber,
du, som taler til barnet i moders liv
og kender det før dets forældre,
du, som elsker håbet i den unge kvinde
og ser til den gamle i hendes alderdoms svaghed,
dig takker vi for det nye menneske,
Marias velsignede søn Jesus,
for vi har set din kærlige vilje med os,
lyslevende i hans skikkelse.
Nu beder vi din gode Helligånd:
lad os aldrig forlade ham,
fra hvem håb og mod strømmer ud,
men følge ham, hvor han går,
indtil du gør os levende og salige,
lige med ham, som med dig lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.

Således står der skrevet hos profeten Ezekiel:

Herrens hånd kom over mig, og han førte mig i Ånden ud og satte mig midt i dalen. Den var fuld af ben; og han førte mig rundt omkring dem, og se, de lå i store mængder ud over dalen, og se, de var aldeles tørre. Derpå sagde han til mig: »Menneskesøn! Kan disse ben blive levende?« Jeg svarede: »Herre, Herre, du ved det!« Så sagde han til mig: »Profetér over disse ben og sig til dem: I tørre ben, hør Herrens ord! Så siger

den Herre Herren til disse ben: Se, jeg bringer ånd i eder, så I bliver levende. Jeg lægger sener om eder, lader kød vokse frem på eder, overtrækker eder med hud og indgiver eder ånd, så I bliver levende; og I skal kende, at jeg er Herren.« Så profeterede jeg, som mig var pålagt, og der hørtes en lyd, da jeg profeterede, og se, der hørtes raslen, og benene nærmede sig hverandre. Og jeg skuede, og se, der kom sener på dem, kød voksede frem, og de blev overtrukket med hud, men der var ingen ånd i dem. Så sagde han til mig: »Profetér og tal til ånden, profetér, du menneskesøn, og sig til den: Så siger den Herre Herren: Ånd, kom fra de fire verdenshjørner og blæs på disse dræbte, at de må blive levende!« Da profeterede jeg, som han bød mig, og ånden kom i dem, og de blev levende og rejste sig på deres fødder, en såre, såre stor hær. Derpå sagde han til mig: Menneskesøn! Disse ben er alt Israels hus. Se, de siger: »Vore ben er tørre, vort håb er svundet, det er ude med os!« Profetér derfor og sig til dem: Så siger den Herre Herren: Se, jeg åbner eders grave og fører eder ud af dem, mit folk, og bringer eder til Israels land; og I skal kende, at jeg er Herren, når jeg åbner eders grave og fører eder ud af dem, mit folk. Jeg indgiver eder min Ånd, så I bliver levende, og jeg bosætter eder i eders land; og I skal kende, at jeg er Herren; jeg har talet, og jeg fuldbyrder det, lyder det fra Herren.

Prædiketekst.
Mark. 5,21-43.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Markus:

Og da Jesus igen med båden var taget over til den anden bred, samledes der en stor folkeskare om ham, mens han stod ved søen. Så kommer der en af synagogeforstanderne ved navn Jairus; og da han får øje på ham, falder han ned for hans fødder og beder ham indtrænge og siger: »Min lille datter ligger på sit yderste; ville du blot komme og lægge hænderne på hende, så

hun kunne blive rask og leve!« Og han gik med ham, og en stor skare fulgte ham, så der var trængsel om ham. Og der var en kvinde, som havde lidt af svære blødnin-
ger i tolv år; hun havde døjet meget af mange læger, og alt, hvad hun ejede, havde hun sat til, uden at hun var blevet hjulpet, det var snarere blevet værre med hende. Hun havde hørt tale om Jesus og kom nu i skaren og rørte bagfra ved hans kappe. Thi hun tænkte: »Hvis jeg får rørt, om det så kun er ved hans klæder, bliver jeg frelst.« Og straks tørredes hendes blods kilde, og hun mærkede i sit legeme, at hun var blevet lægt for sin plage. Og straks da Jesus mærkede på sig selv, at den kraft var udgået fra ham, vendte han sig om midt i skaren og sagde: »Hvem var det, der rørte ved mine klæder?« Og hans disciple sagde til ham: »Du ser jo, hvordan skaren trænger sig om dig, og dog spørger du: 'Hvem var det, der rørte ved mig?''« Og han så sig omkring for at få øje på hende, som havde gjort det. Og kvinden kom frygtsom og bævende, da hun vidste, hvad der var sket med hende, og hun faldt ned for ham og sagde ham hele sandheden. Men han sagde til hende: »Datter! din tro har frelst dig; gå bort med fred, og vær helbredt for din plage!« Medens han endnu talte, kommer der nogle fra synagogeforstanderens hus og siger: »Din datter er død, hvorfor gør du mesteren ulejlighed mere?« Men uden at ænse det ord, som blev sagt, siger Jesus til synagogeforstanderen: »Frygt ikke, tro kun!« Og han tillod ingen andre at følge med sig end Peter og Jakob og Johannes, Jakobs broder. Da de nu kommer til synagogeforstanderens hus, og han ser en larmende flok, der græd og hylede meget, går han ind og siger til dem: »Hvorfor larmer og græder I? Barnet er ikke dødt, det sover.« Da lo de ad ham; men han jog dem alle ud, og han tager barnets fader og moder og sine ledsagere med sig og går ind, hvor barnet var. Så tager han barnet ved hånden og siger til hende: »Talita kum!« det betyder: »Lille pige, jeg siger dig,

stå op!» Og straks stod pigen op og begyndte at gå omkring, for hun var tolv år gammel. Og de blev straks helt ude af sig selv af undren. Og han forbød dem strengt at lade nogen få dette at vide og sagde, at de skulle give hende noget at spise.

Udgangslæsning.
2. Kor. 5,14-17.

Således skriver apostelen Paulus i sit andet brev til korinterne:

Thi Kristi kærlighed tvinger os; vi er nemlig overbevist om dette: Én er død i alles sted, altså er alle døde; og han døde i alles sted, for at de, der lever, ikke mere skal leve for sig selv, men for ham, som døde og opstod for dem. Således bedømmer vi fra nu af ikke nogen efter kødet; selv om vi også har kendt Kristus efter kødet, gør vi det dog ikke mere nu. Derfor, hvis nogen er i Kristus, er han en ny skabning; det gamle er forbi, se, noget nyt er blevet til!

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor Gud og skaber,
du, hvis ånde bar ordet ud over havene,
dengang da jorden var ung,
du, som bevægede vandet,
så livet blev til i det dybe,
dig takker vi,
fordi du ikke har glemt din jord på dens gamle dage,
men sendte din Søn med dit ord i sin mund
for at tale til os, som er støv,
de levende som de døde.
Vi beder dig, luk vore ører op, så vi hører
og rejser os op for at leve,
nu i dit rige her
og engang for evigt hos dig,

som med Søn og Helligånd lever og regerer,
én sand Gud fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i Daniels Bog:
Dan. 7,9-10+

Jeg skuede videre: med et blev troner sat frem, en gammel af dage tog sæde; hans klædning var hvid som sne, hans hovedhår rent som uld; hans trone var luende ild, dens hjul var flammende ild. En strøm af ild flød ud, og strømmede frem derfra. Tusinde tusinder tjente ham, og titusind titusinder stod ham til rede. Derpå sattes retten, og bøgerne lukkedes op. Jeg skuede videre i nattesynerne : og se, med himlens skyer kom en, der så ud som en menneskesøn. Han kom hen til den gamle af dage og førtes frem for ham; og magt og ære og herredom gaves ham, og alle folk, stammer og tungemål skal tjene ham; hans magt er en evig magt, aldrig går den til grunde, hans rige kan ikke forgå.

Prædiketekst.
Johs. 5,24-29.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Johannes:

[Jesus sagde:] »Sandelig, sandelig siger jeg eder: den, som hører mit ord og tror ham, som sendte mig, han har evigt liv og kommer ikke for dommen, men er gået over fra døden til livet. Sandelig, sandelig siger jeg eder: den time kommer, ja, er nu, da de døde skal høre Guds Søns røst, og de, som hører den, skal leve. Thi ligesom Faderen har liv i sig selv, således har han også givet Sønnen at have liv i sig selv. Og han har givet ham magt til at holde dom, fordi han er Menneskesøn. Undres ikke herover! thi den time kommer, da alle de, som er i gravene, skal høre hans røst, og de skal gå frem: de, som har gjort det gode, for at opstå til liv, men de, som har øvet det onde, for at opstå til dom.«

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus i sit andet brev til korinterne:

Thi vi ved, at dersom vort legemes telt, vor jordiske bolig, nedbrydes, har vi en bygning, som kommer fra Gud, en bolig, ikke gjort med hænder, en evig, i Himlene. Så længe vi er i dette legeme, sukker vi jo af længsel efter at overklædes med vor bolig fra Himmelen, så sandt vi ikke skal findes nøgne, når vi engang har iklædt os den. Ja, vi, som er i legemets telt, sukker under et tryk, fordi vi ikke vil afklædes, men overklædes, så det dødelige kan blive opslugt af livet. Og den, som har sat os i stand netop til dette, er Gud, der gav os Ånden som pant. Så er vi da altid ved godt mod. Og da vi ved, at vi ikke er hjemme hos Herren, så længe vi har vort hjem i legemet - thi i troen vandrer vi her, ikke i skuen - så er vi ved godt mod og vil hellere vandre bort fra legemet og komme hjem til Herren. Derfor sætter vi også vor ære i, hvad enten vi er hjemme eller ikke hjemme, at være ham til behag. Thi for Kristi domstol skal vi alle træde frem, som vi er, for at enhver kan få igen, alt efter som han har handlet her i livet, godt eller ondt.

Udgangslæsning. Se side 369.

Femogtyvende søndag efter trinitatis

Første tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

Vor Herre og skaber,
 vi bekender for dig,
 at vi er bange og rådvilde,
 fordi vi ser,
 at vor verden ikke kan bestå til evig tid,
 for vi kan hverken holde jorden eller os selv i live.
 Nu beder vi din gode Helligånd:
 klar vore tanker,
 så vi ikke lader os forvirre
 af alle dem der tilbyder at frelse verden.
 Giv os mod til at leve,
 uanset hvad der sker,
 sådan som vi har lært
 af Jesu ord og gerninger,
 indtil verden går under
 i lyset fra hans komme,
 og vi møder ham, vi forventer,
 Kristus, som med dig lever og regerer
 i Helligånds enhed,
 én sand Gud
 fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning.
 Dan. 5,1-2 + 5-8

Således står der skrevet i Daniels Bog:

Kong Belsazzar gjorde et stort gæstebud for sine tusinde stormænd og drak vin med dem. Og påvirket af vinen lod han de guldkar og sølvkar hente, som hans fader Nebukadnezar havde ført bort fra helligdommen i Jerusalem, for at kongen og hans stormænd, hans hustruer og medhustruer kunne drikke af dem. Men i samme stund viste der sig fingre af en menneskehånd, som skrev på væggen kalk i kongens palads over for lysestagen, og kongen så hånden, som skrev. Da skiftede kongen farve, hans tanker forfærdede ham, hans hofters ledemod slappedes, og hans knæ slog imod hinanden. Og kongen råbte med høj røst, at man skulle

føre manerne, kaldæerne og stjernetyderne ind; og kongen tog til orde og sagde til Babels vismænd: »Enhver, som kan læse denne skrift og tyde mig den, skal klædes i purpur, guldkæden skal hænges om hans hals, og han skal være den tredje mægtigste i riget.« Så kom alle Babels vismænd til stede, men de evnede hverken at læse skriften eller tyde den for kongen. Så førtes Daniel ind for kongen. Og kongen tog til orde og sagde til ham: »Er du Daniel, en af de fangne judæere, som min fader kongen bortførte fra Juda? Jeg har hørt om dig, at du kan tyde drømme og løse knuder. Nu vel! Hvis du kan læse skriften og tyde mig den, skal du klædes i purpur, guldkæden skal hænges om din hals, og du skal være den tredje mægtigste i riget.« Så svarede Daniel kongen: »Spar dine gaver og giv en anden dine foræringer! Men skriften vil jeg læse og tyde for kongen. Den højeste Gud, o konge, gav din fader Nebukadnezar kongedømme, magt, herlighed og ære. Men da hans hjerte blev hvomodigt og hans ånd stolt og overmodig, stødtes han fra kongetronen, og hans herlighed fratoges ham. Men du, Belsazzar, hans søn, har ikke ydmyget dit hjerte, skønt du vidste alt dette; du har hovmodet dig mod Himmels Herre! Hans hus' kar har man hentet til dig, og du og dine stormænd, dine hustruer og medhustruer drak vin af dem; og du priste dine guder af sølv, guld, kobber, jern, træ og sten, som hverken kan se eller høre eller fatte; men den Gud, som holder din livsånde i sin hånd og råder over alle dine veje, ham ærede du ikke. Derfor er denne hånd udsendt fra ham og skriften der optegnet. Og således lyder skriften: Mené mené, tekél ufarsin! Og ordene skal tydes således: Mené betyder: Gud har talt dit riges dage og gjort ende derpå. Tekél betyder: Du er vejjet på vægten og fundet for let. Perés betyder: Dit rige er delt og givet til Medien og Persien.« Så blev Daniel på Belsazzars bud klædt i purpur, guldkæden hængtes om

hans hals, og man udråbte, at han skulle være den tredje mægtigste i riget. Men samme nat blev Belsazzar, kaldæernes konge, dræbt.

Prædiketekst.

Matt. 24,15-28.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Mattæus:

Når I da ser 'ødelæggelsens vederstyggelighed', hvorom der er talt ved profeten Daniel, stå på hellig grund (den, som læser det, han give agt!), så skal de, der er i Judæa, flygte ud i bjergene; den, der er på taget, skal ikke stige ned for at hente det, der er i huset; og den, der er ude på marken, skal ikke gå hjem for at hente sin kappe! Ve dem, der er frugtsommelige, og dem, der giver die, i de dage! Og bed om, at jeres flugt ikke skal ske om vinteren, ej heller på en sabbat; thi da skal der komme 'en stor trængsel, hvis lige ikke har været fra verdens begyndelse indtil nu' og heller ikke senere skal komme. Og dersom de dage ikke blev afkortet, da blev intet menneske frelst; men for de udvalgtes skyld skal disse dage afkortes. Hvis nogen da siger til jer: 'Se, her er Kristus,' eller 'dér!' så skal I ikke tro det. Thi falske Messias'er og falske profeter skal fremstå og gøre store tegn og undere for, om det er muligt, at føre endog de udvalgte vild. Se, jeg har sagt jer det forud. Hvis de altså siger til jer: 'Se, han er i ørkenen,' så gå ikke derud; 'se, han er i kamrene,' så tro det ikke! Thi ligesom lynet, der kommer fra øst, lyser helt om i vest, sådan skal Menneskesønnens komme være. Hvor ådsellet er, dér vil gribbene flokkes.

Udgangslæsning.

Således skriver apostelen Paulus i sit første brev
1. Kor. 15,50-57. til korinterne :

Men det siger jeg, brødre, at kød og blod kan ikke arve Guds rige, og forkrænkelighed arver heller ikke uforkrænkelighed. Se, jeg siger jer en hemmelighed: vi skal

ikke alle hensove, men vi skal alle forvandles, i et nu, i et øjeblik, når den sidste basun lyder; thi basunen skal lyde, og de døde skal opstå uforkrænkelige, og da skal vi forvandles. Thi dette forkrænkelige må iføre sig uforkrænkelighed, og dette dødelige iføre sig udødelighed. Men når dette forkrænkelige har iført sig uforkrænkelighed, og dette dødelige har iført sig udødelighed, da skal det ord opfyldes, som står skrevet: »Døden er opslugt og sejren vundet.« »Død, hvor er din sejr? død, hvor er din brod?« (Dødens brod er synden, og syndens kraft er loven.) Men Gud ske tak, som giver os sejren ved vor Herre Jesus Kristus!

Anden tekstrække

Kollekt.

Lad os alle bede:

(Som første tekstrække).

Indgangslæsning.

Således står der skrevet i Daniels Bog:

ⲁ 11' 1' 16' 20' +
ⲉ 15 T 16-20 +
22-30.

(Se første tekstrække).

Prædiketekst.
Luk. 17,20-33.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Lukas:

Da [Jesus] engang blev spurgt af farisæerne om, når Guds rige kommer, svarede han dem og sagde: »Guds rige kommer ikke således, at man udvortes kan iagttage det. Ej heller vil man kunne sige: 'Se her!' eller: 'Se, dér er det!' thi se, Guds rige er inden i jer.« Så sagde han til disciplene: »Der skal komme dage, da I skal længes efter at se blot én af Menneskesønnens dage, men I skal ikke se den. Og siger man til jer: 'Se dér!' eller: 'Se, her er han!' så gå ikke derhen, og løb ikke derefter! Thi

ligesom lynet, når det glimter, skinner fra den ene side af himmelen til den anden, sådan skal Menneskesønnen være på sin dag. Men først skal han lide meget og vrages af denne slægt. Og som det gik til i Noas dage, sådan skal det også gå i Menneskesønnens dage: de spiste, drak, tog til ægte, blev bortgiftet lige til den dag, da Noa gik ind i arken, og syndfloden kom og ødelagde dem alle. Eller som det gik til i Lots dage: de spiste og drak, købte og solgte, plantede og byggede, og på den dag, da Lot gik ud af Sodorna, regnede ild og svovl ned fra himmelen og ødelagde dem alle - på samme måde skal det gå den dag, da Menneskesønnen åbenbares. Den, der på hin dag er på taget og har sine ting nede i huset, skal ikke stige ned for at hente dem; ej heller skal den, som er på marken, vende tilbage igen. Tænk på Lots hustru! Den, som søger at bjærge sit liv, skal miste det; og den, som mister det, skal beholde det«.

Tredje prædiketekst

Tredje
prædiketekst.

Prædiketeksten skriver apostelen Paulus i sit første brev til tessalonikerne:

Men om tid og time, brødre! har I ikke nødvendig, at man skriver til jer; selv ved I jo god besked om, at Herrens dag kommer som en tyv om natten. Når de siger: »Fred og ingen fare!« da er undergangen pludselig over dem ligesom veeerne over den frugtsommelige, og de skal ingenlunde undslippe. Men I, brødre! lever ikke i mørke, så dagen kan overraske jer som en tyv. Thi alle er I lysets børn og dagens børn; vi hører ikke natten eller mørket til. Så lad os da ikke sove som de andre, men lad os våge og være ædru! Thi de, der sover, sover om natten, og de, der beruser sig, er berusede om natten. Men da vi hører dagen til, så lad os være ædru, iførte troen og kærligheden som en brynje og frelseshåbet som en hjelm! Thi Gud bestemte os ikke til at ram-

mes af hans vrede, men til at få frelsen i eje ved vor Herre Jesus Kristus, som døde for os, for at vi, hvad enten vi våger eller sover, skal leve sammen med ham. Så trøst og opbyg hverandre indbyrdes, som I også gør.

Udgangslæsning. Se side 374.

Seksogtyvende søndag efter trinitatis

Kollekt. Lad os alle bede:

Vor Herre og konge Jesus Kristus,
vi takker dig for de velsignede,
som du har sendt til os i dit sted,
når vi var i nød.
De støttede og løftede,
de trøstede og tilgav,
de fik os til at græde og le,
de glædede os ved deres bord,
de var for os som du.
Og vi beder dig bønligt:
giv også os din kærligheds Ånd,
lad vor tak flyde over
fra dig til vor næste,
lad os ikke gå fortabt i os selv,
lad os leve i verden som du,
indtil du gør os til evig tid salige,
du, som med Faderen lever og regerer
i Helligånds enhed,
én sand Gud
fra evighed til evighed. Amen.

Indgangslæsning. Således står der skrevet i Salmernes Bog:

Jeg råber til dig, o Herre, min klippe, vær ikke tavs imod mig, at jeg ej, når du tier, skal blive som de, der synker i graven. Hør min tryglende røst, når jeg råber til dig, løfter hænderne op mod dit hellige tempel. Riv mig ej bort med gudløse, udådsmænd, som har ondt i sinde mod næsten trods venlige ord. Løn dem for deres idræt og onde gerninger; løn dem for deres hænders værk, gengæld dem efter fortjeneste! Thi Herrens gerning ænser de ikke, ej heller hans hænders værk. Han nedbryde dem og opbygge dem ej! Lovet være Herren, thi han har hørt min tryglende røst; min styrke, mit skjold er Herren, mit hjerte stoler på ham. Jeg fik hjælp, mit hjerte jubler, jeg takker ham med min sang. Herren er værn for sit folk, sin salvedes tilflugt og frelse. Frels dit folk og velsign din arv, røgt dem og bær dem til evig tid!

Prædiketekst. Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matt. 25,31 -46. Mattæus :

Men når Menneskesønnen kommer i sin herlighed, og alle englene med ham, da skal han sætte sig på sin herligheds trone. Og alle folkeslag skal samles foran ham, og han skal skille dem fra hverandre, ligesom hyrden skiller fårene fra bukkene. Og han skal stille fårene ved sin højre side og bukkene ved den venstre. Da skal Kongen sige til dem ved sin højre side: 'Kom hid, min Faders velsignede! arv det rige, som har været jer beredt fra verdens grundvold **blev** lagt. Thi jeg var sulten, og I gav mig at spise; jeg var tørstig, og I gav mig at drikke; jeg var fremmed, og I tog jer af mig; jeg var nøgen, og I gav mig klæder; jeg var syg, og I så til mig; jeg var i fængsel, og I besøgte mig.' Da skal de retfærdige svare ham og sige: 'Herre! når så vi dig sulten og gav dig mad, eller tørstig og gav dig at drikke? Når så vi dig

fremmed og tog os af dig, eller nøgen og gav dig klæder? Når så vi dig syg eller i fængsel og besøgte dig?' Og Kongen skal svare og sige til dem: 'Sandelig siger jeg eder: hvad I har gjort imod en af mine mindste brødre dér, har I gjort imod mig.' Da skal han sige til dem ved den venstre side: 'Gå bort fra mig, I forbandede! til den evige ild, som er beredt Djævelen og hans engle. Thi jeg var sulten, og I gav mig ikke at spise; jeg var tørstig, og I gav mig ikke at drikke; jeg var fremmed, og I tog jer ikke af mig; jeg var nøgen, og I gav mig ingen klæder; jeg var syg og i fængsel, og I så ikke til mig/ Da skal også de svare og sige: 'Herre! når så vi dig sulten eller tørstig eller fremmed eller nøgen eller syg eller i fængsel uden at tjene dig?' Da skal han svare dem og sige: 'Sandelig siger jeg eder: hvad I ikke har gjort imod en af de mindste dér, har I heller ikke gjort imod mig.' Og disse skal gå bort til evig straf, men de retfærdige til evigt liv.

Valgfri

prædiketekst,

Prædiketeksten står skrevet i brevet til riebæ-

erne :

Så lad da også os, som har så stor en sky af vidner omkring os, lægge alt det bort, som tynger, og synden, som så let hilder os, og lad os med udholdenhed ile fremad i det kapløb, vi har foran os, mens vi retter vort blik mod Jesus, troens banebryder og fuldender, som for at få den glæde, der ventede ham, udholdt korset uden at ænse skammen, og som nu har taget sæde på højre side af Guds trone. Ja, på ham, som har tålt en sådan modsigelse af syndere, skal I tænke, for at I ikke skal blive trætte og modløse i jeres sjæle. I jeres kamp mod synden har I endnu ikke stået imod indtil blodet, og I har glemt formaningen, der jo taler til jer som til sønner: »Min søn! lad ej hånt om Herrens tugt, bliv ej heller modløs, når du revses af ham; thi Herren tugter den, han elsker, straffer hårdt hver søn, han har kær.«

Det er til jeres optugtelse, at I må lide; Gud handler med jer som med sønner; thi hvor er den søn, som faderen ikke tugter? Hvis I da ikke får nogen tugtelse, som dog alle får deres del af, så er I jo uægte børn og ikke sønner.

Udgangslæsning.
2. Tess. 2,13-17.

Således skriver apostelen Paulus i sit andet brev til tessalonikerne:

Men vi er skyldige altid at takke Gud for jer, brødre, elskede af Herren! fordi Gud fra begyndelsen udvalgte jer til frelse ved Åndens helligelse og tro på sandheden. Hertil har han også kaldet jer ved vort evangelium, for at I skulle få vor Herres Jesu Kristi herlighed i eje. Så stå da fast, brødre! og hold fast ved de overleveringer, hvori I blev oplært af os, hvad enten det var i tale eller brev. Og han selv, vor Herre Jesus Kristus og Gud vor Fader, som har elsket os og i sin nåde givet os en evig trøst og et godt håb, han trøste jeres hjerter og styrke jer i al god gerning og tale!

27. s.e. trin.: se 6. s.e. h. 3 kg.

Oversigt over de anvendte tekster i det foreliggende forslag og i den hidtidige alterbog.

Forkortelser:

indgl. = indgangslæsning (A eller B = 1. eller 2. række)

1. pr. = første prædiketekst

2. pr. = anden prædiketekst

v. **pr.** = valgfri (tredje) prædiketekst

udgl. = udgangslæsning

alt. = alternativ

lek.A = lektie, 1. række

lek.B = lektie, 2. række

epA = epistel, 1. række

epB = epistel, 2. række

evA = evangelium, 1. række

evB = evangelium 2. række.

	forslaget		den hidtidige alterbog	
	helligdag	funktion	funktion	helligdag
<i>1. Mosebog</i>				
1,1-5	juledag	indgl.B		
2,4b-7	pinsedag	alt.indgl.A + B		
3,1-19	l.s.i fasten	indgl.A		
4,1-16 6. s. e. trin.		indgl.A		
8,15-22+9,9-16	15.s.e.trin.	indgl.A		
11,1-9	pinsedag	indgl.A+alt.indgl.B		
12,1-3	nytårsdag	indgl.A		
15,1-6	3.s.e.h3k	indgl.B		
18,1-15	Mariæ Bebudelsesdag	indgl.B		
18,20-21+23-33	9.s.e.trin.	indgl.B		
22,1-18	3.s.i fasten	indgl.B		
28,10-18	19.s.e.trin.	indgl.B		
32,24-31	5.s.e.påske	indgl.A		
		indgl.B		
<i>2. Mosebog</i>				
3,1-7+10-14	3.s.e.påske	indgl.B		
12,1-11	skærtorsdag	indgl. A + B		
16,2-3 + 11-21+31a	midfastesøndag	indgl.A		
20,1-17	6.s.e.trin.	indgl.B		
24,12-18	2.s.i fasten	indgl.A		
33,18-23	2.s.e.h3k	indgl.A		

	helligdag	forslaget funktion	den hidtidige funktion	alterbog helligdag
<i>3. Mosebog.</i> 19,1-2 + 11-18	13.s.e.trin.	indgl.A		
<i>4. Mosebog.</i> 21,4-9	trinitatissøndag	indgl.A		
<i>5. Mosebog.</i> 6,4-9	10.s.e.trin.	indgl.A		
7,6-11	3.s.e.trin.	indgl.A		
8,1-11	Midfastesøndag	indgl.B		
10,17-21	3.s.e.h3k	indgl.A		
18,9-15	3.s.i fasten	indgl.A		
24,17-22	4.s.e.trin.	indgl.B		
30,11-14	11.s.e.trin.	indgl.A		
30,15-20	11.s.e.trin.	indgl.B		
<i>1. Samuels bog.</i> 2,1-8	6.s.e.h3k	indgl.		
15,35b-16,13	søndag septuagesima	indgl.A		
<i>2. Samuels bog.</i> 11,26-27+12,1-16	almindelig bededag	indgl.A		
<i>/ . Kongebog.</i> 8,l + 12-13a + 22-30	2.s.e.h3k	indgl.B		
19,l-15a+18	5.s.e.trin.	indgl.B		
<i>1. Krønikébog.</i> 29,10-18	palmesøndag	indgl.B		
<i>Jobs bog.</i> 2,1-13	21.s.e.trin.	indgl.A		
3,11-22	16.s.e.trin.	indgl.A		
9,1-12	søndag septuagesima	indgl.B		
28,12-27	h3k-søndag	indgl.B		
38,1-18 + 31-33	4.s.e.h3k	indgl.A		
<i>Salmernes bog.</i> 8,2-10	1.s.e.h3k	indgl.A		
16,8-11	2.påskedag	indgl.B		
19,1b-7	17.s.e.trin.	indgl.B		
22,2-22a	langfredag	alt.indgl.		
22,22b-32	2.påskedag	indgl.A		

	helligdag	forslaget funktion	den hidtidige alterbog funktion	helligdag
23,lb-6	2.s.e.påske	indgl.B		
24,lb-10	l.s.i advent	indgl.A		
27,1-5	søndag efter jul	indgl.B		
28,lb-9	26.s.e.trin.	indgl.A		
30,2-13	l.s.e.påske	indgl.A		
31,lb-6	fastelavnssøndag	indgl.B		
34,lb-9	18.s.e.trin.	indgl.B		
36,3-10	19.s.e.trin.	indgl.A		
39,2-14	H.s.e.trin.	indgl.B		
42,2-6	2.s.i fasten	indgl.B		
46,2-8	l.s.i fasten	indgl.B		
51			prædiketekst	alm.bededag B
67,2-8	almindelig bededag	alt.indgl.A	prædiketekst	alm.bededag A
73,23-28	15.s.e.trin.	indgl.B		
84,2-13	l.s.e.h3k	indgl.B		
90,lb-17	nytårsdag	indgl.B		
100	l.s.i advent	alt.indgl.A		
103,lb-22	H.s.e.trin.	indgl.A		
103,1-13			læsestykke	søndag efter jul B
104,24-30	2.pinsedag	indgl.A		
110,lb-4	Kristi himmelfart	indgl.A+B	læsestykke	Kristi himmelfart B
113	Kristi himmelfart	alt.indgl.A+B		
	trinitatissøndag	alt.indgl.A		
115,1-9	12.s.e.trin.	indgl.A		
116,1-9 eller 116,1-19	skærtorsdag	alt.indgl.A+B		
118,19-29	påskedag	indgl.A+B	læsestykke	påskedag B
124,lb-8	4.s.e.påske	indgl.B		
126,lb-6	7.s.e.trin.	indgl.B		
130,lb-8	almindelig bededag	indgl.B		
131,lb-3	4.s.e.trin.	indgl.A		
139,1-12	16.s.e.trin.	indgl.B		
<i>Ordsprogenes bog.</i>				
3,27-35	9.s.e.trin.	indgl.A		
8,1 + 12+22-36	5.s.e.h3k	indgl.B		
<i>Prædikerens bog.</i>				
3,1-11	7.s.e.trin.	indgl.A		
5,9-19	l.s.e.trin.	indgl.B		
8,9-15	5.s.e.h3k	indgl.A		
<i>Esajas bog.</i>				
2,2-5	søndag efter jul	indgl.A		

	forslaget		den hidtidige alterbog	
	helligdag	funktion	funktion	helligdag
6,1-13	5.s.e.trin.	indgl.A		
7,10-14	Mariæ bebudelsesdag	indgl.A		
7,10-15			læsestykke	Mariæ bebudelsesdag A
9,2-7	juledag	indgl.A		
9,6-7			læsestykke	juledag B
11,1-10	2.s.i advent	indgl.A	læsestykke	2.s.i advent B
12	4.S.1 advent	indgl.A	læsestykke	4.s.i advent B
25,6-9	2.s.e.trin.	indgl.A		
35	3.s.i advent	indgl.A		
40,1-8	3.s.i advent	indgl.B	læsestykke	3.s.i advent B
40,18-31	18.s.e.trin.	indgl.A		
41,8-13	4.s.e.h3k	indgl.B		
42,1-9	fastelavnssøndag	indgl.A	læsestykke	l.s.i advent B
44,1-8	5.s.e.påske	indgl.B		
44,21-23	3.s.e.trin.	indgl.B		
45,5-12	søndag sexagesima	indgl.A		
49,1-6	trinitatissøndag	indgl.B		
49,7-18	22.s.e.trin.	indgl.B		
52,13-53,12	langfredag	indgl.		
53			læsestykke	langfredag B
54,7-10	3.s.e.påske	indgl.A		
55,6-11	søndag sexagesima	indgl.B		
55,6-7			læsestykke	alm.bededag A
58,5-12	l.s.e.trin.	indgl.A		
60,1-6	h3k-søndag	indgl.A	læsestykke	h3k-dag
60,18-22	alle helgens dag	alt.indgl.A+B		
<i>Jeremias bog.</i>				
1,4-10	l.s.i advent	indgl.B		
7,1-11	23.s.e.trin.	indgl.B		
15,10+15-21	2.s.e.trin.	indgl.B		
17,5-10	8.s.e.trin.	indgl.B		
18,1-6	20.s.e.trin.	indgl.B		
20,7-12	5.s.i fasten	indgl.		
23,5-6	4.s.i advent	indgl.B		
23,16-24	8.s.e.trin.	indgl.A		
31,31-34	l.s.e.påske	indgl.B		
33,10-11 + 14-16	17.s.e.trin.	indgl.A		
34,8-17	22.s.e.trin.	indgl.A		
<i>Ezekiels bog.</i>				
18,1-9	21.s.e.trin.	indgl.B		
18,24-32	20.s.e.trin.	indgl.A		

	helligdag	forslaget funktion	den hidtidige alterbog funktion	helligdag
33,1-7+10-11	23.s.e.trin.	indgl.A		
33,23+30-33	10.s.e.trin.	indgl.B		
34,1-6 + 9-12 + 15-16	2.s.e.påske	indgl.A		
36,26-28	4.s.e.påske	indgl.A		
37,1-14	24.s.e.trin.	indgl.A		
37,15-24	2.pinsedag	indgl.B		
<i>Daniels bog.</i>				
5,1-2 + 5-8 + 13 +				
16-20+22-30	25.s.e.trin.	indgl.A+B		
7,9-10+13-14	24.s.e.trin.	indgl.B		
<i>Joels bog.</i>				
3,1-5	6.s.e.påske	indgl.B		
<i>Jonas bog.</i>				
2	12.s.e.trin.	indgl.B		
<i>Mikas bog.</i>				
5,1-4a	2. juledag	alt.indgl.A+B		
6,6-8	13.s.e.trin.	indgl.B		
<i>Haggajs bog.</i>				
2,3-9	6.s.e.påske	indgl.A		
<i>Zakarjas bog.</i>				
8,20-23	pinsedag	indgl.B		
9,9-10	palmesøndag	indgl.A		
<i>Malakias bog.</i>				
3,1-3	2.s.i advent	indgl.B		
Note:				
Som <i>alternativ indgangslæsning</i> er betegnet både 1. og 2. læsning fra de helligdage, hvor der er opstillet to indgangslæsninger, ligesom også de læsninger, der er betegnet som valgfri, er opført som alternativ læsning.				
<i>Mattæusevangeliet.</i>				
2,1-12	h3k's s.	1.pr.+alt.2.pr.	evA	h3k's dag
2,13-18			evB	s.e.nytårsdag
2,13-23	s.e.jul	2.pr.		
2,19-23			evA	s.e.nytårsdag
3,1-10	alm.bededag	1.pr.		
3,8-10			aftensang A	alm.bededag
3,13-17	fastelavns s.	1.pr.	evA	fastelavns s.

		forslaget		den hidtidige alterbog	
		helligdag	funktion	funktion	helligdag
4,1-11		1.s.i fasten	1.pr.	evA	1.s.i fasten
5,1-12		alle helgens dag	1.pr.	evA	alle helgens dag
5,13-16		alle helgens dag	2.pr.	evB	alle helgens dag
5,20-26		6.s.e.trin.	1.pr.	evA	6.s.e.trin.
5,43-48		4.s.e.trin.	2.pr.	evB	4.s.e.trin.
6,5-13		nytårsdag	2.pr.	evB	nytårsdag
6,24-34		15.s.e.trin.	1.pr.	evA	15.s.e.trin.
7,7-14		alm.bededag	2.pr.	aftensang B	alm.bededag
7,15-21		8.s.e.trin.	1.pr.	evA	8.s.e.trin.
7,22-29		8.s.e.trin.	2.pr.	evB	8.s.e.trin.
8,1-13		3.s.e.h3k	1.pr.	evA	3.s.e.h3k
8,23-27		4.s.e.h3k	1.pr.	evA	4.s.e.h3k
9,1-8				evA	19.s.e.trin.
9,18-26				evA	24.s.e.trin.
10,24-31	7. s. e. trin.	1.pr.	evB		7.s.e.trin.
10,32-42		2.juledag	2.pr.	evB	St.Stefans dag
11,2-10		3.s.i advent	1.pr.	evA	3.s.i advent
11,16-24		10.s.e.trin.	2.pr.	evB	10.s.e.trin.
11,25-30		6.s.e.h3k	pr.	evA	26.s.e.trin.
12,31-42		12.s.e.trin.	2.pr.	evB	12.s.e.trin.
13,24-30		5.s.e.h3k	1.pr.	evA	5.s.e.h3k
13,44-52		5.s.e.h3k	2.pr.	evB	5.s.e.h3k
14,22-33		4.s.e.h3k	2.pr.	evB	4.s.e.h3k
15,21-28		2.s.i fasten	2.pr.	evA	2.s.i fasten
16,13-26		5.s.e.trin.	2.pr.	evB	5.s.e.trin.
17,1-9		2.s.i fasten	1.pr.	ev	6.s.e.h3k
18,1-10		22.s.e.trin.	2.pr.		
18,1-14				evB	22.s.e.trin.
18,21-35		22.s.e.trin.	1.pr.		
18,23-35				evA	22.s.e.trin.
19,16-26				evB	6.s.e.trin.
20,1-16		s.sept.	1.pr.	evA	s.septuagesima
20,20-28		13.s.e.trin.	2.pr.	evB	13.s.e.trin.
21,1-9		1.s.i advent	1.pr.	evA	1.s.i advent+
		+ palmesøndag	1.pr.	evA	palmesøndag
21,28-44		20.s.e.trin.	1.pr.	evB	20.s.e.trin.
22,1-14		20.s.e.trin.	2.pr.	evA	20.s.e.trin.
22,15-22		23.s.e.trin.	1.pr.	evA	23.s.e.trin.
22,34-46		18.s.e.trin.	alt.1.pr.	evA	18.s.e.trin.
23,34-39		2.juledag	1.pr.	evA	St.Stefans dag
24,15-28		25.s.e.trin.	1.pr.	evA	25. s. e. trin.
25,1-13		2.s.i advent	2.pr.	evB	2.s.i advent
25,14-30		s.sept.	2.pr.	evB	s.septuagesima

	helligdag	forslaget funktion	den hidtidige funktion	alterbog helligdag
25,31-46	26.s.e.trin.	1.pr.	evB	26.s.e.trin.
26,26-29	skærtorsdag	1.pr.		
28,1-8	påskedag	2.pr.	evB	påskedag
28,16-20	trin.s.	2.pr.		
28,18-20			evB	hellig tref.s. f.
<i>Markusevangeliet.</i>				
2,1-12	19.s.e.trin.	1.pr.		
2,14-22	17.s.e.trin.	1.pr.	evB	17.s.e.trin.
4,1-20	s.sexagesima	1.pr.		
4,26-32	s.sexagesima	2.pr.	evB	s.sexagesima
5,21-43	24.s.e.trin.	1.pr.		
7,31-37	12.s.e.trin.	1.pr.	evA	12.s.e.trin.
8,1-9			evA	7.s.e.trin.
9,17-29			evB	2.s.i fasten
9,14-29	3.s.i fasten	2.pr.		
10,13-16	I.s.e.h3k	1.pr.	evB	I.s.e.h3k
10,17-27	6.s.e.trin.	2.pr.		
12,28-34	18.s.e.trin.	1.pr.		
12,41-44				
el. 12,38-44				
el. 12,41-13,2	23.s.e.trin.	2.pr.	evB	23.s.e.trin.
14,3-9	palmesøndag	2.pr.	evB	palmesøndag
16,1-7			evA	påskedag
16,1-8	påskedag	1.pr.		
16,14-20	K.himmelf.	2.pr.	evA	Kr.himmelf.
<i>Lukasevangeliet.</i>				
1,26-38	Mariæ beb.	1.pr.	evA	Mariæ beb.
1,46-56	Mariæ beb.	2.pr.	evB	Mariæ beb.
1,67-80	3.s.i advent	2.pr.	evB	3.s.i advent
2,1-14	juledag	1.pr.	evA	Kristi fødsels dag
2,15-20	2.juledag	alt.pr.	aftensang A	Kristi fødsels dag
2,21	nytårsdag	1.pr.	evA	nytårsdag
2,25-32			evB	s.e.jul
2,25-40	s.e.jul	1.pr.		
2,33-40			evA	s.e.jul
2,42-52	I.s.e.h3k	2.pr.	evA	I.s.e.h3k
4,16-30	l.s.i advent	2.pr.	evB	l.s.i advent
5,1-11	5.s.e.trin.	1.pr.	evA	5.s.e.trin.
6,36-42	4.s.e.trin.	1.pr.	evA	4.s.e.trin.
7,11-17	16.s.e.trin.	1.pr.	evA	16.s.e.trin.
7,36-50	11.s.e.trin.	2.pr.	evB	11.s.e.trin.

		forslaget		den hidtidige alterbog	
		helligdag	funktion	funktion	helligdag
8,4-15				evA	s. sexagesima
10,23-37		13.s.e.trin.	1.pr.	evA	13.s.e.trin.
10,38-42		15.s.e.trin.	2.pr.	evB	15.s.e.trin.
11,14-28		3.s.i fasten	1.pr.	evA	3.s.i fasten
11,29-32		12.s.e.trin.	alt.2.pr.		
12,13-21		1.s.e.trin.	2.pr.	evB	1.s.e.trin.
12,32-48				evB	9.s.e.trin.
13,1-9		21.s.e.trin.	2.pr.		
13,10-17		17.s.e.trin.	2.pr.		
14,1-11				evA	17.s.e.trin.
14,16-24		2.s.e.trin.	1.pr.	evA	2.s.e.trin.
14,25-35		2.s.e.trin.	2.pr.	evB	2.s.e.trin.
15,1-10		3.s.e.trin.	1.pr.	evA	3.s.e.trin.
15,11-32		3.s.e.trin.	2.pr.	evB	3. s. e. trin.
16,1-9		9.s.e.trin.	1.pr.	evA	9.s.e.trin.
16,19-31		1.s.e.trin.	1.pr.	evA	1.s.e.trin.
17,5-10		3.s.e.h3k	2.pr.	evB	3.s.e.h3k
17,11-19		14.s.e.trin.	1.pr.	evA	14.s.e.trin.
17,20-33		25.s.e.trin.	2.pr.	evB	25.s.e.trin.
18,1-8		9.s.e.trin.	2.pr.		
18,9-14	11. s.	e. trin.	1.pr.	evA	11.s.e.trin.
18,31-43		fastelavns s.	2.pr.	evB	fastelavns s.
19,1-10		7.s.e.trin.	2.pr.	evB	2.s.e.h3k
19,41-48		10.s.e.trin.	1.pr.	evA	10.s.e.trin.
21,25-36		2.s.i advent	1.pr.	evA	2.s.i advent
22,14-20				evA	skærtorsdag
22,24-32		1.s.i fasten	2.pr.	evB	1.s.i fasten
24,13-35		2.påskedag	1.pr.	evA	2.påskedag
24,46-53				evB	K.himmelf.
24,36-53		K.himmelf.	1.pr.		
<i>Job annesevangeliet.</i>					
1,1-14		juledag	2.pr.	evB	Kristi fødsels dag
1,14-18		2.juledag	alt.pr.		
1,19-28		4.s.i advent	1.pr.	evA	4.s.i advent
1,35-51		19.s.e.trin.	2.pr.	evB	19.s.e.trin.
2,1-11		2.s.e.h3k	1.pr.	evA	2.s.e.h3k
2,23-3,15		trin.s.	1.pr.		
3,1-15				evA	hellig tref.s f.
3,16-21		2.pinsedag	1.pr.	evA	2.pinsedag
3,25-36		4.s.i advent	2.pr.	evB	4.s.i advent
4,5-26		2.s.e.h3k	2.pr.		
4,13-26				evB	2.pinsedag

	helligdag	forslaget funktion	den hidtidige funktion	alterbog helligdag
4,34-42			evB	21.s.e.trin.
4,46-53	21.s.e.trin.	1.pr.		
4,46b-53			evA	21.s.e.trin.
5,1-15			evB	14.s.e.trin.
5,1-18	H.s.e.trin.	2.pr.		
5,17-29			evB	24.s.e.trin.
5,24-29	24.s.e.trin.	2.pr.		
6,1-15	midfaste s.	1.pr.	evA	midfaste s.
6,24-35	midfaste s.	2.pr.		
6,35-51			evB	midfaste s.
8,12-20	h3k's s.	2.pr.		
8,28-36	4.s.e.påske	2.pr.	evB	4.s.e.påske
8,42-51			evB	3.s.i fasten
8,51-59	5.s.i fasten	pr.		
91-12+26-39	21.s.e.trin.	alt.l.pr.		
10,1-16 el. 10,11-16	2.s.e.påske	1.pr.		
10,11-16			evA	2.s.e.påske
10,22-30			evB	2.s.e.påske
10,22-31	2.s.e.påske	2.pr.		
11,19-45	16.s.e.trin.	2.pr.	evB	16.s.e.trin.
11,47-53	5.s.i fasten	alt.pr.		
12,12-24	palmesøndag	alt.l.pr.		
13,1-15	skærtorsdag	2.pr.	evB	skærtorsdag
13,33-14,7	3.s.e.påske	2.pr.		
14,1-11			evB	3.s.e.påske
14,15-21	pinsedag	2.pr.	evB	pinsedag
14,22-31	pinsedag	1.pr.		
14,23-31			evA	pinsedag
15,1-11	18.s.e.trin.	2.pr.	evB	18.s.e.trin.
15,26-16,4	2.pinsedag	2.pr.	evA	6.s.e.påske
16,5-15	4.s.e.påske	1.pr.	evA	4.s.e.påske
16,16-22	3.s.e.påske	1.pr.	evA	3.s.e.påske
16,23b-28	5. s. e. påske	1.pr.	evA	5.s.e.påske
17,1-5	6.s.e.påske	1.pr.		
17,1-11			evB	5.s.e.påske
17,20-26	6.s.e.påske	2.pr.	evB	6.s.e.påske
20,1-18	2.påskedag	2.pr.	evB	2.påskedag
20,19-31	1.s.e.påske	1.pr.	evA	1.s.e.påske
21,15-19			evB	1.s.e.påske
21,15-22	1.s.e.påske	2.pr.		

Apostlenes Gerninger.

1,1-11	K.himmelf.	alt.2.pr.	lekA	K.himmelf.
--------	------------	-----------	------	------------

	helligdag	forslaget funktion	den hidtidige funktion	alterbog helligdag
2,1-11	pinsedag	v.pr.	lekA	pinsedag
2,22-41	pinsedag	alt.v.pr.	lekB	pinsedag
2,42-47	2.pinsedag	v.pr.	lekB	2.pinsedag
3,1-10			lekB	H.s.e.trin.
4,23-31			lekB	s.e.nytårsdag
5,1-11	9.s.e.trin.	v.pr.		
6,8-15 + 7,54-60			lekA	St. Stefans dag
7,44-60	2.juledag	indgl.A+B		
8,26-39			lekB	15.s.e.trin.
9,1-18	6.s.e.trin.	alt.v.pr.	lekB	3. s. e. trin.
10,34-41			lekA	2.påskedag
10,42-48a			lekA	2.pinsedag
14,8-22	H.s.e.trin.	alt.v.pr.	lekB	7.s.e.trin.
17,22-34	s.sexagesima	alt.v.pr.	lekB	s.septuagesima
19,1-6	4.s.i advent	alt.v.pr.	lekB	
20,24-35	8.s.e.trin.	v.pr.	lekB	8.s.e.trin.
19,23-41	23.s.e.trin.	alt.v.pr.		
<i>Paulus' Brev til Romerne.</i>				
1,16-17	3.s.e.h3k	udgl.		
2,11-16	s.sept.	v.pr.		
3,19-22a	s.e.jul	v.pr.	epA	s.e.nytårsdag
3,23-31	6.s.e.trin.	v.pr.	epB	6.s.e.trin.
4,13-25	4.s.e.h3k	v.pr.		
4,16-25			epB	4.s.e.h3k
6,3-11 el. 6,3-4	påskedag	udgl.	epA	6.s.e.trin.
6,14-23	7.s.e.trin.	v.pr.		
6,19-23			epA	7.s.e.trin.
7,14-25	H.s.e.trin.	v.pr.		
8,1-4	7.s.e.trin.	udgl.		
8,12-17	8.s.e.trin.	udgl.	epA	8.s.e.trin.
8,18-23	4.s.e.påske	v.pr.	epA	4. s. e. trin.
8,24-28			epB	5.s.e.påske
8,24-30	5.s.e.påske	v.pr.		
8,31b-39	6.s.e.påske	v.pr.	epB	6.s.e.påske
8,35-39	16.s.e.trin.	udgl.		
10,4-13 el. 10,4-10	H.s.e.trin.	udgl.		
10,4-17			epB	H.s.e.trin.
11,25-32	10.s.e.trin.	v.pr.	epB	20.s.e.trin.
11,32-36	trin.s.	udgl.		
11,33-36			epA	hellig tref.s f.
12,1-5 el. 12,1-2	I.s.e.h3k	udgl.	epA	I.s.e.h3k
12,6-16a el. 12,9-16a	2.s.e.h3k	udgl.	epA	2.s.e.h3k

	helligdag	forslaget funktion	den hidtidige alterbog funktion	helligdag
12,16b-21	l.s.e.trin.	v.pr.	epA	3.s.e.h3k
13,1-7	23.s.e.trin.	v.pr.	epB	23.s.e.trin.
13,8-10	4.s.e.h3k	udgl.	epA	4.s.e.h3k
13,11-14	l.s.i advent	udgl.	epA	l.s.i advent
14,7-17	22.s.e.trin.	v.pr.	epB	4. s. e. trin.
15,4-7	2.s.i advent	udgl.		
15,4-9			epA	2.s.i advent
<i>Paulus' 1. Brev til Korinterne.</i>				
1,4-8	18.s.e.trin.	udgl.	epA	18.s.e.trin.
1,18-21	s.sexagesima	udgl.		
1,21-31	Mariæ beb.	v.pr.	epB	Mariæ beb.
3,3-11	5.s.e.h3k	v.pr.		
3,3-17			epB	5.s.e.h3k
4,1-5	3.s.i advent	udgl.	epA	3.s.i advent
5,6-8	påskedag	v.pr.		
5,7-8			epA	påskedag
7,29-31	2.s.e.trin.	v.pr.		
9,24-10,5			epA	s.septuagesima
10,6-13			epA	9.s.e.trin.
10,15-17	skærtorsdag	udgl.	epB	skærtorsdag
11,17-29	skærtorsdag	v.pr.		
11,23-29			epA	skærtorsdag
12,2-11	17.s.e.trin.	v.pr.	epA	10.s.e.trin.
12,12-27	19.s.e.trin.	v.pr.	epB	19.s.e.trin.
13	fastelavns s.	udgl.	epB	fastelavns s.
15,1-10a			epA	11.s.e.trin.
15,1-11	1 l.s.e.trin.	v.pr.		
15,12-20	2.påskedag	v.pr.	epB	2.påskedag
15,21-28	16.s.e.trin.	v.pr.	epB	16.s.e.trin.
15,50-57	25.s.e.trin.	udgl.		
<i>Paulus' 2. Brev til Korinterne.</i>				
1,18-22	4.s.i advent	v.pr.		
3,4-9	12.s.e.trin.	v.pr.	epA	12.s.e.trin.
4,5-10	3.s.i advent	v.pr.		
4,8-14	alle helgens dag	udgl.		
5,1-10	24..s.e.trin.	v.pr.	epB	24. s. e. trin.
5,14-21	4.s.e.påske	v.pr.	epB	4.s.e.påske
5,14-17	24.s.e.trin.	udgl.		
6,1-10 el. 6,1-2	l.s.i fasten	udgl.	epA	l.s.i fasten
9,6-11	midfaste s.	udgl.		
12,2-9	s. sexagesima	v.pr.	epA	s.seksagesima

				forslaget	den hidtidige alterbog			
				helligdag	funktion	funktion	helligdag	
<i>Paulus' Brev til Galaterne.</i>								
2,16-21	13.	s.	e.	trin.	v.pr.			
3,15-22						epA		13.s.e.trin.
3,23-29				nytårsdag	udgl.	epA		nytårsdag
4,1-7 el. 4,4-7				s.e.jul	udgl.	epA		s.e.jul
4,21-31				midfaste s.	v.pr.	ep	A	midfaste s.
5,13-24				18.s.e.trin.	v.pr.			
5,22-25				alm.bededag	udgl.			
5,16-24						epA		14.s.e.trin.
5,25-6,8 el. 6,2-5				15.s.e.trin.	udgl.	epA		
5,25-6,10						epA		15.s.e.trin.
<i>Paulus' Brev til Efeserne.</i>								
1,3-14				trinitatis s.	v.pr.	epB		hellig tref.s f.
2,4-10 el. 2,8-10				s.sept.	udgl.			
2,11-22	3.	s.	e.	trin.	v.pr.			
2,17-22				pinsedag	udgl.			
3,13-21				19.s.e.trin.	udgl.	epA		16.s.e.trin.
4,1-6	17.	s.	e.	trin.	udgl.	epA		17.s.e.trin.
4,7-16				K.himmelf.	v.pr.	epB		pinsedag
4,22-28				19.s.e.trin.	udgl.	epA		19.s.e.trin.
4,30-32						epB		22.s.e.trin.
5,1-9 el. 5,6-9				3.s.i fasten	udgl.	epA		3.s.i fasten
5,8-14				10.s.e.trin.	udgl.			
5,15-21				20.s.e.trin.	udgl.	epA		20.s.e.trin.
5,21-33						epB		2.s.e.h3k
6,1-4						epB		1.s.e.h3k
6,10-17				21.s.e.trin.	udgl.	epA		21.s.e.trin.
<i>Paulus' Brev til Filipperne.</i>								
1,6-11				22.s.e.trin.	udgl.	epA		22.s.e.trin.
1,12-26				6.s.e.h3k	v.pr.			
2,5-11				palmesøndag	udgl.	epA		palmesøndag
2,12-18				alm.bededag	v.pr.			
3,7-11				1.s.i fasten	v.pr.			
3,17-21				23.s.e.trin.	udgl.	epA	23.	s. e. trin.
4,4-7				4.s.i advent	udgl.	epA		4.s.i advent
<i>Paulus' Brev til Kolossenserne.</i>								
1,9-14					v.pr.	epA		24.s.e.trin.
1,25d-28				1.s.e.h3k	v.pr.			
2,6-8				12.s.e.trin.	udgl.			
2,9-15				15.s.e.trin.	v.pr.			

	helligdag	forslaget funktion	den hidtidige funktion	alterbog helligdag
3,1-4	K.himmelf.	udgl.		
3,12-17	5.s.e.h3k	udgl.	epA	5.s.e.hrk3
<i>Paulus' 1. Brev til Tessalonikerne.</i>				
1,1-7			epA	2.s.i fasten
1,13-18			epA	25.s.e.trin.
5,1-11	25.s.e.trin.	v.pr.		
3,12-23			epA	26.s.e.trin.
3,14-24	6.s.e.h3k	udgl.		
<i>Paulus' 2. Brev til Tessalonikerne.</i>				
Z,13-17	26.s.e.trin.	udgl.		
<i>Paulus' 1. Brev til Timoteus.</i>				
1,15-17	13.s.e.trin.	udgl.	epB	13.s.e.trin.
1,12-17	2.juledag	v.pr.		
3,6-16			epB	1.s.e.trin.
<i>Paulus' 2. Brev til Timoteus.</i>				
1,6-14			epB	9.s.e.trin.
2,8-13	14.s.e.trin.	udgl.		
3,10-17			epB	s.seksagesima
<i>Paulus' Brev til Titus.</i>				
2,11-14			epB	Kristi fødsels dag
3,4-7	h3k's s.	udgl.		
<i>Paulus' Brev til Hebræerne.</i>				
1,1-5a	juledag	v.pr.	ep A	Kristi fødsels dag
2,10-18	2.s.i fasten	v.pr.		
3,7-14			epB	10.s.e.trin.
4,9-13			epB	26.s.e.trin.
4,14-16	3.s.e.påske	v.pr.	epB	3.s.e.påske
	+5.s.i fasten	udgl.		
5,5-10	palmesøndag	v.pr.		
8,10-12	alm.bededag	alt.udgl.		
9,11-15	5.s.i fasten	v.pr.		
10,19-25		epB		alm.bededag
11,1-6		epB		3.s.e.h3k
11,1-10	3.s.e.h3k	v.pr.		
12,1-8	26.s.e.trin.	v.pr.	epB	palmesøndag
13,12-16	3.s.e.påske	udgl.		
13,20-21	2.s.e.påske	udgl.	epB	2.s.e.påske

	forslaget		den hittidige alterbog	
	helligdag	funktion	funktion	helligdag
<i>Jakobs Brev.</i>				
1,5-16			epB	1.s.i fasten
1,17-21 el. 1,17-18	4.s.e.påske	udgl.	epA	4.s.e.påske
1,22-25	5.s.e.påske	udgl.		
1,22-27			epA	5.s.e.påske
3,1-12			epB	12.s.e.trin.
4,13-17	nytårsdag	v.pr.	epB	nytårsdag
5,7-11	2.s.i advent	v.pr.		
5,13-20			epB	2.s.i fasten
<i>Peters 1. Brev.</i>				
1,3-9 el. 1,3-5	2.påskedag	udgl.	epA	påskedag
1,13-21	6.s.e.trin.	udgl.		
1,17-2,3			epB 1. s.	e. påske
2,4-10 5. s. e. trin.		v.pr.	epB 5. s.	e. trin.
2,11-20			epA	3.s.e.påske
2,20-25	2.s.e.påske	v.pr.		
2,21-25			epA	2.s.e.påske
3,8-15a el. 3,8-9	5.s.e.trin.	udgl.	epA	5.s.e.trin.
3,18-22	fastelavns s.	v.pr.	epA	fastelavns s.
4,7a-11	6.s.e.påske	udgl.		
4,7b-11			epA	6.s.e.påske
5,6-11	3.s.e.trin.	udgl.	epA 3. s.	e. trin.
<i>Peters 2. Brev.</i>				
1,3-11			epB	midfaste s.
1,12-18			ep	6.s.e.h3k
3,3-13			epB	25.s.e.trin.
<i>Johannes' 1. Brev.</i>				
1,1-3	Mariæ beb.	udgl.		
1,5-2,3	20.s.e.trin.	v.pr.		
2,7-11	h3k's s.	v.pr.		
2,28-3,3	2.s.e.h3k	v.pr.		
3,1-8			epB	18.s.e.trin.
3,7-14a	3.s.i fasten	v.pr.		
3,13-18	2.s.e.trin.	udgl.		
3,18-24	2.pinsedag	udgl.		
4,1-4	2.juledag	udgl.		
4,1-6			epB	St.Stefans dag
4,7-11	juledag	udgl.		
4,12-16a	4.s.e.trin.	udgl.		
4,16b-21	1.s.e.trin.	udgl.	epA	1.s.e.trin.

	helligdag	forslaget funktion	den hidtidige alterbog funktion	helligdag
5,1-5	l.s.e.påske	udgl.		
5,4-12	l.s.e.påske	v.pr.	epA	l.s.e.påske
5,13-15	2.s.e.fasten	udgl.		
<i>Judas' Brev.</i>				
20-25			epB	17.s.e.trin.
<i>Johannes' Åbenbaring.</i>				
2,1-7	3.s.i fasten	alt.v.pr.	lekB	3.s.i fasten
3,7-13	21.s.e.trin.	v.pr.	lekB	21.s.e.trin.
3,14-22	l.s.i advent	v.pr.	lekB	2.s.e.trin.
3,19-22	9.s.e.trin.	udgl.		
7,1-12	alle helgens dag A+B	indgl.	lek A	alle helgens dag
21,1-7	alle helgens dag	v.pr.	lekB	alle helgens dag

Skematisk oversigt over børnegudstjeneste på højmessens plads og med højmessens grundtræk

Faste led:

Klokkeringning

Præludium

Indgangsbøn

Salme

Hilsen

Kollekt

Tekstlæsning

Udvidelser, udeladelser, kommentarer:

Eller indgangsmusik.

Trosbekendelsen

Epistelen, præsentation af tema ved hjælp af genfortælling, en dramatisering af en bibelsk begivenhed. Evt. en gammeltestamentlig læsning.

Eller dåb. Trosbekendelsen kan evt. flyttes ned efter prædikenen eller kan udgå i de tilfælde, hvor et udpræget kateketisk emne fra trosbekendelsen tages op.

Salme

Evt. musikalsk mellemspil.

Evangelium (med svar)

Med mindre et tema allerede er markeret.

Prædiken (evt. i fri form med samtale).

Hvor det skønnes formålstjenligt, kan præsten tale (samtale) fra et andet sted end prædikestolen.

Salme

Med altergang:

Kirkebøn/nadverindledning

Fadervor

Indstiftelsesord

Uddeling

Bortsendelsesord

Takkebøn

Evt. med tavs uddeling.

(jvf. 1972-revisionen).

Uden altergang

Kirkebøn/slutningskollekt

og/eller Fadervor

Evt. udgangslæsning (epistelen).

Den aronitiske velsignelse

Salme

Udgangsbøn

Postludium

Eller udgangsmusik.

Når børnegudstjeneste afholdes udenfor højmessetiden hersker traditionelt større frihed til at udforme den. løvrigt henvises (vedrørende udformningen af de enkelte led i gudstjenesterammen) til kommentarerne og eksemplerne i det andet bind af alterbogsforslaget. Endvidere henvises til bogen: »Børnegudstjeneste med højmessens grundtræk« af en arbejdsgruppe på Præstehøjskolen, Forlaget Aros 1984.